LUCY MAUD

MONTGOMERY

ANNE DE LA GREEN GABLES

literatură universală clasică

ALLFA

LUCY MAUD

MONTGOMERY

ANNE DE LA GREEN GABLES

LUCY MAUD

MONTGOMERY

ANNE DE LA GREEN GABLES

roman

Traducerea: Eugen Giurgiu

literatură universală clasică

Lucy Maud Montgomery
ANNE OF GREEN GABLES
McClelland & Stewart-Bantam, Toronto, 1988

Lucy Maud Montgomery
ANNE DE LA GREEN GABLES

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
MONTGOMERY, LUCY MAUD
Anne de la Green Gables/Lucy Maud Montgomery;
trad.: Eugen Giurgiu
Bucureşti; Editura ALLFA, 2000
312 p., 20 cm. - (Biblioteca ALLFA)
Tit. orig. (eng.): Anne of Green Gables
ISBN 973-9477-24-0
I. Giurgiu, Eugen (trad.)
821.111(71)-31

Editura **ALLFA**
Bucureşti
Bd. Timişoara nr. 58, sector 6, cod 76548
☎ 402.26.80
Fax 402.26.10

Departamentul difuzare
☎ 402.26.20
Fax 402.26.30

Comenzi la:
comenzi@all.ro
URL: http://www.all.ro

Redactor:
Diana Simionescu
Director artistic:
Mircia Dumitrescu
Tehnoredactor:
Cătălin Mantu
Coperta:
Stelian Stanciu

PRINTED IN ROMANIA
Tipografia MULTIPRINT Iaşi
Calea Chişinăului 22, et 6, Iaşi 6600
tel. 032-211225, 236388 fax. 032-211252

Prefaţă

Înţelepţii lumii nu contenesc să repete că atunci când, socotindu-ne mari, puternici şi atotştiutori, am vrea să alungăm din noi copilul – ce ne-a fost, de fapt, părinte – încetăm să mai gustăm bucuriile vieţii, fiindcă temeliile rostului nostru se sfarmă. Fără credinţa că toate sunt posibile, că realitatea este un vis ţesut de fantezie, viaţa devine searbădă, cutezanţele şi înfăptuirile noastre îşi pierd orice înţeles.

Nu putem pricepe adâncimea mării dacă nu simţim măcar o dată, în căuşul palmelor, greutatea, nestatornicia şi străvezimea apei; puterea frumuseţii şi vraja scrisului, ce au înălţat bibliotecile lumii, rămân pe vecie ferecate, străine sufletului nostru dacă, înainte de a afla de unde am venit şi încotro ne poartă destinul, n-am avut prilejul de-a lua măsura, cu căuşul minţii de copil, a măruntelor mecanisme ce pun în mişcare jucăria minunată ce ni s-a dăruit şi pe care oamenii o numesc viaţă.

S-a spus multă vreme că romanele lui L.M. Montgomery – scriitoare de origine canadiană afirmată, la începutul acestui veac, încă de la primele apariţii în librării – ar fi „doar" nişte cărţi pentru copii, că aşadar, literatura produsă de ea ar fi una „minoră". Nimic mai neadevărat! – răsună tot mai puternic, de

vreo două decenii încoace, din ce în ce mai multe glasuri aparţinând atât nenumăraţilor cititori de pe toate meridianele, cît şi unor experimentaţi critici literari.

Desigur, mai toţi condeierii lumii, cu mijloacele oferite fiecăruia de timpul său, simt nevoia de a cinsti copilul care nicicând nu va părăsi fiinţa noastră cea mai intimă, păstrătorul candorii originare, aluatul pe care viaţa îl va modela prin tot felul de experienţe şi aventuri. Tocmai pentru că a primit în „boţul de humă"! – cum zice marele nostru Creangă – ochi limpezi de văzut şi urechi curate de auzit.

Dar sensurile profunde ale unui roman precum cel de faţă, care izvorăsc din fiecare şotie nevinovată a năzdrăvanei Anne, din orice relatare a fetiţei ce se revarsă tumultos asupra bunei Marilla ori a sfiosului Matthew, nu pot fi îndeajuns desluşite de cititor decât mai târziu, la maturitate, atunci când copilul din el începe să fie cuprins de nostalgia raiului din care a fost alungat. Abia atunci se revelează pe deplin profunzimea ascunsă în sâmburele jocului, în umbra unei întâmplări aparent obişnuite, în spatele măştilor sau a şaradelor.

Asistând la năstruşnicele întâmplări presărate cu scântei de umor spontan, la peripeţiile ţesute pe fundalul unei naturi de basm, cititorul nu are nici o clipă impresia că învăţăturile i-au fost transmise prin intermediul cuvintelor – acestea s-au aflat de mult în el şi doar i-au fost amintite. După cum în fiecare dintre noi reînvie câte o mică Anne, ne împresoară deodată fiinţele îndrăgite cândva, şi copacii, şi casa copilăriei: propriul nostru „Green Gables".

Diana Simionescu

Notă biobibliografică

1874, noiembrie 30 Se naşte, în Prince Edward Island (cea mai mică provincie canadiană, sud-est), Lucy Maud Montgomery, fiica lui Hugh Montgomery şi a Clarei Woolner MacNeil.

Rămasă orfană de mamă la nici doi ani, Lucy Maud va copilări în casa bunicii sale, la ţară – loc feeric ce va înflăcăra imaginaţia viitoarei romanciere. Începe să scrie poezii şi povestiri; la 12 ani câştigă un concurs de proză scurtă lansat de „Steaua din Montréal".

Studiază la Universitatea Dahlhousie din Halifax, Noua Scoţie, şi se reîntoarce – ca institutoare – pe meleagurile natale.

1908 Îşi face debutul în volum cu *Anne de la Green Gables*, roman cu vădită tentă autobiografică. Lucrarea se bucură de succes, devenind curând un best-seller; în mii de scrisori sosite din toate colţurile Canadei, autoarei i se solicită continuarea povestirii care o are ca personaj central pe Anne – originala fetiţă orfană din Insulă.

1909-1911 Rugăminţile cititorilor sunt onorate: romanele *Anne of Avonlea*, *Kilmeny of the Orchard* şi *The Story Girl* văd lumina tiparului.

1911 L.M. Montgomery se căsătoreşte cu pastorul presbiterian Ewan MacDonald.

Familia se mută la Leaskdale (Uxbridge-Ontario). Casa din această localitate – astăzi în curs de restaurare – urmează să devină muzeu memorial.

1912-1926 Apar, rând pe rând, unsprezece romane ce îi aduc autoarei deplina consacrare. În multe dintre acestea, precum *Chronicals of Avonlea* (1912), *Anne of the Island* (1915), *Anne's House of Dreams* (1917), tema favorită revine, universul copilăriei şi al adolescenţei îmbogăţindu-se cu noi nuanţe şi subtilităţi.

L.M. Montgomery se remarcă şi ca o talentată poetă (*The Watchman and other Poems,* 1916).

1926 Împreună cu soţul şi cei trei copii, scriitoarea se stabileşte în Norval-Ontario. Apar lucrările (romane şi nuvele): *Emily's Quest* (1927), *Magic for Marigold* (1929), *A Tangled Web* (1931), *Courageous Women* (1934), *Jane of Lantern Hill* (1937), *Anne of Ingleside* (1939) şi altele.

1942, aprilie 24 L.M. Montgomery se stinge din viaţă, la Toronto. Este înmormântată în localitatea Cavendish, din atât de îndrăgitul şi evocatul ţinut natal.

În urma traducerii cărţilor sale în peste 12 limbi, faima prozatoarei trece graniţele Canadei; sute de mii de turişti din întreaga lume, admiratori fervenţi ai săi, vizitează „Green Gables" an de an.

1993 Se înfiinţează Institutul „L.M. Montgomery", în cadrul Universităţii Prince Edward Island, găzduind cursuri şi simpozioane cu participare internaţională ce au ca temă opera scriitoarei – adevărată piatră de temelie pentru cultura canadiană.

CAPITOLUL 1

O surpriză pentru doamna Rachel Lynde

Doamna Rachel Lynde locuia chiar în vâlceaua în care se cufunda strada principală din Avonlea, mărginită de anini şi de cerceluşi şi traversată de un pârâu ce izvora departe, în pădurea bătrânului Cuthbert. Se spunea că ar fi avut un curs întortocheat prin acea pădure, cu tainice şi întunecoase iazuri şi cascade, dar când ajungea în dreptul casei Lynde, devenea un pârâiaş liniştit şi cuminte, pentru că nici măcar un pârâu nu avea voie să treacă prin faţa uşii lui Rachel fără cuvenita decenţă şi fără bune maniere. Ştia probabil că doamna Rachel Lynde stătea la fereastră, urmărind cu privirea-i ageră tot ce trecea prin faţa casei, începând cu pârâiaşe şi copii; iar dacă ar fi observat ceva neobişnuit sau necuviincios, n-ar fi avut odihnă până nu i-ar fi pus la punct pe cei cu pricina.

În Avonlea, şi chiar în altă parte, sunt mulţi oameni în stare să se ocupe de treburile altora neglijându-le pe ale lor, dar doamna Rachel Lynde era una dintre acele fiinţe înzestrate care reuşea să vadă şi de treburile ei, şi de ale altora în aceeaşi măsură. Era o gospodină recunoscută. Lucrul ei era totdeauna

făcut la timp, şi încă bine făcut. Conducea Cercul de croitorie, lua parte la activitatea şcolii duminicale şi era una din cele mai active sprijinitoare ale Societăţii pentru Ajutorarea Bisericii şi ale Anexei Misionarilor. Cu toate acestea, doamna Rachel avea timp berechet să stea la fereastra din bucătărie şi să croşeteze cuverturi de bumbac. Croşetase până în prezent şaisprezece, după cum spuneau gospodinele din Avonlea cu invidie, dar şi cu admiraţie. Strada principală, care traversa vâlceaua, se căţăra pe colina roşie şi mergea mai departe. Deoarece Avonlea ocupa o mică peninsulă triunghiulară, cu vârful în golful St. Lawrence şi cu două laturi în apă, oricine venea sau pleca trebuia să treacă pe drumul de pe colină şi astfel să se arate privirii ascuţite a atotvăzătoarei Rachel.

Într-o după-masă, pe la începutul lunii iunie, Rachel şedea la postul ei. Soarele intra pe fereastră, cald şi strălucitor. Livada de pe coastă, împodobită ca o mireasă în alb şi roz, zumzăia de albine. Thomas Lynde – un om mărunţel şi blajin, cunoscut în sat ca „soţul lui Rachel Lynde“ – semăna dovleci pe câmpul de pe colină, în spatele şurii. Acelaşi lucru ar fi trebuit să facă şi Matthew Cuthbert: să semene dovleci pe ogorul lui mare, cu pământ roşietic, ce începea la malul pârâului şi se întindea până aproape de casa şi de şura lui verde. Rachel ştia că aşa ar fi trebuit pentru că îl auzise cu o seară înainte, în băcănia lui William J. Blair din Carmody, spunându-i lui Peter Morrison că avea de gând să semene dovleci a doua zi după-masă. Fireşte că fusese întrebat de Peter, căci pe Matthew Cuthbert nu-l auzise încă nimeni vorbind despre treburile lui fără să fie întrebat.

Cu toate acestea, iată-l pe Matthew Cuthbert la ora trei şi jumătate, într-o zi de lucru, traversând liniştit vâlceaua şi luând-o în sus pe colină. Ba mai mult, era îmbrăcat în haine de sărbătoare, cu guler alb, ceea ce demonstra că avea de gând să iasă din sat, iar faptul că înhămase la şaretă iapa roşcovană însemna că se ducea undeva departe. Dar unde se ducea Matthew Cuthbert şi de ce se ducea unde se ducea?

Dacă ar fi fost vorba de un alt om din Avonlea, punând zvonurile cap la cap, Rachel ar fi izbutit să dea un răspuns destul

de corect ambelor întrebări. Dar Matthew pleca atât de rar de acasă, încât ceea ce îl mâna acum era probabil ceva cu totul neobişnuit, ceva ce nu suferea nici o amânare. Lui Matthew, omul cel mai sfios din lume, nu-i plăcea să meargă printre străini sau undeva unde ar fi trebuit să scoată o vorbă. Îmbrăcat de sărbătoare, cu guler alb, în şaretă, Matthew oferea o priveliştе rară. Oricât se strădui Rachel să descopere misterul, nu reuşi în acea după-masă decât să-şi strice buna dispoziţie.

„Am să trec pe la Marilla după ora ceaiului, să aflu unde s-a dus şi de ce“, conchise vrednica femeie. „Matthew n-are obiceiul să meargă la oraş în acest timp al anului, nici să facă vizite. Dacă i s-ar fi terminat seminţele şi ar fi trebuit să-şi cumpere încă o porţie, nu s-ar fi îmbrăcat de sărbătoare şi n-ar fi plecat cu şareta, iar dacă s-ar fi dus după doctor, şi-ar fi mânat iapa mai repede. Prin urmare, de aseară şi până acum s-a întâmplat ceva. În viaţa mea nimic nu m-a năucit ca povestea asta, şi n-o să mai am pace şi răgaz în sufletul şi în conştiinţa mea până nu am să aflu ce l-a făcut pe Matthew Cuthbert să plece azi din Avonlea.“

Aşadar, după ora ceaiului, Rachel porni. Nu avea de mers prea departe. Casa lui Matthew şi a Marillei Cuthbert, mare şi pe din afară şi pe dinăuntru, cuibărită în livadă, se găsea la un sfert de milă distanţă de casa lui Rachel de la poartă la poartă, dar o lungă alee de la poartă la casă mărea distanţa. Tatăl lui Matthew, la fel de sfios şi de tăcut ca şi fiul său, îşi aşezase gospodăria cât putuse mai departe de semeni, fără ca totuşi să se retragă în pădure. Casa fusese clădită la marginea cea mai îndepărtată a lotului pe care îl desţelenise, şi acolo se găsea până în ziua de azi, abia vizibilă din strada principală, de-a lungul căreia erau aşezate una lângă alta casele din Avonlea. Pentru doamna Rachel Lynde, traiul într-un loc ca acela nu însemna a trăi, ci doar a locui. „A locui, adică a sta locului“, se gândi ea păşind de-a lungul aleii mărginite de tufe de trandafiri sălbatici. „Nici nu e de mirare că amândoi sunt oleacă păliţi la cap, din moment ce locuiesc singuri, în pustiu. Copacii nu-ţi ţin de urât şi nici căprioarele, oricât de multe ar fi pe aici. Eu prefer

să trăiesc printre oameni. De bună seamă, par destul de mulţumiţi, pentru că bănuiesc că s-au obişnuit. Omul se obişnuieşte cu toate, chiar şi cu spânzurătoarea, cum zic irlandejii."

Cu acestea, Rachel Lynde păşi în curtea din spatele casei. Iarba era verde şi proaspătă. Pe o parte creşteau uriaşe şi patriarhale sălcii, iar pe alta plopi de Lombardia. Nu se vedea nicăieri un pai sau o pietricică, pentru că dacă ar fi fost, Rachel precis le-ar fi zărit. În sinea ei credea că Marilla mătura curtea tot atât de des ca şi casa. Puteai să mănânci de pe jos fără să rişti să culegi, o dată cu bucatele, nici măcar un fir de nisip.

Rachel bătu uşor la uşa bucătăriei şi intră când i se spuse să intre. Bucătăria era o cameră veselă, adică ar fi fost veselă dacă n-ar fi fost atât de penibil de curată încât să pară un salon neutilizat. Ferestrele dădeau una spre răsărit şi alta spre apus. Prin cea dinspre apus, prin care se vedea curtea din spatele casei, pătrundea în valuri lumina blândă a soarelui de iunie. Pe cealaltă puteai să-ţi arunci o privire spre livada cu cireşi înfloriţi şi cu mesteceni înalţi, subţiri. La fereastra asta stătea de obicei Marilla Cuthbert, când avea timp de stat, neîncrezătoare în lumina soarelui care părea un lucru atât de jucăuş şi de iresponsabil, într-o lume ce trebuia să fie luată foarte în serios. Acolo stătea şi acum Marilla Cuthbert, croşetând, iar în spatele ei era pusă masa pentru cină.

Doamna Rachel, chiar înainte de a închide uşa, luă notă de tot ce se afla pe masă. Trei rânduri de tacâmuri, deci Marilla se aştepta ca Matthew să vină cu cineva, dar farfuriile erau din cele de toate zilele. Apoi, un borcan cu sos de mere pădureţe şi o farfurie cu vreo câteva prăjiturele indicau că musafirul nu era de soi. Dar atunci de ce îşi pusese Matthew guler alb şi de ce înhămase la şaretă iapa de zile mari? Doamna Rachel simţi cum îi vine ameţeala în faţa acestei taine ce pătrunsese în acea casă liniştită şi lipsită de mistere.

„Bună seara, Rachel", spuse Marilla cu vioiciune. „Ce seară frumoasă, nu-i aşa? Ia loc. Ce mai fac ai tăi?"

În ciuda, sau poate tocmai datorită deosebirilor dintre ele, între Marilla Cuthbert şi Rachel exista şi existase întotdeauna ceva ce, în lipsa unui alt nume, putea să fie numit prietenie. Marilla era o femeie înaltă şi subţire, osoasă, fără rotunjimi. Părul ei negru, cu doar câteva şuviţe albe, era răsucit la ceafă într-un coc din care ieşeau, ca două sârme agresive, acele de păr. Părea o femeie lipsită de experienţă şi cu o gândire rigidă, ceea ce de fapt şi era, dar pe buze păstra o umbră de surâs şăgalnic ce indica un ascuţit simţ al umorului.

„Ne simţim toţi destul de bine", spuse Rachel. „Am fost oleacă îngrijorată că voi nu sunteţi bine, mai ales când l-am văzut azi pe Matthew plecând. Mă gândeam că poate se duce după doctor."

Marilla îşi ţuguie buzele. Se aşteptase la vizita prietenei ei. Ştia că plecarea lui Matthew, fără un motiv cunoscut, era prea mult pentru curiozitatea ei.

„Oh, nu, mă simt foarte bine, deşi ieri m-a cam durut capul", spuse ea. „Matthew s-a dus până la gara din Bright River. Aşteptăm un băiat care vine astă-seară cu trenul de la un orfelinat din Noua Scoţie."

Dacă Marilla i-ar fi spus că Matthew s-a dus la Bright River să aducă un cangur trimis din Australia, Rachel n-ar fi fost mai mirată. De fapt, amuţi timp de cinci secunde. Nu putea crede că Marilla îşi bătea joc de ea, totuşi se simţi obligată să întrebe, îndată ce îi reveni vocea:

„Vorbeşti serios, Marilla?"

„Fireşte", spuse aceasta, ca şi cum a aştepta băieţi de la orfelinate din Noua Scoţie ar fi făcut parte din seria de munci de primăvară, obligatorii pentru orice fermă bine gospodărită din Avonlea, şi nu o noutate absolută.

Rachel avu impresia că primise un ghiont zdravăn în creier. Capul i se umplu cu semne de exclamare. Un băiat! Matthew şi Marilla Cuthbert adoptau un băiat! De la orfelinat! Fără îndoială că lumea s-a răsturnat cu capul în jos! De aici înainte n-o să se mai mire de nimic! De nimic!

„Cine naiba v-a băgat în cap o prostie ca asta?" întrebă ea, dezaprobând din oficiu o decizie pentru care nu i se ceruse sfatul.

„De fapt, ne-am gândit la asta mai de mult, mai precis, de astă-iarnă", răspunse Marilla. „Doamna Spencer a fost pe aici într-o zi, înainte de Crăciun, şi ne-a spus că la primăvară va înfia o fetiţă de la orfelinatul din Hopeton. Verişoara ei locuieşte acolo, în Hopeton, aşa că doamna Spencer s-a dus s-o viziteze şi s-a interesat ce şi cum. De atunci Matthew şi cu mine ne-am tot gândit ce să facem. Până la urmă ne-am hotărât să înfiem de băiat. Matthew îmbătrâneşte pe zi ce trece, a împlinit şaizeci de ani, şi nu mai e aşa de sprinten cum a fost odată. Îl mai supără şi inima, chiar destul de des. Şi ştii şi tu cât de greu e să angajezi pe cineva care să te ajute. Nu găseşti pe nimeni, în afara băieţilor de franţuji, prostănaci, mărunţei şi slăbănogi. Şi după ce i-ai rodat şi i-ai mai învăţat câte ceva, îşi iau valea la fabricile de conserve din Statele Unite. La început Matthew se gândea să luăm pe unul din copiii lui Barnado. M-am opus categoric. Poate că sunt oameni de treabă, nu zic nu, dar arabii de pe străzile Londrei nu-s pe gustul meu. Aşa i-am spus: «Adu-mi pe cineva de-al nostru, născut în Canada. Ştiu că pe oricine ai aduce, un risc există, dar am să fiu mai liniştită şi am să dorm noaptea mai bine dacă luăm un canadian.» În cele din urmă ne-am hotărât s-o rugăm pe doamna Spencer să ne aleagă un băiat, când se va duce să-şi ia fetiţa de-acolo. Săptămâna trecută am auzit că urma să plece în curând, aşa că i-am trimis vorbă prin cineva din familia Richard Spencer să ne aleagă un băiat deştept şi drăguţ, de zece sau unsprezece ani. Ne-am socotit că asta ar fi vârsta cea mai bună. Destul de mare ca să înceapă să lucreze imediat şi destul de fraged ca să-l creştem cum se cuvine. Avem de gând să-i oferim un trai bun şi să-l trimitem la şcoală. Am primit azi o telegramă de la doamna Spencer, ne-a adus-o poştaşul, în care ne înştiinţează că vine cu trenul de cinci şi jumătate, în seara asta. Aşa că Matthew s-a dus la Bright River să-l aducă. Doamna Spencer o să-l coboare din tren acolo. Ea va merge bineînţeles mai departe, la White Sands."

Rachel Lynde era mândră că spunea întotdeauna exact ceea ce gândea. Începu şi de data asta să spună exact ce

gândea, după ce îşi ajustă gândirea pe măsura uimitoarei veşti primite.

„Ei bine, Marilla, am să-ţi spun, pur şi simplu, că după părerea mea faceţi o mare prostie. E şi foarte riscant, asta e. Nu ştiţi pe cine înfiaţi. Aduceţi în gospodăria şi în casa voastră un copil străin despre care nu ştiţi absolut nimic, nici ce fire are, nici ce fel de părinţi o fi avut, nici ce are să devină când va fi mare. Uite, de pildă, chiar săptămâna trecută am citit în gazetă cum un om cu nevasta lui au adoptat un băiat de la orfelinat; într-o noapte, ţâncul a dat foc casei, nu din greşeală, ci cu bună ştiinţă, Marilla, de erau cât pe-aci să moară fripţi în paturile lor. Şi mai ştiu şi alt caz, un băiat care bea ouă crude. N-au reuşit să-l dezveţe, oricât au încercat. Dacă mi-aţi fi cerut părerea, Marilla, ceea ce n-aţi făcut, v-aş fi spus cu mâna pe inimă să nici nu vă gândiţi la aşa ceva, asta e."

Aceste cuvinte milostive nu avură darul s-o impresioneze sau s-o alarmeze pe Marilla, care continuă să croşeteze cu vrednicie.

„Nu zic că nu e ceva adevăr în ce spui, Rachel. Am avut şi eu oarecare îndoieli, dar Matthew era atât de încântat încât am cedat. Se întâmplă foarte rar ca Matthew să dorească ceva, iar când se întâmplă, socot că e cumva de datoria mea să cedez. Cât priveşte riscul, există un risc în aproape orice face omul în lumea asta. Dacă veni vorba, e riscant şi să aduci pe lume copiii tăi proprii, că nu ştii ce iese din ei. Şi-apoi Noua Scoţie e la doi paşi de noi. Nu-l aducem nici din Anglia, nici din Statele Unite, aşa că nu poate să fie prea diferit de ai noştri."

„Foarte frumos, să sperăm că are să iasă bine", spuse Rachel pe un ton plin de dureroase îndoieli. „Numai să nu-mi reproşaţi că nu v-am prevenit când o să dea foc la casă sau o să arunce stricnină în fântână, cum am auzit că a făcut un copil de la orfelinat, în New Brunswick. Toată familia a murit în chinuri groaznice. E adevărat că era vorba de o fată."

„Noi nu adoptăm o fată", spuse Marilla, ca şi cum a otrăvi fântâni ar fi fost o îndeletnicire strict feminină, de care nu trebuia să te temi în cazul unui băiat. „Nici o clipă nu m-am gândit

să înfiez şi să cresc o fată. Mă mir de doamna Spencer că a ales o fată, dar dacă i-ar căşuna, ar fi în stare să înfieze tot orfelinatul."

Lui Rachel i-ar fi plăcut să mai stea până când avea să sosească Matthew cu orfanul de import, dar gândindu-se că până atunci mai erau două ore bune, se hotărî să dea o fugă până la familia Bell, să le spună vestea. O să facă mare senzaţie iar doamnei Rachel îi plăcea grozav să provoace senzaţii. Îşi luă rămas bun, iar Marilla răsuflă uşurată pentru că, sub influenţa pesimismului musafirei, simţea cum îi revin în suflet grijile şi îndoielile.

„Câte ciudăţenii sunt pe lume!" bombăni Rachel când se văzu singură pe alee. „Se pare că într-adevăr visez. Vai şi amar, mi-e tare milă de copilul acela, şi nu fără pricină. Matthew şi Marilla habar n-au cum se cresc copiii şi or să-i pretindă să fie înţelept ca bunicul lor, dacă au avut cumva vreun bunic, deşi tare mă îndoiesc. Ţi-e şi groază să te gândeşti că în casa lor va trăi un copil, pentru că acolo n-au trăit copii niciodată. Când a fost construită casa, Matthew şi Marilla erau mari, presupunând că înainte de a fi mari au fost şi ei copii, ceea ce nu prea îţi vine să crezi când te uiţi la ei. N-aş vrea să fiu în locul orfanului pentru nimic în lume. Tare mi-e milă de el, asta e."

Rachel adresă tufelor de trandafir sălbatic aceste vorbe izvorâte din adâncul inimii, dar dacă ar fi putut să-l vadă pe copilul care aştepta cu răbdare în gara din Bright River, chiar în clipele acelea, mila ei ar fi fost mult mai mare şi mult mai adâncă.

CAPITOLUL 2

O surpriză pentru Matthew Cuthbert

Matthew Cuthbert şi iapa lui roşcată parcurseră cu uşurinţă cele opt mile până la Bright River. Era un drum frumos, printre ferme bine întreţinute, iar ici-colo trecea pe lângă pâlcuri de brazi îmbălsămaţi şi prin vâlcele în care pruni sălbatici arborau ghirlande de flori albe. Aerul dulce era parfumat de respiraţia livezilor de meri, iar poienile se întindeau departe, până în zarea ascunsă în ceţuri de purpură sidefie. Păsărelele se întreceau să ciripească, de parcă ar fi trăit ultima lor zi de vară.

Lui Matthew îi plăcea plimbarea asta, în afara momentelor când întâlnea femei, pe care trebuia să le salute, pentru că în Prince Edward Island trebuie să-i saluţi pe toţi trecătorii, fie că-i cunoşti, fie că nu.

Matthew se temea de toate femeile, mai puţin de Marilla şi de Rachel. Avea neplăcuta impresie că aceste misterioase creaturi râdeau într-ascuns de el. Şi chiar era îndreptăţit să creadă asta, deoarece era un personaj ciudat, cu o faţă inexpresivă, cu plete lungi, cenuşii ca fierul, care îi cădeau pe

umerii încovoiaţi, cu o barbă deasă, cafenie, pe care o purta de la vârsta de douăzeci de ani. De fapt, la douăzeci de ani arătase întocmai ca acum, la şaizeci, având doar mai puţin păr cărunt.

Când ajunse la Bright River, nici urmă de tren. Crezu că sosise prea devreme, aşa că îşi priponi calul în curtea micului hotel din apropiere şi porni spre clădirea gării. Pe platformă nu se vedea mai nimeni. Singura fiinţă vie ce i se oferi ochilor era o fată care şedea pe o stivă de scânduri, la capătul peronului. Matthew nu o băgă în seamă, trecu pe lângă ea cât putu de repede, fără s-o privească. Dacă ar fi privit-o, ar fi observat desigur rigiditatea şi aerul de aşteptare exprimat de atitudinea ei. Stătea şi aştepta ceva sau pe cineva, şi pentru că în clipele acelea nu avea altceva de făcut, se străduia să stea şi să aştepte cât mai bine.

Matthew îl găsi pe şeful de gară închizând ghişeul de bilete şi pregătindu-se să plece acasă. Îl întrebă dacă trenul de cinci şi treizeci va sosi curând.

„Trenul de cinci şi treizeci a venit acum o jumătate de oră", răspunse cu vioiciune funcţionarul. „Un pasager a coborât special pentru dumneata, o fetiţă. Uite-o colo, şade pe grămada de scânduri. I-am spus că se poate duce în sala de aşteptare, dar m-a informat cu multă seriozitate că preferă să stea afară. «Afară e mai mult spaţiu pentru imaginaţie», a zis. E o figură, ascultă-mă pe mine."

„Nu aştept o fată", spuse Matthew cu amărăciune. „Am venit după un băiat. Ar trebui să fie aici. Doamna Spencer trebuia să mi-l aducă din Noua Scoţie."

Şeful de gară începu să fluiere.

„Cred că s-a făcut o greşeală", mormăi el. „Doamna Spencer a coborât din tren cu fata asta şi mi-a dat-o în grijă. Mi-a spus că dumneata şi sora dumitale aţi adoptat-o şi că o să veniţi s-o ridicaţi de aici. Asta e tot ce ştiu, şi alţi orfani, ascunşi prin împrejurimi, n-am."

„Nu înţeleg", spuse Matthew neajutorat, necăjit că Marilla nu era lângă el să facă faţă situaţiei.

„Mai bine ai sta de vorbă cu fata", îi sugeră şeful de gară, plictisit. „Îndrăznesc să spun că ea e în stare să-ţi dea o explicaţie. Are limba ascuţită, te asigur. Poate că nu mai aveau băieţi din soiul pe care l-ai cerut."

Se îndepărtă în grabă pentru că îi era foame, iar sărmanul Matthew rămase singur să îndeplinească o treabă mai grea decât să intre în vizuina unui leu şi să-i taie coama: să se apropie de fată, o străină, o orfană, şi s-o întrebe de ce nu e băiat. Matthew gemu în sinea lui, se întoarse şi porni agale spre ea.

Copila îl urmărise cu privirea încă din clipa când trecuse pe lângă ea, iar acum continua să-l fixeze. Matthew nu îndrăzni să o privească, deci nu văzu cum arăta, dar un om obişnuit ar fi observat următoarele:

O fetiţă de vreo unsprezece ani, înţolită într-o rochie urâtă, din postav ordinar, prea strâmtă şi prea scurtă, galben-cenuşie. Pe cap purta o pălărie de marinar, decolorată şi ponosită, iar sub pălărie, căzându-i pe spate, două cozi de păr des, roşu-aprins. Faţa ei era mică, albă, pistruiată cu dărnicie. Avea o gură mare, şi mari îi erau şi ochii ce păreau când verzi, când cenuşii.

Atât ar fi văzut un om obişnuit, dar unul cu un simţ de observaţie mai dezvoltat ar fi băgat de seamă că bărbia ei era ascuţită şi pronunţată, că ochii îi erau plini de spirit şi vioiciune, că buzele erau frumos desenate şi expresive, iar fruntea, lată şi înaltă. Pe scurt, omul nostru cu un dezvoltat simţ de observaţie ar fi ajuns la concluzia că în trupul acelei fete rătăcite, de care Matthew se apropie cu o teamă ridicolă, sălăşluia un suflet neobişnuit.

Matthew fu scutit de chinul de a-i vorbi primul, pentru că de îndată ce fata se convinse că venea spre ea, se ridică înşfăcând cu o mână un geamantan din pânză vechi şi murdar, în timp ce i-o întindea pe cealaltă.

„Bănuiesc că sunteţi domnul Matthew Cuthbert din Avonlea!" spuse ea cu o voce deosebit de clară şi dulce. „Sunt foarte bucuroasă să vă cunosc. Începusem să mă tem că nu veţi veni după mine şi să-mi imaginez tot felul de lucruri ce v-ar fi putut

împiedica. Mă hotărâsem ca, dacă nu veneaţi după mine în seara asta, să mă duc de-a lungul liniei ferate până la cotitură, la cireşul acela mare, să mă caţăr în el şi să stau acolo peste noapte. Nu mi-ar fi fost frică deloc. Cred că e un lucru minunat să dormi într-un cireş sălbatic înflorit, luminat de razele lunii. Ce părere aveţi? Poţi să-ţi închipui că te afli într-o sală de marmură, nu-i aşa? Eram absolut sigură că veţi veni mâine dimineaţă dacă n-aţi fi putut veni astă-seară."

Matthew luă cu stângăcie mâna fetei şi hotărî pe loc ce avea de făcut. Nu îi venea să-i spună acestei copile cu ochii strălucitori că era victima unei greşeli. O va lua acasă şi o va ruga pe Marilla să-i spună. În nici un caz nu putea s-o lase în gară, la Bright River, orice greşeală s-ar fi făcut. Toate întrebările şi explicaţiile puteau foarte bine să fie amânate până la întoarcerea în Avonlea.

„Îmi pare rău că am întârziat", zise el cu sfială. „Vino după mine. Calul e colo, în curte. Dă-mi geamantanul."

„Oh, pot să-l duc", răspunse copila cu veselie. „Nu e greu. Am în el toate bunurile mele pământeşti, dar nu e greu. Şi dacă nu e cărat într-un anumit fel, mânerul iese afară, aşa că mai bine îl duc eu pentru că îi cunosc meteahna. E un geamantan foarte vechi. Îmi pare bine că aţi venit, deşi mi-ar fi plăcut să dorm în cireş. Avem de făcut un drum lung, nu-i aşa? Doamna Spencer mi-a spus că opt mile. Îmi pare bine, pentru că îmi place să merg cu trăsura. Oh, îmi pare foarte bine că am să trăiesc în casa dumneavoastră şi că o să vă aparţin. N-am aparţinut cu adevărat niciodată nimănui, însă mai rău ca la orfelinat nu poate să fie. N-am stat acolo decât patru luni, dar mi-a ajuns. Nu cred că aţi trăit vreodată într-un orfelinat, aşa că nu vă puteţi închipui cum e acolo. E mai rău decât orice ţi-ai putea imagina! Doamna Spencer spunea că e odios să vorbesc aşa, dar eu nu voiam să spun nimic odios. E foarte uşor să fii odios, nu-i aşa? Erau cumsecade oamenii de la orfelinat, dar găseşti atât de rar câte un prilej pentru imaginaţie într-un orfelinat... Doar dacă te gândeşti la ceilalţi orfani. Era destul de interesant să-mi imaginez că poate fata de lângă mine era în realitate fiica

unui conte, răpită din leagăn de o doică, iar doica murise înainte de a apuca să-şi mărturisească fapta. Noaptea stăteam adesea trează şi îmi imaginam lucruri de-astea, pentru că ziua n-aveam destul timp. Cred că de aceea sunt atât de slabă. Sunt teribil de slabă, nu-i aşa? N-am pic de carne pe oase. Îmi place să-mi imaginez că sunt frumoasă şi grasă şi că fac gropiţe în obraji."

Acestea fiind zise, fata tăcu pentru că pe de-o parte îşi pierduse răsuflarea, iar pe de alta, deoarece ajunseseră la şaretă. Nu mai scoase un cuvânt până când ieşiră din sat. Coborau acum în pantă lină un drum tăiat atât de adânc în solul moale, încât marginile, împodobite cu cireşi în floare şi cu mesteceni subţiri şi albi, le veneau în dreptul capului.

Copilul întinse mâna şi rupse o ramură de prun sălbatic.

„Uite ce frumoasă e! La ce te face să te gândeşti crenguţa asta de dantelă albă?" întrebă ea.

„Ştiu eu? Habar n-am", spuse Matthew.

„La o mireasă, bineînţeles. O mireasă îmbrăcată toată în alb şi cu un voal subţire ca o ceaţă. N-am văzut niciodată o mireasă, dar pot să-mi imaginez cum ar arăta. Nu mă aştept să fiu şi eu mireasă vreodată. Sunt atât de urâtă încât nimeni nu se va însura cu mine, în afară poate de vreun misionar străin. Cred că un misionar străin nu e prea pretenţios. Totuşi sper ca într-o bună zi să am şi eu o rochie albă. Acesta e idealul fericirii mele pământeşti. Îmi plac hainele frumoase. N-am avut de când mă ştiu o rochie mai ca lumea, dar acesta e un motiv în plus să-mi doresc una, nu-i aşa? În definitiv, pot să-mi imaginez că sunt de o eleganţă strălucitoare. Azi-dimineaţă când am plecat de la orfelinat îmi era tare ruşine că trebuia să-mi pun rochia asta oribilă. Toate orfanele sunt îmbrăcate aşa. Un negustor din Hopeton a donat orfelinatului, iarna trecută, trei sute de metri de postav. Unii ziceau că nu putuse să-l vândă, dar eu cred că avea inimă bună. Nu sunteţi de aceeaşi părere? Când ne-am urcat în tren, am crezut că toată lumea se va uita la mine cu milă. Dar eu ce credeţi că am făcut? Mi-am imaginat că port cea mai frumoasă rochie posibilă, de mătase albastru-deschis; ştiţi, când îţi imaginezi ceva, trebuie să-ţi imaginezi ceva ce

merită. Aveam şi o pălărie mare, cu flori şi cu pene, şi un ceas de aur, şi mănuşi de piele, şi cizmuliţe. M-am înveselit pe dată şi mi-a plăcut tare mult călătoria. Ştiţi, pe vapor nu mi-a fost rău. Nici doamna Spencer nu s-a simţit rău, deşi de obicei are greţuri. Mi-a spus că n-a avut timp să-i fie rău fiindcă trebuia să se uite după mine, să nu cad peste bord. Mi-a spus că abia apuca să mă vadă, pentru că alergam de colo-colo. Dar dacă alergatul meu a împiedicat-o să-i fie rău, cu atât mai bine, nu-i aşa? Muream să văd tot ce se putea vedea pe vapor pentru că nu ştiu dacă voi mai avea vreodată o asemenea ocazie. Dar uite câţi cireşi înfloriţi sunt pe-aici! Insula asta e locul cel mai înflorit din lume. M-am şi îndrăgostit de ea şi sunt atât de fericită că am să trăiesc aici! Mereu am auzit că Prince Edward Island este cel mai frumos loc din lume şi îmi imaginam că trăiesc aici, deşi ştiam că asta nu se va întâmpla niciodată. Ce splendid e când închipuirile devin realitate, nu credeţi? Şi drumurile acelea roşii sunt atât de vesele! Când ne-am urcat în tren la Charlottetown şi când am văzut cum îmi zboară drumuri roşii prin faţa ochilor, am întrebat-o pe doamna Spencer ce le face să fie roşii. Ea a zis că nu ştie şi că, pentru Dumnezeu, să nu-i mai pun atâtea întrebări. Îi pusesem peste o mie, a spus ea, şi cred că avea dreptate, dar cum poţi afla câte ceva dacă nu pui întrebări? Şi în definitiv, ce le face să fie roşii?"

„Ce ştiu eu? Habar n-am", bâigui Matthew.

„Rămâne să aflăm cândva. Ce splendid e când te gândeşti cât de multe lucruri există despre care e totdeauna ceva de aflat! Mă face să mă bucur că trăiesc, lumea e atât de interesantă! N-ar fi nici pe jumătate atât de interesantă dacă am şti totul despre toate. N-ar mai fi spaţiu pentru imaginaţie. Dar poate vorbesc prea mult? Lumea zice adesea că vorbesc prea mult. Aţi vrea să tac? Dacă îmi spuneţi să tac, am să tac. Pot să tac dacă îmi pun în gând, deşi îmi vine destul de greu."

Spre mirarea lui, Matthew se amuza. Ca multor taciturni, lui Matthew îi plăceau oamenii vorbăreţi, atunci când îşi vedeau de vorbăria lor şi nu-i cereau să le ţină isonul, dar nu sperase în viaţa lui să se bucure de compania unei fetiţe. Femeile, se ştie

bine, sunt destul de rele, iar fetele sunt şi mai rele. Ura felul în care se strecurau pe lângă el, aparent timide, aruncând priviri furişe în dreapta şi în stânga, ca şi cum s-ar fi aşteptat să le înhaţe dacă ar fi îndrăznit să le adreseze o vorbă. Acesta era tipul de fată bine crescută în Avonlea. Dar această mică vrăjitoare cu pistrui era cu totul altceva şi, deşi mintea lui înceată ţinea greu pasul cu procesul ei mintal rapid, i se păru că îi place pălăvrăgeala ei. Spuse cu sfiala lui obişnuită:

„Oh, poţi să vorbeşti după pofta inimii, pe mine nu mă deranjează."

„Îmi pare tare bine! Simt că noi doi o să ne înţelegem de minune. E atât de plăcut să vorbeşti când ai chef şi să nu ţi se spună mereu: copiii trebuie să se facă văzuţi, nu auziţi. Mi s-a spus asta de un milion de ori, nu o dată. Iar lumea râde de mine pentru că folosesc vorbe mari. Dar dacă ai idei mari, trebuie să foloseşti vorbe mari ca să le poţi exprima, nu credeţi?"

„Chiar aşa", răspunse Matthew.

„Doamna Spencer spunea că limba mea are două vârfuri, dar nu e adevărat, are numai unul. Doamna Spencer spunea că ferma dumneavoastră se cheamă Green Gables. Am rugat-o să-mi spună tot ce ştia despre ea. Şi mi-a spus că e înconjurată de copaci. Am fost mai bucuroasă ca niciodată, pentru că ador copacii. La orfelinat nu era nici măcar unul, în afară de vrejurile amărâte din faţa clădirii, susţinute de proptele date cu var. Arătau ca nişte orfani, încât îmi venea să plâng când mă uitam la bieţii pomişori. Le spuneam adesea: «Oh, micuţii mei, dacă aţi trăi într-o pădure mare, cu mulţi copaci în jurul vostru, cu rădăcinile acoperite de muşchi şi dumbravnic, şi cu un izvor nu prea departe, şi cu păsărele cântându-vă în ramuri, aţi fi crescut şi voi, nu-i aşa? Dar unde vă aflaţi acum nu puteţi creşte. Vă înţeleg foarte bine, copăceii mei.» Mi-a părut rău după ei, azi-dimineaţă. Te ataşezi de lucruri ca acestea, nu-i aşa? Curge cumva vreun pârâiaş prin apropierea fermei? Am uitat s-o întreb pe doamna Spencer."

„Da, curge, chiar ceva mai jos de casă."

„Admirabil! Totdeauna am visat să trăiesc lângă un pârâu, deşi n-am crezut niciodată că se va întâmpla una ca asta. Visele nu se realizează prea des, nu? Ar fi grozav dacă s-ar realiza. Dar acum mă simt aproape perfect fericită. Nu pot să fiu chiar *perfect fericită* pentru că, uite, ce culoare are asta?"

Apucă una din cozile lucioase ce îi cădeau pe umerii plăpânzi şi o ridică până sub ochii lui Matthew, care nu era obişnuit să-şi spună părerea despre culoarea părului femeilor. Dar în cazul acesta nu încăpea îndoială.

„Roşu, nu?"

Fata lăsă coada şi scoase un suspin ce părea că vine din vârful degetelor de la picioare, exprimând tristeţea tuturor timpurilor.

„Da, roşu", spuse ea resemnată. „Acum înţelegeţi de ce nu pot fi *perfect fericită*. Cineva cu părul roşu nu poate fi fericit. Nu-mi pasă prea mult că am pistrui şi ochii prea mari, sau că sunt subţire ca o scoabă. Mă pot imagina şi altfel. Îmi pot imagina că am un ten ca o petală de trandafir şi ochii violeţi, strălucitori ca nişte stele. Dar nu mă pot vedea fără păr roşu, chiar dacă încerc foarte tare. Îmi spun: «Uite, acum părul meu e lucios şi negru ca aripa corbului», dar ştiu tot timpul că e pur şi simplu roşu. Mi se rupe inima. Ăsta va fi blestemul vieţii mele. Am citit într-un roman despre o fetiţă care a avut şi ea blestemul vieţii ei, dar nu din cauza părului roşu. Părul ei era ondulat şi galben ca aurul, şi avea o frunte de alabastru. Ce e aia frunte de alabastru? Aţi putea să-mi spuneţi?"

„Ştiu eu? Mi-e teamă că nu", recunoscu Matthew, care începea să ameţească. Se simţea ca atunci când, în copilărie, nu rezistase ispitei de a se da în scrânciob.

„În orice caz, probabil că era ceva atrăgător, pentru că fetiţa era divin de frumoasă. V-aţi imaginat vreodată cum te simţi când eşti divin de frumoasă?"

„Ştiu eu? Nu cred", mărturisi Matthew cu nevinovăţie.

„Eu mi-am imaginat. Adesea. Cum aţi vrea să fiţi? Divin de frumos, uimitor de deştept sau bun ca un înger?"

„Ştiu eu? N-am idee."

„Nici eu. Nu mă pot hotărî nicicum. Dar n-are mare importanţă pentru că probabil n-am să fiu nici una, nici alta. E sigur că n-am să fiu niciodată bună ca un înger. Doamna Spencer spunea... Oh, domnule Cuthbert! Oh, domnule Cuthbert! Oh, domnule Cuthbert!!!"

Acestea nu erau cuvintele rostite de doamna Spencer. Copilul nu căzuse din şaretă şi nici Matthew nu făcuse nimic extraordinar. Pur şi simplu, după o cotitură, intraseră în „Bulevard".

„Bulevardul", numit astfel de locuitorii din Newbridge, era o bucată de drum lungă de patru-cinci sute de metri deasupra căreia ramurile uriaşe ale unor meri, plantaţi cu mulţi ani în urmă de un fermier excentric, se împreunau într-o boltă compactă. Bolta era albă ca zăpada, cu flori parfumate, iar sub ramuri lumina unui crepuscul purpuriu umplea spaţiul. În faţă, departe, se vedea un petic de cer pictat în culorile asfinţitului, ca vitraliile rozetei de deasupra uşii unei catedrale.

Frumuseţea locului o făcu pe fetiţă să amuţească. Se lăsă pe spate, cu mâinile împreunate, cu o expresie de extaz pe chip, privind splendoarea albă de deasupra. Chiar după ce ieşiră din „Bulevard" şi coborau spre Newbridge, nu se mişcă şi nu vorbi. Cu faţa scăldată în lumină, privea departe spre apus, iar în ochii ei se îngrămădeau imagini, pe un fundal de cer în flăcări. În Newbridge, un mic sat prosper, câinii lătrau, băieţii de pe stradă chiuiau, curioşii pândeau de după perdele, dar călătorii noştri rămaseră tăcuţi. Parcurseră încă trei mile şi fetiţa tot nu vorbi. Era clar că ştia şi să păstreze tăcerea cu aceeaşi îndărătnicie care o mâna să vorbească.

„Mi se pare că eşti cam obosită şi ţi-e foame", îndrăzni să spună în cele din urmă Matthew, negăsind altă explicaţie pentru muţenia fetei. „Dar nu mai avem decât o milă."

Copila ieşi din reverie, suspină adânc şi se uită la el ca şi cum sufletul i s-ar fi reîntors dintr-o îndepărtată călătorie printre stele.

„Oh, domnule Cuthbert..." şopti ea. „Ce era locul acela alb prin care am trecut?"

„Ştiu eu? Vorbeşti desigur despre «Bulevard»", spuse Matthew, după câteva clipe de gândire profundă. „E un loc destul de frumos."

„*Destul* nu mi se pare cuvântul potrivit. Şi nici *frumos*. Cuvintele acestea nu sunt destul de cuprinzătoare. Oh, a fost minunat, minunat! Din tot ce-am văzut în viaţa mea, acesta e primul lucru care nu mai poate fi înfrumuseţat prin imaginaţie. M-a atins chiar aici" – şi puse o mână pe piept. „M-a făcut să mă doară, o durere veselă şi plăcută. Aţi avut vreodată o durere ca asta, domnule Cuthbert?"

„Ştiu eu? Nu-mi amintesc să fi avut."

„Eu am adesea, ori de câte ori văd ceva regesc de frumos. Dar n-ar trebui să-i spună locului aceluia minunat «Bulevard». Un nume ca ăsta n-are nici un înţeles. Ar trebui să-i spună – o clipă, să mă gândesc – Alba Cale a Încântării. Nu vi se pare că e un nume evocator? Când nu-mi place numele unui loc sau al unei persoane, inventez întotdeauna altul şi îl folosesc pe acela. La orfelinat era o fată pe care o chema Hepzibah Jenkins, dar eu o numeam Rosalia De Vere. Alţii pot să-i spună în continuare Bulevard, dar eu îl voi numi Alba Cale a Încântării. Şi ziceţi că nu mai avem până acasă decât o milă? Mă şi bucur, dar îmi şi pare rău. Îmi pare rău pentru că plimbarea asta a fost atât de plăcută, iar întotdeauna când se termină ceva plăcut îmi pare rău. Poate să vină după aceea ceva şi mai plăcut, însă nu poţi fi sigur. Şi parcă de obicei nu urmează ceva mai plăcut. În orice caz, ştiu asta din experienţă. Dar îmi place să mă gândesc că ajungem acasă. Ştiţi, eu n-am fost niciodată într-adevăr acasă, de când mă ştiu. Parcă iar simt în piept acea durere veselă numai la gândul că voi ajunge într-adevăr acasă."

Trecuseră de creasta dealului. În vale se vedea un heleşteu, atât de lung şi de întortocheat, încât părea mai degrabă un râu. De la podul care-i lega malurile şi până la dunele de nisip galben care-l despărţea de apele vineţii ale golfului, luciul undelor se legăna în nenumărate nuanţe de roz, galben, verde şi multe alte culori cărora nu li s-a dat încă nume. Dincolo de pod, umbrele străvezii ale serii cădeau peste apele în care se scăldau, răsturnate, trunchiuri de brazi şi de arţari. Ici-colo, ramurile unui prun înflorit se reflectau în unde, ca o fată în rochie albă care îşi caută chipul în oglinda mişcătoare a apelor. Din celălalt capăt al heleşteului se auzea muzica jalnică şi dulce a unui cor de broaşte. Printre merii înfloriţi din livada de pe mal se ivi o căsuţă cenuşie; deşi încă nu era întuneric, una dintre ferestre era luminată.

„Heleşteul lui Barry", spuse Matthew.

„Nici numele ăsta nu-mi place. Am să-i spun – numai să mă gândesc o clipă – Lacul Apelor Strălucitoare. Da. Acesta e numele care i se potriveşte. Ştiu asta din cauză că simt o mâncărime. De câte ori găsesc un nume care se potriveşte perfect, simt un fel de mâncărime. Vi se întâmplă şi dumneavoastră?"

Matthew căzu pe gânduri.

„Ştiu eu? Cred că da. Simt un fel de mâncărime când văd râmele târându-se printre vrejurile de castraveţi. Mi-e silă să mă uit la ele."

„Oh, nu. Nu cred că e acelaşi soi de mâncărime. Credeţi că e? Mi se pare că nu există o prea apropiată asemănare între râme şi lacuri cu ape strălucitoare. Dar de ce i se spune heleşteul lui Barry?"

„Pentru că domnul Barry locuieşte acolo sus, în casa aceea. Ferma lui se cheamă Orchard Slope. Dacă n-ar fi tufişurile alea, am zări de aici ferma noastră, Green Gables. Trebuie să trecem pe pod şi să facem un ocol, aşa că mai avem aproape o jumătate de milă de drum."

„Domnul Barry are copii mici? Adică nu tocmai mici, cam de vârsta mea."

„Are o fetiţă de vreo unsprezece ani. O cheamă Diana."

„Oh! Ce nume perfect de frumos!"

„Ştiu eu? Nu mi se pare. Are parcă ceva păgân în el. Aş fi preferat Jane sau Mary, sau un alt nume cuviincios. Dar când s-a născut Diana, locuia la ei un dascăl şi l-au rugat să-i aleagă un nume, iar el l-a ales pe ăsta."

„Mi-ar fi plăcut să fi fost prin apropiere un asemenea dascăl atunci când m-am născut eu. Dar uite că am ajuns la pod. Am

să închid ochii. Mă apucă frica ori de câte ori trec pe un pod. Nu pot să nu-mi imaginez că tocmai când am ajuns la mijloc, se rupe în două şi mă înghite apa, aşa că închid ochii, dar totdeauna trebuie iar să-i deschid când ajung aproape de mijloc, pentru că dacă podul se rupe, vreau să-l văd rupându-se. Şi face şi un zgomot plăcut. Zgomotul e partea cea mai frumoasă. Ce de lucruri frumoase există pe lume! Gata, am trecut. Acum am să mă uit înapoi. Noapte bună, dragă Lac al Apelor Strălucitoare. Totdeauna le spun noapte bună lucrurilor care îmi plac, întocmai ca oamenilor. Cred că le face plăcere. Apa se uită la mine zâmbind."

Când ajunseră în vârful colinei şi trecură de cotitură, Matthew spuse:

„Suntem aproape acasă. Acolo e Green Gables..."

„Oh, vă rog să nu-mi spuneţi nimic", îl întrerupse fata agăţându-se de braţul lui pe jumătate ridicat şi închizându-şi ochii, încât să nu vadă încotro arăta. „Lăsaţi-mă să ghicesc. Sunt sigură că am să nimeresc."

Apoi deschise ochii şi privi împrejur. Erau pe vârful colinei. Soarele apusese, dar peisajul era încă vizibil. La apus se înălţa ca o umbră, pe cerul portocaliu, turnul bisericii. Risipite pe coastă, se zăreau casele îmbietoare ale fermelor. Arzând de nerăbdare, fetiţa îşi plimba ca în vis privirile de la una la alta. În cele din urmă, ochii i se opriră pe o casă singuratică, departe de drum, în mijlocul unei livezi înflorite. Deasupra ei, pe cerul fără pată, strălucea o stea de cristal, ca o făclie călăuzitoare, plină de făgăduinţe.

„Asta e, nu-i aşa?" întrebă ea arătând cu degetul.

Matthew trase de hăţuri.

„Bun, ai ghicit. Socot că doamna Spencer ţi-a descris-o destul de bine ca s-o poţi recunoaşte."

„Nu, nu mi-a descris-o. Tot ce mi-a spus se potriveşte cu oricare din casele astea. N-aveam idee cum arată, dar de cum am văzut-o am simţit că e casa noastră. Parcă aş visa. Ştiţi, braţul meu trebuie să fie vânăt de la cot în sus, de cât m-am ciupit azi. Din când în când mă cuprindea o teribilă teamă că visez şi

atunci mă ciupeam ca să văd dacă e adevărat sau e vis, până mi-am dat seama că, dacă era vis, era mai bine să visez un vis cât se poate de lung, aşa că nu m-am mai ciupit. Dar nu e vis şi suntem aproape acasă."

După ce suspină fericită, se cufundă în tăcere. Matthew se foia neliniştit. Se bucura că nu el, ci Marilla urma să-i spună acestei fiinţe năpăstuite de soartă că până la urmă casa după care tânjea nu va fi căminul ei. Trecură prin faţa locuinţei doamnei Rachel şi, deşi seară, nu era chiar atât de întuneric încât Rachel să nu-i poată vedea de la fereastră. Urcară apoi coasta spre Green Gables. Când ajunseră în faţa casei, Matthew fu cuprins de fiori gândindu-se la apropiatul deznodământ. Nu-i păsa nici de el însuşi, nici de Marilla şi nici de neplăcerile tratativelor cu cei de la orfelinat, ci de dezamăgirea copilului. Când se gândea că acea lumină de fericire din ochii ei se va stinge curând, avea impresia că ia parte la o crimă. Îl cuprindea acelaşi sentiment ca atunci când trebuia să ucidă un miel sau un viţel sau orice altă fiinţă nevinovată. Curtea era învăluită în beznă, iar frunzele de mătase ale plopilor foşneau.

„Ascultaţi cum îşi vorbesc plopii în somn", şopti ea coborând din şaretă. „Ce minunate vise visează!" Apoi, înşfăcându-şi geamantanul din pânză care conţinea „toate bunurile ei pământeşti", intră în casă în urma lui Matthew.

CAPITOLUL 3

O surpriză pentru Marilla Cuthbert

Când Matthew deschise uşa, Marilla îi sări repede în cale. Dar când privirile îi căzură pe ciudata făptură, cu rochia ei ţeapănă şi urâtă, cu cozile lungi de păr roşu, cu ochii luminoşi şi vioi, se opri mută de mirare.

„Matthew Cuthbert, cine-i asta?" spuse ea. „Unde-i băiatul?"

„N-am găsit nici un băiat", răspunse Matthew cu amărăciune. „N-am găsit-o decât pe ea."

Făcu un semn din cap spre copilă, amintindu-şi că uitase s-o întrebe cum o cheamă.

„Nici un băiat?! Dar trebuia să fie acolo un băiat", insistă Marilla. „I-am trimis vorbă doamnei Spencer să ne aducă un băiat."

„Da, dar n-a adus. A adus-o pe fata asta. L-am întrebat şi pe şeful de gară. Şi trebuia s-o aduc acasă. Nu se putea s-o las acolo, indiferent unde şi cine a făcut greşeala."

„Afurisită întâmplare!" zise Marilla.

În timpul acestui dialog, copila rămăsese tăcută, plimbându-şi privirile de la unul la altul, pe când de pe chipul ei dis-

părea orice urmă de viaţă. Dintr-o dată, părând că înţelege sensul discuţiei, scăpă preţiosul ei geamantan, făcu un pas înainte şi cuprinse mâinile Marillei.

„Nu vreţi să mă primiţi!" strigă ea. „Nu vreţi să mă primiţi pentru că nu sunt băiat! Trebuia să mă aştept la una ca asta. Nimeni n-are nevoie de mine. Ar fi trebuit să-mi închipui, era prea frumos ca să poată dura. Ar fi trebuit să ştiu că nimeni nu vrea să mă primească. Oh, ce mă fac? Am să izbucnesc în plâns!"

Şi izbucni în plâns. Se aşeză pe un scaun de lângă masă, îşi acoperi faţa cu mâinile şi se puse pe bocit. Marilla şi Matthew se uitară unul la altul, nemulţumiţi. Nici unul dintre ei nu ştia ce să spună sau ce să facă. În cele din urmă, Marilla interveni, şovăitoare:

„Ei, lasă. Nu e nevoie să plângi chiar aşa."

„Ba da. E nevoie!" Copilul îşi ridică repede capul. Faţa îi era udă de lacrimi iar buzele îi tremurau. „Şi dumneavoastră aţi plânge dacă aţi fi o orfană şi aţi veni într-o casă despre care aţi fi crezut că va fi căminul dumneavoastră şi n-aţi fi primită pentru că nu sunteţi băiat. Oh, acesta e cel mai *tragic* lucru din câte mi s-au întâmplat vreodată!"

Un fel de surâs stângaci şi rezervat îmblânzi faţa aspră a Marillei.

„Ei, lasă, nu mai plânge. N-o să te dăm afară în seara asta. Ai să stai aici până vom descurca întreaga afacere. Cum te cheamă?"

Copilul ezită un moment.

„Vă rog să-mi spuneţi Cordelia", răspunse ea cu vioiciune.

„Să-ţi spun Cordelia? Aşa te cheamă?"

„Nuuuu, nu tocmai aşa, dar mi-ar plăcea să mi se spună Cordelia. E un nume perfect de elegant."

„Nu ştiu ce naiba vrei să zici. Dacă nu te cheamă Cordelia, cum te cheamă?"

„Anne Shirley", spuse, ezitând, proprietara numelui. „Dar, vă rog, spuneţi-mi Cordelia. N-o să vă deranjeze cu nimic, din

moment ce am să stau aici atât de puţin timp, nu-i aşa? Anne e un nume atât de neromantic."

„Pagubă-n ciuperci", bombăni Marilla. „Anne e un nume bun, simplu şi corect, n-are de ce să-ţi fie ruşine."

„Oh, nu mi-e ruşine", explică Anne. „Dar Cordelia îmi place mult mai mult. Totdeauna mi-am închipuit că mă cheamă Cordelia – adică în ultimii ani. Când eram mică îmi plăcea Geraldine, dar acum prefer Cordelia. Însă dacă o să-mi spuneţi Anne, vă rog să-l scrieţi cu *e* la sfârşit."

„Dar ce contează cum se scrie, dacă se pronunţă la fel?" întrebă Marilla zâmbind cu stângăcie, în timp ce punea ceainicul pe sobă.

„Oh, e o diferenţă foarte mare. *Arată* mult mai bine. Când auziţi pronunţându-se un nume, nu vi se întâmplă să-l vedeţi cu ochii minţii, ca şi cum ar fi tipărit? Mie mi se întâmplă. *A-n-n* arată oribil, dar *A-n-n-e* arată mult mai distins. Dacă o să-mi spuneţi Anne, scris cu *e* la sfârşit, am să mă împac cu gândul că nu mă cheamă Cordelia."

„Foarte bine, Anne, cu *e* la sfârşit, ai putea să ne spui cum s-a întâmplat greşeala asta? I-am trimis vorbă doamnei Spencer să ne aducă un băiat. Nu mai erau băieţi la azil?"

„Oh, ba da, erau o mulţime. Dar doamna Spencer a spus foarte *distinct* că doriţi o fată de vreo unsprezece ani, iar directoarea a spus că eu sunt destul de bună. Nu vă puteţi închipui ce fericită am fost! De bucurie n-am reuşit să dorm toată noaptea." Apoi adăugă, întorcându-se spre Matthew: „De ce nu mi-aţi spus la gară că nu aveţi nevoie de mine? Mai bine m-aţi fi lăsat acolo. Dacă n-aş fi văzut Alba Cale a Încântării şi nici Lacul Apelor Strălucitoare, nu mi-ar fi venit acum atât de greu."

„Ce naiba vrea să spună?" întrebă Marilla holbându-se la Matthew.

„Pomeneşte de conversaţia pe care am avut-o noi doi pe drum", explică în grabă Matthew. „Am să ies să duc iapa în grajd, până fierbe ceaiul."

„Doamna Spencer a mai adus pe cineva în afară de tine?" continuă Marilla după ce Matthew ieşi.

„Da, pe Lily Jones, pentru ea însăşi. Lily are numai cinci ani şi e foarte frumoasă. Are părul castaniu. Dacă aş fi foarte frumoasă şi aş avea părul castaniu, m-aţi primi?"

„Nu. Avem nevoie de un băiat care să-l ajute pe Matthew la lucru. N-avem ce face cu o fată. Scoate-ţi pălăria. Am s-o pun pe bagajul tău, în vestibul."

Anne îşi scoase pălăria, supusă. Matthew se reîntoarse şi se aşezară la masă. Dar Anne nu putea să mănânce. Ciugulea din pâinea cu unt şi din marmelada de mere sălbatice din farfurioară, însă degeaba, nu putea înghiţi.

„Nu mănânci nimic", constată Marilla cu asprime, ca şi cum ar fi descoperit un mare neajuns.

Anne suspină.

„Nu pot înghiţi. Sunt cuprinsă de o adâncă disperare. Dumneavoastră puteţi să mâncaţi când sunteţi cuprinsă de o disperare adâncă?"

„N-am fost niciodată cuprinsă de o disperare adâncă, aşa că nu ştiu", răspunse Marilla.

„Niciodată? Dar nici n-aţi încercat să vă *imaginaţi* că sunteţi în adâncul disperării?"

„Nu."

„Atunci nu cred că o să înţelegeţi. Este un sentiment foarte neplăcut, într-adevăr. Când încerci să mănânci ţi se pune un nod în gât şi nu poţi înghiţi nimic, nici măcar o caramelă de ciocolată. Acum doi ani am primit o caramelă de ciocolată şi a fost de-a dreptul delicioasă. De-atunci am visat adesea că aveam o mulţime de caramele de ciocolată, dar mă trezeam întotdeauna chiar când voiam să le mănânc. Sper să nu vă supăraţi pe mine. Toate sunt foarte bune, şi totuşi nu pot să mănânc."

„Cred că e obosită", spuse Matthew, care nu scosese o vorbă de când se aşezaseră la masă. „Mai bine du-o la culcare, Marilla."

Marilla tocmai se întreba unde s-o culce pe Anne. Pregătise în bucătărie, pentru mult doritul şi aşteptatul băiat, un divan; deşi era bun şi curat, nu prea îţi venea să culci acolo o fată. Iar

să culci în camera de oaspeţi o vagaboandă era exclus. Rămânea deci camera de la mansardă. Marilla aprinse o lumânare şi îi spuse Annei s-o urmeze, ceea ce Anne făcu fără nici un entuziasm, luându-şi în trecere pălăria şi geamantanul. Holul era înspăimântător de curat, dar mica încăpere de la mansardă era şi mai curată.

Marilla puse lumânarea pe o masă cu trei picioare şi trei colţuri şi desfăcu aşternutul.

„Ai vreo cămaşă de noapte?“ întrebă ea.

Anne dădu din cap.

„Da, am. Două. Mi le-a făcut matroana de la azil. Sunt înfiorător de mici. La azil nimic nu se găseşte din abundenţă, aşa că toate se fac mici şi sărăcăcioase, cel puţin acolo unde am fost eu. Nu-mi plac cămăşile de noapte strâmte, dar poţi visa la fel de bine ca într-o cămaşă de noapte elegantă, cu ciucuri în jurul gâtului. Asta e consolarea mea.“

„Bun. Dezbracă-te repede şi culcă-te. Mă reîntorc peste câteva minute să iau lumânarea. Mi-e teamă că n-ai s-o stingi şi o să dai foc casei.“

După plecarea Marillei, Anne privi împrejur cu tristeţe. Pereţii văruiţi erau atât de goi, încât îţi venea să crezi că se ruşinează de goliciunea lor. Şi podeaua era goală, în afară de un covoraş rotund, împletit, cum Anne nu mai văzuse până atunci. Într-un colţ trona patul, înalt şi demodat. În celălalt colţ era masa cu trei picioare pomenită mai sus, iar pe masă, o pernă de ace din catifea roşie, atât de tare încât ar fi rupt acul pe care l-ai fi înfipt în ea. Deasupra atârna o oglinjoară. Între măsuţă şi pat era fereastra, în spatele unei perdele de muselină albă ca zăpada, iar în partea opusă se găsea lavoarul. Întreaga încăpere evoca o rigiditate de nedescris. Un fior o pătrunse pe Anne până în măduva oaselor. Suspină, îşi scoase la repezeală hainele, îşi puse cămaşa de noapte strâmtă şi sări în pat. Îşi înfundă faţa în pernă şi îşi trase plapuma peste cap. Când Marilla veni după lumânare, articolele vestimentare ieftine, risipite pe podea în dezordine, precum şi un anumit deranj al patului erau singurele indicii ale unei alte prezenţe decât a ei înseşi.

Culese, nu fără deliberare, hainele Annei şi le aşeză frumos pe un scaun. Luând lumânarea, se apropie de pat.

„Noapte bună“, spuse ea cu stângăcie, nu fără amabilitate.

Ochii mari şi faţa albă a Annei apărură brusc de sub plapumă, făcând-o pe Marilla să tresară.

„Cum puteţi să-mi spuneţi noapte *bună*, când ştiţi că e cea mai rea noapte din câte am avut vreodată?“ îi reproşă ea.

Apoi dispăru sub plapumă.

Marilla coborî încet în bucătărie şi se apucă să spele vasele. Matthew îşi fuma pipa, semn neîndoielnic al unei preocupări mintale. Fuma rareori pentru că Marilla era împotriva fumatului, pe care îl considera un obicei murdar, însă în anumite timpuri şi anotimpuri nu putea rezista ispitei iar Marilla închidea ochii dându-şi seama că un bărbat trebuie să aibă o supapă la emoţii.

„Ce belea ne căzu pe cap!“, spuse ea mânioasă. „Aşa se întâmplă când trimiţi vorbă prin cineva, în loc să te duci tu însuţi. Cineva din familia lui Robert Spencer a încurcat lucrurile. Unul dintre noi va trebui să meargă mâine la doamna Spencer, asta-i sigur. Fata trebuie să se reîntoarcă la azil.“

„Da, poate că da“, spuse Matthew, cam nesigur pe el.

„Poate că da?! Cum adică?“

„Păi... e o fiinţă foarte drăguţă, Marilla. Ar fi păcat s-o trimitem înapoi când ea e atât de dornică să rămână cu noi.“

„Ascultă Matthew Cuthbert, doar nu vrei să spui că ar trebui s-o primim?!“

Uimirea Marillei era mai mare decât dacă Matthew ar fi declarat că preferă să stea în cap.

„Păi, nu tocmai... Adică nu... nu chiar aşa“, se bâlbâi Matthew, strâns cu uşa. „Bănuiesc că nu suntem obligaţi s-o primim.“

„Desigur că nu. Şi ce foloase ne-ar putea aduce?“

„I-am fi mai degrabă noi de folos ei“, spuse Matthew pe neaşteptate.

„Matthew Cuthbert, am impresia că fata asta te-a vrăjit. Mi se pare că ai vrea s-o luăm.“

„Ştiu eu? E atât de deosebită, micuţa", insistă Matthew. „S-o fi auzit cum vorbea pe drum."

„Oh, da, vorbeşte foarte repede, mi-am dat seama îndată. Dar asta nu-i în favoarea ei. Nu-mi plac copiii care au prea multe de spus. Nu am nevoie de o fată, iar dacă aş avea, nu e soiul pe care l-aş prefera. E ceva ce nu înţeleg în felul ei de a fi. Nu, trebuie s-o trimitem de unde a venit."

„Aş putea să-mi găsesc un copil de franţuz care să mă ajute, iar ea ţi-ar ţine companie."

„N-am nevoie de compania ei şi nu am de gând s-o primesc", deliberă Marilla.

„Păi sigur, facem exact aşa cum spui, Marilla", cedă Matthew ridicându-se şi stingându-şi pipa. „Mă duc să mă culc."

Matthew plecă la culcare, iar Marilla, după ce termină cu vasele, plecă şi ea, încruntată şi hotărâtă. Iar la mansardă, un copil amărât, părăsit şi dornic de duioşie plânse până adormi.

CAPITOLUL 4

O dimineaţă la Green Gables

Anne se trezi şi se ridică în capul oaselor. Afară era lumină, iar prin fereastră se revărsau în cameră valuri de raze de soare vesele. Luciri albe şi delicate se clătinau printre fâşii subţiri de cer albastru.

Timp de o clipă, nu-şi dădu seama unde era. Întâi o cuprinse un val de bucurie, apoi îşi aminti cu groază că se găsea la Green Gables, unde nu voiau s-o primească pentru că nu era băiat!

Dar era dimineaţă, şi, uite, în faţa ferestrei se înălţa un cireş în plină floare. Dintr-o săritură ajunse la fereastră. O deschise cu greu, pentru că era înţepenită de vreme. Anne căzu în genunchi şi privi cu ochi strălucitori de plăcere dimineaţa de iunie. Cât de frumos! Ce loc minunat! Să zicem că nu o vor lăsa să stea aici. O să-şi închipuie că e aici. Aici era mult loc pentru imaginaţie.

Cireşul uriaş creştea lângă clădire, atât de aproape încât ramurile lui mângâiau pereţii. Era încărcat de flori atât de dese, încât abia i se mai zăreau frunzele. De ambele părţi ale casei se

întindea câte o livadă, una de meri şi alta de cireşi, toţi acoperiţi cu flori. Iarba era presărată cu păpădii. Mai jos, în grădină, se zăreau tufe de liliac cu flori purpurii, al căror miros dulce şi îmbătător ajungea, adus de vânt, până la fereastră.

Dincolo de grădină, un câmp verde cu trifoi gras cobora spre albia pârâului, unde creşteau mesteceni albi, răsărind sprinteni dintre ferigi şi alte ierburi de pădure. Mai departe se zărea un deal, verde şi pufos, cu brazi şi pini, printre care apărea acoperişul cenuşiu al căsuţei pe care o văzuse din partea cealaltă a Lacului Apelor Strălucitoare.

Departe, la stânga, erau nişte şuri uriaşe, iar dincolo de ele, peste câmpurile verzi uşor înclinate, se zărea o geană de mare de un albastru scânteietor.

Ochii iubitori de frumuseţe ai Annei zăboviră peste toate, înghiţind cu lăcomie tot ce puteau cuprinde. Văzuse atâtea urâţenii în viaţa ei, biata copilă, încât ceea ce vedea acum era într-adevăr mai frumos decât orice visase vreodată.

Rămase în genunchi la fereastră, uitând de toate în afară de frumuseţea din jurul ei, până când o făcu să tresară o mână ce îi atinse umărul. Marilla se apropiase de mica visătoare fără să fie auzită.

„Ar fi trebuit să te îmbraci", spuse ea scurt.

Într-adevăr, Marilla nu prea ştia cum să vorbească cu copiii, iar asta o făcea să fie aspră chiar şi când nu voia.

Anne se ridică inspirând adânc.

„Oh, nu-i aşa că-i minunat?" exclamă ea făcând un gest cu mâna spre frumoasa lume de afară.

„E un copac mare, iar când înfloreşte e frumos, dar fructele nu fac două parale. Sunt mici şi au viermi", spuse Marilla.

„Oh, nu numai copacul; fireşte, e frumos, *radiază* frumuseţe, a înflorit parcă din ambiţie, dar vorbeam despre toate, despre grădină, despre livadă, despre pârâu, despre pădure, despre întreaga lume, mare şi dragă. Nu vi se pare că într-o dimineaţă ca asta *iubiţi* lumea? Se aude până aici râsul pârâului din vale. Aţi băgat de seamă cât de ciudat de vesele sunt pâraiele? Râd tot timpul. Chiar iarna le-am auzit râzând sub

gheaţă. Îmi pare foarte bine că aveţi un pârâu lângă Green Gables. Poate vă gândiţi că nu contează, din moment ce nu aveţi intenţia să mă păstraţi, dar vă spun eu, contează foarte mult. O să-mi placă să-mi amintesc că există un pârâu la Green Gables, chiar dacă n-o să-l mai văd niciodată. Dacă nu ar exista un pârâu, aş fi *obsedată* de un sentiment neplăcut, pentru că ar trebui să fie unul. Nu mai sunt în adâncurile disperării în dimineaţa asta. Dimineaţa nu sunt niciodată disperată. Nu e un lucru minunat că există dimineţi? Dar sunt foarte tristă. Tocmai îmi imaginam că de fapt pe mine mă doreaţi şi că voi rămâne aici până în vecii vecilor. A fost foarte plăcut gândul acesta, atât cât a durat. Dar partea proastă cu lucrurile imaginate e că vine timpul când se sfârşesc, şi asta te doare."

„Mai bine te-ai îmbrăca şi ai coborî; şi mai uită-ţi închipuirile", spuse Marilla de îndată ce reuşi să strecoare un cuvânt. „Micul dejun e gata. Spală-te şi piaptănă-te. Lasă fereastra deschisă. Împătureşte plapuma şi cearşafurile, pune-le la piciorul patului şi fii cât poţi de cuminte."

Evident, Anne putea să fie foarte cuminte în anumite ocazii, pentru că peste zece minute coborî spălată, îmbrăcată cu grijă, cu părul periat şi cozile împletite, având satisfacţia că îndeplinise întocmai toate poruncile Marillei. De fapt, uitase să facă patul.

„Mi-e destul de foame în dimineaţa asta", anunţă ea, strecurându-se pe scaunul oferit de Marilla. „Lumea nu mi se mai pare o pustietate înfiorătoare, ca aseară. Sunt fericită că e o dimineaţă plină de soare. Dar îmi plac foarte mult şi dimineţile ploioase. Toate dimineţile sunt interesante, nu credeţi? Habar n-ai ce o să ţi se întâmple în timpul zilei şi e mult loc pentru imaginaţie. Totuşi îmi pare bine că azi nu plouă, pentru că e mai uşor să fii vesel şi să-ţi înduri necazurile într-o zi cu soare. Cred că o să am multe de îndurat azi. E simplu să citeşti despre necazurile îndurate cu eroism, dar nu-i prea plăcut să le suporţi în realitate, nu-i aşa?"

„Mai tacă-ţi gura", spuse Marilla. „Vorbeşti mult prea mult pentru vârsta ta."

După aceasta Anne tăcu, ascultătoare şi supusă, iar liniştea absolută începu s-o enerveze pe Marilla ca şi cum s-ar fi aflat în prezenţa a ceva nu tocmai natural. Matthew tăcea şi el, dar asta era ceva natural, şi astfel micul dejun continuă în linişte.

Pe măsură ce timpul trecea, Anne deveni din ce în ce mai absentă, mâncă maşinal, cu ochii ei mari aţintiţi cu hotărâre, dar fără să vadă, la cerul albastru ce se zărea prin fereastră. Asta o făcu pe Marilla şi mai nervoasă. Avea senzaţia neplăcută că în timp ce corpul acestei ciudate copile era aici, la masă, spiritul ei plutea departe, printre nori, purtat în văzduh de aripile imaginaţiei. Cine şi-ar fi dorit în casă o asemenea fiinţă?

Şi totuşi Matthew dorea s-o păstreze, împotriva oricăror argumente. Marilla îşi dădea seama că el nu-şi schimbase defel gândurile exprimate cu o seară în urmă şi că va continua să insiste. Aşa era Matthew. Când îi intra ceva în cap, se încăpăţâna într-o stăruinţă tăcută, de zece ori mai puternică decât dacă şi-ar fi exprimat-o cu voce tare.

Când terminară micul dejun, Anne reveni din visare şi se oferi să spele vasele.

„Te pricepi la spălatul vaselor?" întrebă Marilla cu neîncredere.

„Destul de bine. Ştiu însă mult mai bine să am grijă de copii. Am experienţă în privinţa asta. E păcat că nu aveţi copii pe aici, ca să mă ocup de ei."

„Nu-mi doresc deloc mai mulţi copii de care să am grijă. *Tu* îmi dai destulă bătaie de cap, ca să spun adevărul. Ce-i de făcut cu tine, nu ştiu. Matthew e caraghios la culme."

„Eu cred că e un om bun", spuse Anne ca un fel de reproş. „E atât de simpatic! Nu s-a supărat pe mine pentru că vorbeam prea mult, ba dimpotrivă, părea să-i placă. Mi-am dat seama că avem suflete înrudite de cum l-am văzut."

„Aveţi ciudăţeniile voastre şi unul şi altul, dacă asta înţelegi prin spirite înrudite", pufni Marilla. „Da, poţi să speli vasele. Pune multă apă caldă şi usucă-le bine. Am destule pe cap astăzi. După-masă trebuie să mă duc la White Sands să mă întâlnesc cu doamna Spencer. Ai să vii şi tu, să vedem ce e de făcut cu tine. După ce termini cu vasele, du-te sus şi fă-ţi patul."

Anne spălă vasele cu multă pricepere, după cum observă Marilla, care nu-şi lua ochii de pe ea. Ceva mai târziu îşi făcu patul, dar nu cu aceeaşi pricepere deoarece nu învăţase arta de a te lupta cu o plapumă de puf. De bine, de rău o făcu şi pe asta şi apoi Marilla, ca să mai scape de ea, îi spuse că se poate duce pe-afară, să se amuze cum vrea, până la masa de prânz.

Anne se repezi spre uşă, cu faţa luminoasă şi cu ochii strălucitori, dar se opri brusc în prag, se răsuci, se apropie de masă şi se aşeză înapoi pe scaun. Părea că lumina de pe chip şi strălucirea ochilor fuseseră stinse cu un extinctor automat.

„Acum ce mai ai?" o întrebă Marilla.

„Nu îndrăznesc să mă duc afară", spuse Anne, pe tonul unui martir care renunţă la toate bucuriile pământeşti. „Dacă tot nu rămân aici, n-are rost să mă îndrăgostesc de Green Gables, iar dacă ies afară şi fac cunoştinţă cu toate florile acelea şi cu toţi copacii, cu livezile şi cu pârâul, n-am să mă pot împiedica să le iubesc. Mi-e destul de greu şi aşa, nu vreau să-mi fie şi mai greu. Mi-ar plăcea foarte mult să mă duc afară, toate par că mă cheamă, Anne, Anne, vino la noi, avem nevoie de un tovarăş de joacă, dar mai bine nu. N-are nici un rost să te îndrăgosteşti de lucruri de lângă care ai să fii smuls pentru totdeauna, nu-i aşa? Şi e atât de greu să nu te îndrăgosteşti de lucruri! De aceea eram atât de bucuroasă când credeam că voi trăi aici. Credeam că voi avea multe lucruri pe care să le îndrăgesc şi că nimic n-o să mă împiedice. Dar visul acesta scurt s-a terminat. M-am resemnat acum cu soarta mea şi n-am să ies, de frică să nu-mi pierd resemnarea. Dar cum se cheamă muşcatele de la fereastră, vă rog?"

„Muşcate, cum altfel?"

„Nu, nu mă gândeam la acest fel de nume, ci la numele pe care li l-aţi dat dumneavoastră. Nu le-aţi dat nici un nume? Am să le dau eu. Un moment, să mă gândesc... Pot să le spun *Mândrele mele* cât mai rămân aici? Daţi-mi voie, vă rog."

„Spune-le cum vrei. Puţin îmi pasă. Dar ce rost are să dai alt nume muşcatelor?"

„Oh, îmi place ca lucrurile să aibă porecle, chiar dacă nu sunt decât nişte muşcate. Le face să pară asemenea oamenilor. Cum putem să ştim dacă o muşcată nu se simte jignită când îi spunem *muşcată* şi atât? Nici dumneavoastră nu v-ar plăcea să vi se spună că sunteţi doar femeie. Da, am să le spun Mândrele. I-am dat un nume şi cireşului de la fereastra camerei în care am dormit. L-am botezat Regele Zăpezilor, pentru că e atât de alb. Bineînţeles, nu o să fie înflorit tot timpul, dar îmi pot închipui că este, nu-i aşa?"

„N-am văzut şi n-am auzit în viaţa mea ceva asemănător, nici pe departe", bombăni Marilla, coborând în pivniţă după cartofi. „E interesantă, cum zice Matthew. Îmi dau seama că încep să mă întreb ce naiba o să mai spună. O să mă farmece şi pe mine cum l-a fermecat pe Matthew. Privirea pe care el mi-a aruncat-o când a ieşit spunea tot ce gândea aseară şi nu îndrăznea să recunoască direct. Aş vrea să fie ca toţi oamenii, să-şi spună răspicat părerea. Aş putea discuta cu el şi l-aş convinge, dar cum poţi vorbi cu unul care doar priveşte?"

Anne recăzuse în visare, cu bărbia în pumni şi cu ochii la cer, când Marilla se reîntoarse după pelerinajul ei în pivniţă. O lăsă acolo şi se duse să pună masa.

„Matthew, sper că poţi să-mi dai şareta şi iapa după-amiază", spuse Marilla în timpul prânzului.

Matthew aprobă din cap şi se uită cu tristeţe la Anne. Marilla îi interceptă privirea şi rosti cu hotărâre:

„Am să mă duc la White Sands să lămuresc chestia asta. O iau pe Anne cu mine. Probabil că doamna Spencer va aranja s-o trimită imediat înapoi în Noua Scoţie. Am să-ţi pregătesc ceaiul şi am să fiu înapoi la timp ca să mulg vacile."

Dar Matthew nu spuse nimic, iar Marilla avu impresia că vorbise de pomană. Nu există nimic mai supărător decât un bărbat care nu-ţi răspunde, în afară, bineînţeles, de o femeie.

Matthew înhămă calul la şaretă. Marilla şi Anne se suiră. Bărbatul le deschise poarta, dar în timp ce ieşeau încet, zise fără să se adreseze cuiva anume:

„Jerry Buote, puştiul din Creek, a trecut pe aici azi-dimineaţă. I-am spus că am de gând să-l angajez la vară."

Marilla nu răspunse, dar biciui bietul cal atât de rău încât, neobişnuit cu un asemenea tratament, animalul, indignat, ţâşni ca din puşcă pe drumeag, cu o iuţeală îngrijorătoare. Marilla, zgâlţâită de şaretă, privi înapoi o singură dată şi-l văzu pe Matthew rezemat de poartă, privind cu tristeţe în urma lor.

CAPITOLUL 5

Povestea Annei

„Ştiţi, mi-am pus în gând să fac tot ce se poate ca să mă bucur de călătoria asta", spuse Anne cu convingere. „Ştiu din experienţă că aproape totdeauna reuşeşti să te bucuri de lucruri dacă ţii cu tot dinadinsul. Bineînţeles că-ţi trebuie tărie. N-am să mă gândesc nici o clipă că mă reîntorc la azil. Am să mă gândesc numai la plimbarea asta cu trăsura. Oh, uite, a înflorit un trandafir sălbatic. Nu-i aşa că-i frumos? Nu credeţi că e bucuros că e trandafir? Ce bine ar fi ca trandafirii să poată vorbi! Sunt sigură că ne-ar povesti lucruri frumoase. Şi nu vi se pare că rozul e cea mai fermecătoare culoare din lume? Îmi place, dar nu pot să port nimic roz. Oamenii cu părul roşu nu pot pune nimic roz pe ei, nici măcar în imaginaţie. N-aţi cunoscut oameni care aveau în copilărie părul roşu, şi pe urmă li s-a schimbat în altă culoare, după ce au mai crescut?"

„Nu, nu cred", spuse Marilla necruţătoare. „Şi nici nu cred că ţie ţi se va întâmpla una ca asta."

Anne oftă.

„Da, mi-am mai pierdut o speranţă. Viaţa mea e un perfect cimitir de speranţe pierdute. Fraza asta am citit-o undeva şi mi-o spun ca să mă consolez ori de câte ori sunt dezamăgită de ceva."

„Nu prea mă văd consolându-mă cu vorbele astea", fu de părere Marilla.

„Cum să nu?! Sună atât de frumos şi de romantic, ca şi cum aş fi o eroină dintr-o carte. Îmi plac foarte mult lucrurile romantice şi mi se pare că nimic nu e mai romantic decât un cimitir de speranţe pierdute. Îmi pare bine că am şi eu unul. O să trecem azi peste Lacul Apelor Strălucitoare?"

„N-o să trecem peste heleşteul lui Barry, dacă asta înţelegi prin Lacul Apelor Strălucitoare. O luăm pe drumul de pe ţărm."

„*Drumul de pe ţărm* sună frumos", murmură Anne, visătoare. „E la fel de frumos precum sună? Chiar în clipa când aţi spus *drumul de pe ţărm*, l-am şi văzut în mintea mea. Şi White Sands e un nume frumos, dar nu-mi place atât de mult ca Avonlea. Avonlea e un nume dulce. Sună ca o melodie. Cât mai e până la White Sands?"

„Cinci mile; dar cum te văd pornită pe vorbă, ai putea mai bine să spui ceva cu rost. De pildă, ce ştii despre tine însăţi."

„Oh, ce *ştiu* despre mine nu merită să fie spus", răspunse Anne în grabă. „Dacă m-aţi lăsa să vă spun ce îmi *imaginez* despre mine ar fi mult mai interesant."

„Nu. N-am nevoie de imaginaţiile tale, ci de fapte. Începe cu începutul. Unde te-ai născut şi câţi ani ai?"

„Am împlinit unsprezece ani în martie", începu Anne, resemnată că trebuie să se limiteze la fapte, şi oftă. „M-am născut la Bolingbroke, în Noua Scoţie. Tata se numea Walter Shirley şi era profesor la liceul din Bolingbroke. Pe mama o chema Bertha Shirley. Walter şi Bertha sunt nume frumoase. Îmi pare bine că părinţii mei au avut nume frumoase. Ar fi o adevărată catastrofă să ai un tată cu numele de, hai să zicem, Jedediah, nu-i aşa?"

„După părerea mea, nu contează ce nume are cineva, atâta timp cât se poartă bine", explică Marilla, simţind că e de datoria ei să dea un sfat moral şi util.

„Nu ştiu ce să zic", spuse Anne pe gânduri. „Am citit mai demult într-o carte că un trandafir, dacă ar avea alt nume, nu ar mirosi atât de frumos – dar nu mi-a venit să cred. Totuşi nu cred că un trandafir ar fi la fel de frumos dacă l-am numi urzică sau varză. Bănuiesc că tata ar fi fost un om bun chiar dacă s-ar fi numit Jedediah, însă nu i s-ar fi potrivit. Mama a fost şi ea profesoară de liceu, dar după ce s-a căsătorit a renunţat, bineînţeles. Ai destulă treabă cu un soţ. Doamna Thomas spunea că erau neprihăniţi ca nişte copii şi săraci ca şoarecii de biserică. S-au mutat într-o căsuţă mică şi galbenă din Bolingbroke. N-am văzut niciodată căsuţa aceea, însă mi-am închipuit-o de mii de ori. Cred că avea caprifoi la fereastra din hol şi liliac în faţă, iar imediat lângă poartă, crini albi. La ferestre trebuie să fi fost perdele de muselină. Muselina dă un anumit aspect. M-am născut în casa aceea. Doamna Thomas spunea că eram cel mai urât copil din câţi văzuse ea, sfrijită şi palidă, numai ochi, dar mama socotea că eram nemaipomenit de frumoasă. Cred că o mamă ştie mai bine decât o sărmană femeie care vine să frece podelele, nu? Îmi pare bine că mamei i-am plăcut. M-aş simţi tare nefericită să ştiu că am dezamăgit-o, pentru că n-a mai trăit mult după aceea. A murit de friguri, când aveam trei luni. Mi-ar fi plăcut să fi trăit măcar până să-mi pot aminti când i-am spus «mamă». Cred că e atât de dulce să-i spui cuiva «mamă»... Şi tata a murit după alte patru zile, tot de friguri. Aşa am rămas orfană. Nu ştiau ce să facă cu mine, zicea doamna Thomas. Nu mă dorea nimeni nici atunci, vedeţi? Asta mi-e soarta. Tata şi mama veniseră de departe şi se ştia că nu aveau rude în viaţă. Atunci doamna Thomas a hotărât să mă ia, deşi era săracă şi avea un soţ beţiv. M-a crescut din milă. Credeţi că e ceva special în a fi crescut din milă, ceva care îi face pe cei crescuţi aşa să fie mai buni? Pentru că de câte ori făceam o boroboaţă, doamna Thomas spunea, ca un reproş, că nu pricepe cum de puteam să fiu atât de rea când eram crescută din milă. Domnul şi doamna Thomas s-au mutat din Bolingbroke la Marysville. Am locuit cu ei până am împlinit opt ani. Mă ocupam de copiii lor. Aveau patru, mai mici ca mine, şi pot să spun că-mi dădeau

mult de lucru. Pe urmă domnul Thomas a murit. A căzut sub tren, iar mama lui s-a oferit s-o ia pe doamna Thomas şi pe copii la ea, dar pe mine nu m-a vrut. Doamna Thomas nu ştia ce să facă cu mine. Apoi a venit doamna Hammond, de pe râu în sus, şi a decis să mă ia văzând că ştiam să mă ocup de copii. Am plecat cu ea pe râu în sus şi am locuit într-o poiană, printre trunchiuri de copaci tăiaţi. Era un loc foarte pustiu. Sunt sigură că n-aş fi putut trăi acolo dacă n-aş fi avut imaginaţie. Domnul Hammond lucra la o făbricuţă de cherestea iar doamna Hammond avea opt copii. Avusese gemeni de trei ori. Îmi plac copiii, cu moderaţie, dar o triplă succesiune de gemeni era prea mult. I-am spus asta doamnei Hammond, cu curaj, când a apărut ultima pereche. Oboseam de moarte să-i car copiii de colo-colo. Am trăit acolo cu doamna Hammond, pe râu în sus, mai bine de doi ani. Pe urmă domnul Hammond a murit iar doamna Hammond şi-a desfăcut gospodăria, şi-a împărţit copiii pe la rude şi a plecat în State. A trebuit să mă duc la azil, la Hopeton, pentru că nimeni nu voia să mă ia. Şi nici la azil n-au vrut; spuneau că sunt supraaglomeraţi, şi chiar aşa era. Dar n-au avut încotro, m-au primit şi am stat acolo patru luni, până când a venit doamna Spencer."

Anne termină, aşa cum începuse, cu un oftat. De data asta, un oftat de uşurare. Fără îndoială, nu-i plăcea să vorbească despre viaţa ei într-o lume care nu o dorea.

„Ai mers la şcoală?" întrebă Marilla, trăgând de hăţuri şi îndemnând calul pe drumul de pe ţărm.

„Nu prea mult. Am fost de câteva ori la şcoală anul trecut, când stăteam la doamna Thomas. Locuiam atât de departe de şcoală, încât iarna nu puteam ajunge până acolo, iar vara era vacanţă, aşa că mă duceam numai primăvara şi toamna. Fireşte, mergeam la şcoală când eram la azil. Ştiu să citesc destul de bine şi am învăţat pe de rost multe poezii, *Bătălia de la Hohenlinden, Edinburghul după inundaţii, Chefurile de pe Rin*, multe versuri din *Doamna de pe lac*, apoi *Anotimpurile* de James Thompson. Vă plac poeziile care îţi dau fiori pe şira spinării? În cartea de citire de clasa a cincea este o

bucată, *Căderea Poloniei*, care e plină de fiori. Eu nu eram în clasa a cincea, bineînţeles, dar fetele mai mari îmi împrumutau cărţile lor."

„Femeile acelea, doamna Thomas şi doamna Hammond, s-au purtat bine cu tine?" întrebă Marilla privind-o pe Anne cu coada ochiului.

„Oooooh", şovăi Anne. Faţa ei mică şi expresivă se înroşi brusc. Răspunse încurcată: „Aveau intenţii bune, doreau să fie drăguţe cu mine pe cât puteau. Şi când oamenii au bune intenţii, nu te superi dacă nu reuşesc întotdeauna. Aveau multe necazuri. Trebuie să-ţi vină tare greu să ai trei rânduri de gemeni, nu credeţi? Dar sunt sigură că voiau să fie bune cu mine."

Marilla nu mai puse alte întrebări, iar Anne se dărui cu totul plăcerii de a admira drumul de pe ţărm. Marilla lăsă calul să meargă în voia lui. Cugeta adânc. Începea să-i fie milă de copil. Ce viaţă mizeră şi lipsită de duioşie dusese; o viaţă de chin, de sărăcie, plină de lipsuri. Marilla era destul de deşteaptă ca să citească printre rânduri povestea Annei şi să înţeleagă adevărul. Nu era de mirare că Anne fusese atât de fericită la gândul că o să aibă o familie de oameni cumsecade. Mare păcat că trebuia să se reîntoarcă la azil. Dar ce-ar fi dacă ea, Marilla, s-ar lăsa înduplecată de slăbiciunea lui Matthew pentru fetiţă? Matthew era hotărât, iar Anne părea atât de drăguţă şi de supusă, sărmana de ea.

„Vorbeşte prea mult", se gândi Marilla. „Dar putem s-o dezvăţăm; nu e deloc vulgară sau ordinară în ceea ce spune, ci mai curând distinsă. Părinţii ei erau probabil de familie bună."

Drumul de pe ţărm era „păduros şi sălbatic şi singuratic", după părerea fetiţei. Pe dreapta creşteau pâlcuri dese de conifere, neînvinse de hărţuiala străveche cu vânturile golfului. Pe stânga erau stânci de culoare roşie, pe alocuri atât de aproape de drum încât un cal mai nărăvaş ar fi pus la grea încercare nervii celor din docar. La poalele stâncilor erau grămezi de piatră roasă de ape, golfuri mititele cu nisip încrustate în prundiş, giuvaierele oceanului; dincolo de ele zăcea marea, strălucitoa-

re şi albastră, iar deasupra ei zburau pescăruşii, ale căror aripi argintii licăreau în lumina soarelui.

„Nu vi se pare că marea e mi-nu-na-tă?" spuse Anne ridicându-se dintr-o tăcere lungă. „O dată, pe când locuiam la Marysville, doamna Thomas a închiriat un vagon şi ne-a luat pe toţi să petrecem ziua la malul mării, departe, la vreo zece mile. M-am bucurat de fiecare clipă a acelei zile, deşi a trebuit să am grijă de copii tot timpul. Am retrăit-o, în vise fericite, ani de-a rândul. Dar ţărmul acesta e mai frumos decât cel de la Marysville. Ce splendizi sunt pescăruşii! V-ar plăcea să fiţi un pescăruş? Eu cred că mie mi-ar plăcea, adică... dacă n-aş fi o fiinţă umană, o fată... Nu credeţi că ar fi minunat să te trezeşti la răsăritul soarelui, să te avânţi pe mare, sus, toată ziua pe deasupra albastrului aceluia minunat, iar seara să zbori înapoi la cuibul tău? Oh, îmi închipui cum aş face-o. Dar ce e casa aceea mare, vă rog?"

„Hotelul din White Sands. Domnul Kirke e proprietar, dar încă n-a început sezonul. Vara vin aici americani cu grămada. Se pare că ţărmul acesta e chiar pe gustul lor."

„M-am temut că e casa doamnei Spencer", spuse Anne cu tristeţe. „Nu vreau să mă duc acolo. Mi se pare cumva că e sfârşitul tuturor lucrurilor de pe lume."

CAPITOLUL 6

Marilla se decide

Şi totuşi acolo au ajuns, şi încă la timp. Doamna Spencer locuia într-o casă mare, galbenă, în golful White Sands. Veni la uşă cu o mină pe care se citea un amestec de surpriză şi bunăvoinţă.

„Doamne, Doamne!" exclamă ea. „Voi sunteţi ultimele persoane pe care le-aş fi aşteptat azi, dar mă bucur că vă văd. Ai deshămat calul? Şi tu, Anne, ce mai faci?"

„Atât de bine cât se poate cere", răspunse Anne fără să zâmbească. Un aer de înmormântare coborâse peste ea.

„Cred că vom zăbovi oleacă aici, cât să se odihnească iapa", spuse Marilla. „I-am promis lui Matthew că am să mă întorc devreme. De fapt, doamnă Spencer, s-a făcut undeva o greşeală ciudată şi am venit să văd unde. Ţi-am trimis vorbă, Matthew şi cu mine, să ne aduci de la azil un băiat. I-am spus fratelui dumitale, Robert, că doream un băiat de zece sau unsprezece ani."

„Marilla Cuthbert, cum asta?" exclamă doamna Spencer, necăjită. „Doar Robert ne-a trimis vorbă prin fiica lui, Nancy, care

ne-a spus că doreaţi o fetiţă, nu-i aşa, Flora Jane?" apelă ea la fiica ei care tocmai se apropiase.

„Fără nici o îndoială, domnişoară Cuthbert", întări Flora Jane cu seriozitate.

„Îmi pare foarte rău", spuse doamna Spencer. „E regretabil, dar vedeţi, nu e deloc vina mea, domnişoară Cuthbert. Am procedat cât am putut mai bine, crezând că urmez întocmai indicaţiile dumitale. Nancy e foarte distrată. O cert adesea pentru neglijenţa ei."

„A fost greşeala noastră", conchise Marilla, resemnată. „Trebuia să venim noi înşine la dumneata, nu să trimitem din gură în gură un mesaj atât de important. În orice caz, greşeala s-a produs, iar acum nu avem altceva de făcut decât s-o îndreptăm. Putem să trimitem copila înapoi la azil? Cred că o vor lua înapoi, nu?"

„Sper că da", spuse doamna Spencer căzând pe gânduri. „Dar nici nu-i nevoie s-o trimitem înapoi. Doamna Peter Blewett a fost ieri aici şi mi-a spus că ar dori foarte mult să-i trimit o fată ca s-o ajute. Are o familie mare şi îi vine greu să găsească pe cineva. Anne ar fi tocmai fata de care are nevoie. Mâna Providenţei, aş zice."

Marilla nu arăta ca o persoană care ar fi crezut că Providenţa divină avea vreun rol în afacerea asta. Se ivise o şansă neaşteptată să scape de orfană, dar nu simţea nici un pic de recunoştinţă. O ştia numai din vedere pe doamna Peter Blewett. Era minionă, cu o faţă vicleană, fără pic de carne pe oase. Auzise însă că era teribil de muncitoare şi de aspră. Servitoarele pe care le dăduse afară povesteau lucruri înspăimântătoare despre furiile, despre zgârcenia şi despre droaia ei de copii obraznici şi certăreţi. Marilla avea remuşcări gândindu-se s-o predea pe Anne în mâinile ei.

„Să intrăm şi să discutăm", spuse ea.

„Ia uite cine vine pe drum chiar în clipa asta binecuvântată: doamna Blewett în carne şi oase!" exclamă doamna Spencer, împingându-şi musafirii în living-room, unde îi izbi o pală de aer îngheţat. „Mare noroc avem. Putem aranja afacerea imediat. Ia

loc în fotoliu, domnişoară Cuthbert. Anne, şezi pe divan şi nu te mai fâţâi. Daţi-mi pălăriile. Flora Jane, pune ceainicul să fiarbă. Bună ziua, doamnă Blewett. Spuneam tocmai ce noroc avem că s-a întâmplat să treci pe la noi. Daţi-mi voie să vă prezint. Doamna Blewett, domnişoara Cuthbert. Scuzaţi-mă o clipă: am uitat să-i spun Florei Jane să scoată chiflele din cuptor."

Doamna Spencer dispăru, după ce ridică jaluzelele. Anne, şezând mută pe divan, cu mâinile încleştate în poală, se holba la doamna Blewett fascinată. Va încăpea oare pe mâinile acestei femei cu faţă îngustă şi priviri ascuţite? Un nod i se puse în gât iar ochii începură s-o usture. Se temea că nu-şi va putea opri lacrimile, când doamna Spencer se reîntoarse, îmbujorată şi hotărâtă, capabilă să preia orice problemă fizică sau spirituală şi s-o rezolve pe loc.

„Se pare că s-a făcut o greşeală cu fata asta, doamnă Blewett", începu ea. „Am avut impresia că domnul şi domnişoara Cuthbert voiau să adopte o fetiţă. În orice caz, aşa mi s-a spus. Se pare însă că voiau un băiat. Dacă de ieri până azi nu ţi-ai schimbat părerea, cred că e tocmai ce-ţi trebuie."

Doamna Blewett o măsură pe Anne din creştet până în tălpi.

„Câţi ani ai şi cum te cheamă?" întrebă ea.

„Anne Shirley", murmură copila, care se făcea tot mai mică. Nu îndrăzni să stipuleze nimic în legătură cu ortografia numelui ei. „Am unsprezece ani."

„Hm! Nu prea îi arăţi. Dar eşti uscăţivă, şi nu ştiu cum se face că uscăţivii sunt cei mai buni la muncă. Dacă te iau, trebuie să fii bună, curată şi respectuoasă. Îţi cer să-ţi câştigi şi să-ţi meriţi casa şi masa. Da, cred că am să vă scap de ea, domnişoară Cuthbert. Copilul cel mic e un drac împieliţat şi m-am săturat până peste cap să mă ocup de el. Dacă vreţi, pot s-o iau cu mine acasă chiar acum."

Marilla se uită la Anne şi i se înmuie inima. Anne avea faţa lividă, cu o expresie de nefericire mută, nefericirea unei creaturi neajutorate, prinsă şi aruncată din nou în capcana din care abia scăpase. Marilla era convinsă că dacă nu va răspunde chemării acelei fiinţe, va avea remuşcări până la sfârşitul vieţii. Pe deasupra, nu-i plăcea deloc doamna Blewett. Cum să laşi pe mâna unei asemenea femei un copil atât de sensibil? Nu, nu putea să-şi ia răspunderea asta.

„Nu ştiu ce să zic", spuse ea încet. „N-am afirmat că Matthew şi cu mine am fi hotărât definitiv că n-o s-o ţinem. De fapt, ar trebui să spun că Matthew e înclinat s-o păstrăm. Am venit doar ca să aflu cum s-a întâmplat greşeala. Cred că o s-o iau din nou acasă, să mă sfătuiesc cu Matthew. Se cuvine să mă sfătuiesc cu el înainte de a lua o hotărâre. Dacă ne decidem să n-o ţinem la noi, o aducem aici sau o trimitem cu cineva, până mâine seară. Dacă nu, o să înţelegeţi că a rămas la noi. De acord, doamnă Blewett?"

„Mi se pare că n-am încotro", răspunse îmbufnată aceasta.

În timp ce Marilla vorbea, pe faţa Annei răsări soarele. Întâi dispăru deznădejdea, apoi apăru o umbră de speranţă; privirile i se adânciră iar ochii începură să-i strălucească întocmai ca nişte luceferi. Copila era complet transfigurată. O clipă mai târziu, când doamnele Blewett şi Spencer ieşiră să caute o reţetă, Anne sări de pe divan şi se repezi la Marilla.

„Oh, domnişoară Cuthbert, aţi spus într-adevăr că s-ar putea să mă lăsaţi să stau la Green Gables?" zise ea pe şoptite, ca şi cum, dacă ar fi vorbit tare, această posibilitate măreaţă s-ar fi clătinat. „Aţi spus într-adevăr aşa?"

„Cred că e cazul să-ţi mai controlezi imaginaţia, Anne, dacă nu eşti în stare să deosebeşti ce e real şi ce nu e", răspunse Marilla cu asprime. „Da, m-ai auzit bine, am spus aşa, dar nimic mai mult. Încă nu s-a decis nimic şi s-ar putea să ajungem la concluzia că totuşi ar fi mai bine să te ia doamna Blewett, care are desigur mai mare nevoie de tine decât am eu."

„Mai bine mă întorc la azil decât să stau la ea", spuse Anne cu înflăcărare. „Arată ca o scorpie."

Marilla îşi reprimă un zâmbet, gândindu-se că Anne ar trebui să fie dojenită pentru vorbele ei.

„Unei fetiţe de vârsta ta ar trebui să-i fie ruşine să vorbească aşa despre o doamnă pe care nici n-o cunoaşte", spuse ea cu

severitate. „Du-te la locul tău, aşează-te şi taci din gură. Poartă-te ca un copil cuminte."

„Am să mă străduiesc să fac şi să fiu oricum doriţi, numai să ştiu că mă luaţi", declară Anne, ducându-se apoi spăşită la locul ei.

Seara, când ajunseră înapoi la Green Gables, Matthew le ieşi în cale. Marilla îl văzu de departe plimbându-se pe cărare şi înţelese de ce. Satisfacţia de pe faţa lui, când observă că Anne venea înapoi, n-o surprinse. Dar nu-i spuse nimic despre toată afacerea până nu fură singuri, în spatele şurii, mulgând vacile. Îi rezumă povestea Annei şi convorbirea cu doamna Spencer.

„Nu i-aş da pe mână acelei Blewett nici măcar un câine, dacă aş ţine la el", spuse Matthew cu o neaşteptată vioiciune.

„Nici mie nu-mi place felul ei de a fi", admise Marilla. „Dar nu avem de ales. Sau i-o dăm, sau o păstrăm. Şi din moment ce mi se pare că tu vrei s-o luăm, mă învoiesc şi eu; n-am încotro. M-am gândit la ideea asta tot timpul şi am început să mă obişnuiesc cu ea. E un fel de obligaţie. N-am crescut copii niciodată, mai ales fete, şi îndrăznesc să spun că o să fie o harababură teribilă. Dar o să-mi dau toată silinţa. În ce mă priveşte, Matthew, n-are decât să rămână la noi."

Faţa timidă a lui Matthew strălucea de bucurie.

„Socoteam eu că ai să ajungi să vezi lucrurile în felul ăsta", jubilă el. „E atât de simpatică, mititica!"

„Ar fi cazul să te întrebi mai degrabă dacă *mititica* ne e de folos", replică Marilla. „Dar am să mă ocup eu de ea. Am s-o învăţ eu. Şi încă ceva, Matthew, nu trebuie să te amesteci în metodele mele. Poate că o fată bătrână nu ştie prea multe despre cum se creşte un copil, dar ştie în orice caz mai multe decât un holtei bătrân. Aşadar, mă laşi pe mine. Dacă dau greş, e timp destul să preiei tu cârma."

„Bine, bine, Marilla, faci cum crezi", o asigură Matthew. „Te rog numai să fii bună cu ea, atât cât se poate ca să n-o răsfeţi. Am impresia că poţi să faci din ea orice, dacă ajunge să te iubească."

Marilla pufni pe nări, ca să-şi exprime dispreţul faţă de opiniile lui Matthew în privinţa treburilor femeieşti. Duse apoi găleţile cu lapte în lăptărie.

„N-am să-i spun în seara asta că poate rămâne la noi", gândi ea turnând laptele în cofe. „Ar fi atât de emoţionată, încât n-ar închide un ochi toată noaptea. Marilla Cuthbert, ai intrat în horă bine de tot. Ai bănuit vreodată că o să apuci ziua când ai să adopţi o fetiţă orfană? E chiar de mirare, dar mai de mirare e că Matthew a avut iniţiativa, el care părea să nutrească faţă de fete o frică mortală. Numai Dumnezeu ştie cum or să se sfârşească toate..."

CAPITOLUL 7

Anne își spune rugăciunea

Când o duse pe Anne la culcare în seara aceea, Marilla îi spuse cu acreală:

„Anne, am băgat de seamă în noaptea trecută că ţi-ai aruncat lucrurile pe jos, după ce te-ai dezbrăcat. Acesta e un obicei prost, pe care nu-l pot admite. De azi înainte, când te dezbraci, ai să-ţi împătureşti lucrurile frumos şi ai să le pui pe scaun. Nu-mi plac fetiţele care nu sunt ordonate."

„Noaptea trecută eram atât de necăjită, încât numai la haine nu-mi era gândul", spuse Anne. „Am să le aşez frumos în seara asta. La azil eram obligate să o facem, dar de multe ori uitam. Era linişte; mă grăbeam să mă bag în pat şi să-mi las imaginaţia să zboare."

„Nu mai trebuie să uiţi, dacă vrei să stai cu noi", o dojeni Marilla. „Spune-ţi acum rugăciunea şi du-te în pat."

„N-am obiceiul să mă rog", anunţă Anne.

Marilla încremeni de mirare.

„Cum aşa, Anne, ce vrei să spui? Nu te-a învăţat nimeni să te rogi? Lui Dumnezeu îi place ca fetiţele să-şi spună rugăciunea. Ştii cine e Dumnezeu, Anne?"

„Dumnezeu este spirit infinit, veşnic şi neschimbător, în fiinţa Lui e înţelept, atotputernic, prea sfânt, prea drept, prea bun şi adevărat", răspunse Anne prompt, dintr-o suflare.

Marillei îi veni inima la loc.

„Deci ştii tu ceva, har Domnului! Cine te-a învăţat?"

„Oh, la azil, la Şcoala de Duminică. Am învăţat tot catehismul. Mi-a plăcut destul de mult. Unele cuvinte sunt splendide. *Infinit, veşnic şi neschimbător*. Sună măreţ. Au un ritm ca un cântec de orgă. Nu poţi să spui că e poezie, dar sună ca un vers, nu-i aşa?"

„Nu vorbim despre poezii, Anne. Vorbim despre cum să-ţi spui rugăciunile. Nu ştii că e păcat mare să nu te rogi în fiecare seară? Mă tem că eşti o fetiţă foarte rea."

„Când ai părul roşu ţi-e mai uşor să fii rea decât să fii bună", spuse Anne ca un reproş. „Oamenii care n-au părul roşu nu ştiu ce greu e. Doamna Thomas susţinea că Dumnezeu mi-a făcut părul roşu *anume*, şi de-atunci nu-mi mai pasă de El. Şi-apoi seara eram întotdeauna prea obosită ca să mă ocup şi de rugăciuni. Oamenilor care au gemeni în grijă nu li se cere să-şi spună rugăciunea. Credeţi, cinstit, că nu e aşa?"

Marilla se hotărî să înceapă de îndată iniţierea religioasă a Annei. Clar că nu era nici un moment de pierdut.

„Anne, atâta timp cât stai sub acoperişul meu trebuie să-ţi spui rugăciunea."

„Dar bineînţeles, dacă vreţi", consimţi Anne cu bucurie. „Sunt gata să fac orice ca să vă fiu pe plac. Dar trebuie să-mi spuneţi măcar o dată cum să mă rog. Pe urmă mă sui în pat şi născocesc o rugăciune frumoasă pe care s-o spun întotdeauna. Acum, dacă stau să mă gândesc bine, mi se pare că o să fie destul de interesant."

„Îngenunchează", o îndemnă Marilla, cam încurcată.

Anne îngenunche la picioarele Marillei şi privi în sus, serioasă.

„De ce oamenii trebuie să îngenuncheze când se roagă? Dacă ar fi după mine, iată ce-aş face. M-aş duce singură pe un câmp mare sau într-o pădure adâncă, adâncă, şi m-aş uita sus,

sus, spre cer, spre cerul acesta albastru care parcă nu are sfârşit, şi atunci aş *trăi* o rugăciune. Bun... Ce trebuie să spun?"

Marilla se simţea mai stânjenită decât oricând. Avusese de gând s-o înveţe pe Anne clasica rugăciune *Înger, îngeraşul meu*, dar, aşa cum v-am spus, avea o doză de umor, ceea ce e un alt nume pentru înţelegerea potrivirii lucrurilor; îşi dădu imediat seama că o simplă şi copilărească rugăciune, bună să fie rostită la picioarele mamelor de către copilaşi în cămăşuţe albe, era complet nepotrivită cu această năzdrăvană fetiţă pistruiată căreia nu-i păsa de dragostea lui Dumnezeu, deoarece această dragoste nu-i fusese transmisă prin mijlocirea iubirii omeneşti.

„Eşti destul de mare ca să ştii ce să spui, Anne. Mulţumeşte-i lui Dumnezeu pentru tot ce ţi-a dat şi cere-i cu umilinţă ce vrei."

„Am să-mi dau toată silinţa", promise Anne îngropându-şi faţa în poala Marillei. „Bunule părinte ceresc – aşa spun preoţii în biserică, şi cred că se potriveşte şi într-o rugăciune individuală, nu-i aşa?" se întrerupse ea, ridicându-şi capul pentru o clipă.

„Bunule părinte ceresc, îţi mulţumesc pentru Alba Cale a Încântării şi pentru Lacul Apelor Strălucitoare, pentru Mândrele mele şi pentru Regele Zăpezilor. Îţi sunt într-adevăr recunoscătoare, şi cam astea sunt toate darurile de care pot să-mi amintesc pentru moment, iar ce vreau de la tine ar fi atât de multe încât mi-ar lua prea lung timp să le înşir. Am să pomenesc numai două: te rog, dă-mi voie să rămân la Green Gables şi te rog să mă faci frumoasă când am să fiu mare. Rămân a ta, cu deosebită stimă,

Anne Shirley."

„Ei, cum vi se pare? V-a plăcut?" întrebă ea, nerăbdătoare. Se ridică şi continuă: „Aş fi putut s-o mai înfloresc oleacă dacă aş fi avut timp să mă gândesc."

Sărmana Marilla nu leşină numai pentru că îşi reaminti că nu lipsa de respect faţă de Dumnezeu era sursa acestei extraordinare petiţii, ci ignorarea celor sfinte. O culcă pe copilă şi îi potrivi plapuma, jurându-se pe tăcute că a doua zi o va învăţa o rugăciune mai ca lumea. Luă lumânarea şi porni spre uşă, dar Anne o chemă înapoi.

„M-am gândit mai bine. Ar fi trebuit să spun *Amin* în loc de *cu deosebită stimă*, nu? Aşa se spune la biserică. Am uitat, dar o rugăciune trebuie să se sfârşească cumva, aşa că am spus ce mi-a venit în minte. Crezi că Dumnezeu o să se supere?"

„Nu, nu cred", şopti Marilla. „Dormi acum ca o fetiţă cuminte. Noapte bună."

„Acum pot să zic şi eu noapte bună cu conştiinţa curată", spuse Anne, lăfăindu-se între perne.

Marilla se retrase în bucătărie. Puse lumânarea pe masă şi se uită la Matthew.

„Matthew Cuthbert, cineva trebuie să adopte copila asta şi s-o înveţe câte ceva. E aproape o păgână. Îţi poţi închipui că nu s-a rugat, până astă-seară, niciodată în viaţa ei? Mâine am să împrumut de la parohie o carte de rugăciuni, asta am să fac. Şi va trebui să se ducă la Şcoala duminicală de îndată ce am să-i fac rost de nişte haine mai acătării. Îmi dau seama că o să am mult de furcă. Ce să-i faci, nu putem trece prin viaţă fără să ne primim partea noastră de griji şi necazuri. Am avut până acum o viaţă destul de uşoară, dar mi-a venit timpul şi mie, şi bănuiesc că nu-mi rămâne altceva de făcut decât să mă împac cu soarta."

CAPITOLUL 8

Încep lecţiile

Pentru motive bine ştiute doar de ea, Marilla nu-i spuse Annei că-i permite să rămână la Green Gables decât în seara următoare. Înainte de amiază o ţinu ocupată cu diferite treburi şi o urmări cu atenţie făcându-le. Pe la prânz ajunse la concluzia că Anne era deşteaptă şi ascultătoare, dornică să lucreze şi iute la învăţătură; defectul ei cel mare părea să fie tendinţa de a visa cu ochii deschişi în timp ce făcea vreo treabă, de care uita complet până când era rechemată pe pământ sau se întâmpla o catastrofă.

După ce termină de spălat vasele, Anne se întoarse brusc spre Marilla cu aerul cuiva care se aşteaptă la tot ce e mai rău. Trupul ei plăpând tremura din cap până în picioare. Obrajii i se înroşiseră iar ochii i se dilataseră până ajunseseră aproape negri; îşi împreună mâinile şi zise cu o voce rugătoare:

„Oh, vă rog, domnişoară Cuthbert, spuneţi-mi dacă mă lăsaţi să rămân aici sau mă trimiteţi înapoi la azil. Toată dimineaţa am încercat să am răbdare, dar acum simt că nu mai pot aştepta să-mi cunosc soarta. E un sentiment groaznic. Vă rog, spuneţi-mi!"

„N-ai clătit cârpa de spălat vase în apă fierbinte, aşa cum ţi-am cerut", răspunse neînduplecată Marilla. „Du-te şi fă-o acum, fără să mai pui întrebări, Anne."

Fetiţa se execută. Se întoarse lângă Marilla şi îşi lipi privirile rugătoare de faţa ei.

„Ei, bine...", începu Marilla, nemaigăsind scuze ca să-şi amâne explicaţiile. „Cred că pot să te anunţ că Matthew şi cu mine am hotărât să te luăm la noi, asta dacă ai să-ţi dai silinţa să fii cuminte şi recunoscătoare. Hei, fetiţo, ce-i cu tine?"

„Plâng", spuse Anne, tulburată. „Nu ştiu de ce. Sunt veselă la culme. Oh, *veselă* nu e cuvântul cel mai potrivit. Am fost veselă când am văzut Calea Albă sau cireşul înflorit, dar acum, acum sunt mult mai mult decât veselă. Acum sunt fericită! Am să mă străduiesc să fiu cuminte. O să-mi fie greu, ştiu, doamna Thomas repeta mereu că sunt deosebit de rea. Am să-mi dau toată silinţa. Dar aţi putea să-mi spuneţi de ce plâng?"

„Bănuiesc că eşti cam nervoasă şi istovită de griji", răspunse Marilla, nemulţumită. „Şezi colea pe scaun şi linişteşte-te. Am impresia că râzi şi plângi prea uşor. Da, poţi să rămâi la noi şi ne vom sili să fim drepţi cu tine. Trebuie să te duci la şcoală, dar cum nu mai sunt decât două săptămâni până la vacanţă, n-are rost să începi înainte de septembrie."

„Cum am să vă spun?" întrebă Anne. „Să vă spun ca până acum, domnişoara Cuthbert? Îmi daţi voie să vă numesc *Tanti Marilla*?"

„Nu; ai să-mi spui, simplu, Marilla. Nu sunt obişnuită să fiu chemată altfel şi m-ar enerva."

„Sună teribil de nerespectuos să vă spun numai Marilla", protestă Anne.

„Eu cred că nu e defel nerespectuos dacă ai grijă să vorbeşti respectuos. Toţi, tineri şi bătrâni, aici în Avonlea îmi spun Marilla, în afară de pastor. El îmi spune domnişoara Cuthbert, asta când îşi aduce aminte."

„Mi-ar plăcea să vă spun Tanti Marilla", murmură Anne, gânditoare. „N-am avut niciodată o mătuşă sau alte rude, nici

măcar o bunică. M-ar face să simt că vă aparţin într-adevăr. Îmi daţi voie să vă spun Tanti Marilla?"

„Nu. Nu-ţi sunt tanti şi nu cred că e bine să le dai oamenilor nume care nu le aparţin."

„Dar putem să ne închipuim că sunteţi mătuşa mea."

„Eu nu pot", răspunse solemn Marilla.

„Dar nu vă imaginaţi niciodată lucrurile altfel decât sunt în realitate?" întrebă Anne făcând ochii mari.

„Nu."

„Oh!" Anne inspiră adânc. „Oh, domnişoară... Marilla, ce păcat!"

„Nu cred că e bine să ne imaginăm lucrurile altfel decât sunt", răspunse Marilla. „Când Dumnezeu ne pune în anumite situaţii, nu ne îngăduie să ni le închipuim altfel. Şi... bine că mi-am amintit. Du-te în living-room, dar mai întâi şterge-te bine pe picioare şi ai grijă să nu intre nici o muscă, şi adu-mi ilustrata de pe cămin. Pe spate e tipărit *Tatăl Nostru*. O să-ţi petreci după-masa asta învăţând rugăciunea pe de rost. Nu mai vreau să aud rugăciuni ca aceea de aseară."

„Cred că m-am prezentat cam slab", spuse Anne cerându-şi iertare. „Dar, vedeţi, n-am nici o pregătire. Nu-i poţi pretinde cuiva ca într-adevăr să se roage foarte bine de prima dată, nu-i aşa? Am născocit, după ce m-am băgat în pat, o rugăciune splendidă, aşa cum v-am promis. Era aproape la fel de lungă ca rugăciunea unui preot şi la fel de poetică. Dar ştiţi ce? Când m-am trezit, n-am fost în stare să-mi mai amintesc nici un cuvânt. Şi teamă mi-e că niciodată n-am să mai pot născoci una atât de grozavă. Lucrurile nu-ţi reuşesc la fel de bine când le gândeşti a doua oară. Aţi observat?"

„Uite, Anne, ascultă acum ceva ce trebuia tu să observi. Când îţi spun să faci ceva, îţi cer să mă asculţi imediat, nu să stai pe loc ca un butuc şi să discuţi. Du-te şi fă cum ţi-am spus."

Anne plecă îndată spre living-room, dar nu mai veni înapoi. După vreo zece minute, Marilla îşi puse deoparte lucrul de mână şi se duse după ea, încruntată. O găsi pe Anne stând nemişcată în faţa unei picturi ce atârna pe perete între cele două ferestre. Cu mâinile la spate şi cu faţa ridicată, avea ochii plini de visuri. Lumina alb-verzuie, ce se strecura printre ramurile merilor şi lujerii viţei de vie, cădea pe faţa ei extaziată împrumutându-i o aură aproape nepământeană.

„Anne, la ce te gândeşti?" întrebă cu asprime Marilla.

Fata reveni brusc pe pământ.

„La asta", spuse ea arătând spre cromolitografia de pe perete, intitulată *Iisus binecuvântând copiii*. „Îmi închipuiam că sunt printre ei, că sunt fetiţa aceea în rochie albastră, stând mai departe, în colţ, singură, ca şi cum n-ar avea pe nimeni, ca mine. Pare singuratică şi tristă, nu? Cred că n-are nici tată, nici mamă. Dar şi ea voia să fie binecuvântată şi s-a strecurat aici, timidă, la marginea mulţimii, sperând că nimeni n-o va băga în seamă, în afară de El. Sunt convinsă că ştiu foarte bine cum se simţea. Inima îi bătea puternic şi i se răceau mâinile; aşa mi s-a întâmplat şi mie când te-am întrebat dacă pot să rămân la voi. Îi era teamă că El n-o s-o vadă, dar se pare că a văzut-o, nu-i aşa? Am încercat să-mi imaginez totul, pe ea apropiindu-se încet, încet, până ajunge chiar lângă El, şi atunci El o priveşte şi îi pune mâna pe creştet. Ce fior de bucurie îi trece prin trup! Dar mi-ar fi plăcut ca artistul să nu-L fi făcut atât de posomorât. Toate picturile cu El sunt aşa, dacă aţi observat. Eu nu cred că în realitate a fost atât de trist. Copiilor le-ar fi fost frică să se apropie de El."

„Anne!" strigă Marilla, mirându-se de ce nu-i întrerupsese cuvântarea mai devreme. „Nu trebuie să vorbeşti aşa, e ireverenţios."

Annei i se făcură ochii şi mai mari.

„Cum aşa? Am fost cât se poate de reverenţioasă. Sunt sigură că n-am vrut să fiu ireverenţioasă."

„Bine, bine, te cred, dar nu se face să vorbeşti despre lucrurile astea cu atâta familiaritate. Şi-apoi, încă ceva, Anne: când te trimit să-mi aduci ceva, adu-mi imediat şi nu te apuca să visezi şi să-ţi iroseşti timpul în faţa vreunui tablou. Să nu uiţi asta! Ia ilustrata aia şi vino în bucătărie. Aşează-te pe scaunul din colţ şi apucă-te să înveţi rugăciunea pe dinafară."

Anne rezemă ilustrata de vaza cu flori de măr pe care o adusese ca să împodobească masa – Marilla observase vaza, dar nu spusese nimic –, îşi propti bărbia în palme şi o studie intens timp de câteva minute.

Într-un târziu declară:

„Îmi place. E frumoasă. Am mai auzit-o o dată, spusă de intendentul de la Şcoala de Duminică, dar atunci nu mi-a plăcut. Avea o voce spartă şi se ruga cu atâta plictiseală încât credeam că pentru el rugăciunea era o datorie neplăcută. Nu e poezie, dar mă face să mă simt ca şi cum ar fi. *Tatăl nostru carele eşti în ceruri, sfinţească-se Numele Tău...* E ca o melodie. Oh, îmi pare foarte bine că te-ai gândit să mi-o dai s-o învăţ, domnişoară... Marilla."

„Bine, atunci învaţ-o şi taci din gură", spuse aceasta scurt.

Anne înclină vaza cu flori de măr ca să poată depune un sărut delicat pe un boboc roz, apoi se apucă de învăţat. După câteva minute întrebă:

„Marilla, crezi că o să am vreodată, în Avonlea, o prietenă de cruce?"

„O prietenă... Ce fel de prietenă?"

„O prietenă de cruce, o prietenă apropiată, ştii, un suflet înrudit căruia să-i pot destăinui adâncul sufletului meu. Toată viaţa am visat să am o prietenă, dar niciodată n-am crezut că am s-o întâlnesc într-adevăr. În ultimul timp însă, atâtea din visele mele s-au adeverit, că poate se va adeveri şi ăsta. Crezi că e posibil?"

„Diana Barry locuieşte nu departe, la Orchard Slope, şi e cam de vârsta ta. E foarte drăguţă şi s-ar putea să deveniţi prietene de joacă, după ce vine acasă. Acum e plecată în vizită la mătuşa ei, la Carmody. Trebuie însă să fii atentă cum te porţi. Doamna Barry e o femeie deosebită. N-o s-o lase pe Diana să se joace cu o fetiţă care nu e cuminte şi bine crescută."

Anne se uită la Marilla printre florile de măr. Îi ardeau ochii de nerăbdare.

„Şi cum e Diana? N-are părul roşu, nu-i aşa? Oh, sper că nu. Ajunge că am eu. N-aş putea accepta ca prietena mea de cruce să aibă părul roşu."

„Diana este o fetiţă foarte drăguţă. Are părul negru, ochii negri şi obrajii roz. E bună şi cuminte, ceea ce e mai important decât cum arată."

Întocmai ca Ducesei din Ţara Minunilor, Marillei îi plăceau observaţiile moralizatoare şi era convinsă că fiecare remarcă făcută în faţa unui copil trebuia să aibă o latură educativă. Anne însă dădu deoparte observaţia de acest gen şi prinse numai ceea ce îi convenea.

„Oh, sunt atât de fericită că e frumoasă. Pe locul doi, după a fi tu însăţi frumoasă – ceea ce în cazul meu e imposibil –, e să ai o prietenă de cruce frumoasă. Doamna Thomas, când locuiam la ea, avea un dulap-bibliotecă, cu uşi de sticlă. Nu era înăuntru nici o carte, pentru că doamna Thomas ţinea acolo nişte porţelanuri şi nişte conserve, dacă se întâmpla să aibă conserve. Una din uşi era spartă. O spărsese domnul Thomas într-o noapte când era oleacă făcut, dar cealaltă rămăsese întreagă şi îmi închipuiam că imaginea mea oglindită în geam era o altă fată care locuia acolo. I-am dat un nume, Katie Maurice, şi eram foarte apropiate. Vorbeam cu ea ore întregi, mai ales duminica. Îi povesteam tot. Katie era mângâierea şi consolarea vieţii mele. Ne ziceam că dulapul era fermecat şi că, dacă aş fi ştiut parola, aş fi putut deschide uşa şi păşi drept în camera în care locuia Katie, şi nu pe rafturile pe care îşi ţinea doamna Thomas conservele şi porţelanul. Katie Maurice m-ar fi luat de mână şi mi-ar fi arătat locuri minunate, numai flori şi soare şi zâne, şi am fi trăit fericite acolo. Când m-am mutat la doamna Hammond, despărţirea de Katie Maurice mi-a zdrobit inima. Şi ea suferea. Ştiu că suferea groaznic, pentru că plângea când m-a sărutat prin uşa de sticlă, la despărţire. La doamna Hammond nu exista un dulap cu uşi de sticlă, dar ceva mai departe, pe apă în sus, era o mică vâlcea unde trăia cel mai simpatic ecou. Îţi răspundea la fiecare cuvânt de-al tău, chiar dacă nu vorbeai tare deloc. Mi-am imaginat că e o fetiţă, Violeta, şi am ajuns prietene foarte bune şi ţineam la ea aproape la fel de mult ca la Katie Maurice; nu chiar, dar aproape. În noaptea dinainte de a pleca la azil mi-am luat rămas bun de la

Violeta, iar vorbele ei sunau atât de trist, atât de trist... Fusesem atât de legată de Violeta, încât la azil n-am avut inima să-mi imaginez o nouă prietenă, chiar dacă aş fi avut acolo destul loc pentru imaginaţie."

„Cred că e absolut totuna", spuse Marilla sec. „Nu-mi plac asemenea întâmplări. Tu crezi în închipuirile tale. Sunt de părere că ţi-ar prinde bine să ai o prietenă în carne şi oase care să-ţi alunge prostiile din cap. Dar nu cumva să te audă doamna Barry vorbind despre Katie Maurice şi Violetele tale, pentru că o să te creadă mincinoasă."

„Nici o grijă. Nu pot spune asemenea lucruri oricui. Amintirea lor e sacră pentru mine, dar m-am gândit că ţie o să-ţi placă. Oh, ia uite, o albină mare a căzut dintr-o floare de măr. Ia gândeşte-te ce plăcut e să locuieşti într-o floare de măr. Închipuie-ţi că dormi legănată de vânt. Dacă n-aş fi o fiinţă umană, mi-ar plăcea să fiu albină şi să trăiesc printre flori."

„Ieri voiai să fii un pescăruş", pufni Marilla. „Cred că ai o fire foarte nestatornică. Ţi-am spus să înveţi rugăciunea aia şi să taci. Mi se pare că ţi-e peste putinţă să nu vorbeşti când eşti în preajma cuiva care să te asculte. Du-te sus în camera ta şi învaţ-o."

„Aproape că o ştiu pe toată, în afară de ultimul rând."

„Nu contează. Fă cum ţi-am spus. Du-te în camera ta şi învaţ-o bine de tot. Rămâi acolo până te chem să pregătim ceaiul."

„Pot să iau florile de măr cu mine, ca să nu fiu singură?" se rugă Anne.

„Nu; doar n-o să-ţi încarci odaia cu flori. Ar fi trebuit să le fi lăsat în pom, la locul lor, dacă veni vorba."

„Cam aşa m-am gândit şi eu", spuse Anne. „Mi-am dat seama că nu trebuia să le scurtez viaţa lor frumoasă rupându-le din copac. Dacă aş fi o floare de măr, nici mie nu mi-ar plăcea să mă rupă cineva. Dar ispita a fost *irezistibilă*. Ce faci când te încearcă o ispită irezistibilă?"

„Anne, m-ai auzit când ţi-am spus să te duci în camera ta?"

Fetiţa oftă, se retrase în mansarda ei şi se aşeză pe un scaun lângă fereastră.

„Aşa. Ştiu rugăciunea. Am învăţat ultimul rând în timp ce urcam scara. Acum am să-mi imaginez în camera asta lucruri care or să rămână imaginate pentru totdeauna. Podeaua e acoperită cu un covor de catifea albă pe care sunt mulţi trandafiri roşii, iar la ferestre atârnă perdele roz de mătase. Pereţii sunt căptuşiţi cu tapet din brocart de aur şi argint. Mobila e de mahon. N-am văzut mahon niciodată, dar nu sună prea *luxurios*. Aici e o canapea încărcată cu perne admirabile, din mătase – roz, albastre, roşii şi aurii – iar eu mă odihnesc pe ele cu graţie. Pot să mă privesc în oglinda splendidă de pe perete. Sunt înaltă şi maiestuoasă, îmbrăcată cu o rochie din dantelă albă cu trenă, am o cruce de perle pe piept şi am perle şi în păr. Desigur, părul meu e negru ca miezul nopţii, iar faţa mi-e palidă ca fildeşul. Mă numesc Lady Cordelia Fitzgerald. Nu. Nu mă numesc aşa. Nu mi se potriveşte."

Se apropie dansând de mica oglinjoară din perete şi se privi. Faţa ei ascuţită, cu pistrui, şi ochii cenuşii se uitară din oglindă la ea.

„Nu eşti decât Anne de la Green Gables", spuse ea cu seriozitate. „Şi te văd, aşa cum te uiţi la mine, chiar dacă încerc să-mi imaginez că sunt Lady Cordelia. Dar e de un milion de ori mai bine să fii Anne de la Green Gables decât Anne de nicăieri."

Se întinse şi sărută cu afecţiune imaginea din oglindă, apoi se aşeză la fereastra deschisă.

„Dragă Rege al Zăpezilor, bună ziua. Şi bună ziua şi vouă, mesteceni din vale, şi ţie, scumpă casă de pe deal. Mă întreb dacă Diana îmi va fi prietenă de cruce. Sper că da. Am s-o iubesc foarte mult, dar n-am să le uit de tot nici pe Katie Maurice şi nici pe Violeta. Le-aş răni foarte rău şi mie nu-mi place să supăr pe nimeni, nici pe fata din geamul dulapului, nici pe fata ecoului din vale. Va trebui să-mi amintesc de ele şi să le trimit câte o sărutare în fiecare zi."

Anne expedie din vârful degetelor câteva bezele în vânt, dincolo de florile mărului şi apoi, cu bărbia proptită în palme, se lăsă să plutească în voie pe marea viselor diurne.

CAPITOLUL 9

Doamna Rachel Lynde e îngrozită

Anne se afla de două săptămâni la Green Gables, când doamna Rachel Lynde veni în inspecţie. Ca să fim drepţi, nu trebuie să-i reproşăm nimic doamnei Rachel. O gripă gravă şi incompatibilă cu anotimpul o obligase pe buna doamnă să stea în casă, îndată după ultima ei vizită la Green Gables. Se îmbolnăvea foarte rar şi avea un dispreţ pronunţat faţă de cei care o făceau, dar gripa nu era ca nici o altă boală de pe pământ şi trebuia explicată numai ca o hotărâre divină. De îndată ce medicul îi permise să pună piciorul afară din casă, se duse în graba mare la Green Gables, explodând de curiozitate s-o vadă pe orfana Marillei şi a lui Matthew, despre care se răspândiseră în Avonlea tot felul de poveşti şi de supoziţii.

Anne nu-şi pierduse timpul în acele două săptămâni. Făcuse cunoştinţă cu fiecare copac şi arbust din împrejurimi. Descoperise o cărare ce începea mai jos de livada de meri şi urca pe o colină împădurită. O explorase până la capăt, în toate amănuntele: izvorul, puntea, bolţile de brazi şi de cireşi sălbatici, tufele de ferigă deasă şi ascunzişurile printre pâlcuri de meri şi frasini de munte.

Se împrietenise cu izvorul a cărui apă limpede şi rece ca gheaţa curgea peste prundişul roşu, mărginit de ferigă de apă, cu foi late ca de palmier. Mai jos descoperi puntea de buşteni. Pe puntea aceea Anne ajunse, sărind şi ţopăind, la un deal împădurit unde domnea un crepuscul veşnic, sub trunchiurile groase şi drepte ale pinilor şi brazilor; admiră miile de stânjenei, cele mai timide şi mai dulci flori de pădure. Printre ramurile brazilor străluceau funigei, ca nişte fire de argint, iar ramurile şi conurile pinilor păreau să-i vorbească, prietenoase.

Toate aceste peregrinări minunate aveau loc în jumătăţile de oră dedicate jocului, iar Anne le descria Marillei şi lui Matthew descoperirile ei, deşi cei doi n-o ascultau cu prea mare interes. Nu că Matthew s-ar fi plictisit, poate dimpotrivă; în timp ce o asculta, pe faţa lui plutea un zâmbet vesel. Marilla îi îngăduia pălăvrăgeala până când începea să se simtă prea captivată, şi atunci o potolea spunându-i scurt să tacă din gură.

Când sosi doamna Rachel, Anne era afară în livadă, plimbându-se în voie prin iarba bogată, stropită de lumina crudă a soarelui în amurg, astfel încât buna doamnă Rachel avu tot timpul să-şi descrie boala în amănunt, fiecare junghi, fiecare durere, şi chiar pulsul, cu atâta vizibilă satisfacţie încât Marilla se gândi că până şi o gripă are compensaţiile ei. După ce epuiză toate detaliile, doamna Rachel atacă adevăratul motiv al vizitei.

„Am auzit despre tine şi despre Matthew lucruri surprinzătoare."

„Nu cred că te-au surprins mai mult decât pe mine", replică Marilla. „Acum începe să-mi treacă."

„Mare păcat că s-a făcut o asemenea greşeală", spuse doamna Rachel cu simpatie. „Nu aţi reuşit s-o trimiteţi înapoi?"

„Cred că am fi reuşit, dar am hotărât altfel. Matthew a îndrăgit-o şi trebuie să recunosc că şi mie îmi place, deşi admit că are defecte. Casa noastră s-a şi schimbat. E o fetiţă deşteaptă."

Marilla spusese mai mult decât avusese de gând; citi imediat dezaprobarea pe faţa musafirei sale.

„V-aţi luat o mare responsabilitate", aprecie doamna Rachel, cu un aer întunecat. „Mai ales pentru că nu aveţi nici o

experienţă în privinţa copiilor. Nu ştiţi mai nimic despre ea şi despre firea ei, bănuiesc, şi nu poţi ghici ce-o să iasă din ea. Dar nu vreau să te descurajez, Marilla, te rog să mă crezi."

„Nu mă descurajezi deloc", răspunse glacial aceasta. „Când îmi pun în cap să fac ceva, acolo rămâne. Dar poate vrei s-o vezi pe Anne... O chem îndată."

Anne tocmai se întorcea, alergând, cu faţa strălucind de bucurie din peregrinările ei prin livadă; se opri în uşă, încurcată, când băgă de seamă că era de faţă şi o persoană străină. Anne arăta destul de ciudat în rochia ei strâmtă din postav, de la azil. Picioarele subţiri păreau dizgraţios de lungi; avea pistrui mai mulţi şi mai vizibili decât oricând, iar părul, răscolit de vânt, căpătase un luciu mai roşietic decât până atunci.

„Fără discuţie că nu s-au luat după frumuseţe când te-au ales tocmai pe tine, asta-i sigur", comentă cu convingere doamna Rachel Lynde.

Doamna Rachel făcea parte dintre acei oameni plăcuţi şi simpatici care se laudă că spun totdeauna adevărul în faţă, fără teamă şi fără părtinire.

„E teribil de slabă şi de slută, Marilla. Vino mai aproape, fetiţo, să te văd mai bine. Pe cinstea mea, n-am mai văzut atâţia pistrui şi un păr mai roşu ca morcovii! Ia apropie-te, fetiţo."

Anne se apropie, dar nu chiar aşa cum se aştepta doamna Rachel. Dintr-o săritură se proţăpi, roşie de mânie, în faţa musafirei; buzele îi tremurau, întreaga ei făptură fremăta, din creştet până în tălpi.

„Te urăsc", spuse ea cu vocea gâtuită, bătând cu piciorul în podea. „Te urăsc, te urăsc, te urăsc" – şi o izbitură de picior în podea urma fiecărei declaraţii. „Cum îndrăzneşti să-mi spui că sunt pistruiată şi urâtă? Eşti o femeie prost crescută, nepoliticoasă şi fără bun-simţ!"

„Anne!" exclamă Marilla, consternată.

„Cum îndrăzneşti să spui despre mine asemenea lucruri?" repetă Anne cu vehemenţă. „Ţi-ar plăcea să ţi se spună dumitale aşa ceva? Ţi-ar plăcea să ţi se spună că eşti grasă, necioplită şi probabil fără pic de imaginaţie? Nu-mi pasă că te

jignesc spunându-ţi asta. *Sper* că te-am jignit. Căci m-ai jignit cum nu m-a jignit nimeni niciodată, nici chiar soţul doamnei Thomas când venea beat acasă." Izbituri de picior în podea.

„N-am mai văzut o izbucnire ca asta!" exclamă, îngrozită, Marilla. „Anne, du-te în camera ta şi stai acolo până am să vin eu", încheie Marilla, după ce îşi recăpătă darul vorbirii.

Anne, izbucnind în lacrimi, ieşi trântind uşa cu atâta forţă încât, prin simpatie, se zguduiră şi ferestrele. Urcă val-vârtej treptele spre camera ei. Se auzi trântindu-se uşa de la etaj, cu aceeaşi violenţă.

„Marilla, nu te invidiez pentru provocarea asta", spuse doamna Rachel cu o sobrietate greu de descris.

Marilla deschise gura să-şi ceară iertare sau să blesteme, dar ceea ce ieşi fu, şi rămase pe totdeauna, o surpriză pentru ea.

„Nu trebuia s-o iei peste picior pentru felul cum arată, Rachel."

„Marilla Cuthbert, vrei să spui că eşti de partea ei, că îi aperi izbucnirea de nervi la care am asistat?"

„Nu", spuse Marilla încet. „Nu încerc s-o scuz. A fost foarte obraznică şi îşi va primi pedeapsa, dar trebuie să avem înţelegere faţă de ea. N-a învăţat-o nimeni buna-cuviinţă. Şi ai fost mult prea aspră cu ea, Rachel."

Marilla nu se putu abţine să nu rostească ultima propoziţie, deşi se miră ea însăşi că o spusese. Doamna Rachel se ridică, afişând un aer de demnitate rănită.

„După cele întâmplate, îmi dau seama că va trebui să fiu mai atentă la ce spun, Marilla, din moment ce orgoliul unei orfane aduse de nu se ştie unde e mai important decât orice altceva. Oh, nu, nu mă simt jignită, nu te îngrijora. Îmi pare rău pentru tine, dar nu plec de aici supărată. O să ai multă bătaie de cap cu fetiţa asta. Dacă ar fi să-mi urmezi sfatul, ceea ce nu vei face, deşi am crescut zece copii şi am înmormântat doi, pedeapsa de care vorbeai ar trebui aplicată cu nişte nuiele groase de mesteacăn. Cred că acesta e limbajul pe care trebuie să-l înţeleagă copiii cu năravuri proaste. Caracterul ei se potriveşte cu culoarea părului. Noapte bună, Marilla. Sper că vei veni să mă vizitezi la fel de des, dar nu-mi poţi cere să mă

grăbesc să vin eu la tine, când risc să fiu atacată şi insultată. Asta e ceva nou pentru experienţa mea."

În timp ce doamna Rachel o zbughea pe uşă – dacă se poate spune că o femeie grasă o „zbugheşte" – Marilla, cu o figură foarte solemnă, se îndreptă spre camera Annei. În timp ce urca scările se întreba ce-ar trebui să facă. Scena la care asistase o tulburase. Ce păcat că Anne îşi dezvăluise temperamentul tocmai înaintea doamnei Lynde! Apoi Marilla deveni deodată conştientă că se simţea umilită, şi nu întristată de descoperirea că Anne avea o fire nestăpânită. Şi cum s-o pedepsească? Marillei nu-i plăcea binevoitoarea sugestie a doamnei Rachel, aceea cu nuielele de mesteacăn, pentru care copiii ei ar fi depus o solidă mărturie. Ştia că nu era în stare să biciuiască un copil. Nu; trebuia găsită altă pedeapsă care s-o facă pe Anne să realizeze enormitatea ofensei aduse. O găsi pe fetiţă trântită cu faţa în jos pe divan, cu ghetele pline de noroi pe aşternutul imaculat.

„Anne", spuse ea, nu fără amabilitate.

Nici un răspuns.

„Anne", rosti ea cu mai multă severitate. „Dă-te jos din pat chiar în clipa asta şi ascultă ce am să-ţi spun."

Anne, cu faţa umflată şi cu dâre de lacrimi, se mută pe un scaun şi îşi fixă privirile în pământ.

„Frumos te-ai purtat, Anne. Nu ţi-e ruşine?"

„N-avea dreptul să-mi spună că sunt urâtă şi că am părul roşu", replică Anne, evazivă dar dârză.

„Nici tu nu aveai dreptul să izbucneşti cu atâta furie şi să-i vorbeşti cum i-ai vorbit. M-ai făcut de ruşine. Doream mult să te porţi frumos cu doamna Lynde, iar în loc de asta, m-ai compromis. Chiar că nu înţeleg de ce ţi-ai pierdut cumpătul când Rachel ţi-a spus că ai părul roşu şi că eşti urâtă. O spui tu însăţi, şi încă destul de des."

„Oh, dar e o mare deosebire între a spune ceva tu însăţi şi a auzi acelaşi lucru spus de alţii", explică Anne, aproape plângând. „Tu poţi să ştii cum stau lucrurile, dar şi să speri că ceilalţi nu le văd chiar aşa. Crezi că am o fire rea, ştiu, însă nu

m-am putut stăpâni. Când a rostit vorbele acelea am simţit cum se ridică în mine un val care mă îneca. Trebuia să mă reped la ea."

„Ei, bravo, ţi-ai dat arama pe faţă, pot să ţi-o spun. Doamna Lynde are acum ce să povestească despre tine tuturor, ceea ce va face neîntârziat. Ai făcut o mare şi îngrozitoare greşeală, Anne."

„Dar gândeşte-te cum te-ai simţi dacă cineva ţi-ar arunca în faţă că eşti o slăbănoagă şi o urâtă", pledă Anne cu lacrimi în ochi.

O amintire străveche se deşteptă în mintea Marillei. Era micuţă când auzise o mătuşă spunându-i altei mătuşi: „Ce păcat că e atât de negricioasă şi de urâţică." Marilla trecuse de cincizeci de ani, dar iată că spinul din această amintire de demult reapăru.

„Nu zic că doamna Lynde era îndreptăţită să-ţi spună ce ţi-a spus, Anne", admise ea pe un ton mai blând. „Rachel e prea sinceră, dar asta nu e o scuză pentru purtarea ta. O străină, o femeie în vârstă şi musafira mea, trei motive ca tu să te fi purtat frumos şi respectuos cu ea. Ai fost nepoliticoasă şi obraznică şi – Marilla avu brusc o inspiraţie salvatoare în privinţa pedepsei – trebuie să te duci la ea, să-i spui că-ţi pare rău şi s-o rogi să te ierte."

„Nu pot să fac asta", răspunse Anne, sumbră şi hotărâtă. „Puteţi să mă pedepsiţi cum vreţi, să mă aruncaţi într-o temniţă umedă şi întunecoasă, plină de şerpi şi de broaşte, să mă hrăniţi cu pâine şi apă, şi n-am să mă plâng, dar nu pot s-o rog pe doamna Lynde să mă ierte."

„N-avem obiceiul să aruncăm oameni în temniţe întunecoase şi umede", spuse Marilla sec. „Mai ales pentru că aici, în Avonlea, nici nu există. Dar trebuie să-ţi ceri iertare şi o vei face; ai să stai în camera ta până când vei fi dispusă s-o faci."

„Înseamnă că va trebui să stau aici o veşnicie", răspunse Anne cu tristeţe. „Nu pot să-i spun doamnei Lynde că îmi pare rău pentru ce i-am spus. Cum aş putea? Nu-mi pare rău deloc. Îmi pare rău că te-am făcut de ruşine, dar mă bucur că ei i-am spus exact ce trebuia. Am simţit o mare satisfacţie. Nu pot să

spun că-mi pare rău când nu-mi pare, nu-i aşa? Nu pot nici măcar să-mi *imaginez* că-mi pare rău."

„Poate că imaginaţia ta va funcţiona mai bine mâine dimineaţă", încheie Marilla ridicându-se. „Ai toată noaptea să te gândeşti la felul în care te-ai purtat şi să ajungi la o concluzie mai bună. Ai promis că îţi vei da silinţa să fii o fetiţă foarte cuminte dacă te ţinem la Green Gables, dar pot să-ţi spun că astă-seară nu s-a văzut."

Lăsând această săgeată parţiană să-i străpungă Annei pieptul, Marilla coborî în bucătărie, tulburată şi în minte, şi în suflet. Era supărată pe Anne, dar şi pe ea însăşi pentru că ori de câte ori îşi amintea de mutra încremenită a doamnei Rachel, buzele i se arcuiau şi o apuca o dorinţă de a râde greu de stăpânit.

CAPITOLUL 10

Anne îşi cere iertare

Marilla nu-i spuse în seara aceea nimic lui Matthew, dar a doua zi dimineaţă, la micul dejun, trebuia să-i explice cumva absenţa Annei. Îi povesti totul, străduindu-se să imprime întâmplării toată grozăvia purtării fetiţei.

„Foarte bine că a pus-o la punct pe babornița aia clevetitoare, care-şi bagă nasul unde nu-i fierbe oala", fu singurul comentariu al lui Matthew. .

„Matthew Cuthbert, mă uimeşti. Ştii foarte bine că purtarea Annei a fost urâtă şi totuşi îi ţii partea. Nu m-aş mira să spui acum că nici nu merită să fie pedepsită."

„Ei bine, nu chiar aşa", zise Matthew şovăind. „Socot că ar merita o pedeapsă, dar nu fi prea aspră cu ea, Marilla. Gândeşte-te că n-a avut pe nimeni care s-o înveţe cum să se poarte. Sper că îi dai câte ceva de mâncare, nu?"

„Cum îţi închipui că am s-o las să moară de foame ca să-i îndrept caracterul?" întrebă Marilla indignată. „Îi duc eu însămi mâncarea pe tavă, de trei ori pe zi, dar o să rămână în camera ei până când o să vrea să-i ceară iertare lui Rachel. Am zis, Matthew!"

Micul dejun, prânzul şi cina se petrecură în mare tăcere, pentru că Anne rămase neînduplecată. La fiecare masă, Marilla îi ducea o tavă bine garnisită cu mâncare, dar o aducea înapoi aproape neatinsă. Matthew se uita la tavă şi se întreba: oare Anne nu mănâncă chiar nimic?

În acea seară, când Marilla plecă să aducă vacile de la păşune, Matthew, care îşi făcuse de lucru prin şură iscodind în toate părţile, se strecură în casă ca un spărgător şi urcă scările. În general Matthew gravita între bucătărie şi micul său dormitor; uneori se aventura în camera de zi, când venea parohul să ia ceaiul la ei. Dar nu urcase la mansardă în propria lui casă din primăvara în care o ajutase pe Marilla să tapeteze dormitorul de rezervă, iar asta se întâmplase în urmă cu patru ani. Se apropie tiptil de uşă, îşi luă inima în dinţi şi ciocăni uşor, apoi deschise şi privi înăuntru.

Anne şedea pe scaun lângă fereastră şi se uita cu jale în grădină. Arăta foarte mică şi nefericită. Lui Matthew i se înmuie inima. Intră şi se apropie de fetiţă.

„Anne", şopti el ca şi cum s-ar fi temut să nu fie auzit de altcineva. „Cum o mai duci?"

Anne zâmbi cu durere.

„Destul de bine. Îmi imaginez o mulţime de lucruri şi asta mă ajută să-mi petrec timpul. Mă simt cam singură, fireşte, dar trebuie să mă obişnuiesc."

Anne zâmbi din nou, bravând în faţa lungului şir de ani de recluziune ce îi stăteau în faţă.

Matthew îşi aminti că trebuie să spună ce avea de spus fără să piardă vremea, nu cumva Marilla să se reîntoarcă mai curând.

„Anne, nu crezi că ar fi mai bine să treci peste chestia asta?" zise el în şoaptă. „N-ai încotro. Mai devreme sau mai târziu o să fii constrânsă; Marilla e teribil de încăpăţânată. Fă-o şi termină."

„Să-i cer iertare doamnei Lynde?"

„Desigur, cere-i iertare, asta e", spuse Matthew în grabă.

„Cred că aş putea să-i cer iertare ca să-ţi fac dumitale pe plac", răspunse Anne căzând pe gânduri. „N-aş exagera spunându-i că îmi pare într-adevăr rău. Aseară nu-mi părea rău câtuşi de puţin. Eram furioasă, şi am fost furioasă toată noaptea. Ştiu asta pentru că m-am trezit de trei ori şi eram furioasă de fiecare dată. Dar azi dimineaţă mi-a trecut. Nu mai eram nici supărată. Simţeam un fel de amărăciune groaznică şi-mi era ruşine de mine însămi. Dar nu mă văd ducându-mă la doamna Lynde şi mărturisindu-i asta. M-aş simţi atât de umilită! M-am decis să rămân aici pe vecie, mai curând decât să-i cer iertare. Şi totuşi, aş face pentru dumneata orice, dacă mi-ai cere."

„Păi vezi, tocmai! Ţi-o cer. E foarte plicticos fără tine. Du-te şi cere-i iertare şi încheie istoria asta. Eşti o fetiţă cuminte."

„Foarte bine", zise Anne resemnată. „Am să-i spun Marillei, îndată ce vine, că m-am pocăit."

„Chiar aşa, Anne. Dar nu-i spune că ai vorbit cu mine. O să-şi închipuie că mă amestec în treburile ei şi i-am promis că n-am s-o fac niciodată."

„Nici patru cai sălbatici n-or să poată smulge din mine secretul ăsta", promise solemn Anne. „Dar cum pot caii să smulgă secretele dintr-un om?"

Matthew însă plecase, speriat de succes. Se duse în grabă la punctul cel mai îndepărtat al păşunii, ca nu cumva Marilla să ghicească unde fusese.

Când se întoarse acasă, buna femeie fu plăcut surprinsă să audă o voce plângăreaţă chemând-o peste balustradă: „Marilla!"

„Ce e?" întrebă ea ieşind în hol.

„Îmi pare rău că m-am înfuriat şi că am spus cuvinte nesăbuite. Sunt gata să mă duc la doamna Lynde să-mi cer iertare."

„Foarte bine", zise Marilla cu o asprime care nu lăsa să se vadă cât de uşurată se simţea. Se întrebase tot timpul ce-ar fi putut face dacă Anne n-ar fi cedat. „Am să te duc la ea după ce mulg vacile."

Într-adevăr, după mulsul vacilor, iată-le pe Marilla şi pe Anne coborând cărarea – cea dintâi dreaptă şi victorioasă, cea de-a doua, încovoiată şi mohorâtă. Dar pe la jumătatea drumului, Annei îi trecu mohoreala ca prin farmec. Ridicase fruntea, păşea mai uşor şi admira apusul soarelui cu un aer de bucurie

stăpânită. Marilla nu privi cu ochi buni această transformare. După părerea ei, nu cu o penitentă ca asta trebuia să apară în faţa ofensatei doamne Lynde.

„La ce te gândeşti, Anne?" întrebă ea cu asprime.

„Mă gândesc la ce trebuie să-i spun doamnei Lynde", răspunse visătoare fetiţa.

Asta ar fi fost de-ajuns, sau ar fi trebuit să fie, dar Marilla avea sentimentul că pedeapsa nu decurgea după plan. Anne nu avea nici un motiv să pară atât de încântată şi de exuberantă.

Anne continuă să pară încântată şi exuberantă până când ajunse în faţa doamnei Lynde, care croşeta la fereastra din bucătărie. Exuberanţa ei dispăru deodată şi făcu loc unei expresii de căinţă adâncă. Fără o vorbă, Anne căzu în genunchi la picioarele doamnei Rachel, care o privi mută de uimire. Îşi împreună mâinile ca pentru rugăciune.

„Oh, doamnă Lynde, îmi pare foarte rău", spuse ea cu voce tremurândă. „N-am să-mi pot exprima niciodată întreaga tristeţe, nu, nici dacă aş folosi toate cuvintele din dicţionar. Trebuie să vi-o închipuiţi. M-am purtat cu dumneavoastră teribil şi i-am compromis pe scumpii mei prieteni Marilla şi Matthew, care mi-au îngăduit să rămân la Green Gables chiar dacă nu sunt băiat. Sunt o fată îngrozitor de rea şi de nerecunoscătoare şi aş merita să fiu pedepsită şi alungată, pentru totdeauna, de toţi oamenii respectabili. A fost foarte urât din partea mea să mă înfurii când mi-aţi spus adevărul. E adevărat. Fiecare cuvânt pe care l-aţi rostit era adevărat. Am părul roşu, sunt pistruiată şi slabă şi urâtă. Era adevărat şi ce-am spus eu, deşi n-ar fi trebuit s-o spun. Oh, doamnă Lynde, iertaţi-mă, vă rog, iertaţi-mă! Dacă refuzaţi, voi suferi toată viaţa. Cred că nu vreţi să-i provocaţi o suferinţă veşnică unei fetiţe orfane, chiar dacă are o fire nestăpânită. Oh, sunt sigură că nu. Vă rog, spuneţi-mi că m-aţi iertat, doamnă Lynde!"

Anne îşi încleştă mâinile, înclină capul şi aşteptă verdictul.

Sinceritatea ei nu putea fi pusă la îndoială. Răzbătea din fiecare cuvânt; atât Marilla cât şi doamna Rachel o recunoscură în tonul ei, dar Marilla înţelese, cu regret în suflet, că Anne se

bucura de această plimbare prin valea umilinţei şi că îi făcuse plăcere să se înjosească. Unde era atunci efectul pedepsei cu care se mândrise Marilla? Anne o transformase într-o indiscutabilă satisfacţie.

Buna doamnă Lynde însă, nefiind înzestrată cu prea mult discernământ, nu observă nimic. Ea reţinu doar că Anne îşi ceruse iertare; orice resentiment dispăru din sufletul ei bun, deşi cam îngust.

„Bine, bine, ridică-te, fetiţo", spuse ea din toată inima. „Fireşte că te iert. Cred că am fost prea aspră cu tine, dar eu sunt o fire deschisă. Nu trebuie să mă iei prea în serios. Nu se poate nega că părul tău e teribil de roşu, dar am cunoscut pe vremuri o fată - de fapt, mergeam la şcoală împreună - al cărei păr era fir cu fir la fel de roşu ca al tău, însă după ce a crescut mare, i s-a făcut castaniu, foarte frumos. Nu m-aş mira nici un pic dacă şi părul tău se va face aşa - nici un pic."

„Oh, doamnă Lynde!" exclamă Anne, inspirând adânc şi ridicându-se. „Îmi daţi speranţe. Întotdeauna am să vă privesc ca pe o binefăcătoare. Oh, aş putea suporta orice dacă aş şti că părul meu se va face castaniu când am să fiu mare! E mult mai uşor să fii bună şi cuminte dacă ai părul castaniu, nu-i aşa? Şi acum pot să mă duc în grădină, să şed pe banca aceea, sub ramurile merilor, în timp ce staţi de vorbă? Acolo e atât de mult loc pentru imaginaţie!"

„Da, desigur, fetiţo. Poţi să-ţi culegi şi un buchet de narcise dacă vrei, din colţul acela."

După ce uşa se închise în urma Annei, doamna Lynde se ridică sprintenă să aprindă lampa.

„E o fiinţă foarte ciudată. Şezi pe scaunul ăsta, Marilla, e mai moale decât celălalt. Îl ţin numai pentru ucenic. Da, e o fiinţă ciudată, dar la urma urmei are ceva atrăgător în ea. Acum nu mă mai mir că Matthew şi cu tine v-aţi hotărât s-o luaţi, nici nu te mai compătimesc. S-ar putea să iasă ceva din ea. Are desigur un fel ciudat de a se exprima, un pic prea patetic, dar o să-i treacă, acum că trăieşte printre oameni civilizaţi. Şi e cam iute la mânie; pe de altă parte, cei care se înfurie repede şi

repede le trece nu devin vicleni şi prefăcuţi. Să mă ferească Domnul de copii vicleni, asta e. La urma urmei, Marilla, cred că îmi place fetiţa."

Când Marilla ieşi pe uşă, Anne apăru din întuneric cu un buchet de narcise în braţe.

„M-am achitat destul de bine, nu-i aşa?" spuse ea cu mândrie, în timp ce coborau pe cărare. „Mi-am zis că, din moment ce tot trebuie s-o fac, măcar s-o fac frumos."

„Ai făcut-o destul de frumos, într-adevăr", aprobă Marilla, reproşându-şi că-i venea să râdă. Se simţea stânjenită la gândul că ar fi trebuit s-o dojenească pe Anne pentru felul cum îşi ceruse iertare, dar asta era ridicol. Făcu un compromis cu propria ei conştiinţă spunând cu severitate: „Sper că nu vor mai fi alte ocazii să-ţi ceri iertare. Sper că ai să încerci să te stăpâneşti de-acum încolo, Anne."

„Nu mi-ar fi prea greu dacă lumea nu şi-ar bate joc de felul cum arăt", spuse Anne suspinând. „Nu mă supără nimic altceva, dar m-am săturat să fiu luată în râs pentru părul meu roşu, şi atunci încep să fierb toată. Crezi şi matale că voi avea părul castaniu când voi fi mare?"

„Nu trebuie să fii atât de preocupată de felul cum arăţi, Anne. Mi-e teamă că eşti o fetiţă foarte vanitoasă."

„Cum aş putea fi vanitoasă când ştiu că sunt urâtă?" protestă Anne. „Îmi plac lucrurile frumoase şi mă supără să mă uit în oglindă şi să văd ceea ce văd. Mă umple de tristeţe, întocmai ca atunci când zăresc un obiect urât. Mi-e milă de el pentru că nu e frumos."

„Frumos e ceea ce-ţi place", declară Marilla.

„Mi-am zis şi eu aşa, dar am unele îndoieli", răspunse cu scepticism Anne, mirosind narcisele. „Oh, nu-i aşa că florile astea sunt foarte frumoase? A fost drăguţ din partea doamnei Lynde să mi le dea. Acum nu mai sunt deloc supărată pe ea. Când îţi ceri iertare ai un sentiment atât de reconfortant dacă ţi se acordă, nu-i aşa? Ce strălucitoare sunt stelele în seara asta! Dacă ar fi să trăieşti pe o stea, pe care ai alege-o? Eu aş alege steaua aceea mare şi luminoasă de-acolo departe, deasupra dealului întunecat."

„Anne, mai ţine-ţi gura", i-o reteză Marilla, prea obosită ca să mai urmărească gândurile ei întortocheate.

Copila nu mai spuse nimic până ajunseră aproape de casă. Un vânt sprinten le ieşi în cale, încărcat de parfumul ferigilor înrourate. Printre umbrele copacilor se strecura lumina veselă din bucătăria de la Green Gables. Pe neaşteptate, Anne se apropie de Marilla şi îşi vârî mânuţa în palma ei aspră.

„E plăcut să mergi acasă şi să *ştii* că eşti acasă", spuse ea. „M-am îndrăgostit de Green Gables. Niciodată nimic nu mi-a plăcut mai mult. Oh, Marilla, sunt atât de fericită! Aş putea să mă rog chiar acum şi nu mi s-ar părea deloc greu."

Un val de duioşie caldă umplu inima Marillei la atingerea acelei mânuţe subţiri din palma ei – ca o undă a unei maternităţi pierdute, poate. Prospeţimea şi dulceaţa acestui sentiment o tulburau. Se grăbi să-şi restabilească echilibrul, exprimând o idee moralizatoare:

„Dacă ai să fii cuminte, ai să fii întotdeauna fericită, Anne, şi nu ţi se va părea greu să-ţi spui rugăciunea."

„A-ţi spune rugăciunea nu e acelaşi lucru cu a te ruga", murmură Anne, dusă pe gânduri. „Dar am să-mi închipui că sunt vântul care bate peste vârfurile copacilor. Când am să mă plictisesc de copaci, am să cobor cu graţie la ferigi şi apoi am să zbor în grădina doamnei Lynde şi am să fac florile să danseze, şi după aceea, dintr-un salt, am să ajung la câmpul de trifoi, şi apoi am să suflu peste Lacul Apelor Strălucitoare şi am să-i încreţesc suprafaţa în valuri mărunte şi scânteietoare. Oh, e loc pentru multă imaginaţie când eşti vânt. Acum am să tac, Marilla."

„Har Domnului", răsuflă uşurată biata femeie.

CAPITOLUL 11

Impresiile Annei despre Şcoala de Duminică

„Ei? Cum ţi se par?" întrebă Marilla.

Anne se găsea în camera ei, uitându-se gravă la cele trei rochii noi, întinse pe pat. Una era din pânză prost colorată pe care Marilla fusese momită s-o cumpere de la un vânzător ambulant în vara trecută, pentru că părea un chilipir; alta era din satin, cadrilată în alb şi negru, cumpărată iarna de la un magazin de solduri; a treia era o rochie imprimată pe un fond albastru-murdar, ţeapănă, procurată chiar în acea săptămână de la o prăvălie din Carmody.

Le aranjase ea însăşi şi toate arătau la fel: rochii simple, croite după şablon, cu mânecile simple şi strâmte cum se cuvine să fie.

„Îmi închipui că trebuie să-mi placă", spuse Anne, rezervată.

„Nu vreau să-ţi închipui", zise Marilla, ofensată. „Oh, îmi dau seama că nu-ţi plac. Dar ce cusur le găseşti? Nu sunt drăguţe, curate şi noi?"

„Ba da."

„Atunci de ce nu-ţi plac?"

„Pentru că n-au... n-au şic", spuse Anne cu jumătate de gură.

„Şic!" pufni Marilla. „Doar n-o să-mi bat capul să-ţi fac rochii şic. Nu am de gând să-ţi încurajez vanitatea, Anne, ţi-o spun deschis. Rochiile astea sunt bune, folositoare, cuviincioase şi potrivite, fără zorzoane, fără volănaşe, iar altele în vara asta n-ai să capeţi. Rochia de pânză şi cea imprimată sunt pentru când ai să te duci la şcoală. Cea de satin e pentru biserică şi pentru Şcoala de Duminică. Îţi cer să le păstrezi curate şi să nu le rupi. Ar trebui să-mi fii recunoscătoare pentru tot ce primeşti, după zdrenţele de postav pe care le-ai purtat."

„Oh, dar *sunt* recunoscătoare", protestă Anne. „Însă aş fi mult mai recunoscătoare dacă mi-ai face măcar una cu mâneci bufante. Mânecile bufante sunt azi foarte la modă. Mi-ar da fiori, Marilla, să port o rochie cu mâneci bufante."

„O să trebuiască să renunţi la fiori. Nu am material de stricat pe mâneci bufante, şi în orice caz, mi se par ridicole. Prefer rochiile simple, cuviincioase."

„Dar eu prefer să par ridicolă ca toate celelalte fete, decât să fiu singura îmbrăcată simplu şi cuviincios", insistă Anne cu tristeţe.

„Asta o cred! Bine. Atârnă-ţi rochiile în dulap şi fă-ţi lecţiile pentru Şcoala de Duminică. Domnul Bell mi-a trimis formularul şi mâine te duci acolo", spuse Marilla, furioasă, dispărând pe scări.

Anne îşi încleştă mâinile uitându-se la rochii.

„Am sperat ca o rochie să fie albă şi cu mâneci bufante", şopti ea, neconsolată. „Am spus şi o rugăciune, deşi nu mă aşteptam să-mi ajute. Nu prea îmi pot închipui că Dumnezeu are timp să se ocupe de rochiile unei fetiţe orfane. Am ştiut eu că nu mă pot bizui decât pe Marilla. Dar nu-i nimic. Din fericire, îmi pot imagina că una din ele e de muselină albă ca zăpada, cu ciucuri de dantelă şi cu mâneci bufante."

A doua zi dimineaţă, o năprasnică durere de cap o împiedică pe Marilla să o conducă pe Anne la Şcoala de Duminică.

„Trebuie să te duci cu doamna Lynde; ea o să aibă grijă să fii trecută în clasa care ţi se potriveşte. Bagă de seamă cum te porţi. Rămâi la predică după cursuri şi roag-o pe doamna

Lynde să-ţi arate care e strana noastră. Uite aici un ban, pentru daruri. Nu te zgâi la oameni şi nu te vânzoli. Să-mi spui versetul din Biblie când te întorci."

Anne plecă de-acasă îmbrăcată ireproşabil în rochia de satin alb-negru, care, deşi corectă ca lungime şi, fără îndoială, croită cu generozitate, izbutea să scoată în evidenţă fiecare ascuţime a corpului ei firav. Purta o pălărie de marinar mică, plată, lucioasă, de o urâţenie dezarmantă. Anne avu câteva viziuni de panglici şi flori care nu întârziară să apară; înainte de a ajunge la drum, dădu peste o tufă de trandafiri sălbatici, alături de nişte cârciumărese bătute. Împleti la iuţeală o cunună bogată cu care îşi împodobi pălăria. Orice părere ar fi avut alţii despre rezultat, Anne fu mulţumită. Coborî poteca săltând fericită, foarte mândră de podoabele ei galbene şi roz.

Când ajunse la casa doamnei Lynde, descoperi că aceasta plecase. Nimic n-o împiedica însă să-şi continue singură drumul. În tinda bisericii dădu peste un grup de fetiţe, îmbrăcate toate în alb, în albastru sau în roz, care o priveau curioase, mirându-se de podoabele ei neobişnuite. Fetele din Avonlea auziseră deja istorioare ciudate despre Anne: doamna Lynde spusese că Anne avea un caracter nestăpânit; Jerry Buote, băiatul angajat la Green Gables, afirmase că Anne vorbea singură tot timpul sau se întreţinea cu florile şi copacii, ca o nebună. O priveau şi discutau pe şoptite, ascunzându-şi faţa după caiete. Nici una nu se grăbi să-i adreseze un cuvânt binevoitor, nici atunci şi nici după ce terminară exerciţiile. Anne se pomeni în clasa domnişoarei Rogerson.

Domnişoara Rogerson era o femeie de vârstă mijlocie care preda la Şcoala de Duminică de peste treizeci de ani. Metoda ei consta în a pune întrebările tipărite în caiete şi a privi apoi ţintă, peste caiet, la fata de la care aştepta un răspuns. Se uita la Anne foarte des, iar Anne, mulţumită instrucţiei primite de la Marilla, răspundea prompt, dar nu e deloc sigur că înţelegea foarte bine nici întrebările, nici răspunsurile.

Nu-i plăcea domnişoara Rogerson şi se simţea mizerabil; toate fetiţele din clasă aveau mâneci bufante. Annei i se păru că viaţa fără mâneci bufante nu merită să fie trăită.

„Ei, cum ţi-a plăcut şcoala?" dori să afle Marilla când Anne se întoarse acasă. Cununa se veştejise, astfel că Anne o aruncase; prin urmare, Marilla nu află nimic despre ea.

„Nu mi-a plăcut deloc. A fost oribil."

„Anne Shirley!" exclamă Marilla, contrariată.

Anne se aşeză în balansoar, după ce sărută frunza unei muşcate şi mângâie o fucsie.

„Probabil că s-au simţit cam singure fără mine", explică ea. „Şi-acum despre şcoală. M-am purtat bine, întocmai cum mi-ai spus. Doamna Lynde plecase deja, astfel că m-am dus singură. Am intrat în biserică o dată cu o mulţime de alte fetiţe şi m-am aşezat la capătul unei bănci, lângă fereastră. Domnul Bell a spus o rugăciune teribil de lungă. M-aş fi plictisit de moarte dacă n-aş fi stat lângă fereastră, dar aşa, m-am uitat la Lacul Apelor Strălucitoare şi mi-am imaginat o mulţime de lucruri splendide."

„Nu trebuia să faci una ca asta. Trebuia să-l asculţi pe domnul Bell."

„Dar el nu mi se adresa mie", protestă Anne. „Vorbea cu Dumnezeu, şi nici el însuşi nu părea prea interesat de ce spunea. Cred că se gândea că Dumnezeu e prea departe şi nu merita să i se roage. Totuşi am spus şi eu o mică rugăciune. Pe malul lacului se vedea un şir lung de mesteceni, plecaţi peste apă, iar razele asfinţitului coborau printre ei, adânc, în apă. Oh, Marilla, era ca un vis frumos! M-am înfiorat toată şi am spus doar: *Îţi mulţumesc, Doamne!* De două-trei ori."

„Sper că nu cu voce tare", o întrerupse Marilla, speriată.

„Ah, nu. În şoaptă. Până la urmă domnul Bell a terminat şi mi s-a spus să mă duc în clasa domnişoarei Rogerson. Mai erau cu mine încă nouă fete. Toate aveau mâneci bufante. Am încercat să-mi imaginez că şi mânecile mele erau la fel, dar n-am reuşit. De ce oare? Mi-a venit foarte uşor să-mi închipui că am mâneci bufante când stăteam singură la mine în odaie, dar teribil de greu acolo, printre celelalte fete, care aveau într-adevăr mâneci bufante."

„Nu se cade să te gândeşti la mâneci în Şcoala de Duminică. Trebuia să fii atentă la explicaţii. Sper că ai ştiut lecţia."

„Oh, da; am răspuns la o mulţime de întrebări. Domnişoara Rogerson mi-a pus foarte multe întrebări. Cred că nu a fost frumos din partea ei să pună toate întrebările, când aveam şi eu de întrebat o mulţime, dar am renunţat pentru că mi-am dat seama că nu avem spirite înrudite. Apoi fiecare fetiţă a spus un verset. M-a întrebat dacă ştiu şi eu vreunul. I-am răspuns că nu, dar că pot să-i recit *Câinele la mormântul stăpânului*, dacă vrea. Asta-i din cartea de clasa a treia. Într-adevăr, nu e tocmai o poezie religioasă, dar e atât de tristă şi de melancolică, încât ar putea foarte bine să fie. Mi-a spus că nu e cazul şi să învăţ paragraful nouăsprezece până duminica viitoare. L-am citit după aceea, în biserică, şi e splendid. Îmi plac mai ales două versuri, care îmi dau fiori:

Iute căzură batalioanele măcelărite,
În ziua blestemată midiană.

Nu ştiu ce înseamnă nici *batalion*, nici *midian*, dar sună atât de tragic! Abia aştept să vină duminica viitoare să-l recit. Am să învăţ toată săptămâna. După şcoală, am rugat-o pe domnişoara Rogerson să-mi arate strana voastră. Doamna Lynde era prea departe. Am stat cât se poate de liniştită, iar textul a fost din *Apocalipsa*, capitolul trei, versetele doi şi trei. Un text foarte lung. Dacă aş fi pastor, aş alege versete mai scurte. Şi predica a fost groaznic de lungă. Cred că pastorul a vrut s-o potrivească cu textul. Nu mi s-a părut interesant deloc; probabil că n-are destulă imaginaţie. Nici nu prea l-am ascultat. Mi-am lăsat gândurile să zboare şi m-am oprit la cele mai surprinzătoare lucruri."

Marilla se gândi, neajutorată, că toate acestea ar trebui criticate cu asprime, dar fu împiedicată de un fapt indiscutabil: aproape tot ce spusese Anne, mai ales despre predică şi despre rugăciunile domnului Bell, era exact ce păstrase şi ea în adâncul sufletului, timp de ani de zile, dar nu îndrăznise să spună. I se păru chiar că acele gânduri tainice, neexprimate, critice, căpătaseră deodată un chip şi o formă vizibilă, acuzatoare, în persoana acestei fărâme de om neglijate care era Anne.

CAPITOLUL 12

O promisiune solemnă

Marilla nu află povestea cununii de pe pălărioara Annei decât vinerea următoare. Veni acasă de la Rachel şi o chemă pe Anne la raport.

„Anne, doamna Lynde mi-a spus că te-ai dus la biserică duminica trecută cu flori la pălărie şi că erai tare caraghioasă. Ce ţi-a venit să te împopoţonezi aşa? Îmi pot închipui cum arătai!"

„Oh, şi ştiam că roz şi galben sunt culori care nu-mi vin bine", începu Anne.

„Nu-ţi vin bine, pe naiba! E vorba că ţi-ai pus flori la pălărie; asta e caraghios, nu culorile. Mă scoţi din sărite."

„Nu văd de ce e caraghios să porţi flori la pălărie, dar nu şi pe rochie", protestă Anne. „Multe din fetele de-acolo aveau pe rochii buchetele de flori prinse în ace. Care-i deosebirea?"

Marilla nu se lăsă atrasă de pe terenul ei concret pe unul abstract.

„Nu-mi răspunde în felul acesta, Anne. A fost o prostie din partea ta să faci una ca asta. Să nu te mai prind cu asemenea

apucături. Doamna Rachel spune că era să se deschidă pământul sub ea când te-a văzut. N-a apucat să se apropie de tine şi să-ţi scoată florile; apoi era prea târziu. Zice că lumea şuşotea despre tine lucruri groaznice. Bineînţeles, credeau că n-am avut destul cap de te-am lăsat să pleci aşa împopoţonată."

„Oh, îmi pare tare rău", se jelui Anne, cu lacrimi în ochi. „Nu mi-am închipuit că ai să te superi. Florile acelea erau atât de dulci şi de frumoase, încât am crezut că or să arate bine pe pălăria mea. Multe fete aveau flori artificiale pe pălării. Mi-e teamă că am să fiu o prea grea încercare pentru tine. Poate că ar fi mai bine să mă trimiţi înapoi la azil. Ştiu că va fi groaznic şi că n-am să rezist; probabil am să capăt oftică, sunt atât de slabă, după cum vezi, dar mai bine aşa decât să fiu o belea pe capul tău."

„Prostii!" spuse Marilla, mâhnită că o făcuse să plângă. „Nu am de gând să te trimit la azil, fii sigură. Tot ce-ţi cer e să te porţi asemenea celorlalte fetiţe şi să nu mă faci de râs. Nu mai plânge! Am veşti pentru tine. Diana Barry vine acasă azi după-amiază. M-am gândit să cer cu împrumut un tipar de rochie de la doamna Barry; dacă vrei, poţi să vii cu mine, s-o cunoşti pe Diana."

Anne se ridică, ţinând mâinile împreunate, cu lacrimile încă lucindu-i pe obraji, iar ştergarul de vase în care îşi ascunsese faţa alunecă pe podea.

„Oh, Marilla, mi-e frică. Acum când ştiu că vine, mi-e frică. Ce-o să se întâmple dacă n-o să mă placă? Va fi cea mai tragică decepţie din viaţa mea."

„Ei, nu te necăji aşa. Şi aş vrea să nu mai foloseşti fraze atât de complicate. Sună ciudat în gura unei fetiţe. Cred că Diana o să te placă. Trebuie mai degrabă să ţii seama de mama ei. Dacă ea n-o să te placă, nu contează ce-o să vrea Diana. Dacă a auzit de izbucnirea ta în faţa doamnei Lynde şi de florile de la pălărie, nu ştiu, zău, ce o să creadă despre tine. Trebuie să fii politicoasă şi cuminte şi să renunţi la cuvântările tale şocante. Doamne Dumnezeule, fetiţa asta tremură ca varga!"

Într-adevăr, Anne tremura. Faţa îi era palidă şi încordată.

„Oh, Marilla, ai tremura şi tu dacă ar trebui să te întâlneşti cu o fată despre care ai sperat că va fi prietena ta de cruce şi a cărei mamă ar putea să nu te placă", spuse Anne şi se grăbi să-şi ia pălăria.

Se duseră la Orchard Slope pe scurtătură, trecând peste pârâu şi urcând dealul împădurit cu brazi. Doamna Barry ieşi în uşa bucătăriei. Era o femeie înaltă, brună, cu ochii negri şi cu o gură hotărâtă. Se spunea că era foarte severă cu copiii ei.

„Ce mai faci, Marilla?" începu ea, amabilă. „Pofteşte înăuntru. Asta e fetiţa pe care aţi adoptat-o, nu-i aşa?"

„Da, e Anne Shirley", spuse Marilla.

„Scris cu un *e* la sfârşit", şopti Anne care, oricât de agitată şi de emoţionată ar fi fost, părea hotărâtă să nu îngăduie nici o neînţelegere asupra acestui punct important.

Fie că nu auzise, fie că nu înţelesese, doamna Barry îi întinse mâna şi spuse cu blândeţe:

„Ce mai faci?"

„Trupul mi-e bine, dar sunt foarte tulburată în suflet, mulţumesc de întrebare, doamnă", răspunse Anne. Apoi, aparte, către Marilla, şoptind cam tare: „N-am spus nimic şocant, Marilla, nu-i aşa?"

Diana şedea pe sofa citind o carte, pe care o închise când intrară musafirii. Era foarte drăguţă, cu ochii negri ca ai maică-sii şi cu obrajii roz; de la tatăl ei moştenise o expresie veselă.

„Asta-i fetiţa mea, Diana", spuse doamna Barry. „Diana, du-o pe Anne în grădină şi arată-i florile. O să-ţi facă bine să nu-ţi mai oboseşti ochii cu cartea; citeşte mult prea mult..." Apoi, după ce fetele ieşiră: „Şi nu pot s-o împiedic, pentru că tatăl ei o încurajează şi o apără. E tot timpul cu nasul în carte. Mi-ar părea bine să-şi găsească o prietenă de joacă cu care să stea mai mult pe-afară."

În grădina plină de lumina moale a asfinţitului, strecurată printre brazii bătrâni şi negri, Anne şi Diana se uitau sfioase una la alta pe deasupra unei tufe de crini galbeni.

Grădina lui Barry era un alcov sălbatic de flori care i-ar fi încântat Annei inima oricând, în afară de momentele cruciale. Era înconjurată de sălcii uriaşe şi de brazi înalţi sub care creşteau flori ce preferau umbra. Potecile îngrijite, în unghiuri drepte, frumos delimitate cu scoici, se întretăiau ca nişte panglici roşii şi umede, dar în straturile de flori domnea haosul. Erau acolo cerceii-doamnei roşii, măreţe peonii violete, narcise albe, parfumate, şi trandafiri scoţieni cu spini, căldăruşe albe, roz şi albastre, cârciumărese, albăstrele, mănunchiuri de pelin, iarbă lată şi izmă creaţă, ochiul-boului şi traista-ciobanului, tufe de trifoi dulce cu flori de puf alb, cu miros delicat, roşioare cu foi lanceolate purpurii; era o grădină unde razele soarelui zăboveau mai mult, unde albinele zumzăiau şi vântul şugubăţ întârzia, torcea ca o mâţă şi fluiera.

„Oh, Diana", spuse după un timp, aproape în şoaptă, Anne. „Crezi că o să putem fi surori de cruce?"

Diana râse. Râdea întotdeauna înainte de a începe să vorbească.

„Cred că da", spuse ea deschis. „Sunt extrem de bucuroasă că locuieşti la Green Gables. E foarte bine să ai o prietenă de joacă. Prin apropiere nu locuieşte nici o fată cu care m-aş putea juca, iar surorile mele sunt prea mici."

„Juri că ai să fii prietena mea în vecii vecilor?" întrebă Anne, nerăbdătoare. Diana păru şocată.

„Cum? Să juri e un păcat îngrozitor", obiectă ea.

„Oh, nu. Nu jurământul meu. Există două soiuri de jurăminte."

„Eu n-am auzit decât despre unul", spuse Diana, neîncrezătoare.

„Mai există unul, zău. Şi nu e păcătos deloc. E doar un angajament şi o promisiune solemnă."

„Dacă e aşa, nu mă opun", acceptă Diana. „Şi cum se face?"

„Ne ţinem de mână, uite aşa", explică Anne cu gravitate. „Ar trebui să fie peste o apă curgătoare, dar să ne închipuim că poteca asta e o apă curgătoare. Am să-l spun eu întâi: Jur cu solemnitate să fiu credincioasă prietenei mele de cruce, Diana

Barry, cât or să trăiască soarele şi luna de pe cer. Acum e rândul tău. Pune numele meu."

Diana repetă jurământul, după ce râse ca de obicei.

„Eşti o fiinţă ciudată, Anne. Am auzit spunându-se despre tine că eşti o fată ciudată, dar cred că vom fi prietene bune."

Când Marilla şi Anne plecară spre casă, Diana le însoţi până la podul de buşteni. Cele două fetiţe se ţineau de mână. La pârâu se despărţiră cu multe promisiuni că vor petrece după-amiaza următoare împreună.

„Ei? Ai găsit că tu şi Diana aveţi spirite înrudite?" întrebă Marilla, pe când urcau cărarea spre Green Gables.

„Oh, da", suspină Anne, fără să remarce ironia femeii. „Oh, Marilla, în clipa asta sunt cea mai fericită fată din Prince Edward Island. Te asigur că astă-seară am să-mi spun rugăciunea din toată inima. Mâine, Diana şi cu mine o să construim o casă de joacă în poiana cu mesteceni a domnului Bell. Pot să iau cioburile de porţelan din şopron? Ziua de naştere a Dianei e în februarie, iar a mea în martie. Nu ţi se pare asta o ciudată coincidenţă? Diana o să-mi împrumute o carte de citit. Spune că e splendidă şi *foarte* senzaţională. Spune că o să-mi arate un loc, adânc în pădure, unde cresc crini de orez. Nu ţi se pare că Diana are ochii plini de suflet? Mi-ar plăcea şi mie să am ochii plini de suflet. Diana o să mă înveţe un cântec, *Nelly în vâlceaua cu aluni*. Mi-a promis că îmi dă o poză s-o pun la mine pe perete; zice că e o poză perfect de frumoasă, o doamnă într-o rochie de mătase albastru-deschis. I-a dat-o un vânzător de maşini de cusut. Mi-ar plăcea să pot să-i dăruiesc şi eu ceva Dianei. Sunt cu două degete mai înaltă decât ea, dar ea e cu două degete mai lată în umeri decât mine. Zice că i-ar plăcea să fie subţire, ca să fie mai graţioasă, dar eu cred că a spus-o doar ca să-mi facă plăcere. O să mergem într-o zi la malul mării, să culegem scoici. Ne-am înţeles să botezăm pârâul de sub podul de buşteni *Izvorul Driadei*. Nu crezi că e un nume perfect de elegant? Am citit o poveste despre un izvor cu acest nume. O driadă e un fel de zână mai mare, aşa cred."

„Foarte bine. Sper că n-ai s-o plictiseşti de moarte pe Diana cu vorbăria ta“, spuse Marilla. „Dar ţine seama, Anne, n-o să te joci tot timpul. Ai şi de lucru, şi mai întâi de toate trebuie să-ţi faci treaba.“

Cupa fericirii Annei era plină iar Matthew o făcu să se reverse. Tocmai venise acasă de la o prăvălie din Carmody; scoase din buzunar un pacheţel pe care i-l dădu Annei, în timp ce îi aruncă Marillei o privire sfioasă.

„Te-am auzit spunând că-ţi plac bomboanele de ciocolată, aşa că ţi-am adus câteva.“

„Hm!“ pufni Marilla. „O să-ţi strici dinţii şi-o să te doară burta. Ei, ei, nu fi tristă, fetiţo. Poţi să le mănânci din moment ce Matthew s-a ostenit să ţi le aducă. Mai bine ţi-ar fi cumpărat bomboane de mentă. Sunt mai sănătoase. Numai să nu te îmbolnăveşti mâncându-le pe toate odată!“

„Oh, nu, desigur că nu“, spuse în grabă Anne. „Am să mănânc astă-seară numai una, Marilla. Pot să-i dau Dianei jumătate din ele? Jumătatea cealaltă o să mi se pară de două ori mai dulce dacă am să fac aşa. Mă cuprinde o adevărată bucurie când mă gândesc că pot să-i dăruiesc şi eu ceva.“

După ce Anne se retrase în mansarda ei, Marilla conchise:

„Despre copila asta tot ce pot să spun e că nu-i deloc zgârcită. Dacă e ceva ce nu-mi place la copii, asta-i zgârcenia. Uite, au trecut doar trei săptămâni de când a venit, şi parcă ar fi fost aici dintotdeauna. Nu-mi pot închipui casa fără ea. Nu te uita la mine cu aerul că mi-ai spus asta de la bun început. E destul de neplăcut din partea unei femei, dar din partea unui bărbat e de-a dreptul insuportabil. Sunt cu totul de acord să recunosc că îmi pare bine că am luat-o în casa noastră şi că mi-e dragă, dar să nu devii un încrezut, Matthew Cuthbert.“

CAPITOLUL 13

Bucurii anticipate

„Anne ar trebui să fie în casă şi să coasă“, îşi spuse Marilla uitându-se întâi la ceas şi-apoi afară, în după-amiaza galbenă de august, adormită de căldură. „S-a jucat cu Diana o jumătate de oră mai mult decât i-am dat voie, iar acum s-a cocoţat pe stiva de lemne şi îi vorbeşte lui Matthew ca o moară stricată, când ştie prea bine că ar trebui să-şi vadă de lucru. Şi, bineînţeles, el o ascultă ca un prostănac. N-am văzut în viaţa mea un om atât de naiv. Cu cât îi vorbeşte mai mult şi cu cât îi spune ciudăţenii mai mari, cu atât o ascultă mai cu plăcere. Anne Shirley, vino aici, în clipa asta, m-ai auzit?“

O serie de ciocănituri în geam o aduse pe Anne zburând prin curte, cu ochii strălucitori, cu obrajii roşii şi cu coama de păr despletit fluturând în urma ei ca un torent de lumină.

„Oh, Marilla“, exclamă ea. „O să fie un picnic la Şcoala de Duminică de săptămâna viitoare – pe câmpul domnului Harmon Andrews, chiar lângă Lacul Apelor Strălucitoare; doamna Bell şi doamna Rachel Lynde au de gând să facă îngheţată, auzi, Marilla, *îngheţată*! Oh, Marilla, mă laşi să mă duc şi eu?“

„Uită-te la ceas, te rog, Anne. Când ţi-am spus să vii acasă?"

„La două, dar nu crezi că picnicul o să fie splendid? Te rog, dă-mi voie să mă duc şi eu. Am visat despre picnicuri, dar în viaţa mea n-am..."

„Da, ţi-am spus să vii la două, iar acum e trei fără un sfert. Aş vrea să ştiu de ce nu m-ai ascultat."

„Am avut de gând, zău, dar n-ai idee ce fascinant e Ostrovul Odihnei, şi-apoi, fireşte, a trebuit să-i spun despre picnic lui Matthew, e un ascultător atât de bun! Te rog, îmi dai voie să mă duc la picnic?"

„Trebuie să înveţi să rezişti la fascinaţia ostroavelor odihnei sau neodihnei. Când îţi spun să vii la o anumită oră, o spun ca s-o faci chiar atunci, nu cu o jumătate de oră mai târziu. Şi nu trebuie nici să te opreşti pe drum, să discuţi cu ascultători buni sau nebuni. În ce priveşte picnicul, fireşte că te las. Eşti elevă la Şcoala de Duminică şi n-am nici un motiv să te împiedic să te duci, când toate celelalte fetiţe se duc."

„Dar, dar..." se bâlbâi Anne. „Diana spune că trebuie să ne luăm câte un coş cu mâncare. Eu nu mă pricep la gătit, după cum ştii, Marilla, şi nu-mi pasă prea mult că mă duc la picnic fără mâneci bufante, dar m-aş simţi teribil de umilită dacă m-aş duce fără mâncare. Mă zgârie pe suflet, de când mi-a spus Diana."

„Nu trebuie să te mai zgârie nicăieri: am să-ţi pregătesc eu un coş cu de-ale gurii."

„Oh, scumpa şi buna mea Marilla. Oh, eşti atât de bună cu mine. Oh, îţi sunt atât de recunoscătoare!"

După ce-şi termină oh-urile, Anne se aruncă în braţele Marillei şi o sărută cu foc pe obrajii palizi. Marillei i se întâmpla pentru prima oară în viaţă ca buzele unui copil să-i atingă faţa. O senzaţie dulce îi înfioră inima. Îmbrăţişarea neaşteptată a Annei îi provocă o tainică plăcere, şi probabil din pricina asta spuse brusc:

„Bine, bine, lasă sărutările astea prosteşti. Mi-ar plăcea să mă asculţi, să faci exact ceea ce-ţi spun. Cât despre gătit, o să încep să te învăţ într-una din zilele astea, numai că ai o minte

atât de uşuratică încât mi-am zis să mai aşteptăm până te mai aşezi oleacă şi înveţi să te stăpâneşti. Când găteşti trebuie să-ţi ţii gândurile lângă tine şi nu să le laşi să rătăcească prin întreaga lume. Ia-ţi acum lucrul şi termină ce ai de făcut înainte de ora ceaiului."

„Nu-mi place să cos chilimuri", spuse Anne cu jale, luându-şi coşul de cusut şi aşezându-se suspinând în faţa unui model cu romburi albe şi roşii. „Cred că sunt alte lucrături mai atrăgătoare, însă la chilim n-ai loc de imaginaţie. O cusătură mică lângă alta, şi ai impresia că nu-i mai dai de capăt. Dar, fireşte, prefer să fiu Anne de la Green Gables şi să cos chilimuri, decât Anne cine ştie de unde fără să fac altceva decât să mă joc. Mi-ar plăcea ca timpul cât cos să treacă la fel de repede ca atunci când mă joc cu Diana. Ne-am distrat extraordinar, Marilla. A trebuit să procur eu aproape toată imaginaţia, dar sunt bună la asta. Diana este pur şi simplu perfectă din alte puncte de vedere. Ştii bucăţica aia de pământ, dincolo de pârâu, care urcă pe deal între locul nostru şi locul domnului Barry? Îi aparţine domnului William Bell, şi chiar la capăt se află un cerc de mesteceni albi, cel mai romantic loc, Marilla. Acolo ne-am făcut casa de joacă, Diana şi cu mine. Îi zicem Ostrovul Odihnei. Nu-i aşa că e un nume foarte poetic? Pot să-ţi spun că mi-a trebuit mult timp până l-am găsit. Am stat trează aproape toată noaptea ca să-l inventez, dar tocmai când că-deam în somn mi-a venit aşa, ca o inspiraţie. Diana a fost de-a dreptul extaziată când l-a auzit. Ne-am aranjat casa foarte ele-gant. Trebuie să vii s-o vezi, Marilla. Ca scaune avem nişte bolo-vani mari acoperiţi cu muşchi şi nişte scânduri drept rafturi, de la un copac la altul. Pe ele ne-am aşezat vasele. Sunt sparte toate, bineînţeles, dar e cel mai uşor lucru din lume să-ţi închipui că sunt întregi. Avem şi un ciob de farfurie cu o ramură de iederă pe ea, în verde şi galben, deosebit de frumoasă. O ţinem în salon împreună cu Cristalul Zânei. Cristalul Zânei e frumos ca un vis. Diana l-a găsit în pădure, în spatele coteţului găinilor. E plin de curcubeie micuţe care n-au avut timp să crească; mama Dianei i-a spus că s-a rupt dintr-o lampă din

tavan pe care o aveau pe vremuri. Dar e mai frumos să-ţi imaginezi că l-au pierdut zânele într-o noapte de bal, aşa că-l numim Cristalul Zânei. Matthew ne-a promis că ne face o masă. Oh, am botezat balta de pe câmpul lui Barry – Sălciuţa. Am găsit numele în cartea pe care mi-a împrumutat-o Diana. O carte senzaţională, Marilla. Eroina avea cinci amanţi. Eu m-aş fi mulţumit cu unul, tu nu? Era foarte frumoasă şi a trecut prin multe suferinţe. Putea să leşine una-două. Mi-ar plăcea să pot leşina, ţie nu, Marilla? E atât de romantic... Dar sunt foarte sănătoasă, chiar dacă sunt slabă. Totuşi cred că mă îngraş, nu-i aşa? Mă uit la coatele mele în fiecare dimineaţă, să văd dacă nu fac gropiţe. Diana o să aibă o rochie nouă, cu mâneci scurte. O s-o îmbrace la picnic. Oh, sper să fie vreme bună miercurea viitoare. Nu cred că am să pot îndura dezamăgirea pe care aş avea-o dacă s-ar întâmpla ceva ce m-ar împiedica să mă duc la picnic. Poate că aş supravieţui, dar sunt sigură că mi-ar rămâne o tristeţe în suflet pe toată viaţa. N-ar conta că m-aş duce mai târziu la o sută de alte picnicuri; ele nu m-ar compensa dacă aş lipsi de la ăsta. Or să fie bărci pe Lacul Apelor Strălucitoare şi, cum ţi-am spus, îngheţată. N-am mâncat îngheţată niciodată, aşa că nu ştiu ce gust are. Oricum, cred că gustul ei e dincolo de puterea imaginaţiei."

„Anne, ai vorbit exact zece minute, pe ceas", spuse Marilla. „Acum, doar aşa, din curiozitate, să vedem dacă poţi să-ţi ţii gura alte zece minute."

Anne tăcu, aşa cum i se ceruse, dar în restul săptămânii nu vorbi, nu se gândi şi nu visă decât la picnic. Sâmbătă plouă şi Anne se nelinişti atât de rău, încât Marilla o puse să coasă ca să-şi calmeze nervii.

Duminică, în drum spre casă după slujba de la biserică, Anne îi mărturisi Marillei că i se răcise tot trupul când pastorul anunţase din amvon picnicul.

„Mi-au trecut fiori prin şira spinării, în sus şi în jos, Marilla! Mi se pare că n-am crezut până în clipa aceea, cinstit, că va fi un picnic. Mă temeam că nu era decât o închipuire de-a mea. Dar când un preot spune ceva din amvon, trebuie să-l crezi."

„Pui prea mult suflet în lucrurile astea. Mi-e teamă că vei avea multe dezamăgiri în viaţă", spuse Marilla.

„Oh, Marilla, jumătate din bucuria pe care ţi-o dau lucrurile pe care le aştepţi constă în a te pregăti pentru ele", exclamă Anne. „Poate că nici nu se vor întâmpla, dar nimic nu te împiedică să te bucuri gândindu-te la ele. Doamna Lynde spune: *Fericiţi cei ce nu aşteaptă nimic, pentru că nu vor fi dezamăgiţi*, dar eu cred că e mai rău să nu te aştepţi la nimic decât să fii dezamăgit."

Marilla, ca întotdeauna când se ducea la biserică, purta o broşă de ametist. Ar fi socotit că e un sacrilegiu s-o lase acasă, la fel de grav ca a-şi uita Biblia sau banul de dar. Broşa de ametist era cea mai preţioasă avere a Marillei. Mama ei o primise de la un unchi care călătorise pe mare, iar Marilla o moştenise de la ea. Avea formă ovală şi conţinea o buclă din părul mamei ei, înconjurat de un şirag de ametiste foarte frumoase. Marilla ştia prea puţine despre pietrele preţioase ca să poată aprecia, la justa ei valoare, frumuseţea ametistelor, dar îi plăceau şi era conştientă de efectul strălucirii lor violete pe rochia ei cafenie de zile mari.

Când văzuse broşa prima oară, Anne fusese cuprinsă de admiraţie:

„Oh, Marilla, broşa asta e perfect de elegantă. Nu ştiu cum mai poţi fi atentă la predică sau la rugăciuni când o porţi. *Eu* n-aş putea, ştiu. Ametistele sunt de-a dreptul dulci. Sunt întocmai aşa cum mi-am închipuit că arată diamantele. Mai demult, înainte de a fi văzut un diamant, am citit despre ele şi mi-am imaginat cum trebuie să arate. Credeam că sunt pietre purpurii, strălucitoare, iar când am văzut un diamant la inelul unei doamne, am fost atât de dezamăgită încât am plâns. Era desigur frumos, dar nu corespundea cu ideea mea despre diamante. Îmi dai voie s-o ţin în mână, un minut măcar, Marilla? Crezi că ametistele ar putea fi sufletele violetelor?"

CAPITOLUL 14

Mărturisirea Annei

Luni seară, cu două zile înainte de picnic, Marilla coborî din camera ei cu o figură tulburată. Anne desfăcea păstăi de mazăre la masa din bucătărie şi cânta *Nelly în vâlceaua cu aluni* cu o vigoare şi o expresivitate care făceau cinste talentului de instructoare al Dianei.

„Anne, n-ai văzut cumva broşa mea de ametist? Îmi amintesc că aseară, după ce am venit de la biserică, am înfipt-o în perniţa de ace, dar nu mai e acolo."

„Am... am văzut-o azi după-masă, când te-ai dus la Societatea de Ajutorare", spuse Anne cu jumătate de gură. „Am trecut prin faţa uşii tale şi am zărit-o pe perniţă, aşa că am intrat să mă uit la ea."

„Ai luat-o?" întrebă Marilla, serioasă.

„Daaaa", admise Anne. „Am luat-o şi mi-am agăţat-o pe piept, să văd cum arată."

„Nu trebuia să faci aşa ceva. E urât pentru o fetiţă ca tine să se bage în treburi care n-o privesc. Nu trebuia să intri în camera mea, în primul rând, şi nici să pui mâna pe un lucru care nu-ţi aparţine. Unde ai pus-o?"

„Oh, am pus-o înapoi pe birou, după mai puţin de un minut. Zău, Marilla, n-am vrut să mă bag, n-am crezut că fac ceva rău intrând şi încercând broşa, dar acum îmi dau seama că nu trebuia şi n-am s-o mai fac niciodată. Partea mea bună e că niciodată nu fac aceeaşi faptă rea de două ori."

„N-ai pus-o înapoi", decretă Marilla. „Broşa nu e pe birou. Ai luat-o cu tine, sau ce-ai făcut cu ea, Anne?"

„Am pus-o înapoi", spuse Anne repede. Marillei i se păru că răspunsul era obraznic. „Numai că nu-mi amintesc dacă am înfipt-o în perniţă sau am aşezat-o pe tava de porţelan. Sunt absolut sigură că am pus-o înapoi."

„Mă duc să mă uit încă o dată. Dacă ai pus broşa înapoi, trebuie să fie acolo, dacă nu, înseamnă că ai pus-o în altă parte, asta e tot."

Marilla se întoarse în odaia ei şi căută nu numai pe birou, ci peste tot pe unde credea că s-ar fi putut rătăci broşa. Nu o găsi şi reveni în bucătărie.

„Anne, broşa a dispărut. După propria ta mărturie, eşti ultima persoană care a atins-o. Ei, spune-mi, ce-ai făcut cu ea? Vreau adevărul. Ai luat-o cu tine şi ai pierdut-o?"

„Nu, n-am luat-o", rosti solemn Anne, uitându-se drept în ochii supăraţi ai Marillei. „N-am scos broşa din camera ta şi acesta e purul adevăr, chiar dacă m-aţi trimite la galere, deşi nu prea ştiu ce-s alea. Asta e, Marilla."

Expresia de pe urmă fusese menită doar să sublinieze afirmaţia Annei, dar Marilla o interpretă ca pe o înfruntare.

„Cred că minţi, Anne", zise ea cu asprime. „Sunt sigură că e o minciună. Nu mai adăuga nimic, dacă nu eşti gata să spui tot adevărul. Du-te în camera ta şi stai acolo până când te hotărăşti să mărturiseşti adevărul."

„Să iau mazărea cu mine?" întrebă, supusă, Anne.

„Nu. Am s-o termin eu. Fă cum ţi-am spus."

După ce Anne plecă, Marilla îşi văzu de treburi într-o dispoziţie foarte proastă. Îi părea rău după broşa ei preţioasă. Ce-o să se facă dacă Anne a pierdut-o? Apoi, câtă neruşinare din partea

copilei să nege că a luat-o, când era evident că o luase. Şi peste toate astea, să mintă, cu o faţă atât de nevinovată!

„Aş fi preferat să se întâmple orice, dar nu aşa ceva", gândi Marilla în timp ce desfăcea păstăile de mazăre. „Fireşte că nu a vrut s-o fure. A luat-o să se joace cu ea după închipuirile ei. Nu se poate să n-o fi luat-o, asta-i clar, pentru că n-a fost nici ţipenie de om în camera mea după ce a plecat ea de-acolo, până când m-am dus eu sus, astă-seară. Iar broşa a dispărut, fără nici o îndoială. Bănuiesc că a pierdut-o şi îi e frică să recunoască. Se teme de pedeapsă. E îngrozitor să ştiu că minte, e mult mai grav decât accesul ei de furie. E o mare răspundere să ştii că ţii în casă un copil în care nu te poţi încrede. A dat dovadă de şiretenie şi nesinceritate. Îmi pare mai rău de asta decât de broşă. Dacă ar fi spus adevărul nu aş fi fost chiar atât de necăjită."

În decursul serii Marilla se duse în camera ei de câteva ori ca să caute broşa, dar tot n-o găsi. O nouă întrevedere cu Anne nu dădu nici un rezultat. Fetiţa continua să nege că ştia ceva despre broşă, iar Marilla era din ce în ce mai convinsă că ştia.

A doua zi dimineaţă îi spuse totul lui Matthew. Bărbatul se zăpăci; nu-şi putea pierde atât de repede încrederea în Anne, deşi trebuia să admită că împrejurările erau împotriva ei.

„Eşti sigură că n-a căzut în spatele biroului?" fu singura lui sugestie.

„Am mutat biroul din loc, am scos toate sertarele, m-am uitat în fiecare crăpătură", fu răspunsul ferm al Marillei. „Broşa a dispărut; copila a luat-o şi acum minte. Acesta e adevărul, simplu şi urât, Matthew Cuthbert, şi trebuie să-l privim în faţă."

„Bine, şi ce ai de gând să faci?" întrebă Matthew cu tristeţe, totuşi bucurându-se în sinea lui că nu el, ci Marilla trebuia să rezolve situaţia. Nu se simţea deloc ispitit să se amestece.

„O să stea în camera ei până când o să recunoască", decise Marilla, necăjită, amintindu-şi că în cazul precedent metoda dăduse totuşi rezultate. „Pe urmă o să vedem. Poate că vom izbuti să găsim broşa, dacă ne spune ce-a făcut cu ea, dar în orice caz, trebuie s-o pedepsim cu asprime, Matthew."

„Treaba ta, Marilla, tu trebuie s-o pedepseşti, nu eu, doar mi-ai spus să nu mă amestec", i-o tăie Matthew luându-şi pălăria.

Marilla se simţea părăsită de toată lumea. Nici măcar nu se putea duce la doamna Lynde să-i ceară sfatul. Urcă la mansardă încruntată, dar coborî şi mai încruntată. Anne refuza să mărturisească. Insista în a spune că nu luase broşa. Marilla băgă de seamă că Anne plânsese şi i se făcu milă de ea, dar îşi reprimă sentimentele cu hotărâre. Spre seară, după expresia ei, era făcută praf.

„Nu ieşi din camera asta până nu recunoşti, Anne, poţi să fii sigură", spuse ea cu convingere.

„Dar, Marilla, picnicul e mâine", strigă Anne. „Doar n-o să mă opreşti să merg la picnic, nu? Lasă-mă liberă numai o după-masă, pe urmă am să stau cu plăcere închisă aici cât vrei. Dar *trebuie* să mă duc la picnic."

„N-ai să te duci nici la picnic, nici în altă parte, până nu mărturiseşti adevărul, Anne."

„Oh, Marilla", suspină fetiţa.

Dar Marilla plecase şi încuiase uşa.

Ziua de miercuri veni, frumoasă şi strălucitoare, ca făcută la comandă pentru picnicuri. Păsările cântau în jurul casei; crinii Madonei trimiteau din grădină adieri parfumate ce intrau, aduse de aripile zefirului, pe ferestre şi prin uşi, rătăcind prin holuri şi odăi ca nişte spiriduşi binecuvântaţi. Mestecenii din vâlcea îşi clătinau veseli ramurile ca şi cum ar fi aşteptat salutul matinal obişnuit al Annei, dar Anne nu era la fereastră. Când Marilla urcă scările aducându-i tava cu micul dejun, o găsi şezând cuminte pe pat, palidă dar hotărâtă, cu buzele strânse şi cu ochii strălucitori.

„Marilla, sunt gata să spun tot."

„Ah!" Femeia puse tava pe masă. Metoda ei avea succes, dar succesul i se păru deodată amar. „Ia să auzim ce ai de spus, Anne."

„Am luat broşa de ametist", începu să turuie Anne ca şi cum ar fi repetat o lecţie învăţată pe dinafară. „Am luat-o exact aşa cum ai spus tu. N-aveam de gând s-o iau când am intrat în cameră, dar arăta aşa de frumos când mi-am agăţat-o în piept

încât am fost copleşită de o tentaţie irezistibilă. Mi-am imaginat cât de senzaţional ar fi s-o iau la Ostrovul Odihnei şi să fac pe Lady Cordelia Fitzgerald. Mi-ar fi fost mult mai uşor să-mi joc rolul dacă aş fi avut o broşă de ametist pe piept. Diana şi cu mine ne-am împletit coliere din flori, dar nu se compară cu ametistul. Aşa că am luat broşa. Credeam că am s-o pun înapoi până la întoarcerea ta. Am plecat pe drum, ca să lungesc timpul. Când am ajuns la Podul Apelor Strălucitoare, am scos broşa să mă mai uit o dată la ea. Vai cum mai strălucea în lumina soarelui! Şi-apoi, cum mă aplecasem peste balustradă, mi-a alunecat printre degete şi s-a scufundat, tot mai adânc, mai adânc, o strălucire purpurie, în adâncul Lacului Apelor Strălucitoare. Asta-i tot. O mărturisire mai bună nu pot să fac, Marilla."

Marilla simţi cum i se urcă sângele în cap. Fetiţa asta îi luase broşa ei preţioasă şi o pierduse, iar acum şedea calmă şi-şi recita povestea fără remuşcări, fără regrete.

„Anne, e groaznic ce-ai făcut", spuse ea încercând să se calmeze. „O fată mai rea ca tine nu există."

„Da, cred că ai dreptate", acceptă Anne, liniştită. „Şi ştiu că trebuie să fiu pedepsită. E de datoria ta, Marilla, să mă pedepseşti. Dar nu vrei să trecem peste asta, căci prefer să mă duc la picnic fără necazuri pe cap?..."

„Picnic! Picnic! Tocmai. N-ai să mergi azi la picnic, Anne Shirley. Asta-i pedeapsa ta, şi nu e nici pe jumătate atât de aspră cum ai merita pentru ceea ce ai făcut!"

„Să nu mă duc la picnic?!" Anne sări în picioare şi apucă mâna Marillei. „Dar mi-ai *promis*! Oh, Marilla, trebuie să mă duc la picnic. De aceea am mărturisit totul. Pedepseşte-mă cum vrei, dar nu aşa. Oh, Marilla, te rog, te implor, lasă-mă să mă duc la picnic. Gândeşte-te la îngheţată. N-o să mai am niciodată ocazia să mănânc îngheţată."

Marilla îşi smulse mâna dintre palmele fetiţei.

„Nu insista, Anne. Nu te duci la picnic şi gata. Să nu mai aud o vorbă."

Anne îşi dădu seama că Marilla nu putea fi înduplecată. Îşi împreună mâinile, scoase un ţipăt ascuţit şi se trânti pe pat jelind, dezamăgită şi disperată.

„O, Cerule!" exclamă Marilla ieşind cu grabă din încăpere. „Copila asta-i nebună. Nici un copil sănătos la cap nu s-ar purta aşa, iar dacă nu-i nebună, e foarte rea. Teamă mi-e că Rachel a avut dreptate, dar am intrat în horă şi trebuie să joc."

A fost o dimineaţă tristă. Marilla se apucă să frece podelele în tindă, iar când nu mai avu nimic de făcut, se duse în lăptărie să cureţe rafturile. Nici podelele şi nici rafturile n-aveau nevoie să fie spălate, dar Marilla le spălă. Pe urmă se duse să grebleze iarba din curte.

Când prânzul fu gata, o strigă pe Anne. O mutrişoară udă de lacrimi apăru la balustradă.

„Vino la masă, Anne."

„Nu pot să mănânc, Marilla", spuse Anne suspinând. „Mi-e inima zdrobită. Într-o bună zi o să ai mustrări de conştiinţă, sper, pentru ceea ce mi-ai făcut, dar am să te iert, Marilla. Când va veni ziua aceea, să nu uiţi că te-am iertat, însă nu-mi cere să mănânc, şi mai ales nu carne de porc cu legume. Carnea de porc cu legume e perfect neromantică atunci când eşti lovit de tristeţe."

Exasperată, Marilla intră în bucătărie şi îşi vărsă necazul asupra lui Matthew, care, prins între simţul lui de dreptate şi simpatia faţă de Anne, era într-o stare de spirit mizerabilă.

„Sigur, nu trebuia să ia broşa şi nici să spună poveşti", admise el cu jale, examinând farfuria plină cu mâncare neromantică de porc şi legume, ca şi cum, asemenea Annei, ar fi găsit-o nepotrivită cu crizele emoţionale. „Dar e atât de mică şi atât de simpatică, sărăcuţa. Nu crezi că e exagerat să n-o laşi la picnic, din moment ce ţine atât de mult să se ducă?"

„Mă uimeşti, Matthew Cuthbert. Eu cred că a scăpat prea uşor, mai ales că nici nu-şi dă seama cât de urât se poartă; asta-i ce mă supără cel mai mult. Dacă ar fi regretat ce a făcut, n-ar fi chiar aşa de grav. Am impresia că nici tu nu-ţi dai seama. Văd că întotdeauna încerci s-o scuzi."

„Dar e atât de mică", repetă şovăind Matthew. „Trebuie să ţinem cont că n-a avut nici o educaţie."

„O s-o aibă acum", replică Marilla.

Răspunsul Marillei îl făcu să tacă, dar nu-l convinse. Mâncară în tăcere, abătuţi. Singurul element vesel fu Jerry Buote, argatul, dar Marillei i se păru o insultă personală buna lui dispoziţie.

După ce spălă vasele şi dădu de mâncare găinilor, Marilla îşi aminti că observase o ruptură în şalul ei din dantelă, când şi-l scosese luni seară, după ce se întorsese de la Societatea de Ajutorare. Se duse să-l ţească.

Şalul era într-o cutie, în ladă. Când Marilla îl scoase, lumina soarelui, strecurată prin viţa deasă de la fereastră, căzu peste ceva ce se agăţase de şal, ceva ce strălucea şi arunca sclipiri de lumină violetă. Marilla, icnind, smulse obiectul. Era broşa ei de ametist, agăţată într-un fir de dantelă.

„Tată ceresc!" murmură femeia, palidă. „Ce înseamnă asta? Uite aici broşa mea, teafără şi întreagă, când eu o ştiam pe fundul lacului lui Barry. De ce mi-a spus Anne că a luat-o şi a pierdut-o? Cred că peste Green Gables a căzut o vrajă. Îmi amintesc acum că luni după-amiază, când mi-am scos broşa, am pus-o pe birou. Probabil că s-a agăţat cumva de şal. Oh, Doamne!"

Marilla, cu broşa în mână, urcă la mansardă. Anne, epuizată de plâns, şedea la fereastră.

„Anne Shirley", rosti solemn Marilla. „Am găsit broşa, agăţată de şalul din dantelă. Să-mi spui acum ce înseamnă trăncăneala de azi-dimineaţă."

„Păi, ai zis că mă ţii închisă aici până am să mărturisesc totul", spuse Anne, obosită. „Atunci, pentru că trebuia să mă duc la picnic, m-am hotărât să-ţi fac pe plac. Mi-am compus confesiunea azi-noapte, după ce m-am băgat în pat, şi m-am străduit s-o fac cât mai interesantă. Am repetat-o de multe ori ca să n-o uit. Dar cum nu mă laşi să mă duc la picnic, toată osteneala mea a fost degeaba."

Marillei îi venea să râdă, dar o mustra conştiinţa.

„Anne, ai învins. Am greşit, îmi dau seama. Nu trebuia să pun la îndoială cuvintele tale, din moment ce ştiam că niciodată n-ai spus neadevăruri. Bineînţeles că nu trebuia să recunoşti

ceva ce n-ai făcut, asta a fost o mare greşeală, dar ştiu că eu te-am împins s-o faci. Te rog deci să mă ierţi, Anne. Te iert şi eu, şi-acum suntem chit. Pregăteşte-te să mergi la picnic."

Anne sări în picioare.

„Oh, Marilla, dar nu e prea târziu?"

„Nu, e de-abia ora două. Încă nu s-au strâns cu toţii şi o să mai treacă vreo oră până se va servi ceaiul. Spală-te, piaptănă-te şi pune-ţi rochia cadrilată. Am să umplu un coş cu de-ale gurii. Avem de toate din belşug. Am să-l pun pe Jerry să înhame calul şi să te ducă la picnic."

„Oh, Marilla!" exclamă Anne zburând spre lavoar. „Acum cinci minute eram atât de tristă, încât îmi părea rău că m-am născut, iar acum nu mi-aş schimba locul nici cu un înger!"

În seara aceea Anne reveni la Green Gables într-o stare de beatitudine imposibil de descris.

„Oh, Marilla, a fost un picnic perfect de delectabil. *Delectabil* e un cuvânt pe care l-am învăţat astăzi. L-am auzit spus de Mary Alice Bell. Nu-i aşa că e foarte expresiv? Totul a fost minunat, un ceai splendid, şi apoi domnul Harmon Andrews ne-a plimbat cu barca, luând câte şase fete deodată, pe Lacul Apelor Strălucitoare. Jane Andrews era cât pe ce să cadă în apă. S-a aplecat să culeagă nuferi şi s-ar fi înecat dacă domnul Andrews n-ar fi apucat-o de poalele rochiei în ultima clipă. Aş fi vrut să fiu în locul ei. Ar fi fost o experienţă atât de romantică, să fiu aproape să mă înec. Şi ce poveste senzaţională aş fi spus... Ni s-a dat şi îngheţată. N-am cuvinte să descriu îngheţata, Marilla, dar te asigur că a fost sublimă."

În seara aceea, în timp ce-şi cârpea ciorapii, Marilla îi relată lui Matthew întreaga întâmplare.

„Sunt dispusă să recunosc că am făcut o greşeală", încheie ea, candidă. „Iată că am învăţat o lecţie. Îmi vine să râd când mă gândesc la mărturisirea Annei, deşi cred că nu se cuvine pentru că a cuprins un neadevăr, dar ar fi fost mult mai grav să fi fost adevărată. În orice caz, eu sunt răspunzătoare. Copila asta e greu de înţeles uneori, dar cred că se va alege ceva de capul ei. Un lucru e însă sigur: în orice casă s-ar afla, n-ar fi o casă în care să te plictiseşti."

CAPITOLUL 15

O furtună într-un pahar cu ceai

„Ce splendidă zi!" exclamă Anne inspirând adânc. „E destul să fii viu într-o zi ca asta, nu mai ai nevoie de nimic altceva. Mi-e milă de cei care nu s-au născut încă şi n-o pot vedea. S-ar putea să mai prindă şi alte zile bune, fireşte, dar ca asta, niciodată. Şi e încă şi mai splendidă pentru că avem până la şcoală o potecă atât de frumoasă, nu crezi?"

„E mult mai frumos pe aici decât să ocolim pe drumul fierbinte şi plin de praf", spuse Diana, mai practică, aruncându-şi privirile în coşuleţul cu merinde şi calculând în minte cam câte îmbucături din cele trei tarte cu zmeură, zemoase şi delicioase, or să-i revină fiecăreia dintre cele zece fete.

Elevele de la şcoala din Avonlea îşi împărţeau prânzul întotdeauna, iar să mănânci singură trei tarte, sau chiar să le împarţi numai cu cea mai bună prietenă, i-ar fi atras epitetul de meschină celei care ar fi făcut-o. Şi totuşi, dacă tartele ar fi împărţite la toate zece, tu însăţi te-ai alege cu mai nimic, atât doar cât să-ţi deschidă pofta.

Poteca pe care Anne şi Diana mergeau la şcoală era încântătoare. Anne se gândea că plimbarea aceasta cu Diana, până

acolo şi înapoi, putea fi încă înfrumuseţată prin imaginaţie. A merge pe drumul obişnuit era atât de neromantic, dar a te duce pe Aleea Îndrăgostiţilor, pe lângă Heleşteul Sălciilor, prin Valea Violetă şi pe Poteca Mestecenilor era într-adevăr romantic, dacă exista ceva romantic pe lume.

Aleea Îndrăgostiţilor se deschidea mai jos de Green Gables şi se întindea în sus, pe sub pădure, până la marginea fermei Cuthbert. Era cărarea pe care mergeau vacile la păşune şi pe unde se aduceau lemnele iarna. Anne o denumise Aleea Îndrăgostiţilor înainte de a fi trecut o lună de când era la Green Gables.

„Nu pentru că îndrăgostiţii s-ar plimba în realitate pe acolo, dar Diana şi eu citim o carte perfect de magnifică şi în ea este o alee a îndrăgostiţilor. Am dorit să avem şi noi una. Şi e un nume foarte drăguţ, nu? Atât de romantic! Ne-o imaginăm cu îndrăgostiţi. Îmi place poteca asta şi fiindcă aici poţi gândi cu voce tare fără ca cineva să-ţi spună că ai înnebunit."

Anne pleca dimineaţa singură de acasă, cobora pe Aleea Îndrăgostiţilor până la pârâu, unde se întâlnea cu Diana. Cele două fetiţe urcau de-acolo pe cărare, pe sub boltele frunzoase de arţar – „arţarii sunt atât de sociabili", spunea Anne; „foşnesc şi şoptesc tot timpul" –, până ajungeau la un pod rustic. Acolo părăseau poteca şi o luau peste câmpul domnului Barry, pe lângă Heleşteul Sălciilor. Dincolo de heleşteu se găsea Valea Violetă, o mică adâncitură la umbra pădurii domnului Andrew Bell.

„Fireşte, acum nu sunt violete acolo", îi spuse Anne Marillei. „Dar Diana zice că primăvara sunt milioane. Oh, Marilla, nu poţi să-ţi închipui că le vezi? Mie îmi taie răsuflarea. Eu i-am dat numele Valea Violetă, iar Diana m-a asigurat că nimeni nu mă întrece la a născoci nume poetice locurilor. E plăcut să ştii că te pricepi la ceva, nu-i aşa? Dar Poteca Mestecenilor e invenţia Dianei. Aşa a vrut ea, astfel că am lăsat-o, dar sunt sigură că eu aş fi găsit un nume mult mai poetic decât banala Potecă a Mestecenilor. Oricine poate găsi un nume ca ăsta, dar oricum Poteca Mestecenilor este unul dintre cele mai frumoase locuri din lume, Marilla."

Era într-adevăr un loc frumos. Şi alţii, în afară de Anne, gândeau aşa când dădeau peste el: o potecă îngustă şi întortocheată, şerpuind pe deal în jos prin pădurea domnului Bell, unde lumina cobora cernită prin atâtea straturi de smarald, încât era la fel de pură ca inima unui diamant. Pe margini se înşiruiau mesteceni tineri cu trunchiuri zvelte, cu ramuri mlădioase albe; ferigi, crini de pădure şi tufe roşietice de corcoduş sălbatic creşteau dese de-a lungul ei; în aer plutea totdeauna o aromă delicioasă şi se auzeau muzica păsărilor, murmurul şi râsetul vântului printre ramuri. Uneori puteai vedea câte un iepure sărind peste potecă, dacă nu făceai zgomot, dar Anne şi Diana nu reuşeau. În vale, poteca se întâlnea cu drumul, iar de-acolo mai aveai de făcut doar câţiva paşi în sus, pe dealul cu brazi, şi ajungeai la şcoală.

Şcoala din Avonlea era o clădire văruită în alb, joasă, dar cu ferestre late, mobilată cu pupitre de modă veche, care se deschideau şi se închideau, pe care trei generaţii de şcolari sculptaseră iniţiale şi hieroglife. Era aşezată departe de drum, iar în spatele ei se găseau o pădure de brazi negricioşi şi un izvor în care copiii îşi puneau dimineaţa sticlele cu lapte, ca să-l păstreze dulce şi rece până la ora prânzului.

Marilla, cu multe temeri în suflet, o trimise pe Anne la şcoală în prima zi din septembrie. Anne era o fiinţă atât de ciudată; cum o să se împace cu ceilalţi copii? Cum o să-şi poată ţine gura în timpul lecţiilor?

Dar lucrurile se desfăşurară mult mai bine decât se aşteptase Marilla. Anne veni seara acasă plină de veselie.

„Cred că o să-mi placă să merg la şcoala asta", anunţă ea. „Deşi nu prea îmi place învăţătorul, care îşi răsuceşte mustaţa tot timpul şi îi face ochi dulci lui Prissy Andrews. Prissy e mare, ştii. Are şaisprezece ani şi se pregăteşte pentru examenul de admitere la Academia Regală din Charlottetown. Tillie Boulter spune că învăţătorul e îndrăgostit turtă de ea. E arătoasă, are părul castaniu, ondulat, şi o pieptănătură foarte elegantă. Stă în ultima bancă; şi el stă acolo, aproape tot timpul, ca să-i explice lecţiile, zice el. Dar Ruby Gillis spune că l-a văzut scriind ceva pe tăbliţa ei, şi când Prissy a citit ce i-a scris, s-a făcut roşie ca sfecla şi a început să chicotească. Ruby Gillis nu crede că era ceva în legătură cu lecţia."

„Anne Shirley, să nu te mai aud vorbind aşa despre învăţătorul vostru", o mustră cu asprime Marilla. „Nu te duci la şcoală ca să-l critici pe învăţător. Cred că *tu* ai ce învăţa de la el şi datoria ta e să înveţi. Vreau să înţelegi pe dată că nu trebuie să-mi turui poveşti despre el când vii acasă. Aşa ceva n-am să încurajez. Sper că ai fost cuminte."

„Am fost, într-adevăr", spuse Anne, mulţumită. „Nici n-a fost chiar aşa de greu cum aş fi crezut. Am stat lângă Diana. Banca noastră e chiar lângă fereastră şi ne putem uita la Lacul Apelor Strălucitoare. Sunt foarte multe fete drăguţe la şcoală şi ne-am delectat grozav în pauza de prânz. E foarte plăcut să poţi să te joci cu atâtea fete. Dar eu, bineînţeles, ţin cel mai mult la Diana, şi aşa va fi întotdeauna. O *ador* pe Diana. Sunt groaznic de în urmă faţă de ceilalţi. Toţi sunt în clasa a cincea, numai eu sunt într-a patra. E o ruşine, dar nimeni nu are mai multă imaginaţie ca mine, după cum am descoperit foarte repede. Am avut azi lecţii de citire, geografie, istoria Canadei şi dictare. Domnul Phillips a spus că scriu oribil şi a ridicat tăbliţa ca s-o poată vedea ceilalţi. Era plină de corecturi. Îmi venea să intru în pământ. Cred că ar fi putut să fie mai politicos cu o străină ca mine. Ruby Gillis mi-a dat un măr iar Sophia Sloane mi-a împrumutat un cartonaş pe care scria: *Îmi dai voie să te conduc acasă?* Mâine am să i-l dau înapoi. Iar Tillie Boulter m-a lăsat să port mărgelele ei toată după-amiaza. Îmi dai voie să-mi fac un şirag de mărgele cu perlele din cutiuţa din pod? Şi, oh, Marilla, Jane Andrews mi-a spus că Minnie MacPherson i-a spus că a auzit-o pe Prissy Andrews spunându-i Sarei Gillis că am un nas foarte drăguţ. Marilla, acesta e primul compliment ce mi s-a făcut în toată viaţa mea şi poţi să-ţi închipui cum m-am simţit. Spune-mi, Marilla, am un nas drăguţ? Ştiu că ai să-mi spui adevărul."

„Da, merge", admise scurt Marilla, deşi se gândi că nasul Annei era chiar remarcabil de frumos croit, dar nu avea intenţia să i-o spună.

Toate acestea se petrecuseră cu trei săptămâni înainte, iar acum, în această dimineaţă răcoroasă de septembrie, Anne şi Diana, cele mai fericite fetiţe din Avonlea, tropăiau vesele pe Poteca Mestecenilor.

„Sper că Gilbert Blythe o să vină azi la şcoală", zise Diana. „Peste vară a fost în vizită la verii lui din New Brunswick şi s-a întors acasă abia sâmbătă seară. E *teribil* de frumos, Anne. Şi să vezi cum ne ia pe noi, fetele, peste picior. Ne scoate sufletul."

Vocea Dianei arăta că îi plăcea să i se scoată sufletul.

„Gilbert Blythe?" spuse Anne. „Nu e scris numele lui lângă al Juliei Bell pe peretele de la intrare, sub inscripţia: *Atenţie la ei*?"

„Ba da", confirmă Diana scuturând din cap. „Dar sunt sigură că n-o place prea mult. L-am auzit spunând că a învăţat tabla înmulţirii pe pistruii ei."

„Oh, nu-mi vorbi despre pistrui", o imploră Anne. „Nu e delicat, când am şi eu atâţia. Cred însă că inscripţiile astea pe pereţi, despre băieţi şi fete, sunt o mare prostie. Să îndrăznească numai să-mi scrie cineva numele lângă al unui băiat!" Apoi adăugă repede: „Nici n-o să fie cazul."

Anne oftă. Nu voia să i se scrie numele pe pereţi, dar se simţi oarecum umilită când se gândi că nu exista un asemenea risc.

„Prostii", spuse Diana, ai cărei ochi negri şi al cărei păr lucios îi făcuseră pe mulţi băieţi din Avonlea să le sfârâie călcâiele după ea, astfel încât numele ei figura într-o jumătate de duzină de anunţuri. „E doar o glumă. Şi n-aş fi chiar aşa de sigură că numele tău n-o să fie înscris şi el cândva. Charlie Sloane e mort după tine. I-a spus mamei sale – auzi, mamei sale! – că eşti cea mai deşteaptă fată din şcoală. Asta-i mai mult decât să fii arătoasă."

„Nu, nu e", oftă Anne, feminină până-n străfundul sufletului. „Prefer să fiu frumoasă, nu deşteaptă. Iar pe Charlie Sloane îl urăsc. Nu pot suferi băieţii cu ochii holbaţi. Dacă cineva o să-mi scrie numele alături de al lui, n-am să i-o iert niciodată, Diana Barry. Dar e plăcut să fii în fruntea clasei."

„Gilbert o să fie în aceeaşi clasă cu noi", spuse Diana. „Şi el e obişnuit să fie în frunte, pot să te asigur. E în clasa a patra,

deşi are aproape paisprezece ani. Acum patru ani tatăl lui s-a îmbolnăvit şi a trebuit să meargă în Alberta să-şi vadă de sănătate, iar Gilbert l-a însoţit. Au stat acolo trei ani şi Gil nu s-a dus la şcoală în tot acest timp. N-o să-ţi fie uşor să rămâi în fruntea clasei, Anne."

„Îmi pare bine", spuse Anne iute. „Nu-i nici o scofală să fii în fruntea unor băieţi şi fete care abia au nouă sau zece ani. Ieri, Josie Pye, care e în clasa a cincea, n-a ştiut cum se scrie *concomitent* şi s-a uitat pe furiş în carte, dar eu am ştiut şi i-am aruncat o privire mânioasă şi rece de s-a înroşit ca o sfeclă, şi, culmea, a scris *cocomitent*."

„Surorile Pye sunt nişte hoaţe", reluă Diana subiectul, când o cotiră pe drumul principal. „Gertie Pye şi-a pus ieri sticla de lapte în locul meu la izvor, poţi să-ţi închipui? Nu mai vorbesc cu ea."

În timp ce domnul Phillips era în spatele clasei şi o ajuta pe Prissy Andrews la latină, Diana îi şopti Annei:

„Gilbert Blythe e în celălalt rând de bănci, chiar în dreptul tău. Uită-te la el să vezi ce frumos e."

Anne se uită. Avu destul timp să-l privească, pentru că numitul Gilbert Blythe era ocupat: prindea în ace pletele blonde ale lui Ruby Gillis, care şedea în faţa lui, înfigându-le în spătarul băncii. Era înalt, cu păr brun cârlionţat, cu ochi căprui obraznici şi cu un zâmbet ironic. Ruby Gillis dădu să se ridice ca să-i înmâneze învăţătorului caietul, dar căzu pe bancă ţipând, convinsă că i s-a smuls părul din rădăcină. Toţi îşi întoarseră privirile spre ea, iar domnul Phillips o fixă cu atâta asprime, încât Ruby începu să plângă. Între timp Gilbert ascunsese acele şi citea din cartea de istorie cu cea mai serioasă mină din lume, dar când lucrurile se liniştiră, se uită râzând spre Anne şi îi făcu semn cu ochiul.

„Sunt de acord că Gilbert Blythe arată bine", îi spuse Anne Dianei. „Dar cred că e prea îndrăzneţ şi n-are maniere. Nu se cade să faci cu ochiul unei fete pe care n-o cunoşti."

Dar abia după-amiază începură adevăratele evenimente.

Domnul Phillips era în fundul sălii explicându-i lui Prissy Andrews o problemă de algebră, pe când ceilalţi elevi îşi făceau de cap: mâncau mere, vorbeau, desenau figuri pe tăbliţe sau se zgâiau la nişte gândaci legaţi cu aţă care se plimbau în sus şi-n jos printre bănci. Gilbert Blythe încercă să-i atragă atenţia Annei, dar nu izbuti pentru că în clipele acelea Anne uitase nu numai de existenţa lui Gilbert Blythe, ci şi de a tuturor elevilor din şcoală şi chiar de şcoala din Avonlea. Cu bărbia proptită în palme, cu ochii fixaţi pe o fâşie albastră a Lacului Apelor Strălucitoare, era departe, în minunata ţară a viselor, neauzind şi nevăzând nimic, în afară de splendidele ei închipuiri.

Gilbert Blythe nu era obişnuit să se omoare ca să atragă atenţia unei fete; oricum reuşea întotdeauna. Shirley, fata aceea cu bărbie ascuţită şi cu ochi mari care nu semănau cu ochii nici unei alte fete din Avonlea, *trebuia* să se uite la el.

Gilbert întinse mâna peste spaţiul dintre bănci, apucă deodată coada de păr roşu a Annei, o ridică şi începu să şuiere: „Morcov, morcov!“

Anne îl fixă, ameninţătoare, dar nu se mulţumi cu atât. Sări în picioare, în timp ce toate viziunile ei se ruinau. Îi aruncă lui Gilbert o privire indignată. Ochii i se umplură de lacrimi.

„Fiinţă josnică şi murdară! Cum îndrăzneşti?“ strigă ea pătimaş. Îi trânti tăbliţa în cap, care se sparse – tăbliţa, nu capul.

Şcolarilor din Avonlea le plăceau „scenele“. Cea la care asistau acum era deosebit de amuzantă. De plăcere, toată lumea scoase un „oh!“ prelung. Diana rămase cu gura căscată. Ruby Gillis, care avea tendinţe isterice, începu să plângă. Tommy Sloane uită de gândacii legaţi cu aţă şi urmări, cu gura căscată, „scena“.

Domnul Phillips se apropie şi îşi puse mâna pe umărul Annei.

„Anne Shirley, ce înseamnă asta?“ spuse el furios.

Fata nu răspunse. Îi era peste putinţă să declare în faţa celorlalţi că fusese poreclită „morcov“. Gilbert se ridică şi mărturisi cu tărie:

„Eu sunt de vină, domnule Phillips. Am râs de ea.“

Învăţătorul îl ignoră.

„Nu pot admite ca o elevă de-a mea să manifeste spirit de răzbunare şi un caracter atât de nestăpânit“, se pronunţă el pe un ton solemn, ca şi cum simplul fapt de a fi eleva sau elevul lui ar fi dezrădăcinat toate proastele apucături din inima micilor şi păcătoşilor muritori. „Anne, du-te pe podium, în faţa tablei, şi rămâi acolo până la sfârşitul lecţiilor.“

Anne ar fi preferat să fie biciuită. Cu faţa lividă, încremenită, se supuse. Domnul Phillips scrise pe tablă cu creta, deasupra capului ei:

„Ann Shirley are o fire rea. Ann Shirley trebuie să înveţe să se stăpânească.“ Citi cu voce tare ceea ce scrisese.

Anne rămase acolo până la sfârşit, cu legenda aceasta deasupra ei. Nu plânse şi nu-şi plecă fruntea. Mânia nu-i dispăruse din suflet, ci o susţinu în suferinţă şi în umilinţă. Cu ochii plini de dispreţ, înfruntă şi privirea înţelegătoare a Dianei, şi semnele de aprobare ale lui Charlie Sloane, şi zâmbetele răutăcioase ale Josiei Pye. În ce-l priveşte pe Gilbert Blythe, nici nu se uită la el. Nu se va mai uita la el niciodată! N-o să-i mai vorbească niciodată!

Când plecară de la şcoală, Gilbert încercă s-o oprească şi îi spuse:

„Îmi pare foarte rău că am râs de părul tău, Anne. Zău! Nu mai fi supărată pe mine, te rog.“

Anne trecu pe lângă el dispreţuitoare, fără să dea vreun semn că-l văzuse sau că-l auzise.

În timp ce coborau pe drum, Diana spuse cu reproş, dar şi cu admiraţie:

„Cum poţi să faci una ca asta, Anne?“ Diana îşi dădea seama că ea n-ar fi fost în stare să-l respingă pe Gilbert.

„N-am să-l iert niciodată“, răspunse Anne cu convingere. „Iar domnul Phillips mi-a scris numele fără *e*. Mi-a înfipt un pumnal în inimă, Diana.“

Diana habar n-avea ce voia să spună Anne, dar înţelese că era ceva teribil.

„Nu trebuie să te superi pe Gilbert pentru că a râs de tine. Râde de toate fetele. De mine face haz pentru că am părul negru. Mi-a spus *cioară* de multe ori şi nu l-am auzit niciodată până acum cerându-şi iertare."

„E o mare deosebire între a ţi se spune *cioară* şi *morcov*", replică Anne cu demnitate. „Gilbert Blythe mi-a *crucificat sufletul*."

Foarte probabil că dacă nu s-ar mai fi întâmplat nimic, *crucificările* s-ar fi oprit aici, dar o nenorocire nu vine niciodată singură.

Şcolarii din Avonlea îşi petreceau adesea pauza de prânz culegând răşină de brad din poiana domnului Bell de pe colină. De acolo se vedea casa lui Eben Wrigth, unde locuia învăţătorul. Când îl vedeau pe domnul Phillips ieşind, alergau spre clădirea şcolii, care era însă de trei ori mai departe decât casa domnului Wright, astfel încât ajungeau, gâfâind, cu trei minute mai târziu.

În ziua următoare, domnul Phillips fu apucat de una din crizele lui reformatoare şi anunţă, înainte de a pleca acasă pentru prânz, că elevii vor trebui să fie în bănci înainte de sosirea lui. Cei care vor întârzia vor fi pedepsiţi.

Toţi băieţii şi câteva fete se duseră ca de obicei în poiana domnului Bell, cu intenţia de a culege doar un pic, dar poienile cu brazi sunt atrăgătoare iar nucile de răşină galbenă, ispititoare; au cules răşină, s-au risipit prin poiană şi s-au vânzolit. Primul semn care i-a făcut să-şi dea seama că timpul fuge a fost strigătul lui Jimmy Glover din vârful unui brad patriarhal:

„Vine dascălul!"

Fetele porniră primele şi izbutiră să ajungă în clasă la timp, dar băieţii, cocoţaţi în copaci, coborâră în grabă însă ajunseră prea târziu. Anne, care nu culesese răşină, ci se plimbase fericită la marginea îndepărtată a poienii, cufundată până la brâu în tufele de ferigă, fredonând un cântec, purtând o cunună de crini pe cap ca o divinitate sălbatică a pădurii, plecă ultima. Fugi iute ca o căprioară, îi întrecu pe câţiva băieţi şi fu împinsă în clasă de ceilalţi, tocmai în clipa când domnul Phillips îşi atârna pălăria în cui.

Elanul reformator al domnului Phillips dispăru. Nu-i venea să pedepsească o duzină de elevi, dar se impunea să facă un gest exemplar. Îşi plimbă privirile peste clasă în căutarea unui ţap ispăşitor şi o descoperi pe Anne, care se trântise în banca ei gâfâind, cu cununa de crini de pe cap căzută pe-o ureche, cu părul despletit şi cu o ţinută neglijentă.

„Anne Shirley, din moment ce ţii atât de mult la compania băieţilor, o să-ţi satisfacem gustul", spuse el sarcastic. „Scoate-ţi florile acelea din păr şi aşează-te lângă Gilbert Blythe."

Băieţii chicotiră, iar Diana, palidă de milă, culese florile din părul Annei şi îi strânse mâna. Anne se uită la învăţător, împietrită.

„N-ai auzit ce am spus, Anne?" întrebă domnul Phillips cu severitate.

„Ba da, domnule", răspunse Anne încet. „Dar am crezut că n-o luaţi în serios."

„Te asigur că sunt foarte serios. Fă cum ţi-am spus", zise el pe acelaşi ton sarcastic, urât de toţi elevii şi în special de Anne.

Atinsese o rană deschisă. Pentru un moment păru că Anne nu se va supune, dar apoi, realizând că nu avea încotro, se ridică, dispreţuitoare, făcu doi paşi, se aşeză alături de Gilbert Blythe, îşi întinse braţele pe pupitru şi îşi culcă faţa în palme. Ruby Gillis, care apucă să-i vadă chipul înainte de a şi-l ascunde, le spuse fetelor, în drum spre casă, că nu văzuse niciodată ceva asemănător: „Era atât de alb, şi cu oribile pete mici şi roşii."

Pentru Anne, ăsta a fost sfârşitul tuturor lucrurilor. Era destul de rău să fii aleasă dintr-un grup şi să fii numai tu pedepsită, era şi mai rău să fii obligată să stai lângă un băiat, dar ca acest băiat să fie chiar Gilbert Blythe însemna să pui peste jignire şi o insultă. Anne simţea că nu putea suporta una ca asta şi că ar fi chiar inutil să încerce. Întreaga ei fiinţă clocotea de ruşine şi mânie.

La început, ceilalţi elevi priviră, şoptiră şi chicotiră, dar cum Anne nu-şi ridica fruntea iar Gilbert îşi calcula fracţiile părând absorbit cu totul de ele şi numai de ele, se reîntoarseră curând la îndatoririle lor şi o uitară pe Anne. Când domnul Phillips

convocă clasa de istorie, ar fi trebuit să se ducă şi Anne, dar ea nu se mişcă din loc. Domnul Phillips, care scria nişte versuri dedicate „Priscilei" şi căuta o rimă încăpăţânată, nu băgă de seamă. Atunci când nimeni nu se uita într-acolo, Gilbert scoase din bancă o bomboană roz în formă de inimă pe care scria cu litere de aur: *Eşti dulce*, şi o strecură pe sub braţul Annei. Fata se ridică, apucă inimioara roz cu vârful degetelor, o aruncă pe podea, o zdrobi sub călcâi şi îşi reluă poziţia, fără să-i acorde lui Gilbert nici măcar o privire.

La terminarea orelor, Anne se repezi la pupitrul ei, îşi scoase ostentativ tot ce era înăuntru, cărţi, caiete, peniţele şi călimara, Biblia şi cartea de aritmetică, şi le îngrămădi una peste alta pe tăbliţa ei spartă.

„De ce îţi iei toate lucrurile astea acasă?" voi să ştie Diana de îndată ce ieşiră în drum. Nu îndrăznise să întrebe mai înainte.

„Nu mai vin la şcoală", răspunse Anne.

Dianei i se tăie răsuflarea. Se uită la Anne să vadă dacă nu glumea.

„Dar Marilla o să te lase să rămâi acasă?"

„N-o să aibă încotro. Nu mai merg niciodată la şcoala omului ăluia."

„Oh, Anne!" Diana arăta ca şi cum ar fi fost gata să plângă. „Nu fi egoistă. Ce am să mă fac? Domnul Phillips o să mă pună în bancă lângă oribila aceea de Gertie Pye – ştiu că o să mă pună, pentru că ea e singură în bancă. Răzgândeşte-te, Anne."

„Sunt gata să fac pentru tine aproape orice în lumea asta, Diana", declară Anne cu tristeţe. „M-aş lăsa tăiată în bucăţi dacă aş şti că e spre binele tău, dar la şcoală nu mai merg, aşa că nu insista. Îmi sfâşii sufletul."

„Dar gândeşte-te de la câte lucruri minunate ai să lipseşti", se jeli Diana. „O să construim cea mai frumoasă casă, mai jos de izvor; săptămâna viitoare o să jucăm handbal, iar tu n-ai jucat handbal niciodată, Anne. E foarte senzaţional. Şi o să învăţăm un cântec nou – Jane Andrews îl învaţă acum; Alice Andrews o să aducă o carte pe care o s-o citim cu voce tare, pe

capitole, la malul izvorului. Şi ştii cât de mult îţi place să citeşti cu voce tare, Anne."

Nimic nu o clinti pe Anne din hotărârea ei. Era ferm decisă. N-o să mai meargă la şcoală, la domnul Phillips. Când ajunse acasă îi spuse întocmai aşa Marillei.

„Prostii", exclamă aceasta.

„Nu sunt prostii deloc", răspunse Anne uitându-se la Marilla cu o privire solemnă şi reprobatoare. „Nu înţelegi, Marilla, am fost insultată."

„Insultată, pe naiba! Mâine te duci la şcoală ca de obicei."

„Oh, nu." Anne clătină din cap cu un aer blând. „La şcoală nu mă mai duc, Marilla. Am să-mi fac lecţiile acasă cât am să pot mai bine şi am să tac din gură, în măsura posibilului. Dar eu la şcoală nu mai merg."

Marilla citi pe faţa Annei o încăpăţânare şi o dârzenie remarcabile. Înţelese că îi va fi greu să le înfrângă şi hotărî, cu înţelepciune, să nu insiste.

„Am să merg diseară s-o văd pe Rachel", se gândi ea. „E inutil să discut acum cu Anne; e prea montată şi ştiu că poate fi teribil de încăpăţânată dacă îşi pune ceva în cap. Atât cât pot înţelege din povestirea ei, domnul Phillips a cam întrecut măsura, dar asta n-am să i-o spun ei. Am să stau de vorbă cu Rachel, care şi-a trimis zece copii la şcoală şi trebuie să se priceapă. Probabil că până acum a şi aflat întreaga întâmplare."

Marilla o găsi pe Rachel cosând, cu aceeaşi râvnă şi bucurie ca de obicei.

„Presupun că ştii de ce am venit", începu ea, jenată.

Rachel dădu din cap.

„Pentru scandalul Annei de la şcoală, socot", spuse ea. „În drum spre casă Tillie Boulter s-a oprit la mine şi mi-a povestit."

„Nu ştiu ce să mă fac cu ea", recunoscu Marilla. „Declară că nu se mai duce la şcoală. N-am văzut niciodată un copil mai hotărât. Mă aşteptam la neplăceri încă din prima zi de şcoală. Lucrurile mergeau prea bine ca să poată dura. E aşa de sensibilă... Ce sfat îmi dai, Rachel?"

„Ei bine, din moment ce mi-ai cerut sfatul, Marilla..." zise cu amabilitate Rachel, căci îi plăcea grozav de mult să i se ceară sfatul. „Ei bine, dacă aş fi în locul tău aş încerca s-o înveselesc niţel, asta aş face. Am convingerea că domnul Phillips a greşit. Bineînţeles, nu le poţi spune asta copiilor. A avut dreptate s-o pedepsească ieri pentru izbucnirea ei nestăpânită, dar azi a fost altceva. Toţi cei care au întârziat trebuiau pedepsiţi, nu numai Anne. Asta e. Şi nici nu cred că să le pui pe fete să şadă lângă băieţi e o pedeapsă. Nu e jenant. Tillie Boulter era indignată. E total de partea Annei, şi spunea că toţi elevii sunt de partea ei. Se pare că Anne e foarte populară printre ei. Nu mi-aş fi închipuit că-i va cuceri atât de curând."

„Deci tu crezi că ar trebui s-o las să stea acasă?" spuse Marilla, mirată.

„Chiar aşa. N-aş pronunţa cuvântul *şcoală* în faţa ei până când n-o să-l rostească ea însăşi. Fii încredinţată, Marilla, că într-o săptămână sau aşa ceva o să se linişteasca şi o să vrea ea însăşi să meargă la şcoală, pe când dacă ai s-o obligi, naiba ştie ce scandaluri ar provoca şi şi-ar face mai mult rău decât bine. Asta e. Cu cât mai puţină gălăgie, cu atât mai bine. N-o să piardă cine ştie ce dacă nu se duce la şcoală. Domnul Phillips e un dascăl slab. Nu ştie să facă ordine. Pe cei mici îi lasă de capul lor şi se concentrează asupra celor care vor să intre la colegiu. N-ar fi fost angajat pentru încă un an, dacă unchiul lui n-ar fi fost în comisia şcolară, asta e. Vezi şi tu în ce hal a ajuns învăţământul pe insula noastră!"

Rachel clătină din cap de parcă ar fi vrut să spună că dacă ea ar fi condus destinele învăţământului, sistemul de educaţie în provincie ar fi fost mult mai bine organizat.

Marilla urmă sfatul doamnei Lynde şi nu mai scoase o vorbă despre reîntoarcerea Annei la şcoală. Îşi făcea lecţiile acasă, îşi îndeplinea celelalte obligaţii şi se juca cu Diana în lumina răcoroasă de toamnă, iar când îl întâlnea pe Gilbert Blythe, trecea dispreţuitoare pe lângă el, fără să răspundă în nici un fel la dorinţa lui evidentă de a se împăca. Până şi eforturile de mijlocitoare ale Dianei rămaseră fără rezultat.

Părea că Anne se hotărâse să-l urască pe Gilbert Blythe până la sfârşitul vieţii.

Dar dacă îl ura pe Gilbert, o iubea în schimb pe Diana cu toată dragostea ce sălăşluia în inimioara ei pasionată. Într-o seară, venind din livadă cu un coş de mere, Marilla o găsi pe Anne singură, la fereastră, plângând amar.

„Acum ce s-a mai întâmplat, Anne?" întrebă ea.

„Mă gândesc la Diana", suspină Anne. „Ţin mult la Diana, Marilla, nu pot trăi departe de ea, dar ştiu foarte bine că, după ce o să mai creştem, Diana se va mărita, va pleca de aici şi mă va părăsi. Şi, oh, ce-am să mă fac?! Îl urăsc pe soţul ei de pe acum. Îmi imaginez nunta lor, şi toate celelalte, Diana îmbrăcată în rochie albă ca zăpada, cu voal, arătând frumoasă şi maiestuoasă ca o regină, iar eu, domnişoara ei de onoare, într-o rochie superbă, cu mâneci bufante, dar cu inima zdrobită ascunsă sub o faţă zâmbitoare. Şi-apoi, luându-mi rămas bun de la Diana..." Aici Anne izbucni într-un plâns şi mai amar.

Marilla îşi întoarse brusc faţa, dar nu se mai putu stăpâni şi căzu pe scaun izbucnind într-un râs sănătos şi atât de neobişnuit, încât Matthew, care trecea prin curte, se opri şi se întrebă dacă o mai auzise vreodată pe Marilla râzând aşa.

„Foarte bine, Anne Shirley", spuse Marilla când reuşi să vorbească. „Dacă îţi trebuie necazuri, ţi le poţi face mai uşor acasă. Dar ştiu că ai imaginaţie, asta-i sigur."

CAPITOLUL 16

Diana e invitată la ceai, cu rezultate tragice

Octombrie era o lună frumoasă la Green Gables, când mestecenii din vâlcea deveneau galbeni ca apusul soarelui, arţarii din spatele livezii se făceau roşii, cireşii sălbatici din marginea aleii împrumutau nuanţele cele mai frumoase de roşu-închis şi de bronz-verzui, iar câmpurile se scăldau în soare.

Anne jubila în lumea de culori din jurul ei.

„Oh, Marilla", exclamă ea într-o sâmbătă dimineaţă, dansând cu braţele pline de ramuri. „Sunt atât de fericită că trăiesc într-o lume în care există *octombrii*. Ar fi groaznic dacă am sări din septembrie direct în noiembrie, nu crezi? Uită-te la ramurile astea de arţar. Nu-ţi dau fiori? O să-mi împodobesc camera cu ele."

„Faci murdărie", spuse Marilla, al cărei simţ estetic nu era prea dezvoltat. „Îţi încarci camera cu prea multe lucruri aduse de-afară, Anne. Dormitoarele sunt făcute ca să dormi în ele."

„Oh, şi ca să visezi, Marilla. Şi ştii că poţi visa mult mai bine într-o cameră în care sunt lucruri frumoase. Am să pun crengile astea în borcanul albastru şi am să-l aşez pe masă."

„Fii atentă să nu cadă frunze pe scări. Mă duc după-masă la Carmody, la mitingul societăţii de binefacere, Anne, şi probabil că n-am să mă întorc înainte de a se înnopta. Va trebui să pregăteşti cina pentru Matthew şi pentru Jerry. Bagă de seamă să nu pui ceaiul la fiert chiar înainte de a vă aşeza la masă, cum ai făcut rândul trecut."

„A fost o teribilă greşeala din partea mea", spuse Anne scuzându-se. „Dar asta s-a întâmplat tocmai în seara când căutam un nume pentru Valea Violetă şi mi-a alungat toate gândurile din cap. Matthew a fost atât de bun. Nu m-a certat deloc. A pus el însuşi ceaiul la fiert şi a zis că nu ne strică să aşteptăm puţin. În timp ce aşteptam, i-am spus un basm, aşa că timpul a trecut repede. Era un basm frumos, Marilla. Uitasem cum se termină; de aceea a trebuit să-i inventez un sfârşit, dar Matthew m-a asigurat că adaosul meu nici nu se observa."

„Lui Matthew puţin i-ar păsa chiar dacă ţi-ar trece prin cap să cinaţi la miezul nopţii, dar adună-ţi gândurile de data asta. Poate nu fac bine, poate că o să fii şi mai zăpăcită, dar, dacă vrei, poţi s-o chemi pe Diana să-şi petreacă după-masa aici şi să ia ceaiul cu voi."

„Oh, Marilla!" Anne îşi împreună mâinile pe piept. „Perfect de frumos. Sunt sigură că ai imaginaţie, altfel nu-mi pot explica cum ai ghicit tocmai ceea ce doream atât de mult. O să fie foarte frumos, ca între oameni mari. Să nu-ţi faci griji că am să uit să pun ceaiul la fiert din cauza ei. Oh, Marilla, pot să iau serviciul de ceai cu boboci de trandafir?"

„Nici vorbă! Serviciul de ceai cu trandafiri! Ştii foarte bine că nu-l scot decât când ne vizitează preotul sau membrii societăţii de binefacere. Ai să foloseşti serviciul vechi, cel brun, dar poţi să deschizi borcănaşul cu dulceaţă de vişine. I-a venit vremea să-l începem, oricum, altfel se strică. Şi poţi să tai câteva felii din prăjitura cu fructe."

„Mă şi văd şezând în capul mesei şi turnând ceaiul", spuse Anne, închizându-şi ochii în extaz. „Şi întrebând-o pe Diana dacă vrea zahăr. Ştiu că nu vrea, dar, bineînţeles, mă prefac că nu ştiu şi apoi o poftesc să mai ia o prăjitură şi o linguriţă de

dulceaţă. Oh, Marilla, e o senzaţie minunată doar să mă gândesc. Îmi dai voie s-o duc în camera de oaspeţi să-şi lase pălăria, când vine? Şi apoi în salon?"

„Nu. Camera de zi e destul de bună pentru voi. Dar mai e o jumătate de sticlă cu sirop de zmeură rămas după adunarea pe care am avut-o deunăzi la biserică. E în dulapul din cămară, pe raftul al doilea. Puteţi să-l gustaţi, dacă vreţi, şi să mâncaţi o prăjitură, pentru că Matthew o să vină târziu la ceai. S-a dus cu cartofii în port."

Anne zbură prin vâlcea, pe lângă Izvorul Driadei, urcă poteca brazilor şi o invită pe Diana la ceai. Ca urmare, îndată ce Marilla plecă cu droşca la Carmody, Diana sosi îmbrăcată în rochia ei aproape cea mai bună, arătând întocmai aşa cum se cuvine când eşti invitat la ceai. Altă dată năvălea direct în bucătărie, fără să bată la uşă, dar de data asta ciocăni cu graţie la uşa principală. Iar când Anne, îmbrăcată şi ea în rochia aproape cea mai bună, deschise cu tot atâta graţie, cele două fete îşi dădură mâna cu seriozitate, ca şi cum nu s-ar fi cunoscut. Această solemnitate nenaturală dură şi după ce Diana îşi depuse pălăria în camera de zi, şi încă vreo zece minute, cât cele două fete stătură de vorbă, înţepenite.

„Ce mai face mama dumitale?" întrebă Anne cu politeţe, ca şi cum n-ar fi văzut-o înainte de prânz pe doamna Barry culegând mere în cea mai perfectă stare de sănătate şi bună dispoziţie.

„E bine, har Domnului. Mulţumesc de întrebare. Mi se pare că domnul Cuthbert a plecat să încarce cartofii pe *Lily Sands*, azi după-masă, nu-i aşa?" spuse Diana, care îl însoţise în căruţă până la casa lui Harmon Andrews.

„Da. Recolta noastră de cartofi a fost foarte bună anul acesta. Sper că şi recolta voastră e la fel de bună."

„E destul de bună, mulţumesc de întrebare. Aţi cules merele?"

„Pe toate", spuse Anne. Uitând să rămână demnă, sări în picioare şi adăugă: „Hai în livadă, Diana. Marilla a zis că merele care au mai rămas în pomi sunt ale noastre. Marilla e foarte

generoasă. A zis că la ceai o să mâncăm prăjitură cu fructe şi dulceaţă de vişine. Dar nu se face să le spui musafirilor ce-o să le oferi, aşa că n-am să-ţi spun ce ne-a lăsat ca băutură. Începe cu *s* şi este de culoare roşie. Ador băuturile roşii, tu nu? Au un gust de două ori mai bun decât cele de alte culori."

Livada le plăcu atât de mult fetelor, încât îşi petrecură aproape toată după-masa mâncând mere şi pălăvrăgind, şezând pe iarba încă verde în lumina blândă de toamnă. Diana avea multe de povestit despre ce se întâmpla la şcoală. Trebuise să stea alături de Gertie Pye, ceea ce nu-i plăcea deloc. Gertie scârţâia condeiul pe tăbliţă de-ţi venea rău. Ruby Gillis scăpase de negi cu o piatră vrăjită pe care i-o dăduse bătrâna Mary Joe. Freci negii cu piatra şi-apoi o arunci peste umărul stâng pe lună nouă. Toţi negii dispar, zău. Numele lui Charlie Sloane apăruse pe pereţi alături de cel al lui Emy White, care s-a înfuriat foarte. Sam Boulter a fost obraznic cu domnul Phillips şi domnul Phillips l-a cârpit cu cureaua. Tatăl lui Sam a venit la şcoală şi i-a spus să mai îndrăznească vreodată să-i bată copiii, că o să fie vai şi amar de el. Mattie Andrews are o scufiţă nouă, roşie, şi un şorţ albastru cu ciucuri, şi îşi dă nişte aere de-ţi face greaţă. Lizzie Wright nu mai vorbeşte cu Mamie Wilson pentru că sora mai mare a lui Mamie Wilson s-a băgat pe fir şi i-a luat prietenul surorii mai mari a lui Lizzie Wright. Şi tuturor le e dor de Anne şi ar vrea să vină iar la şcoală. Gilbert Blythe...

Dar Anne nu dorea să ştie ce e cu Gilbert Blythe. Se ridică în grabă şi îi propuse Dianei să intre în casă şi să guste siropul de zmeură.

Anne căută pe raftul al doilea, dar nu găsi nici o sticlă cu sirop. După cercetări mai temeinice găsi totuşi o sticlă pe raftul de sus. Puse pe tavă sticla şi un păhărel.

„Te rog, serveşte-te, Diana", spuse ea cu politeţe. „Mie nu prea îmi vine să beau nimic după merele acelea."

Diana îşi umplu paharul, admiră culoarea rubinie şi sorbi cu graţie.

„Anne, să ştii că e al dracului de bun siropul de zmeură. N-am ştiut că siropul de zmeură poate fi chiar atât de bun."

„Îmi pare bine că-ţi place. Bea cât vrei. Mă reped să aprind focul. Ai o mulţime de responsabilităţi când primeşti musafiri, nu-i aşa?"

Când Anne se întoarse din bucătărie, Diana termina de băut al doilea pahar, iar apoi, îndemnată de Anne, nu avu nici o obiecţie să-l bea şi pe al treilea. Paharele erau generoase iar siropul de zmeură era, desigur, foarte bun.

„E cel mai bun sirop din câte am băut vreodată", spuse Diana. „E indiscutabil mai bun decât al doamnei Lynde, care se laudă atâta cu al ei, dar nici nu suferă comparaţie."

„Şi eu cred că siropul Marillei e mult mai bun decât al doamnei Lynde", aprobă Anne, loială. „Marilla e o gospodină faimoasă. Încearcă să mă înveţe să gătesc, dar îţi spun, Diana, e mai greu decât să tragi un car pe deal în sus. Nu e chip să-ţi imaginezi ceva. Trebuie să te iei după reguli. Ultima dată când am făcut o prăjitură, am uitat să-i adaug făina. Mă gândeam la cea mai frumoasă poveste cu tine şi cu mine. Tu erai grav bolnavă de vărsat şi toţi te părăsiseră, dar eu m-am apropiat cu mult curaj de patul tău şi te-am îngrijit până te-ai făcut bine, însă m-am molipsit şi am murit. M-aţi îngropat sub plopii din cimitir, iar tu ai sădit o tufă de trandafiri pe mormântul meu şi i-ai udat cu lacrimile tale, şi n-ai uitat-o niciodată pe prietena ta din copilărie care şi-a sacrificat viaţa pentru tine. Oh, Diana, a fost o poveste atât de patetică! Îmi curgeau lacrimile pe obraz în timp ce făceam compoziţia, dar am uitat de făină, aşa că prăjitura a fost un dezastru complet. Făina e esenţială la prăjituri, cred că ştii. Marilla s-a supărat foarte tare şi nu mă mir. Sunt o grea încercare pentru ea. Săptămâna trecută am scos-o din minţi cu sosul de puding. Marţi seară am avut la cină puding de prune, dar a rămas jumătate din el nemâncat şi cam un ulcior de sos. Marilla a zis că ne-a rămas destul puding pentru altă dată şi m-a rugat să-l pun în cămară, pe raft, şi să-l acopăr cât se poate de bine, Diana, însă pe când îl duceam îmi imaginam că sunt o călugăriţă – eu sunt protestantă, dar îmi închipuiam că sunt catolică –, mă călugărisem ca să-mi îngrop în izolarea mănăstirească o inimă rănită, şi am uitat să acopăr sosul de puding. Mi-am amintit în dimineaţa următoare şi am alergat la cămară. Închipuie-ţi, Diana, oroarea mea când am găsit în sos un şoarece înecat! Am scos şoarecele cu o lingură şi l-am aruncat în curte, apoi am spălat lingura în trei ape. Marilla mulgea vacile şi aveam de gând s-o întreb când se întoarce dacă pot să dau sosul la porci, dar când a venit, îmi imaginam că sunt o zână plimbându-mă prin pădure, vopsind copacii în roşu sau în galben, după cum voiau, şi am uitat de puding, iar Marilla m-a trimis să culeg nişte mere. A doua zi au sosit în vizită domnul şi doamna Chester Ross din Spencervale. Ştii cât sunt de pretenţioşi, mai ales doamna Ross. Când m-a chemat Marilla, masa era deja pusă şi toţi se aşezaseră. Mi-am dat silinţa să fiu cât se poate de politicoasă şi de demnă, fiindcă doream ca doamna Ross să vadă că sunt o domnişoară de societate, chiar dacă nu prea frumoasă. Totul a decurs cum se cuvine, până în clipa în care am văzut-o pe Marilla apărând cu pudingul într-o mână şi cu sosul încălzit în alta. Diana, crede-mă, a fost un moment teribil. Mi-am amintit dintr-o dată totul, m-am ridicat de la locul meu şi am strigat: «Marilla, nu pune sos! Am găsit un şoarece mort în el. Am uitat să-ţi spun.» Oh, Diana, n-am să uit clipele acelea chiar dacă am să trăiesc o sută de ani. Doamna Ross mi-a aruncat o privire de-am crezut că o să intru în pământ de ruşine. Ce putea să creadă despre noi, ea, care e o gospodină perfectă? Marilla s-a făcut roşie ca focul, dar n-a scos o vorbă atunci. A ieşit pur şi simplu din odaie şi a adus nişte dulceaţă de căpşuni. Mi-a oferit chiar şi mie, însă nu-mi venea nici măcar s-o gust. Mă simţeam ca şi cum mi-ar fi turnat cineva jăratec în cap. După plecarea musafirilor, Marilla mi-a ţinut o predică groaznică. Ei, Diana, dar ce-i cu tine?"

Diana se ridică clătinându-se, se aşeză iar şi îşi duse mâinile la cap.

„Mi-e rău, mi-e foarte rău", spuse ea cu greutate. „Trebuie să mă duc acasă."

„Oh, nu te las să pleci până nu bei ceaiul", exclamă Anne, disperată. „Îl fac într-o clipită. Alerg să-l aduc chiar acum."

„Trebuie să mă duc acasă“, repetă Diana, prosteşte dar cu hotărâre.

„Lasă-mă să-ţi aduc ceva de mâncare“, o imploră Anne. „O bucată de prăjitură şi puţină dulceaţă. Culcă-te pe sofa şi ai să te simţi mai bine. Ce te doare?“

„Trebuie să merg acasă“, spuse Diana, şi mai multe nu. Degeaba insistă Anne.

„N-am mai auzit ca musafirii să plece fără să-şi fi băut ceaiul“, se jelui gazda. „Oh, Diana, crezi că într-adevăr te-ai îmbolnăvit de vărsat? Nu te speria, am să te îngrijesc eu, fii sigură. N-am să te părăsesc. Dar vreau foarte mult să rămâi până după ceai. Ce te doare?“

„Sunt complet ameţită“, răspunse Diana.

Într-adevăr, plecă clătinându-se. Anne, cu lacrimi de dezamăgire în ochi, îi aduse pălăria şi o însoţi până la poartă. Pe urmă se reîntoarse în casă plângând. Mâhnită până în adâncul sufletului, duse siropul de zmeură în cămară şi pregăti ceaiul pentru Matthew şi pentru Jerry, fără nici o plăcere.

A doua zi era duminică şi pentru că ploua cu găleata, Anne nu plecă de la Green Gables. Luni după-masă, Marilla o trimise cu treburi la doamna Lynde. După scurt timp Anne se întoarse în goană, cu lacrimile curgându-i şiroaie pe obraji. Năvăli în bucătărie şi se trânti pe laviţă cu faţa în perne, cuprinsă de disperare.

„Şi-acum ce ţi s-a mai întâmplat?“ o întrebă Marilla, înciudată. „Sper că n-ai fost iar obraznică cu doamna Lynde.“

Anne nu răspunse, ci plânse şi mai amar şi suspină şi mai tare.

„Anne Shirley, când te întreb ceva, aştept să-mi răspunzi. Stai ca lumea şi spune-mi imediat ce ţi s-a întâmplat.“

Anne se ridică. Părea întruchiparea tragediei.

„Doamna Lynde s-a dus s-o vadă azi pe doamna Barry şi a găsit-o într-o dispoziţie groaznică. A spus că sâmbătă am îmbătat-o pe Diana şi am trimis-o acasă într-o stare jalnică. A spus că sunt o fată stricată şi că n-o s-o mai lase pe Diana să se întâlnească cu mine niciodată. Oh, Marilla, sunt copleşită de durere.“

Marilla rămase perplexă.

„Ai îmbătat-o pe Diana, pe naiba! Sau tu ai înnebunit, sau mama Dianei. Ce naiba i-ai dat să bea?“

„Nimic altceva decât sirop de zmeură“, suspină Anne. „N-am crezut că te poţi îmbăta cu sirop de zmeură, Marilla, chiar dacă bei trei pahare mari, cum a făcut Diana. Oh, îmi amintesc acum de soţul doamnei Thomas. Dar n-am vrut s-o îmbăt.“

„Nu vorbi prostii!“ bombăni Marilla şi se duse în cămară. Acolo, pe raft, se găsea o sticlă pe care o recunoscu imediat ca fiind aceea cu vinul de coacăze pentru care era vestită în Avonlea, deşi unii cu vederi mai stricte, printre care şi doamna Barry, nu o aprobau. Marilla îşi aminti acum că pusese sticla cu sirop în pivniţă, şi nu în cămară, aşa cum îi spusese Annei.

Reveni în bucătărie cu sticla de vin.

„Anne, ai un dar special de a-ţi atrage necazurile. I-ai dat Dianei vin de coacăze în loc de sirop de zmeură. Nu ştii să le deosebeşti?“

„Nu l-am gustat“, explică Anne. „Am crezut că e sirop. Voiam să fiu cât mai ospitalieră. Dianei i s-a făcut rău şi a trebuit să plece acasă. Doamna Barry i-a spus doamnei Lynde că Diana era beată moartă. Râdea prosteşte când a întrebat-o ce-i cu ea, apoi s-a dus să se culce şi a dormit câteva ore. Mamă-sa a mirosit-o şi a ghicit că era beată. A avut o groaznică durere de cap toată ziua de ieri. Doamna Barry e foarte furioasă – crede că am făcut-o anume.“

„După părerea mea, ar trebui s-o pedepsească pe Diana pentru că e lacomă şi bea trei pahare mari, orice ar fi în ele“, spuse Marilla scurt. „I-ar fi fost rău chiar dacă ar fi băut trei pahare cu sirop. Cu povestea asta le-am dat apă la moară celor care mă critică pentru vinul de coacăze, deşi n-am mai făcut de trei ani, de când am aflat că preotul e împotrivă. Ţin sticla asta pentru caz de boală. Ei, haide, fetiţo, nu plânge. Nu văd ce vină ai. Oricum, îmi pare rău că s-a întâmplat aşa.“

„Trebuie să plâng“, îngăimă Anne. „Mi s-a rupt inima. Stelele de pe cer sunt împotriva mea, Marilla. Diana şi cu mine ne-am

despărţit pentru totdeauna. Oh, Marilla, numai la asta nu m-am gândit când ne-am jurat prietenie veşnică."

„Nu vorbi prostii, Anne. Doamna Barry o să-şi schimbe părerea când o să afle că n-ai nici o vină. Îşi închipuie probabil că ai vrut să faci o glumă sau cam aşa ceva. Cred că ar fi bine să te duci până acolo astă-seară şi să-i spui cum s-a întâmplat."

„Mă părăseşte curajul numai la gândul de a da faţă cu mama Dianei, cât e de furioasă", suspină Anne. „Aş prefera să mergi tu, Marilla. Eşti atât de demnă, încât mai degrabă o să te asculte pe tine decât pe mine."

„Da, cred că ai dreptate", acceptă Marilla, realizând că asta era o formulă mai înţeleaptă. „Nu mai plânge, Anne, o să fie bine."

Dar când se întoarse de la Orchard Slope, Marilla avu cu totul altă părere. Anne o văzu venind şi se repezi la uşă s-o întâmpine.

„Oh, Marilla, văd după faţa ta că te-ai dus degeaba", spuse ea cu tristeţe. „Doamna Barry nu vrea să mă ierte..."

„Doamna Barry! Naiba s-o ia!" exclamă Marilla, mânioasă. „Dintre toate femeile fără minte, ea e cea mai rea. I-am spus că a fost o greşeală şi că n-ai nici o vină, dar nu vrea să creadă. Mi-a tras şi un perdaf pe chestia vinului despre care aş fi declarat că nu are nici un efect asupra nimănui. I-am explicat că nimeni nu bea trei pahare de vin şi că, dacă fata ei e atât de lacomă, ar trebui să-i ardă câteva la fund."

Marilla se duse în bucătărie, profund tulburată, lăsând în urma ei un suflet de copil amărât. Anne plecă cu capul gol în întunericul rece al toamnei; ferm hotărâtă, traversă câmpul de trifoi ofilit, trecu peste podul de buşteni, o luă prin poiana cu pini luminată de o lună mică ce atârna deasupra pădurii. Bătu timid la uşă. Când îi deschise, doamna Barry dădu cu ochii de o fiinţă cu buze albe şi cu priviri chinuite. Chipul femeii se înăspri. Doamna Barry era o persoană cu prejudecăţi de neclintit, iar supărarea ei se dovedea rece şi aspră, greu de înfrânt. Ca să fim drepţi – trebuie să recunoaştem –, era sincer convinsă că Anne o îmbătase pe Diana anume, din pură răutate. Era deci hotărâtă să-şi ferească fiica de o prietenie periculoasă.

„Ce doreşti?" întrebă ea, mânioasă.

Anne îşi împreună mâinile.

„Oh, doamnă Barry, vă rog să mă iertaţi. N-am avut de gând s-o... s-o intoxic pe Diana. Cum aş putea face aşa ceva? Gândiţi-vă că aţi fi o fetiţă orfană pe care au adoptat-o nişte oameni cumsecade şi care are o singură prietenă de cruce în lumea asta. Aţi fi în stare s-o intoxicaţi anume? Am crezut că era sirop de zmeură. Am fost absolut convinsă că era sirop de zmeură. Oh, vă rog, nu-mi spuneţi că n-o mai lăsaţi pe Diana să se joace cu mine. O să-mi acoperiţi viaţa cu un nor de durere neagră."

Cuvintele acestea, care ar fi muiat inima doamnei Lynde într-o clipă, nu avură alt efect asupra doamnei Barry decât s-o înfurie şi mai mult. I se păreau suspecte vorbele mari şi gesturile dramatice ale Annei şi îşi închipuia că fetiţa îşi bate joc de ea. Aşa că spuse cu o răceală crudă:

„Nu cred că eşti o prietenă potrivită pentru Diana. Du-te acasă şi poartă-te bine."

Annei în tremurau buzele.

„Nu-mi daţi voie s-o văd pe Diana, să-mi iau rămas bun de la ea?"

„Diana a plecat cu tatăl ei la Carmody", spuse doamna Barry trântindu-i uşa în nas.

Anne se întoarse la Green Gables cu o disperare calmă în inimă.

„Ultima mea speranţă s-a dus", îi declară ea Marillei. „Am fost şi eu s-o văd pe doamna Barry şi m-a insultat. Nu cred că doamna Barry e bine crescută. Acum nu mai e nimic de făcut decât să mă rog, deşi nu cred că o să fie de mare ajutor pentru că, Marilla, nici Dumnezeu nu poate să schimbe o femeie atât de încăpăţânată ca doamna Barry."

„Anne, nu trebuie să spui asemenea vorbe", o mustră Marilla, silindu-se să-şi stăpânească o păcătoasă pornire de a râde care, spre nemulţumirea ei, îi creştea în suflet.

Mai târziu, când îi povesti lui Matthew întreaga istorie, râse din toată inima de năzbâtiile Annei. Înainte de a se culca, se duse în camera fetiţei şi o găsi dormind. Perna era udă de lacrimi. Pe faţa Marillei apăru un aer de neobişnuită blândeţe.

„Sărman suflet chinuit", murmură ea, dând deoparte o buclă de pe fruntea copilei. Se aplecă şi o sărută pe obrazul scăldat în lacrimi.

CAPITOLUL 17

Apar noi interese

A doua zi după-amiază, pe când Anne stătea la fereastra din bucătărie aplecată peste lucrul de mână, se întâmplă să se uite afară şi o văzu pe Diana la Izvorul Driadei făcându-i semne misterioase. Într-o clipă o zbughi pe uşă. Alergă spre heleşteu. În ochii ei expresivi uimirea se amesteca timid cu speranţa, dar speranţa dispăru când văzu tristeţea de pe chipul Dianei.

„Mama ta e neînduplecată, nu?" spuse Anne gâfâind.

Diana dădu din cap cu jale.

„Nu cedează, Anne, şi zice că n-o să mă mai lase niciodată să mă joc cu tine. Am plâns până n-am mai putut şi i-am tot repetat că nu-i vina ta, dar degeaba. Abia am convins-o să mă lase să-mi iau rămas bun. Mi-a spus să nu stau mai mult de zece minute, pe ceas."

„Zece minute nu e prea mult ca să te desparţi de cineva pe vecie", murmură Anne, cu lacrimi în ochi. „Oh, Diana, îmi promiţi solemn că n-ai să mă uiţi niciodată, pe mine, prietena ta din copilărie, indiferent câţi prieteni o să-ţi faci mai târziu?"

„Promit din tot sufletul", suspină Diana. „Şi n-o să mai am niciodată o prietenă de cruce şi nici nu-mi doresc; n-am să mai iubesc pe nimeni aşa cum te iubesc pe tine."

„Oh, Diana!" exclamă Anne împreunându-şi mâinile. „Chiar mă iubeşti?"

„Da, bineînţeles. N-ai ştiut?"

„Nu." Anne inspiră adânc. „Ştiam că ţii la mine, dar nu speram că ai să mă iubeşti. Diana, nu credeam că mă poate iubi cineva. Nu m-a iubit nimeni niciodată, de când ţin minte. Oh, ce minune! O rază de soare va străluci veşnic în întunericul potecii ce mă desparte de tine, Diana. Mai spune-mi o dată."

„Te iubesc cu credinţă, Anne", declară Diana răspicat. „Şi am să te iubesc întotdeauna, poţi fi sigură."

„Şi eu am să te iubesc întotdeauna", o asigură Anne, întinzându-i solemn mâna. „În anii ce vor veni, amintirea ta va străluci ca o stea deasupra vieţii mele solitare, ca în povestea pe care am citit-o recent împreună. Diana, vrei să-mi dai o şuviţă din părul tău negru ca pana corbului, pe care s-o păstrez ca pe o comoară eternă?"

„Ai cu ce s-o tai?" întrebă Diana, ştergându-şi lacrimile care o podidiseră la auzul vorbelor pompoase ale Annei.

„Am, din fericire, în buzunarul de la şorţ foarfeca de la lucrul de mână", spuse Anne, şi tăie solemn o şuviţă din părul Dianei. „Rămas bun, mult iubita mea prietenă. De aici încolo vom fi două străine, deşi locuim atât de aproape una de alta. Dar inima mea îţi va fi de-a pururi credincioasă."

Anne o urmări din ochi pe Diana făcându-i semne de adio de câte ori se întorcea să privească în urmă. După această despărţire romantică, se întoarse acasă împăcată cu soarta.

„S-a sfârşit", o informă ea pe Marilla. „N-o să mai am niciodată o prietenă. E chiar mai rău decât înainte; nu le mai am acum nici pe Katie Maurice, nici pe Violeta. Şi chiar dacă nu le-aş fi pierdut, prietenele din vis nu te mai satisfac după o prietenie adevărată. Despărţirea noastră a fost foarte emoţionantă. Am să-i păstrez o veşnică şi sfântă amintire. M-am folosit de cel mai patetic limbaj pe care l-am găsit. Diana mi-a dat o şuviţă din părul ei. Am s-o pun într-o punguţă şi am s-o port la gât până la sfârşitul vieţii. Te rog, ai grijă să fiu înmormântată cu ea, deoarece nu cred că am să mai trăiesc mult. Poate că, văzându-mă rece şi moartă la picioarele ei, doamna Barry va avea remuşcări pentru ce a făcut şi o va lăsa pe Diana să vină la înmormântarea mea."

„Nu cred că e vreun risc să mori de durere atâta timp cât ţi-a rămas limbuţia", spuse Marilla, neimpresionată.

În lunea următoare, Anne îi făcu o surpriză Marillei, coborând din camera ei cu ghiozdanul plin şi anunţând cu hotărâre:

„Mă duc la şcoală. Atât mi-a mai rămas în viaţă, acum că prietena mea a fost smulsă de lângă mine. La şcoală pot să mă uit la ea şi să mă mângâi cu amintirea zilelor de odinioară."

„Mai bine te-ai mângâia niţel cu lecţiile şi cu cartea", spuse Marilla, ascunzându-şi mulţumirea că situaţia luase această întorsătură favorabilă. „Dacă te duci iar la şcoală, sper să nu mai aud că îţi spargi tăbliţa în capul copiilor. Poartă-te bine şi fă ce-ţi spune învăţătorul."

„Am să-mi dau silinţa să fiu o elevă model", promise Anne. „Chiar dacă nu mă amuză deloc. Nu-mi închipui că o să mă distrez. Domnul Phillips spunea că Minnie Andrews e o elevă model, dar n-are pic de imaginaţie şi de viaţă în ea. E plicticoasă şi bleagă şi nu-i place nimic. Dar acum sunt atât de tristă încât s-ar putea să nu-mi fie prea greu să fiu o elevă model. Mă duc pe drumul de ţară. Mi se pare de neconceput să merg singură pe aleea cu mesteceni. Aş plânge cu lacrimi amare."

Anne fu primită la şcoală cu braţele deschise. Copiii tânjeau după imaginaţia ei la joacă, după vocea ei când cântau şi după accentele ei dramatice când le citea din carte. Ruby Gillis îi dădu pe furiş trei prune, în timp ce li se explica *Testamentul*. Ella MacPherson îi dărui o enormă pansea galbenă pe care o decupase din coperta unui catalog de flori, ca să-şi împodobească pupitrul, după o modă foarte apreciată în şcoala din Avonlea. Sophia Sloane îi propuse s-o înveţe un model de dantelă ele-

gant, foarte potrivit ca bordură la şorţuri. Katie Boulter îi oferi o sticluţă goală de parfum în care să-şi ţină apa de şters tăbliţa, iar Julia Bell copie cu grijă pe o foaie de hârtie roz, încreţită pe margini, următoarea dedicaţie:

Annei.
Când seara îşi coboară cortina
Pe care a lipit o stea,
Nu uita o prietenă
Chiar dacă nu eşti lângă ea.

„E atât de plăcut să te ştii apreciată", oftă Anne, extaziată, în timp ce vorbea cu Marilla în acea seară.

Dar nu numai fetele o apreciau pe Anne. Când se duse în banca ei, după pauza de prânz – domnul Phillips îi spusese să stea lângă eleva model, Minnie Andrews –, găsi pe pupitru un măr bătut, lucios. Era pe punctul de a muşca din el, când îşi aminti că mere bătute nu creşteau în Avonlea decât în livada familiei Blythe, pe celălalt mal al Lacului Apelor Strălucitoare. Anne aruncă mărul ca şi cum ar fi fost un cărbune aprins şi îşi şterse degetele cu batista în mod ostentativ. Mărul rămase neatins pe pupitru până a doua zi dimineaţă, când Timothy Andrews, care mătura şcoala şi aprindea focul, şi-l însuşi ca pe ceva ce i se cuvenea de drept. Charlie Sloane îi trimise, din mână în mână, un creion înfăşurat într-o hârtie splendid colorată, care costa doi cenţi – pe când creioanele obişnuite costau numai unul. Anne îl răsplăti cu un zâmbet care-l ridică pe îndrăgostit în al nouălea cer. Charlie se zăpăci atât de rău, încât făcu o mulţime de greşeli la dictare iar domnul Phillips îl reţinu după cursuri în şcoală, să-şi corecteze exerciţiul.

Dar aşa cum Brutus, lipsind din convoiul funebru,
Făcu Roma să-l preţuiască pe Cezar mai mult,

absenţa oricărui tribut sau semn de recunoaştere din partea Dianei Barry, care şedea lângă Gertie Pye, o înălţă pe Anne în

ochii celorlalţi. Pentru ea nu era însă decât prilej de amărăciune.

„Ar fi putut să-mi zâmbească măcar o dată", se plânse ea Marillei. Dar a doua zi primi, din mână în mână, un bileţel admirabil împăturit, împreună cu un mic pachet.

Dragă Anne,

Mama mi-a interzis să mă joc cu tine şi să-ţi vorbesc, chiar şi la şcoală. Nu-i vina mea, aşadar te rog să nu fii supărată pe mine. Te iubesc la fel de mult ca înainte şi mi-e dor de tine. Gertie Pye nu-mi place. Ţi-am făcut cu mâinile mele un semn de carte din hârtie de mătase, teribil de modern. Numai trei fete din şcoala noastră ştiu să le facă. Când te uiţi la el, aminteşte-ţi de

Prietena ta adevărată,
Diana Barry

Anne citi bileţelul, sărută semnul de carte şi expedie la celălalt capăt al sălii răspunsul ei prompt.

Scumpa mea Diana,

Fireşte că nu sunt supărată pe tine. Ştiu că trebuie să te supui mamei tale, dar spiritele noastre pot comunica. Am să păstrez frumosul tău cadou pentru totdeauna. Minnie Andrews este foarte simpatică, dar după ce am fost prietena de cruce a Dianei, nu mai pot fi şi a ei. Te rog să-mi ierţi greşelile pentru că ortografia mea nu e perfectă, deşi în ultimul timp s-a mai îmbunătăţit.

A ta până la moarte,
Anne sau Cordelia Shirley

Marilla se aşteptase să aibă multe necazuri de când Anne mergea din nou la şcoală, dar nu fu aşa. Poate că Anne prinsese de la Minnie Andrews ceva din conduita ei „model". Cu

domnul Phillips se înţelegea din ce în ce mai bine. Se dărui studiului trup şi suflet, hotărâtă să nu se lase întrecută la nici o materie de către Gilbert Blythe. Rivalitatea dintre ei deveni curând evidentă. Gilbert o accepta cu inimă uşoară, dar nu acelaşi lucru se putea spune despre Anne, care îşi păstra cu tenacitate antipatiile. Iubea şi ura cu aceeaşi intensitate. N-ar fi admis în ruptul capului că urmărea să-l întreacă pe Gilbert la învăţătură, pentru că asta ar fi însemnat că recunoaşte existenţa lui, fapt pe care Anne prefera să-l ignore cu desăvârşire. Dar rivalitatea lor era evidentă, iar onorurile treceau de la unul la altul. Azi Gilbert era cel mai bun la ortografie; mâine Anne, aruncându-şi o coadă roşcovană peste umăr, îl întrecea. Într-o zi numele lui Gilbert fu înscris pe tabla de onoare pentru că nu făcuse nici o greşeală la aritmetică; a doua zi, după ce fetiţa luptase îndârjit toată noaptea cu fracţiile, numele Annei fu primul. O dată se întâmplă ceva groaznic: erau la egalitate şi ambele nume fură înscrise pe tabla de onoare alături. Asta i se păru ei mai rău decât a recunoaşte că Gilbert exista. Supărarea Annei era la fel de evidentă ca mulţumirea lui Gilbert. În timpul examenelor de la sfârşitul fiecărei luni, aşteptarea rezultatelor îi ţinea pe toţi cu sufletul la gură. În prima lună, Gilbert o întrecu pe Anne cu trei puncte. În luna următoare, Anne îl întrecu pe Gilbert cu cinci puncte. Succesul ei fu însă distrus de faptul că Gilbert o felicită în faţa întregii şcoli. Anne ar fi fost fericită să ştie că, întrecându-l, i-a împlântat lui Gilbert un pumnal în inimă.

Poate că domnul Phillips nu era un foarte bun dascăl, dar un elev atât de inflexibil în hotărârea de a învăţa ar fi făcut progrese indiferent ce fel de învăţător ar fi avut. La finele trimestrului, atât Anne cât şi Gilbert fură promovaţi în clasa a cincea, fapt care însemna că vor începe să studieze „elementele" – adică latina, geometria, franceza şi algebra. Geometria fu pentru Anne ceea ce fusese Waterloo pentru Napoleon.

„E o materie perfect de îngrozitoare, Marilla", suspină Anne. „Sunt sigură că n-am să-i vin de hac niciodată. Nu e loc de imaginaţie în ea. Domnul Phillips spune că n-a întâlnit niciodată

pe cineva mai puţin talentat la materia asta. Şi când te gândeşti că Gil... că unii sunt aşa de buni la geometrie. E îngrozitor, Marilla. Până şi Diana e mai bună decât mine. Nu-mi pare rău că Diana mă întrece. Cu toate că acum ne întâlnim ca doi străini, ţin la ea cu o iubire *incendiară*. Mă gândesc uneori la prietenia noastră cu tristeţe. Dar crede-mă, Marilla, nu poţi să rămâi trist prea mult timp, când viaţa e atât de interesantă."

CAPITOLUL 18

Anne salvatoarea

Toate lucrurile mari au înrâurire asupra lucrurilor mici. La prima vedere nu s-ar părea că hotărârea unui anume premier canadian de a include Prince Edward Island în campania sa politică ar avea ceva de-a face cu soarta micuţei Anne Shirley de la Green Gables. Dar urma să aibă.

Premierul a sosit în ianuarie ca să se adreseze suporterilor săi fideli, dar şi celorlalţi, dispuşi să participe la un miting uriaş la Charlottetown. Majoritatea locuitorilor din Avonlea erau, în politică, de partea lui. De aceea, în seara mitingului, aproape toţi bărbaţii, precum şi o bună parte din femei au plecat la oraş, distanţă de treizeci de mile. Doamna Lynde s-a dus şi ea. Doamna Rachel Lynde era o politiciană înflăcărată şi nu-şi putea imagina că acea întrunire politică s-ar putea desfăşura cum se cuvine fără participarea ei, deşi ea ţinea cu opoziţia. Aşa că se duse la oraş, luându-l pe Thomas, soţul ei – ca să aibă grijă de cal –, şi poftind-o şi pe Marilla Cuthbert. Marilla Cuthbert avea şi ea oarece preocupări politice ascunse şi se gândi că i se oferea o ocazie unică să vadă un premier în carne

şi oase. Acceptă deci invitaţia, lăsându-i pe Matthew şi pe Anne să aibă grijă de casă până la reîntoarcerea ei, a doua zi.

În felul acesta, în timp ce Marilla şi Rachel participau la marea întrunire politică, Anne şi Matthew rămaseră singuri în bucătăria de la Green Gables. În soba veche, de tip Waterloo, ardea focul, iar la geamuri străluceau cristale de gheaţă albăstruie. Matthew lâncezea pe divan răsfoind *Sfătuitorul Agricol*, iar Anne îşi scria lecţiile la masă cu multă hotărâre, deşi din când în când arunca priviri nerăbdătoare spre raftul din faţa ei, unde se afla, lângă ceas, o carte nouă, împrumutată în acea zi de la Jane Andrews. Jane o asigurase că va descoperi în carte senzaţii tari şi cuvinte pe măsură. Pe Anne o mâncau degetele să întindă mâna după carte, dar asta ar fi însemnat ca a doua zi să iasă învingător Gilbert Blythe. Se întoarse cu spatele spre ceas şi încercă să-şi închipuie că nu era nici o carte acolo.

„Matthew, tu ai învăţat geometrie la şcoală?"

„Nu, nu cred", răspunse el tresărind.

„Îmi pare rău", oftă Anne. „Dacă ai fi învăţat, ai fi fost acum în stare să mă înţelegi. Nu mă poţi înţelege pe deplin dacă n-ai învăţat geometrie. Îmi adumbreşte toată viaţa. Sunt atât de slabă la geometrie, Matthew!"

„Ei cum, nu te cred", spuse Matthew ca s-o împace. „Cred că eşti bună la toate materiile. Domnul Phillips mi-a repetat săptămâna trecută, la prăvălia lui Blair din Carmody, că eşti cea mai deşteaptă fată din şcoală şi că faci progrese rapide. *Progrese rapide*, astea sunt vorbele lui. Se zice că Teddy Phillips n-ar fi cine ştie ce învăţător, dar eu cred că e destul de bun."

Pentru Matthew, oricine o lăuda pe Anne era bun.

„Cred că aş fi mai tare la geometrie dacă n-ar schimba mereu literele", se plânse Anne. „Învăţ regulile pe dinafară, dar el desenează o figură pe tablă şi pune alte litere decât cele din carte; asta mă încurcă. Nu cred că un învăţător ar trebui să recurgă la asemenea trucuri ieftine. Învăţăm acum agricultură şi am aflat ce face să fie drumurile roşii. E o mare mângâiere. Mă întreb cum se distrează Marilla şi doamna Lynde. Doamna Lynde spune că aşa cum merg lucrurile la Ottawa, Canada se

duce de râpă. Alegătorii ar trebui să bage de seamă. Spune că dacă femeile ar avea drept de vot, am vedea curând o schimbare în bine. Tu cu cine votezi, Matthew?"

„Cu conservatorii", răspunse acesta prompt.

A vota cu conservatorii era pentru Matthew o religie.

„Atunci am să votez şi eu cu conservatorii", decise Anne. „Îmi pare bine, pentru că Gil... pentru că unii băieţi de la şcoală sunt liberali. Cred că şi domnul Phillips e liberal, fiindcă şi tatăl lui Prissy Andrews e liberal, iar Ruby Gillis spune că dacă un bărbat îi face curte unei fete, trebuie întotdeauna să preia religia mamei şi politica tatălui. Aşa o fi, Matthew?"

„Ei, nu ştiu", răspunse el.

„Ai făcut vreodată curte unei fete?"

„Ei, nu ştiu, nu cred", bâigui Matthew, căruia numai aşa ceva nu-i trecuse prin cap în toată existenţa lui.

Anne căzu pe gânduri, proptindu-şi bărbia în pumni.

„Trebuie să fie interesant, nu crezi, Matthew? Ruby Gillis zice că, după ce o să crească, o să aibă admiratori mulţi pe care o să-i înnebunească; eu însă cred că aş prefera unul singur, dar în toate minţile. Ruby Gillis ştie multe despre subiectul acesta de la surorile ei mai mari care, spune doamna Lynde, se vând ca pâinea caldă. Domnul Phillips se duce s-o vadă pe Prissy Andrews aproape în fiecare seară. Cică s-o ajute la lecţii, dar Miranda Sloane se pregăteşte şi ea pentru colegiu şi cred că are mai mare nevoie de ajutor, pentru că e mai slabă, însă la ea nu se duce niciodată. Sunt multe lucruri în lumea asta pe care nu prea le înţeleg, Matthew."

„Ei, nu prea le înţeleg nici eu", recunoscu acesta.

„Mai bine să-mi termin lecţiile. N-am să pun mâna pe cartea împrumutată de la Jane până n-am terminat cu lecţiile. Dar abia mă stăpânesc, Matthew. Chiar dacă mă întorc cu spatele, tot o văd. Jane spune că a plâns când a citit-o. Îmi plac cărţile care mă fac să plâng, dar am s-o închid în dulapul cu dulceţuri şi am să-ţi las cheia în păstrare. Şi nu trebuie să mi-o dai până nu-mi termin lecţiile, chiar dacă am să te implor în genunchi. E uşor să spui că trebuie să rezişti ispitei, dar mi-e mult mai uşor

să rezist dacă n-am cheia. Pe urmă am să mă duc în pivniţă să aduc nişte mere roşii. Vrei?"

„Ei, nu ştiu, cred că da", spuse Matthew căruia merele roşii nu-i plăceau, dar care ştia că fetiţa se omora după ele.

Tocmai când Anne ieşea victorioasă din pivniţă cu o farfurie de mere, se auziră paşi urcând pe treptele îngheţate de afară, uşa bucătăriei fu larg deschisă şi Diana Barry năvăli înăuntru, palidă şi gâfâind, înfăşurată în pripă într-un şal. De uimire, Anne scăpă farfuria, lumânarea şi merele, care se rostogoliră pe scara pivniţei, unde Marilla le găsi a doua zi învelite în ceară topită şi mulţumi Cerului că nu se aprinsese casa.

„Ce s-a întâmplat, Diana?" strigă Anne. „M-a iertat mama ta?"

„Oh, Anne, vino repede", o imploră Diana. „Minnie May e foarte bolnavă, are difterie, zice Mary Joe, iar tata şi mama sunt plecaţi la oraş, aşa că n-are cine să meargă după doctor. Minnie May e foarte rău şi Mary Joe nu ştie ce să facă. Oh, Anne, sunt tare speriată!"

Fără să scoată o vorbă, Matthew îşi luă haina şi pălăria şi ieşi în curte.

„S-a dus să înhame calul; o să plece la Carmody după doctor", explică Anne în timp ce se îmbrăca. „Ştiu de parcă mi-ar fi spus-o. Matthew şi cu mine avem spirite atât de înrudite, încât îi citesc gândurile înainte de a mi le spune."

„Nu cred că o să-l găsească pe doctor la Carmody", zise Diana suspinând. „Ştiu că doctorul Blair s-a dus la oraş, şi cred că şi doctorul Spencer. Mary Joe habar n-are de difterie, iar doamna Lynde e şi ea plecată. Oh, Anne!"

„Nu plânge, Diana", o încurajă Anne. „Ştiu exact ce trebuie să fac. Ai uitat că doamna Hammond a avut trei rânduri de gemeni? Când ai de îngrijit trei perechi de gemeni câştigi multă experienţă. Aveau difterie în fiecare iarnă. Stai puţin, să iau sticluţa cu ipeca, s-ar putea să nu aveţi în casă. Haide."

Cele două fete ieşiră în grabă, ţinându-se de mână, şi alergară pe Aleea Îndrăgostiţilor, apoi peste câmpul îngheţat. Zăpada era prea mare ca s-o ia pe scurtătură. Deşi îngrijorată sincer de soarta fetiţei bolnave, Anne gusta romantismul

situaţiei şi plăcerea de a împărtăşi cu un spirit înrudit acea aventură.

Era o noapte senină şi geroasă, numai umbre de abanos şi coline de zăpadă argintie; deasupra câmpiei tăcute luceau stele mari ca nişte farfurii; ici-colo, de pe vârfuri ascuţite de brazi, vântul spulbera zăpada. Annei îi plăcea alergarea asta prin tainele nopţii, alături de prietena ei de care fusese despărţită atâta timp.

Minnie May, în vârstă de trei ani, era într-adevăr foarte bolnavă. Zăcea pe sofaua din bucătărie; avea febră, iar zgomotul respiraţiei se auzea în toată casa. Mary Joe, o fată voinică, franţuzoaică lată la faţă, din Creek, pe care doamna Barry o angajase să stea cu copiii în lipsa ei, era neajutorată şi speriată, nefiind capabilă să întreprindă ceva, chiar dacă ar fi ştiut ce.

Anne se puse pe treabă, îndemânatică şi promptă.

„Minnie May are difterie, asta e sigur; e destul de grav, dar am văzut cazuri şi mai grave. Ne trebuie în primul rând multă apă caldă. Am umplut ceainicul. Tu, Mary Joe, pune lemne în sobă. Nu vreau să te jignesc, dar ai fi putut să te gândeşti la asta dacă ai fi avut oarecare imaginaţie. Acum am s-o dezbrac pe Minnie May şi am s-o culc în pat, iar tu, Diana, caută nişte flanele moi. Întâi de toate am să-i dau o doză de ipeca."

Minnie May nu prea voia să înghită leacul, dar nu degeaba crescuse Anne trei perechi de gemeni. Doctoria fu înghiţită, şi nu o singură dată, ci de mai multe ori în acea noapte plină de griji, când cele două fete luptau răbdătoare să aline suferinţele bolnavei, în timp ce Mary Joe, sincer mâhnită, întreţinea focul în sobă, încălzind mai multă apă decât ar fi avut nevoie un întreg spital de difterici.

Matthew sosi cu medicul abia la ora trei dinspre ziuă, pentru că fusese nevoit să meargă după el până la Spencervale. Dar pericolul cel mare trecuse. Minnie May era mai bine şi dormea zdravăn.

„Eram atât de disperată, încât era cât pe ce să renunţ", explică Anne. „Se simţea tot mai rău, până a ajuns să-i fie mai rău decât le-a fost vreodată gemenilor Hammond. De fapt, am crezut că va avea un şoc şi va muri. I-am dat şi ultima picătură de ipeca şi după ce a înghiţit-o, mi-am zis în gând, pentru că n-am vrut să le amărăsc şi mai mult pe Diana şi pe Mary Joe, mi-am zis, uite, se duce acum şi ultima speranţă. Nu mai e nimic de făcut. Dar după trei minute a tuşit şi a scuipat, şi i-a fost imediat mai bine. Închipuiţi-vă, domnule doctor, cât de uşurată m-am simţit. Aşa ceva nu se poate spune în cuvinte. Ştiţi prea bine că sunt lucruri care nu pot fi exprimate în cuvinte."

„Da, ştiu", aprobă medicul.

Se uită la Anne, gândindu-se la ceva ce nu putea fi exprimat prin cuvinte; totuşi, mai târziu se exprimă în faţa domnului şi a doamnei Barry:

„Fetiţa asta roşcovană e mai deşteaptă decât toţi. Vă asigur că ea a salvat viaţa micuţei. Când am ajuns eu aici, era prea târziu. Are o îndemânare şi o prezenţă de spirit unice pentru un copil de vârsta ei. N-am văzut niciodată ceva asemănător ochilor ei când îmi explica situaţia."

În acea splendidă dimineaţă de iarnă, Anne plecase spre casă moartă de nesomn, dar vorbind neîncetat cu Matthew în timp ce traversau câmpul alb, nesfârşit, şi mergeau pe Aleea Îndrăgostiţilor, pe sub bolta strălucitoare a arţarilor.

„Oh, Matthew, ce minunată dimineaţă, nu-i aşa? Parcă Dumnezeu ar fi făcut lumea pe pofta inimii lui, nu crezi? Copacii aceia arată ca şi cum i-aş putea mişca din loc dintr-o suflare – puuuf! Sunt atât de bucuroasă că trăiesc într-o lume unde există geruri albe, tu nu? Şi-mi pare atât de bine că doamna Hammond a avut trei perechi de gemeni. Dacă n-ar fi avut, n-aş fi ştiut ce să fac cu Minnie May. Îmi pare rău că am fost supărată pe doamna Hammond pentru că avea gemeni. Oh, Matthew, mor de somn. N-am să pot merge azi la şcoală. Ştiu că n-o să-mi pot ţine ochii deschişi şi am să par proastă. Dar nu-mi place nici să rămân acasă pentru că Gil… alţii mi-o vor lua înainte. Pe urmă e tare greu să-i întreci, dar cu cât e mai greu, cu atât ai o satisfacţie mai mare, nu?"

„Ei, bănuiesc că ai să te descurci până la urmă", spuse Matthew privind faţa străvezie a Annei şi observând umbrele vineţii de sub ochi. „Să te culci şi să dormi bine. Mă ocup eu de treburi."

Anne se duse la culcare şi dormi buştean până târziu în după-amiaza aceea de iarnă alb-rozalie. Coborî apoi în bucătărie. Marilla, care sosise între timp, croşeta.

„Oh, l-ai văzut pe prim-ministru?" întrebă Anne. „Cum arată?"

„Nu l-au făcut prim-ministru pentru cum arată", spuse Marilla. „Ce nas mai are! Dar vorbeşte bine. M-am simţit mândră că sunt conservatoare. Lui Rachel Lynde, care e liberală, nu i-a plăcut. Ţi-am pus mâncarea pe cuptor. Poţi să-ţi iei din cămară dulceaţă de prune. Cred că ţi-e cam foame. Matthew mi-a povestit ce a fost azi-noapte. Mare noroc că ai ştiut ce să faci, Anne. Eu habar n-aş fi avut, pentru că n-am văzut niciodată un caz de difterie. Dar să lăsăm vorbăria până după ce mănânci. După cum arăţi, eşti plină vârf de cuvântări."

Marilla dorea să-i mai spună ceva, dar se reţinu, căci altfel Anne ar fi abandonat de surescitare măruntele nevoi materiale precum pofta de mâncare şi cina. Abia după ce fetiţa termină dulceaţa de prune, reluă:

„Doamna Barry a trecut pe aici, Anne. Voia să-ţi vorbească, dar n-am vrut să te trezesc. Zicea că i-ai salvat viaţa lui Minnie May şi că îi pare foarte rău că a acţionat cum a acţionat în chestia cu vinul de coacăze. Ştie acum că n-ai intenţionat s-o îmbeţi pe fiică-sa şi speră că ai s-o ierţi. Speră că o să fii iar prietenă cu Diana. Te roagă să te duci la ei astă-seară, dacă vrei, pentru că Diana nu se poate mişca din casă din pricina răcelii pe care a căpătat-o ieri noapte. Ei, Anne Shirley, nu-ţi lua zborul, pentru Dumnezeu!"

Recomandarea nu era nemotivată, pentru că Anne zbura de fericire într-al nouălea cer.

„Oh, Marilla, mă laşi să plec chiar acum? Am să spăl vasele după ce mă întorc, fiindcă acum, în clipele astea de fericire, nu mă pot ocupa de lucruri atât de prozaice ca spălatul vaselor."

„Bine, du-te", spuse, înţelegătoare, Marilla. „Ei, Anne Shirley! Vino imediat înapoi. Ai înnebunit? Îmbracă-te! Vorbesc de una singură... A plecat dezbrăcată, fără nimic pe cap. Uite-o cum aleargă prin livadă cu coama în vânt! Mare minune dacă nu răceşte de moarte."

Anne se întoarse acasă dansând, în lumina purpurie a serii de iarnă. Departe, spre apus, luceafărul pâlpâia ca o perlă pe cerul roz-auriu, luminând spaţiile albe şi poienile întunecate de pini. De pe dealurile înzăpezite se auzeau prin aerul îngheţat clopoţeii săniilor, ca nişte chemări ale unor făpturi fermecate, dar muzica lor nu era mai dulce decât melodiile din inima şi de pe buzele Annei.

„Ai în faţa ta o persoană perfect fericită, Marilla", anunţă ea. „Sunt perfect fericită, da, împăcată cu părul meu roşu. Mi-am ridicat sufletul deasupra culorii părului meu. Doamna Barry m-a sărutat şi a plâns, şi a spus că îi pare foarte rău şi că n-o să mă poată răsplăti niciodată îndeajuns. M-am simţit foarte jenată, Marilla, dar am spus cât se poate de politicos: «Nu vă port pică, doamnă Barry. Vă asigur odată pentru totdeauna că n-am vrut s-o intoxic pe Diana şi deci voi acoperi trecutul cu mantaua uitării.» Destul de demn, nu-i aşa, Marilla? Îmi dădeam seama că îi puneam doamnei Barry jăratec în cap. Diana mi-a arătat o cusătură nouă pe care o ştia de la mătuşa ei din Carmody. În Avonlea nici un suflet de om nu o ştie, în afară de noi două, şi ne-am jurat să n-o arătăm nimănui. Diana mi-a dat un cartonaş cu o inscripţie în versuri, într-o cunună de roze:

Dacă mă iubeşti cum te iubesc eu,
Vom fi până la moarte împreună mereu.

Şi să ştii că e adevărat, Marilla. O să-l rugăm pe domnul Phillips să ne lase să stăm în aceeaşi bancă, iar Gertie Pye o să stea cu Minnie Andrews. Pe urmă ni s-a servit ceaiul. Foarte elegant. Doamna Barry a scos cel mai bun serviciu de porţelan, Marilla, ca şi cum aş fi fost un adevărat musafir. Nici nu pot să-ţi spun cât m-a impresionat. Nimeni înainte nu mi-a servit ceaiul în cel

mai bun serviciu de porţelan. Mi-a oferit prăjituri şi cozonac şi gogoşi şi două feluri de dulceaţă. Pe urmă doamna Barry m-a întrebat dacă mai vreau ceai şi i-a spus domnului Barry să fie amabil să-mi ofere biscuiţi. Cred că e minunat să fii adult, dacă e atât de plăcut să fii tratat ca şi cum ai fi."

„Nu ştiu cum vine asta", recunoscu Marilla cu un oftat scurt.

„În orice caz, când o să fiu mare, am să le vorbesc copiilor ca şi cum ar fi oameni maturi şi n-am să râd când folosesc vorbe mari. Ştiu din experienţă cât e de jignitor. După ceai, Diana şi cu mine ne-am apucat să facem caramele. Nu ne-au ieşit prea bine pentru că nici Diana, nici eu n-am mai făcut caramele. Diana mi-a spus să amestec, în timp ce ea ungea farfuriile cu unt, dar am uitat şi s-au ars, iar pe urmă, când le-am pus pe poliţă să se răcească, pisica a călcat în farfurie. A trebuit să le aruncăm, dar pregătitul lor a fost o distracţie nebună. Apoi, când am plecat spre casă, doamna Barry mi-a spus să vin la ei ori de câte ori vreau iar Diana mi-a trimis sărutări de la fereastră, până am ajuns la Aleea Îndrăgostiţilor. Te asigur, Marilla, mi-e poftă să mă rog în seara asta şi am să inventez o rugăciune nou-nouţă în cinstea zilei de azi."

CAPITOLUL 19

Un concert, o catastrofă şi o confesiune

„Marilla, îmi dai voie să mă reped până la Diana?" întrebă Anne într-o seară de februarie, alergând pe scări în jos, cu respiraţia tăiată.

„Nu înţeleg ce ţi-a venit să hoinăreşti prin întuneric", i-o reteză Marilla. „Aţi venit de la şcoală împreună şi aţi mai stat încă o jumătate de oră la taifas în zăpadă, şi limbile v-au mers ca o morişcă, clic-clac, clic-clac, tot timpul. Nu cred că nu mai poţi de dorul ei."

„Dar vrea neapărat să mă vadă", insistă Anne. „Are să-mi spună ceva foarte important."

„De unde ştii?"

„Pentru că mi-a semnalizat de la fereastră. Ne-am înţeles să vorbim prin semnale, cu o lumânare aprinsă şi o bucată de carton. Punem o lumânare în fereastră şi o acoperim sau o descoperim cu ajutorul cartonului. Anumite semnale înseamnă anumite lucruri. A fost ideea mea, Marilla."

„Sunt convinsă că a fost ideea ta. Într-o bună zi o să daţi foc la perdele cu prostia asta."

„Oh, nu, Marilla, suntem atente. Şi e aşa de interesant! Două semnale înseamnă «eşti gata?» Trei înseamnă «da», patru înseamnă «nu». Cinci înseamnă «vino cât mai degrabă pentru că am să-ţi comunic ceva foarte important». Diana tocmai mi-a trimis cinci semnale şi mor să ştiu despre ce e vorba."

„Bine, ca să nu mori, te las să te duci", spuse Marilla. „Dar în zece minute să fii înapoi. Nu uita."

Anne nu uită şi fu înapoi la timp, cu toate că nici un muritor nu va afla vreodată cât a costat-o să-şi limiteze conversaţia cu Diana la zece minute. Dar le folosise cu chibzuială, se vede.

„Oh, Marilla, să nu-ţi vină să crezi! Mâine e ziua de naştere a Dianei. Mamă-sa i-a dat voie să mă invite după şcoală la ea şi să rămân peste noapte acolo. Vin şi verii ei de la Newbridge, cu sania, ca să meargă la concertul dat de Clubul de Dezbateri la primărie, mâine seară. Vor să ne ia pe Diana şi pe mine la concert, dacă îmi dai voie, bineînţeles. Îmi dai voie, nu-i aşa, Marilla? Sunt atât de emoţionată!"

„Poţi să te linişteşti, pentru că nu-ţi dau voie. O să-ţi fie mai bine stând acasă şi dormind în patul tău. Cât priveşte concertul Clubului, e o prostie, şi fetiţele de vârsta ta nu au ce căuta acolo."

„Dar sunt sigură că acel Club este o foarte respectabilă instituţie", spuse Anne.

„N-am zis că nu e, dar n-o să începi să hoinăreşti pe la concerte şi să lipseşti nopţile de-acasă. Ce să spun! Mă mir că doamna Barry o lasă pe Diana să meargă."

„Dar e o ocazie foarte specială", se jelui Anne, gata să izbucnească în plâns. „Diana are o singură zi de naştere pe an. O zi de naştere nu e ceva foarte obişnuit, Marilla. Prissy Andrews o să recite: *În noaptea asta să nu sune stingerea*. E o poezie foarte morală. O să-mi prindă bine s-o aud. Iar corul va cânta patru melodii patetice, care sunt aproape ca nişte imnuri religioase. O să ia parte şi pastorul, zău, va ţine o cuvântare care e aproape ca o predică. Îmi dai voie, Marilla?"

„Ai auzit ce-am spus, Anne. Scoate-ţi ghetele şi du-te la culcare. E trecut de opt."

„Mai e ceva, Marilla", insistă Anne cu aerul cuiva care mai are un atu. „Doamna Barry a spus că ne lasă să dormim în camera de oaspeţi. Gândeşte-te ce onoare pentru micuţa ta Anne să i se ofere camera de oaspeţi!"

„E o onoare de care ai să te lipseşti. Du-te la culcare, Anne, şi nu mai scoate o vorbă."

După ce Anne plecă, cu lacrimile curgându-i şiroaie pe obraji, Matthew, care, întins pe divan, părea să doarmă adânc, deschise ochii şi spuse cu hotărâre:

„Ei, Marilla, eu cred că ar trebui s-o laşi."

„Tocmai că n-am s-o las", replică Marilla. „Cine se ocupă de creşterea fetei, eu sau tu?"

„Tu", admise Matthew.

„Atunci nu te amesteca."

„Ei, nu mă amestec. Nu înseamnă că mă amestec dacă îmi spun părerea, iar părerea mea e că ar trebui s-o laşi să meargă la concert."

„Sigur, nu mă îndoiesc că, după tine, ar trebui s-o las să se urce şi pe lună, dacă are chef", răspunse acru Marilla. „Aş fi lăsat-o să doarmă la Diana, dacă asta ar fi fost totul, dar nu sunt de acord cu acel concert. Şi dacă răceşte? O să-şi umple capul cu prostii şi emoţii. N-o să-i treacă nici peste o săptămână. Eu cunosc firea acestui copil şi ştiu ce e bine pentru el şi ce nu, Matthew."

„Socot că trebuie s-o laşi", repetă el cu încăpăţânare.

Contrazicerea nu era punctul cel mai tare al lui Matthew, dar încăpăţânarea era. Marilla rămase cu gura căscată, dar nu comentă. A doua zi dimineaţă, pe când Anne spăla vasele, Matthew, înainte de a se duce în şură, spuse din nou:

„Socot că ar trebui s-o laşi la concert, Marilla."

Timp de câteva clipe, Marillei îi trecură prin cap gânduri pe care ar fi fost împotriva legii să le exprime cu voce tare. Apoi cedă în faţa inevitabilului şi răspunse arţăgoasă:

„Foarte bine, să se ducă, dacă ţii neapărat."

„Oh, Marilla, Marilla, mai spune o dată aceste binecuvântate cuvinte", se bucură fetiţa.

„Cred că o dată e destul. Astea sunt manevrele lui Matthew şi eu mă spăl pe mâini. Dacă faci o pneumonie dormind în paturi străine sau ieşind încălzită din sală, la miezul nopţii, să nu dai vina pe mine, ci pe Matthew. Anne Shirley, îţi curge de pe mâini apă murdară pe podea. N-am văzut niciodată un copil mai neglijent."

„Oh, ştiu că sunt o grea încercare pentru tine, Marilla", spuse Anne căindu-se. „Fac atâtea greşeli, dar gândeşte-te la toate greşelile pe care *nu* le fac deşi aş putea. Am să frec petele cu nisip înainte de a mă duce la şcoală. Oh, Marilla, inima-mi spunea să mă duc la concert. N-am fost la un concert în toată viaţa mea. Când celelalte fete vorbesc despre concerte, mă simt cumva izolată. Tu nu ţi-ai dat seama ce era în sufletul meu, dar Matthew m-a înţeles. El mă înţelege, şi e foarte plăcut să te ştii înţeles de cineva, Marilla."

A doua zi la şcoală, din cauza nerăbdării, Anne nu se prezentă prea bine. Gilbert Blythe o întrecu la ortografie şi o lăsă mult în urmă la aritmetică. Însă nu se simţi prea umilită, gândindu-se întruna la concert şi la patul din camera de oaspeţi. Vorbi cu Diana aproape tot timpul, şi dacă ar fi avut un învăţător mai sever decât domnul Phillips, soarta lor ar fi fost pecetluită.

Anne îşi dădu seama că ar fi murit dacă nu i s-ar fi permis să participe la concert, pentru că în şcoală nu se vorbea decât despre asta. Clubul de Dezbateri din Avonlea, care se întrunea de două ori pe lună în timpul iernii, mai dăduse mici reprezentaţii gratuite, dar acum era vorba de o mare serbare – intrarea zece cenţi – în beneficiul bibliotecii. Tineretul din Avonlea se pregătea de zor şi toţi elevii erau implicaţi, dacă nu direct, atunci prin fraţii şi surorile lor mai mari care urmau să participe. Se ştia că vor asista toţi elevii din şcoală trecuţi de nouă ani, în afară de Carrie Sloane, al cărei tată împărtăşea ideile Marillei despre participarea fetiţelor la concertele de noapte. Carrie Sloane plânse în cartea de gramatică toată după-masa, dându-şi seama că viaţa nu merita să fie trăită.

Pentru Anne, bucuria începu o dată cu plecarea de la şcoală şi se dezvoltă constant, până ajunse la o culme de adevărat extaz, produs de concertul propriu-zis. Au luat ceaiul în mod „perfect". Au trecut apoi la delicioasa ocupaţie de a se îmbrăca, în cămăruţa de la etaj. Anne o pieptănă pe Diana în noul stil „pompadour", iar Diana îi împleti Annei cozile cu îndemânarea ce o caracteriza. Experimentară pe puţin o jumătate de duzină de stiluri în aranjarea părului la ceafă, şi până la urmă, roşii în obraji şi cu ochii strălucindu-le, îl izbutiră pe cel mai modern.

E adevărat că Anne simţi un mic fior dureros când compară boneta ei neagră, fără formă, şi rochia ei simplă, cenuşie, făcută în casă, având mâneci înguste, cu pălărioara de blană, elegantă şi cochetă, şi jacheta splendidă ale Dianei. Dar îşi aminti la timp că dispunea de o imaginaţie pe care o putea folosi la nevoie.

Pe urmă sosiră rubedeniile Dianei din Newbridge; se înghesuiră toţi în sanie şi se înveliră în blănuri. Pe Anne o desfătă drumul până la sala de spectacole; sania aluneca pe drumul lucios ca mătasea, iar zăpada scârţâia sub tălpile saniei. Avură parte de un apus măreţ. Dealurile înzăpezite şi apa albastră a golfului St. Lawrence păreau că se revarsă în lumină, asemenea unei uriaşe ceşti pline cu perle şi safire, cu buze de vin şi foc. Clinchet de zurgălăi şi râsete îndepărtate venind din toate părţile păreau să exprime veselia zeităţilor pădurii.

„Oh, Diana...", şopti Anne strângând mâna înmănuşată a prietenei ei sub învelitoarea de blană. „Nu ţi se pare că totul e ca un vis frumos? Arăt oare la fel ca de obicei? Mă simt atât de diferit încât mi se pare că arăt altfel."

„Arăţi extraordinar de drăguţ", spuse Diana, căreia o verişoară tocmai îi făcuse un compliment şi crezu că e cazul să-l transmită mai departe. „Ai pe obraji cele mai frumoase culori."

Programul serii consta dintr-o serie de numere senzaţionale, cel puţin pentru unul dintre spectatori, şi Anne o asigură pe Diana că „fiecare număr era mai senzaţional decât cel prece-

dent". Când Prissy Andrews, gătită cu un pieptar roz din mătase, cu un şirag de perle în jurul gâtului alb şi cu garoafe adevărate în păr - se zvonea că învăţătorul le comandase tocmai de la oraş - „urcă pe scara-ntunecoasă făr-o rază de lumină", Anne se înfioră din tălpi şi până în creştet; când corul intonă *Sus, deasupra blândelor margarete*, Anne privi în tavan şi i se păru că e pictat cu îngeri; când Sam Sloane începu să explice şi să demonstreze cum se încalţă o găină, Anne râse atât de tare încât cei din jur râseră de asemenea, mai mult din simpatie pentru ea decât din amuzament, deoarece numărul era foarte cunoscut în Avonlea; iar când domnul Phillips declamă, cu cea mai tulburătoare voce, oraţia lui Marc Antoniu lângă trupul mort al lui Cezar - privind spre Prissy Andrews după fiecare vers - Anne fu gata să se ridice şi să pornească la răscoală, dacă s-ar fi găsit măcar un singur cetăţean roman să-i arate calea.

Doar un număr din program nu o interesă deloc. Când Gilbert Blythe recită *Bingen pe Rin*, Anne luă cartea pe care o împrumutase de la Rhoda Murray şi se apucă de citit, până se termină recitarea, apoi rămase ţeapănă, nemişcată, în timp ce Diana aplauda din tot sufletul.

Se întoarseră acasă pe la unsprezece, sătule de atâta desfătare, dar pregătite pentru dulcea voluptate de a comenta cele petrecute. Toţi erau somnoroşi, iar casa era întunecată şi tăcută. Anne şi Diana intrară pe vârfuri în hol, o încăpere lungă şi îngustă prin care se ajungea în camera de oaspeţi. În hol era cald. Jăratecul din cămin nu se stinsese.

„Hai să ne dezbrăcăm aici", spuse Diana. „E cald şi bine."

„Ah, ce grozav ne-am distrat!" exclamă Anne oftând de plăcere. „Sunt convinsă că e splendid să te urci pe scenă şi să declami. Crezi că ni se va oferi şi nouă prilejul, Diana?"

„Desigur, într-o bună zi. Au întotdeauna nevoie de elevi mai mari pentru recitări. Gilbert Blythe e invitat adesea, şi e numai cu doi ani mai mare decât noi. Oh, Anne, de ce te-ai prefăcut că nu-l asculţi? Când a ajuns la versul: *E o alta, care nu mi-e soră*, s-a uitat ţintă la tine."

„Diana!", spuse Anne cu demnitate. „Eşti prietena mea de cruce, dar nici măcar ţie nu-ţi permit să-mi vorbeşti despre acea persoană. Eşti gata? Hai s-o luăm la fugă, să vedem cine ajunge în pat mai repede."

Dianei îi plăcu ideea. Cele două făpturi îmbrăcate în alb o luară la fugă prin hol şi aterizară pe pat în acelaşi timp. Dar ceva începu să se mişte sub ele, se auzi un oftat, apoi un răcnet şi următoarele cuvinte, spuse cu voce reţinută: „Doamne iartă-mă!"

Anne şi Diana nu aflară niciodată cum s-au dat jos din pat şi cum au ieşit din odaie. Îşi aminteau doar că, după o fugă răzbită, se treziră urcând în vârful picioarelor la etaj, tremurând de frig.

„Oh, cine era - ce era?" şopti Anne. Îi clănţăneau dinţii de frig şi de spaimă.

„Mătuşa Josephine", spuse Diana plesnind de râs. „Oh, Anne, mătuşa Josephine, cum o fi ajuns acolo? Ştiu că o să fie furioasă. Îngrozitor, de-a dreptul îngrozitor. Dar ai mai văzut ceva atât de amuzant?"

„Cine e mătuşa Josephine?"

„E mătuşa lui tata şi trăieşte la Charlottetown. E teribil de bătrână - are cel puţin şaptezeci de ani - şi nu-mi vine să cred că a fost mică vreodată. Ştiam că va veni în vizită, dar nu atât de curând. E groaznic de pedantă şi de arţăgoasă. Ce să facem, trebuie să dormim cu Minnie May; habar n-ai cum dă din picioare."

A doua zi dimineaţă, domnişoara Josephine Barry nu apăru la micul dejun. Doamna Barry zâmbi cu blândeţe când le întrebă pe cele două fete:

„V-aţi distrat bine aseară? Am încercat să stau trează până veniţi, pentru că am vrut să vă spun că a sosit mătuşa Josephine şi că va trebui să dormiţi la etaj, dar eram atât de obosită încât am adormit. Sper că n-aţi deranjat-o pe mătuşa ta, Diana."

Diana păstră o tăcere discretă, dar schimbă pe furiş cu Anne zâmbete vinovate. După micul dejun, Anne plecă acasă, astfel că rămase într-o binecuvântată ignorare a celor întâmplate în

casa Barry până târziu după-amiază, când Marilla o trimise cu treburi la doamna Lynde.

„Am auzit că biata domnişoară Barry era să moară azi-noapte de spaimă din cauza voastră", spuse doamna Lynde cu asprime, dar şi cu un zâmbet în ochi. „Doamna Barry a trecut pe aici în drum spre Carmody. E foarte supărată. Domnişoara Barry a fost furioasă când s-a trezit azi-dimineaţă – cu furiile ei nu-i de glumit, pot să te asigur. Nu mai vorbeşte cu Diana."

„N-a fost vina ei", spuse, pocăită, Anne. „...Ci a mea. Eu i-am propus să ne întrecem care va ajunge mai întâi în pat."

„Am ştiut eu!" exclamă doamna Lynde cu satisfacţia cuiva care a ghicit din start adevărul. „Am ştiut că o idee ca asta putea să iasă numai din capul tău. În orice caz, a fost mare tărăboi, asta e. Bătrâna domnişoară Barry ar fi vrut să stea o lună, dar spune că nu va mai sta nici măcar o zi. Se duce acasă chiar mâine. Ar fi plecat azi, însă n-a avut cine s-o ducă. Promisese să-i plătească Dianei lecţii de muzică un întreg trimestru, dar acum nu mai vrea să facă nimic pentru un asemenea băieţoi. Oh, cred că au fost foarte însufleţiţi azi-dimineaţă. Familia Barry trebuie să se simtă tare prost. Bătrâna e bogată şi le-ar fi plăcut să se pună bine cu ea. Fireşte că doamna Barry nu mi-a spus asta, dar mă pricep să judec firea oamenilor, asta e."

„Sunt o ghinionistă", se jelui Anne. „Fac mereu boacăne şi sufăr nu numai eu, ci şi cele mai bune prietene ale mele, pentru care sunt gata să-mi vărs şi sângele. Poţi să-mi explici de ce sunt aşa, doamnă Lynde?"

„Pentru că eşti prea nesocotită şi repezită, fetiţo, de-aia. Nu stai să te gândeşti – faci tot ce-ţi trece prin cap, fără o clipă de chibzuială."

„Păi tocmai aşa şi trebuie", protestă Anne. „Când îţi trece ceva interesant prin cap, dă-i drumul. Dacă stai să te gândeşti, s-a dus. Dumitale nu ţi se întâmplă, doamnă Lynde?"

Nu, doamnei Lynde nu i se întâmpla aşa ceva. Clătină din cap cu înţelepciune.

„Trebuie să înveţi să gândeşti puţin, asta e. Proverbul de care trebuie să ţii seama, Anne, sună cam aşa: *Priveşte înainte de a sări*, mai ales în paturile din camerele de oaspeţi."

Doamna Lynde râse de mica ei glumă, dar Anne căzu pe gânduri. Nu găsea nimic de râs în situaţia aceasta, care în ochii ei părea foarte gravă. Plecă de la doamna Lynde şi o luă peste câmpul îngheţat spre Orchard Slope. Diana o întâmpină în uşa bucătăriei.

„Mătuşa Josephine s-a supărat rău de tot, nu-i aşa?" şopti Anne.

„Da," răspunse Diana înăbuşindu-şi un chicot şi aruncând peste umăr o privire îngrijorată, spre uşa ce dădea în hol. „Aproape că dansa de furie. Şi ce m-a mai certat! Zicea că sunt cea mai prost crescută fată din câte a văzut şi că părinţilor mei ar trebui să le fie ruşine pentru felul în care m-au educat. A hotărât să plece imediat, şi zău, mie puţin îmi pasă, dar mama şi tata sunt tare necăjiţi."

„De ce nu i-ai spus că a fost vina mea?" întrebă Anne.

„Cum o să fac una ca asta? Nu-mi place să pârăsc, Anne Shirley, şi apoi sunt de vină la fel ca şi tine", spuse Diana cu un îndreptăţit reproş.

„Bine, în cazul acesta am să-i spun chiar eu", declară Anne cu hotărâre.

Diana se holbă la ea.

„Anne Shirley, să nu faci asta. O să te mănânce de vie."

„Nu mă speria şi mai mult", o imploră Anne. „Aş prefera să intru într-o gură de tun, dar trebuie s-o fac, Diana. A fost vina mea şi trebuie s-o mărturisesc. Din fericire, am experienţă la mărturisiri."

„Dacă ţii cu orice preţ..." admise Diana. „Poţi să intri dacă vrei. Eu n-aş îndrăzni, şi nici nu cred că faci bine."

Încurajată în felul acesta, Anne luă taurul de coarne, adică se duse hotărâtă la uşă şi bătu uşor. Se auzi un ascuţit: „Intră!"

Domnişoara Josephine Barry, uscăţivă, gătită şi ţeapănă, croşeta lângă sobă. Furia nu-i trecuse. Aruncă o privire ascuţită

prin ochelarii cu rame din aur. Se răsuci în scaun, crezând că e Diana, dar dădu cu ochii de o fată palidă, cu ochii plini de un amestec de curaj disperat şi spaimă reţinută.

„Tu cine mai eşti?" întrebă ea fără nici o ceremonie.

„Sunt Anne de la Green Gables", spuse mica vizitatoare tremurând, cu mâinile încleştate în felul ei caracteristic. „Am venit să mărturisesc, dacă îmi daţi voie."

„Să mărturiseşti ce?"

„A fost numai vina mea că azi-noapte am sărit în pat peste dumneavoastră. A fost ideea mea. Dianei nici nu i-ar fi trecut prin cap, sunt sigură. Diana e o fată foarte manierată, domnişoară Barry. Trebuie să vă daţi seama cât e de nedrept s-o certaţi."

„Trebuie? Eu cred că Diana a luat şi ea parte la săritură. Asemenea purtare într-o casă respectabilă!"

„Dar a fost doar o glumă", insistă Anne. „Eu cred că ar trebui să ne iertaţi, domnişoară Barry, acum după ce ne-am cerut scuze. Şi în orice caz, vă rog s-o iertaţi pe Diana şi să nu-i luaţi lecţiile de muzică. Îşi doreşte din toată inima lecţii de muzică, domnişoară Barry, şi eu ştiu prea bine ce înseamnă să-ţi doreşti din inimă ceva ce pe urmă nu mai poţi obţine. Dacă e cazul să fiţi supărată pe cineva, supăraţi-vă pe mine. Eu sunt obişnuită din copilărie ca oamenii să fie supăraţi pe mine şi pot să îndur mai bine decât Diana."

O mare parte din furie dispăru din ochii bătrânei doamne, înlocuită cu o sclipire de interes amuzat. Totuşi spuse cu asprime:

„Gluma nu e o scuză. Pe vremea mea, fetele nu îşi permiteau asemenea glume. Nu ştii ce înseamnă să fii trezit dintr-un somn adânc, după o călătorie obositoare, de două fete voinice care se aruncă pe tine."

„Nu ştiu, dar îmi pot închipui", spuse grăbit Anne. „Sunt sigură că a fost foarte neplăcut. Dar mai e şi partea cealaltă. Aveţi imaginaţie, domnişoară Barry? Dacă aveţi, puneţi-vă în locul nostru. Habar n-aveam că e cineva în pat şi ne-aţi speriat de moarte. Ne-am simţit îngrozitor. Şi apoi, n-am mai putut

dormi în camera de oaspeţi, aşa cum ni se promisese. Bănuiesc că dumneavoastră sunteţi obişnuită să dormiţi în camere de oaspeţi. Dar închipuiţi-vă cum v-aţi simţi dacă aţi fi o mică orfană căreia nu i s-a făcut niciodată această onoare."

Acum toată supărarea bătrânei dispăruse. De fapt, domnişoara Barry râdea cu zgomot, ceea ce o făcu pe Diana, care asculta îngrijorată din bucătărie, să scoată un adânc oftat de uşurare.

„Mi-e teamă că imaginaţia mea a cam ruginit – n-am mai folosit-o de mult", mărturisi ea. „Pot să spun însă că pretenţia ta la înţelegere e la fel de îndreptăţită ca şi a mea. Depinde de punctul din care priveşti lucrurile. Şezi aici, lângă mine, şi povesteşte-mi despre tine."

„Îmi pare rău, dar nu pot", spuse Anne cu hotărâre. „Mi-ar face şi mie plăcere, pentru că păreţi o persoană interesantă şi poate chiar un spirit înrudit, deşi nu prea credeam. Dar sunt nevoită să mă duc acasă, la domnişoara Marilla Cuthbert. Domnişoara Marilla Cuthbert este o doamnă foarte cumsecade care a luat asupra ei educaţia mea. Îşi dă toată silinţa, dar e o muncă foarte descurajatoare. Nu e vina ei că am sărit pe pat. Înainte de a pleca, aş vrea să-mi spuneţi dacă o iertaţi pe Diana şi dacă o să rămâneţi în Avonlea, aşa cum aveaţi de gând la început."

„Poate că am să rămân, dacă vii din când în când să mai vorbim", răspuse bătrâna.

În aceeaşi seară, domnişoara Barry îi dărui Dianei o brăţară de argint şi le aduse la cunoştinţă membrilor adulţi ai familiei că şi-a despachetat valiza.

„M-am decis să rămân numai ca să pot s-o cunosc mai bine pe Anne", spuse ea cu sinceritate. „Mă distrează, iar la vârsta mea o persoană care te distrează e o raritate."

Singurul comentariu al Marillei când auzi povestea fu: „Nu v-am spus?", ceea ce îi plăcu grozav lui Matthew.

Domnişoara Barry rămase la Avonlea mai mult decât avusese de gând. Fu un oaspete mult mai plăcut decât în alte dăţi pentru că Anne o dispunea teribil. Deveniră prietene apropiate.

La plecare, bătrâna îi spuse:

„Să nu cumva să uiţi, Anne, să vii la mine dacă se întâmplă să treci prin oraş. Am să te culc în cea mai măreaţă cameră de oaspeţi."

„Domnişoara Barry are un suflet înrudit, la urma urmei", îi mărturisi Anne Marillei. „Când te uiţi la ea, nu prea îţi vine să crezi, dar are. Nu e atât de vizibil ca în cazul lui Matthew, dar după un timp se vede. Sufletele înrudite nu sunt chiar atât de rare cum credeam. E splendid să descoperi că sunt atât de multe pe lume!"

CAPITOLUL 20

Un plan bun care iese prost

Şi mai veni o primăvară la Green Gables, frumoasa, capricioasa şi timida primăvară canadiană, lâncezind prin aprilie şi prin mai într-o succesiune de zile răcoroase, proaspete şi dulci, cu apusuri roz şi cu miraculoase reînvieri şi creşteri. Arţarii de pe Aleea Îndrăgostiţilor dădură muguri roşii, iar în jurul Izvorului Driadei apărură ferigi încreţite. Departe în sus, dincolo de casa domnului Silas Sloane, îmbobocea liliacul, steluţe albe şi roz printre frunzele verzi. Fetelor şi băieţilor de la şcoală li se dădu o după-masă liberă, să le culeagă. Se reîntoarseră acasă spre înserat, cu braţele şi coşurile pline de prada lor florală.

„Mi-e milă de oamenii care locuiesc în ţări unde nu există flori de liliac", declară Anne. „Diana spune că poate au altceva mai frumos, dar nu poate exista nimic mai frumos decât florile de liliac, nu-i aşa, Marilla? Şi mai spune că din moment ce nu le cunosc, nu le duc dorul. Eu însă cred că asta e partea cea mai tristă. Eu cred că e *tragic*, Marilla, să nu ştii ce sunt florile de liliac şi să nu-ţi fie dor de ele. Ştii ce cred eu că sunt florile de

liliac? Sunt sufletele florilor care au murit vara trecută şi acesta e paradisul lor. Dar ne-am distrat azi de minune, Marilla. Am mâncat într-o vâlcea, lângă o fântână veche, un loc foarte *romantic*. Charlie Sloane s-a prins cu Arty Gillis că n-o să sară peste ea, dar Arty a sărit, pentru că Arty acceptă provocările. Toţi le acceptă la noi în şcoală. E foarte la modă să faci prinsori. Domnul Phillips i-a dat lui Prissy Andrews toate florile pe care le culesese şi l-am auzit spunându-i: *frumuseţe la frumuseţe*. Ştiu că a luat asta dintr-o carte, dar înseamnă totuşi că are oarecare imaginaţie. Mi s-au oferit şi mie flori, dar le-am respins cu mânie. Nu pot să-ţi spun numele persoanei, căci m-am jurat să nu-l rostesc niciodată. Ne-am făcut coroniţe de flori şi ni le-am pus pe pălării. Când a venit timpul să plecăm, ne-am încolonat doi câte doi şi am pornit cântând *Căsuţa mea de pe deal*. A fost foarte frumos, Marilla. Toată familia domnului Silas Sloane a ieşit să se uite la noi, iar pe drum toţi se opreau să ne privească. Am provocat o mare senzaţie."

„Nici nu-i de mirare! Aiureli!" răspunse Marilla.

După liliac au înflorit violetele, iar Valea Violetă se împurpurase de ele. Anne trecea pe acolo în drumul ei spre şcoală, păşind cu evlavie şi cu priviri pioase, ca şi cum ar fi călcat pe pământ sfânt.

„Nu ştiu de ce", îi spuse ea Dianei. „...Când trec pe aici nu-mi mai pasă dacă Gil – dacă cineva mi-o ia înainte la şcoală, dar când sunt la şcoală e altceva. Îmi pasă. Sunt atâtea diferite Anne în mine. Uneori îmi vine să cred că de aceea fac atâtea boroboaţe. Dacă ar fi una singură, ar fi mult mai simplu, dar n-ar fi nici pe departe atât de interesant."

Într-o seară de iunie, când livezile înfloriseră din nou, când broaştele de argint cântau refrenul lor dulce la marginea Lacului Apelor Strălucitoare iar aerul era înmiresmat de mirosul florilor de trifoi şi de balsamul brazilor, Anne stătea la fereastra ei de la mansardă. Îşi făcea lecţiile, dar se întunecase şi nu mai putea citi, astfel încât căzu într-o reverie adâncă, privind cu ochii larg deschişi dincolo de Regele Zăpezilor, înstelat din nou cu ciorchini de flori.

Din toate punctele de vedere esenţiale, camera de la mansardă nu se schimbase. Pereţii erau la fel de albi, perna de ace la fel de tare, scaunele la fel de ţepene şi cu speteaza la fel de dreaptă ca înainte. Şi totuşi devenise o alta. Era plină de o nouă, palpitantă şi vie personalitate care o inunda, independent de cărţile de şcoală, de rochii şi de panglici, şi chiar de borcanul crăpat, albastru, de pe masă, plin cu flori de măr. Părea că toate visele, din somn sau din trezie, ale celei care o ocupa luaseră o formă vizibilă, deşi imaterială, şi tapetaseră pereţii cu un splendid strat subţire, ţesut din curcubeie şi luciri de lună.

Marilla intră cu zgomot, aducând câteva şorţuri de-ale Annei, proaspăt călcate. Le întinse pe un scaun, apoi se aşeză oftând. O duruse capul în acea după-amiază, iar acum, deşi durerea trecuse, se simţea „sfârşită", cum obişnuia să spună. Anne se uită la ea cu o privire plină de înţelegere.

„Crede-mă, aş fi preferat să mă doară pe mine capul în locul tău, Marilla. Aş fi îndurat cu bucurie."

„Ţi-ai făcut partea ta de lucru, aşa că am putut să mă odihnesc", spuse Marilla. „Cred că te-ai descurcat destul de bine şi ai făcut mai puţine boroboaţe decât de obicei. Fireşte, nu era nevoie să scrobeşti batistele lui Matthew! Şi apoi, când lumea pune plăcinta în cuptor ca s-o încălzească pentru cină, o scoate când s-a încins şi o mănâncă, în loc s-o lase să se ardă până se face scrum. Dar se vede că tu ai un alt sistem."

Durerile de cap o făceau pe Marilla să fie sarcastică.

„Oh, îmi pare tare rău", se căi Anne. „Nu m-am mai gândit la plăcintă după ce am pus-o în cuptor, până acum, deşi simţeam *instinctiv* că lipsea ceva de pe masă. Azi-dimineaţă când mi-ai spus ce treburi am, eram hotărâtă să nu-mi imaginez nimic, să mă gândesc numai la fapte. Am reuşit destul de bine, până când am băgat plăcinta în cuptor, dar apoi m-a cuprins o irezistibilă tentaţie de a-mi imagina că sunt o prinţesă vrăjită închisă într-un turn singuratic, iar un cavaler mândru venea să mă salveze, călare pe un cal negru ca pana corbului. Aşa se face că am uitat de plăcintă. Dar nu-mi amintesc să fi scrobit batistele lui Matthew.

Tot timpul cât călcam mă străduiam să găsesc un nume pentru insuliţa pe care am descoperit-o, cu Diana, pe râu în sus. E cel mai minunat loc, Marilla. Pe ea cresc doi arţari şi apa curge pe margini. Până la urmă m-a izbit o idee splendidă: să-i zicem Insula Victoria, pentru că am descoperit-o în ziua de naştere a reginei. Diana şi eu suntem foarte loiale. Dar îmi pare rău de plăcintă şi de batistele lui Matthew. Aş fi vrut să fiu excepţional de cuminte astăzi, fiindcă azi e o aniversare. Îţi aminteşti ce s-a întâmplat exact acum un an, Marilla?"

„Nu. Nu cred că s-a întâmplat nimic deosebit."

„Oh, Marilla! A fost ziua în care am sosit la Green Gables. N-am să uit niciodată. A însemnat un punct crucial în viaţa mea. Bineînţeles, pentru tine nu e chiar atât de important. Sunt aici de un an, şi sunt atât de fericită! Am avut, fireşte, şi necazuri, dar necazurile le uiţi. Îţi pare rău că m-ai primit, Marilla?"

„Nu, nu pot spune că-mi pare rău", răspunse Marilla, care uneori se întreba cum putuse trăi înainte de sosirea Annei la Green Gables. „Nu, nu-mi pare tocmai rău. Dacă ţi-ai terminat lecţiile, Anne, aş vrea să dai o fugă până la doamna Barry, s-o rogi să-mi împrumute tiparul de şorţ al Dianei."

„Oh, dar e prea... întuneric", strigă Anne.

„Prea întuneric? Nici n-a apus soarele, şi numai Dumnezeu ştie de câte ori te-ai dus acolo chiar mai târziu."

„Ştii ce? Am să mă duc mâine dimineaţă devreme", să grăbi să propună Anne. „Mă scol de cum răsare soarele şi mă duc, Marilla."

„Ce ţi s-a mai năzărit acum, Anne Shirley? Am nevoie de tipar ca să-ţi croiesc un şorţ nou astă-seară. Du-te chiar acum şi fii cuminte."

„Atunci am să mă duc pe drumul de ţară", spuse Anne punându-şi pălăria şovăind.

„Pe drumul de ţară? Să pierzi o jumătate de oră? Atâta-ţi trebuie!"

„Dar nu pot să o iau prin Pădurea Vrăjită, Marilla", strigă Anne, disperată.

Marilla încremeni.

„Pădurea Vrăjită?! Ai înnebunit? Unde naiba e Pădurea Vrăjită?"

„Pădurea de cetini, dincolo de izvor", spuse Anne în şoaptă.

„Prostii! Nu există nicăieri păduri vrăjite. Cine ţi-a băgat în cap tâmpenia asta?"

„Nimeni", recunoscu Anne. „Diana şi eu ne-am imaginat că pădurea e vrăjită. Toate locurile de pe aici sunt atât de *comune*. Am inventat povestea asta ca să ne distrăm. Am început-o în aprilie. O pădure vrăjită e ceva foarte romantic, Marilla. Am ales pădurea de cetini pentru că e foarte întunecoasă. Ne-am imaginat cele mai groaznice lucruri. O doamnă în alb se plimbă pe malul apei, tocmai la ora asta, frecându-şi mâinile şi gemând. Apare când va fi o moarte în familie. La cotul Zăbavei Tainice se iveşte stafia unui copil omorât: se târăşte după tine şi te ia de mână cu degetele lui reci. Oh, Marilla, mi-e groază să mă gândesc. Pe urmă apare un om fără cap care se plimbă în jos şi în sus pe potecă, iar din tufişuri scheletele se zgâiesc la tine. Oh, Marilla, nu m-aş duce pe întuneric prin Pădurea Vrăjită pentru nimic în lume. Sunt sigură că de după trunchiurile copacilor îşi vor întinde mâinile să mă înhaţe."

„Cine, Doamne, a mai auzit aşa ceva!" exclamă Marilla, care ascultase năucă sporovăiala Annei. „Vrei să-mi spui că ţi-e frică de prostiile astea născocite de tine însăţi? Crezi în ele?"

„Nu chiar", ezită Anne. „Adică nu prea cred în timpul zilei, dar după ce se întunecă e altceva, Marilla. Stafiile apar pe întuneric."

„Nu există stafii, Anne."

„Oh, cum să nu, Marilla", strigă fetiţa cu entuziasm. „Cunosc oameni care le-au văzut. Şi sunt oameni respectabili. Charlie Sloane spune că bunica lui l-a văzut într-o noapte pe soţul ei mânând vacile spre casă, deşi fusese îngropat cu un an înainte. Îţi dai seama că bunica lui Charlie Sloane nu e în stare să mintă. E o femeie foarte religioasă. Iar tatăl doamnei Thomas a fost urmărit într-o noapte de un miel care ardea, cu ţeasta tăiată atârnând doar de o fâşie de piele. A înţeles că era spiritul fratelui său, care îl anunţa că va muri în nouă zile. N-a murit decât după doi ani, dar oricum, a fost adevărat. Iar Ruby Gillis spune că..."

„Anne Shirley", o întrerupse cu asprime Marilla. „Nu vreau să te mai aud vorbind în felul acesta. Am avut dintotdeauna

rezerve asupra imaginaţiei tale, dar dacă acesta e rezultatul, să ştii că mă supăr. Te duci chiar acum la familia Barry, drept prin pâlcul de cetini, ca o lecţie, să-ţi fie de învăţătură. Şi să nu te mai aud vorbind despre păduri vrăjite niciodată."

Anne argumentă şi plânse cât putu, pentru că spaima ei era reală. Imaginaţia i-o luase razna şi acum o cuprinsese o frică de moarte gândindu-se la pâlcul de cetini, noaptea. Dar Marilla fu neînduplecată. Se duse cu văzătoarea de stafii până la izvor şi îi porunci să treacă peste pod în împărăţia întunecată de dincolo, cea a stafiilor plângătoare şi a spectrelor fără cap.

„Oh, Marilla, cum poţi să fii atât de crudă?" suspină Anne. „Cum ai să te simţi dacă o făptură albă mă înhaţă şi mă duce de aici?"

„Îmi asum orice risc", replică Marilla, neabătută. „Ştii că ceea ce spun e bun spus. Am să te vindec eu de stafii. Du-te!"

Anne porni, trecu podul împleticindu-se şi o luă pe oribila potecă întunecată. Nu va uita niciodată clipele acelea. Regreta amarnic că dăduse frâu liber fanteziei. Spiriduşii închipuiţi de ea o pândeau în fiecare umbră din jur, întinzându-şi mâinile osoase, gata s-o înşface pe îngrozita, firava copilă care le dăduse viaţă. O fâşie albă de scoarţă de mesteacăn, bătută de vânt, o făcu să-i stea inima în loc. Freamătul prelung a două ramuri ce se frecau una de alta îi scoase mărgele de sudoare pe frunte. Fâlfâitul liliecilor în întuneric părea provocat de aripile unor făpturi nepământene. Când ajunse la ogorul domnului William Bell, o luă la fugă, ca urmărită de o armată de stafii. Ajunse cu respiraţia tăiată la uşa bucătăriei familiei Barry şi abia izbuti să spună pentru ce venise. Diana nu era acasă, astfel încât nu avu motive să zăbovească. Acum trebuia să se întoarcă pe acelaşi drum. Porni cu ochii închişi, preferând să-şi spargă capul de trunchiurile copacilor, decât să zărească vreo făptură albă. Când, în cele din urmă, izbuti să traverseze podul înapoi, oftă din adâncul inimii, uşurată.

„Ei, nu te-a înhăţat nimeni?" spuse Marilla cu răceală.

„Oh, Mar-Marilla...", se bâlbâi Anne. „De-acum încolo am să mă mulţu-ţu-ţumesc cu lo-lo-locurile *comune*."

CAPITOLUL 21

O nouă descoperire aromatică

„Of, Dumnezeule, lumea asta e plină de întâlniri şi de despărţiri, vorba doamnei Lynde", observă pe un ton plângăreţ Anne, punându-şi cărţile şi tăbliţa pe masa din bucătărie, în această ultimă zi de iunie, şi ştergându-şi ochii cu o batistă deja udă. „Ce noroc am avut, Marilla, că mi-am luat cu mine la şcoală o batistă în plus. Am presimţit că o să am nevoie de ea."

„Nu mi-am închipuit niciodată că ţii atât de mult la domnul Phillips încât să ai nevoie de două batiste ca să-ţi ştergi lacrimile doar pentru că pleacă", spuse Marilla.

„Nu cred că am plâns pentru că ţineam la el", remarcă Anne. „Am plâns pentru că toţi ceilalţi plângeau. Ruby Gillis a început. Ruby Gillis a spus întotdeauna că îl urăşte pe domnul Phillips, dar în clipa în care el s-a ridicat să ne ţină o cuvântare de bun rămas, Ruby a izbucnit în plâns. Pe urmă toate fetele au început să plângă, una după alta. Am încercat să mă stăpânesc, Marilla. Am încercat să-mi amintesc cum domnul Phillips m-a obligat să stau lângă Gil... lângă un băiat, şi cum mi-a scris

numele pe tablă fără *e,* şi cum mi-a spus că sunt cea mai proastă elevă la geometrie din câte a văzut, şi cum râdea de scrisul meu, şi cât a fost de antipatic şi de sarcastic faţă de mine, dar nu ştiu cum, Marilla, nu m-am putut stăpâni şi am început totuşi să plâng. Jane Andrews a tot repetat vreo lună de zile cât de bucuroasă va fi când o să plece învăţătorul şi că n-o să verse niciodată o lacrimă pentru el. Ei, a plâns mai rău ca noi toţi şi a trebuit să împrumute o batistă de la fratele ei – fireşte, băieţii n-au plâns – pentru că nu-şi adusese, fiind sigură că n-o să aibă nevoie de aşa ceva. Oh, Marilla, ne-a sfâşiat inimile. Domnul Phillips a ţinut o foarte frumoasă cuvântare de rămas bun, începând cu: *A sosit momentul despărţirii noastre*. A fost foarte impresionant. Avea şi el lacrimi în ochi, Marilla. Mi-a părut teribil de rău pentru că de-atâtea ori am vorbit în timpul lecţiilor, şi i-am desenat mutra pe tăbliţă, şi am râs de el şi de Prissy. Pot să-ţi spun că doream să fi fost o elevă model, ca Minnie Andrews. Ea nu avea nimic pe conştiinţă. Fetele au plâns tot drumul până acasă. Carrie Sloane repeta mereu: *A sosit momentul despărţirii noastre*, ceea ce ne făcea să izbucnim iar în plâns de cum apărea pericolul de a ne înveseli. Sunt foarte tristă, Marilla. Dar nimeni nu poate fi în culmea disperării când are în faţă două luni de vacanţă, nu-i aşa? Apoi ne-am întâlnit cu noul paroh şi cu nevasta lui, care veneau de la gară. Oricât de rău îmi părea după domnul Phillips, nu m-am putut împiedica să nu mă intereseze noul paroh. Soţia lui e foarte drăguţă. Nu e, fireşte, ca o regină, nici nu se cade, cred eu, ca un paroh să aibă o soţie frumoasă ca o regină pentru că ar da un prost exemplu. Doamna Lynde spune că soţia parohului din Newbridge este un prost exemplu, pentru că se îmbracă totdeauna după ultima modă. Soţia noului nostru paroh purta o rochie de muselină albastră, cu mâneci bufante, şi o pălărie împodobită cu trandafiri. Jane Andrews a spus că, după ea, mânecile bufante sunt prea îndrăzneţe pentru o soţie de preot, dar eu n-am criticat-o fiindcă ştiu ce înseamnă să-ţi doreşti mâneci bufante. Şi-apoi, e de prea puţină vreme măritată cu un preot, trebuie să fim mai înţelegători, nu-i aşa? Vor

locui deocamdată la doamna Lynde, până va fi gata casa parohială."

Dacă Marilla, ducându-se la doamna Lynde în seara aceea, va fi avut şi alte motive decât să-i înapoieze un tipar de ţesut pături împrumutat iarna trecută, era o slăbiciune scuzabilă, împărtăşită de majoritatea locuitorilor din Avonlea. Doamnei Lynde i se restituiră în acea seară o mulţime de lucruri pe care le împrumutase fără să creadă că le va mai vedea vreodată. Un preot nou, şi mai ales unul cu nevastă, era obiectul legitim al curiozităţii generale într-o mică aşezare de ţară, unde eveni-men-tele erau puţine şi rare.

Bătrânul domn Bentley, pe care Anne îl găsise lipsit de imaginaţie, fusese paroh timp de optsprezece ani. Venise văduv şi văduv rămăsese, în ciuda bârfitoarelor care îl însurau în fiecare an când cu una, când cu alta, în tot timpul păstoririi sale. În februarie precedent se pensionase şi plecase, regretat de poporenii săi, dintre care cei mai mulţi aveau oarecare afecţiune pentru el, cu toate lipsurile lui ca orator. După aceea, credincioşii din Avonlea se bucuraseră de o sfântă risipă de mulţi şi diferiţi candidaţi şi substituţi, care veneau duminică de duminică să slujească. Aceştia cădeau sau treceau – după canoanele taţilor şi mamelor din parohie – dar o anumită copilă, mică şi cu părul roşu, şezând modestă în strana veche a familiei Cuthbert, avea şi ea opiniile ei, pe care le discuta pe larg cu Matthew. Marilla refuza din principiu să-i critice pe candidaţi, în orice formă şi sub orice înfăţişare s-ar fi prezentat ei.

„Matthew, eu nu cred că domnul Smith ar fi fost potrivit", decreta Anne. „Doamna Lynde spune că s-a prezentat slab, dar eu cred că defectul lui cel mai mare era, întocmai ca domnul Bentley, că nu avea imaginaţie. Iar domnul Terry avea prea multă; îi dădea frâu liber, cum am făcut eu în cazul Pădurii Vrăjite. Apoi, doamna Lynde spune că învăţătura lui nu prea era sănătoasă. Domnul Gresham e un om foarte bun şi foarte credincios, dar a glumit prea mult şi i-a făcut pe credincioşi să râdă în biserică; a fost lipsit de demnitate, or eu cred că un preot trebuie să aibă demnitate, nu-i aşa, Matthew? Cred că

domnul Marshall era, fără discuţie, foarte atrăgător, iar doamna Lynde zicea că nu e căsătorit şi nici măcar logodit, pentru că se informase în mod special despre el. Cică nu e bine să ai în Avonlea un preot tânăr, necăsătorit, pentru că s-ar putea însura cu cineva din congregaţie, ceea ce ar crea probleme. Doamna Lynde este o femeie care vede departe, nu-i aşa, Matthew? Sunt foarte bucuroasă că l-au angajat pe domnul Allan. Mi-a plăcut de el pentru că predica a fost interesantă şi se ruga de-adevăratelea, nu numai fiindcă era obişnuit să se roage. Doamna Lynde spune că nu e perfect, dar că nu ne putem aştepta la un preot perfect pentru şapte sute cincizeci de dolari pe an, dar în orice caz, teologia lui e sănătoasă; ea ştie, doar l-a luat la întrebări foarte serioase asupra tuturor punctelor din doctrină. Şi cunoaşte familia soţiei lui, oameni foarte respectabili, iar femeile sunt toate bune gospodine. Doamna Lynde spune că teologia lui sănătoasă şi priceperea ei într-ale gospodăriei constituie o ideală combinaţie într-o familie de preot."

Noul preot şi nevasta lui erau o pereche de tineri cu feţe plăcute la vedere, aflaţi încă în luna de miere, şi cu un bun şi frumos entuziasm faţă de ocupaţia lor. Avonlea îi primi de la început cu inima deschisă. Şi celor vârstnici, şi celor tineri le plăceau tânărul preot, sincer şi vesel, cu înaltele lui idealuri, precum şi micuţa şi delicata lui doamnă, care luase în primire casa parohială. Anne se îndrăgosti imediat de doamna Allan. Descoperise un alt spirit înrudit.

„Doamna Allan este de-a dreptul splendidă", declară ea într-o după-masă de duminică. „A preluat clasa noastră şi e o învăţătoare deosebită. Ne-a spus de la început că nu e just ca numai învăţătorul să pună întrebări, şi ştii, Marilla, eu sunt exact de aceeaşi părere. Ne-a dat voie s-o întrebăm orice, şi i-am pus o mulţime de întrebări. Sunt bună la pus întrebări, Marilla."

„Cred şi eu", aprobă aceasta cu convingere.

„Nimeni n-a mai întrebat-o nimic în afară de Ruby Gillis, care a vrut să ştie dacă în vara asta Şcoala de Duminică o să organizeze un picnic. Nu mi s-a părut că era o întrebare tocmai potrivită, pentru că nu avea nici o legătură cu lecţia – lecţia era despre Daniel în groapa leilor – dar doamna Allan a zâmbit şi a spus că da. Doamna Allan are un zâmbet atât de drăguţ! Face nişte gropiţe dulci în obraji când zâmbeşte. Mi-ar plăcea să am şi eu gropiţe în obraji, Marilla. Nu mai sunt nici pe jumătate atât de slabă ca atunci când am venit aici, dar gropiţe încă nu am. Dacă aş avea, aş putea să-i influenţez pe oameni spre bine. Doamna Allan spune că trebuie totdeauna să-i influenţăm spre bine pe cei din jurul nostru. Vorbeşte atât de frumos despre orice! N-am ştiut niciodată până acum că religia este atât de veselă. Am crezut întotdeauna că e melancolică, dar doamna Allan e veselă şi mi-ar plăcea să fiu o adevărată creştină dacă aş putea fi ca ea. Nu mi-ar plăcea deloc să fiu ca domnul superintendent Bell."

„E foarte urât din partea ta să vorbeşti aşa despre domnul Bell", spuse Marilla cu asprime. „Domnul Bell e un om foarte bun."

„Dar sigur că e un om bun", fu de acord Anne. „Numai că n-are nici un folos de pe urma bunătăţii lui. Dacă eu aş fi bună, aş dansa şi aş cânta toată ziua, pentru că aş fi fericită că sunt bună. Socot că doamna Allan e prea mare ca să danseze şi să cânte, şi pe urmă ar fi cam nedemn pentru o soţie de preot. Dar pot să-mi dau seama că e tare bucuroasă că e creştină şi tot aşa ar fi chiar dacă ar ajunge în rai fără să fie."

„Cred că ar trebui să-i invităm pe domnul şi doamna Allan la ceai cât mai curând", spuse Marilla, pe gânduri. „Au fost cam peste tot, numai la noi nu. Ia să vedem... Miercurea viitoare ar fi o zi bună. Dar să nu-i sufli o vorbă lui Matthew, fiindcă dacă află că vin, e în stare să găsească cine ştie ce scuză şi să plece undeva tocmai în ziua aceea. Se obişnuise cu domnul Bentley, de care nu-i mai păsa, dar o să-i vină foarte greu să dea ochii cu un nou preot, iar soţia unui nou preot o să-l sperie de moarte."

„Am să tac ca un mormânt", o asigură Anne. „Dar, oh, Marilla, mă laşi să le fac prăjitură? Mi-ar plăcea mult să fac ceva pentru doamna Allan şi ştii că mă pricep acum să fac o prăjitură destul de bună."

„Poţi să faci o tartă", încuviinţă Marilla.

Luni şi marţi se desfăşurară la Green Gables mari pregătiri. Să-ţi vină la ceai preotul şi preoteasa era un eveniment important, iar Marilla era hotărâtă să nu se lase eclipsată de nici una dintre gospodinele din Avonlea. Anne era surescitată şi încântată. Discută cu Diana pe larg, marţi spre seară, şezând pe bolovanii roşii de pe malul Izvorului Driadei şi făcând curcubeie în apă cu ramuri înmuiate în răşină de brad.

„Totul e gata, Diana, în afară de tarta mea, pe care am s-o prepar mâine dimineaţă, şi de biscuiţii cu praf de copt pe care Marilla o să-i coacă înainte de ceai. Pot să te asigur că am avut două zile pline, Diana. E o mare răspundere să inviţi familia preotului la ceai. N-am trecut niciodată printr-o asemenea experienţă. Ar trebui să vezi ce e la noi în cămară: o adevărată privelişte de neuitat. O să le oferim pui în aspic şi limbă rece, două jeleuri, unul roşu şi altul galben, frişcă şi prăjitură de lămâie, prăjitură de cireşe, şi trei feluri de fursecuri, şi plăcintă cu fructe, şi faimoasa dulceaţă de prune galbene a Marillei pe care o serveşte numai preoţilor, şi cremă de zahăr ars şi tartă şi, cum am spus, biscuiţi; avem două feluri de pâine, şi proaspătă şi veche, în caz că preotul e dispeptic şi nu poate mânca pâine proaspătă. Doamna Lynde spune că aproape toţi preoţii sunt dispeptici, dar cred că domnul Allan e preot de prea puţină vreme ca preoţia să fi avut deja efecte proaste asupra lui. Îmi îngheaţă sângele în vine când mă gândesc la tarta mea. Nu ştiu ce-o să fie dacă nu-mi iese! Noaptea trecută am visat că mă urmărea un spiriduş înfricoşător care avea o tartă în loc de cap."

„O să iasă bine", o asigură Diana, care era o prietenă foarte înţelegătoare. „Tarta făcută de tine din care am mâncat acum două săptămâni la prânz, în Idlewild, a fost perfect de elegantă."

„Da, dar tartele au prostul obicei de a nu reuşi tocmai când vrei cu tot dinadinsul să iasă bine", oftă Anne, aruncând în apă o ramură de brad. „Cu toate acestea, bănuiesc că trebuie să mă încred în Providenţă şi să nu uit să pun făină. Oh, Diana, priveşte ce curcubeu frumos. Crezi că driada vine după ce plecăm noi şi îşi face din el o eşarfă?"

„Vrei să-ţi spun ceva? Nu există driade", obiectă Diana. Mama ei aflase despre Pădurea Vrăjită şi se supărase de-a binelea. Ca urmare, Diana renunţase la orice risipă de imaginaţie şi socotea că nu e prudent să cultive credinţe, nici măcar în nevinovatele driade.

„Dar e foarte uşor să-ţi închipui că există", protestă Anne. „În fiecare seară, înainte de a mă culca, mă uit pe fereastră şi mă întreb dacă driada e într-adevăr aici şi se piaptănă, privindu-se în apă ca într-o oglindă. Uneori îi caut dimineaţa urmele în iarba albă de rouă. Oh, Diana, nu renunţa la driade!"

Şi se făcu miercuri dimineaţă. Anne se trezi o dată cu răsăritul soarelui pentru că nu mai putea dormi de nerăbdare. Prinsese un guturai zdravăn seara trecută, când se stropise cu apă, dar numai o pneumonie ar fi reuşit în acea dimineaţă să-i astâmpere interesul pentru arta culinară. După micul dejun se apucă să facă tarta. Când, în cele din urmă, puse aluatul în cuptor, răsuflă uşurată.

„Sunt sigură că de data asta n-am uitat nimic, Marilla. Dar crezi că o să crească? Închipuie-ţi că poate praful de copt nu e bun. Am luat din borcanul nou. Doamna Lynde spune că nu mai poţi fi sigur de praful de copt în ziua de azi, când toate lucrurile sunt atât de diluate. Doamna Lynde spune că guvernul ar trebui să ia măsuri, dar zice că n-o să apucăm noi ziua în care un guvern conservator să facă aşa ceva. Marilla, şi dacă aluatul nu creşte?"

„Avem destule şi fără tartă", fu concluzia calmă a Marillei.

Dar aluatul crescu şi, scos din cuptor, părea o spumă de aur, atât era de uşor şi pufos. Anne se înroşi de plăcere şi întinse straturile de jeleu rubiniu, în timp ce o vedea în imaginaţie pe doamna Allan mâncând şi poate chiar mai cerând o felie.

„O să folosim, fireşte, cel mai bun serviciu de ceai, Marilla", spuse ea. „Îmi dai voie să împodobesc masa cu ferigi şi trandafiri sălbatici?"

„Eu cred că astea-s fleacuri", pufni Marilla. „După părerea mea, ce contează sunt alimentele, şi nu podoabele împopoţonate."

„Doamna Barry şi-a împodobit masa", o informă Anne, care nu era chiar lipsită de înţelepciunea şarpelui. „Preotul i-a făcut un compliment elegant. A spus că era o sărbătoare şi pentru ochi, nu numai pentru gust."

„Bine, fă cum vrei", răspunse Marilla, hotărâtă să nu se lase întrecută nici de doamna Barry şi nici de altcineva. „Bagă de seamă să laşi destul loc pentru tacâmuri şi pentru mâncăruri."

Anne se strădui să decoreze masa într-un stil care s-o lase pe doamna Barry mult în urmă. Având la dispoziţie o bogăţie de trandafiri şi ferigi, precum şi un gust artistic foarte dezvoltat, Anne reuşi să dea mesei un aspect atât de frumos, încât atunci când preotul şi soţia lui se aşezară, scoaseră în cor exclamaţii de încântare.

„E opera Annei", recunoscu Marilla, rezervată dar dreaptă. Zâmbetul aprobator al doamnei Allan i se păru Annei o fericire prea mare pentru lumea aceasta.

Matthew era şi el de faţă, îmbrobodit cum numai Dumnezeu şi Anne ştiau. Fusese într-o stare de timiditate şi nervozitate atât de acute încât Marilla renunţase să se mai ocupe de el, dar Anne îl prelucrase cu succes, iar acum, îmbrăcat în hainele lui de sărbătoare cu guler tare, stătea lângă preot şi îi vorbea cu destul bun-simţ. Nu-i spuse un cuvânt măcar doamnei Allan, dar nici nu era de aşteptat aşa ceva din partea lui.

Vizita decurse în veselie ca la nuntă, până se servi tarta Annei. Doamna Allan, care se înfruptase din toate fără nici o reţinere, refuză, dar Marilla, văzând mâhnirea de pe chipul fetiţei, spuse zâmbind:

„Oh, doamnă Allan, trebuie să luaţi o bucăţică. Anne a pregătit-o anume pentru dumneavoastră."

„În cazul acesta am s-o gust", acceptă râzând musafira, tăindu-şi o felie groasă. Preotul şi Marilla se serviră şi ei.

Doamna Allan luă o îmbucătură zdravănă şi deodată pe faţa ei apăru o expresie foarte ciudată, dar nu spuse nimic şi continuă să mănânce. Marilla îi văzu expresia de pe chip şi se grăbi să guste şi ea tarta.

„Anne Shirley!" exclamă ea. „Ce naiba ai pus în tarta asta?"

„Nimic decât ce scria în reţetă", strigă Anne, speriată. „Nu e bună?"

„E de-a dreptul oribilă. Doamnă Allan, nu vă chinuiţi s-o mâncaţi. Anne, gustă şi tu. Cu ce ai aromat-o?"

„Cu vanilie", răspunse Anne, împurpurându-se de ruşine, după ce gustă tarta. „Numai cu vanilie. Oh, Marilla, cred că praful de copt e de vină. Am avut eu o bănuială..."

„Praful de copt, aiurea! Adu-mi sticluţa de vanilie."

Anne zbură la cămară şi reveni cu o sticluţă pe fundul căreia se vedea un lichid cafeniu. Pe eticheta îngălbenită scria: *Vanilie*.

Marilla o luă, o destupă şi mirosi.

„Dumnezeu să ne ierte, Anne, ai aromat tarta cu *liniment amoniacal*. Am spart sticla de liniment săptămâna trecută, iar ce mai rămăsese am turnat într-o sticluţă veche de vanilie. E vina mea, ar fi trebuit să te previn, dar, pentru Sfântul, de ce n-ai mirosit-o?"

Anne se îneca în lacrimi sub apăsarea acestei duble vinovăţii.

„N-am putut, aveam guturai" – şi după ce vorbi o luă la fugă spre camera ei de la mansardă, se trânti pe pat şi plânse amar.

Auzi paşi pe scară şi cineva intră în încăpere.

„Oh, Marilla!" suspină Anne fără să privească în jur. „M-am compromis pe vecie. N-am să supravieţuiesc. Se va afla, lucrurile acestea se află în Avonlea. Diana are să mă întrebe cum mi-a ieşit tarta şi va trebui să recunosc adevărul. Lumea mă va arăta cu degetul şi va spune: *Asta-i fata care a aromat tarta cu liniment amoniacal*. Gil... băieţii de la şcoală vor crăpa de râs. Oh, Marilla, dacă mai există în tine o scânteie de milă creştinească, nu-mi cere să mă duc jos să spăl vasele. Am să le spăl după ce pleacă preotul şi soţia lui, dar n-am s-o mai pot privi în faţă pe doamna Allan. Poate îşi închipuie că am vrut s-o otrăvesc. Doamna Lynde susţine că o fetiţă orfană a încercat să-şi otrăvească binefăcătorii. Dar linimentul nu e otrăvitor, deşi nu e bun în tartă. Nu vrei să-i spui asta doamnei Allan, Marilla?"

„Ce-ar fi să te ridici şi să-i spui chiar tu!“ exclamă o voce veselă.

Anne sări în sus şi o descoperi pe doamna Allan stând lângă patul ei şi examinând-o cu ochii zâmbitori.

„Draga mea copilă, nu trebuie să te omori cu firea chiar aşa“, spuse ea, mişcată de figura tragică a fetiţei. „În definitiv, e doar o greşeală amuzantă pe care o poate face oricine.“

„Oh, nu, numai mie mi se întâmplă“, scânci Anne, nefericită. „Şi doream atât de mult să vă ofer o tartă bună, doamnă Allan.“

„Ştiu, draga mea, ştiu. Şi te asigur că apreciez intenţia ta la fel de mult ca şi dacă tarta ţi-ar fi ieşit bine. Acum nu mai plânge; vino să-mi arăţi grădina ta cu flori. Domnişoara Cuthbert spune că ai o parcelă numai a ta. Aş vrea s-o văd, pentru că îmi plac foarte mult florile.“

Anne se lăsă condusă şi mângâiată, gândindu-se că era un semn al Providenţei faptul că doamna Allan avea un suflet înrudit. Nu se mai pomeni o vorbă despre tarta cu liniment, iar după plecarea musafirilor, Anne găsi că se amuzase în acea seară mai mult decât se aşteptase dat fiind acel incident. Oftă din adâncuri când spuse:

„Marilla, ce bine e să te gândeşti că mâine poate fi o zi fără boacăne. Deocamdată.“

„Garantez că n-o să rămână aşa“, spuse Marilla. „Nu te dai bătută niciodată.“

„Aşa e, ştiu bine“, admise Anne cu regret. „Dar n-ai observat un fapt încurajator în privinţa mea, Marilla? Niciodată nu fac aceeaşi boroboaţă de două ori.“

„Şi la ce-ţi foloseşte, din moment ce mereu faci altele noi?“

„Păi, nu vezi, Marilla? Trebuie să existe un număr limitat de boroboaţe pe care le poate face cineva. Când ajungi la capăt, ai scăpat de ele. Altele nu mai poţi face. E o mare mângâiere gândul acesta.“

„Bine, bine, du-te acum şi dă-le porcilor tarta aceea“, spuse Marilla. „Nu e demnă să fie mâncată de oameni, nici măcar de Jerry Buote.“

CAPITOLUL 22

Anne este invitată la ceai

„Şi acum de ce-ţi mai holbezi ochii aşa?“ întrebă Marilla când Anne se întoarse de la poştă. „Ai mai descoperit un spirit înrudit?“

Surescitarea o îmbrăca pe Anne ca o manta, îi scânteia în ochi şi îi lumina fiecare trăsătură. Venise pe alee dansând ca un spiriduş adus de vânt, în lumina de miere a soarelui apunând şi în umbrele leneşe ale serii de august.

„Nu, Marilla, dar, oh, să vezi şi să nu crezi. Sunt invitată la ceai, la casa parohială, mâine după-masă. Doamna Allan mi-a lăsat scrisoare la poştă. Uite, Marilla: *Domnişoarei Anne Shirley, Green Gables.* Nimeni nu mi-a spus *domnişoară* până acum. M-am înfiorat toată. Am s-o păstrez în vecii vecilor printre lucrurile mele cele mai dragi.“

„Doamna Allan mi-a spus că are de gând să invite la ceai, rând pe rând, pe toţi elevii ei de la Şcoala de Duminică“, îşi aminti Marilla, privind extraordinarul eveniment cu multă răceală. „Nu trebuie să te entuziasmezi chiar aşa. Obişnuieşte-te să priveşti viaţa cu mai mult calm, fetiţo!“

Pentru Anne, să privească viaţa cu mult calm ar fi însemnat să-şi schimbe firea. Fiind „spirit, foc şi rouă“, trăia atât plăcerile vieţii, cât şi suferinţele cu o întreită intensitate. Marilla ştia asta şi era vag îngrijorată, realizând că bunele şi relele existenţei vor fi suportate greu de acest suflet impulsiv, neînţelegând însă că lipsurile vor fi compensate de marea capacitate a Annei de a se bucura. În consecinţă, Marilla ajunse la ideea că era de datoria ei s-o obişnuiască pe fetiţă cu o dispoziţie sufletească uniformă şi liniştită, care nu i se potrivea Annei aşa cum nu s-ar fi potrivit unei raze de soare ce scânteiază în apele unui izvor. Nu prea progresase în întreprinderea aceasta, cum de altfel ea însăşi recunoştea cu tristeţe. Pe Anne, o speranţă pierdută sau un plan nerealizat o scufunda în „adâncurile disperării“, pe când împlinirea lor o înălţa pe „culmile ameţitoare ale bucuriei“. Marilla nu mai era deloc sigură că va reuşi vreodată să facă din această fiinţă pierdută în lume o fetiţă modestă şi manierată, distinsă şi elegantă. Dar nici prin gând nu-i trecea că, de fapt, o prefera pe Anne aşa cum era.

În acea seară, Anne se duse la culcare cu un ghimpe în inimă, pentru că Matthew spusese că vântul bătea dinspre nord-est şi se temea că a doua zi va ploua. Foşnetul plopilor din jurul casei o îngrijora; suna întocmai ca picăturile de ploaie bătând în geam, iar murmurul molcom şi monoton al valurilor din golf, pe care îl asculta altădată cu plăcere datorită ritmului ciudat, sonor şi obsedant, îi apărea acum acestei fetiţe care îşi dorea o zi frumoasă ca o profeţie de furtuni dezastruoase. Anne se temu că nu se va mai face niciodată dimineaţă.

Dar toate au un sfârşit, chiar şi nopţile dinaintea zilelor când eşti invitat la ceai, la casa parohială. În ciuda profeţiilor lui Matthew, era o zi frumoasă, iar Anne fu în culmea fericirii.

„Oh, Marilla, simt azi în mine ceva care mă face să iubesc pe toată lumea“, exclamă ea, în timp ce spăla vasele după micul dejun. „Nu poţi să-ţi dai seama ce bine mă simt! Ce frumos ar fi dacă ar dura. Cred că aş fi un copil model dacă aş fi invitată la ceai în fiecare zi. Dar, oh, Marilla, e o zi solemnă. Sunt foarte îngrijorată. Mi-e teamă că n-am să mă port cum trebuie. Ştii că n-am luat niciodată ceaiul la o casă parohială şi sunt sigură că nu cunosc la perfecţie eticheta, cu toate că citesc încă de când am sosit aici rubrica bunelor maniere din *Gazeta Familiei*. Mi-e teamă că am să fac vreun lucru necuviincios sau că am să uit ceva ce ar trebui să fac. Permite eticheta să te serveşti a doua oară din ceva care îţi place foarte mult?“

„Greşeala ta cea mare, Anne, e că te gândeşti prea mult la tine însăţi. Ar trebui să te gândeşti la doamna Allan şi la ceea ce i-ar face ei plăcere“, spuse Marilla, nimerind pentru prima oară în viaţă un sfat foarte sănătos. Anne înţelese pe dată.

„Ai dreptate, Marilla, am să mă străduiesc să nu mă mai gândesc la mine absolut deloc.“

Vizita Annei trecu fără nici o încălcare gravă a etichetei. Veni acasă spre înserat; cerul era imens, glorios, cu nuanţe de şofran şi de roz. Anne, într-o binecuvântată stare de spirit, se aşeză pe lespedea de calcar roşu de lângă uşa bucătăriei. Cu capul culcat în poala Marillei, îi povesti acesteia totul.

Dinspre pădurile de brazi de pe dealuri bătea un vânt răcoros ce fluiera prin frunzele plopilor. O stea limpede atârna deasupra livezii, iar licuricii roiau printre tufele de ferigi foşnitoare de pe Aleea Îndrăgostiţilor. În timp ce vorbea, Anne îi urmărea cu privirea şi se gândea că stelele, vântul şi licuricii erau cumva împletiţi împreună în ceva nespus de dulce şi de fermecător.

„Oh, Marilla, am petrecut o după-amiază *fascinantă*. Sunt convinsă că n-am trăit degeaba, şi am să-mi păstrez această convingere totdeauna, chiar dacă n-am să mai fiu niciodată invitată la ceai în vreo casă parohială. Când am ajuns acolo, doamna Allan m-a întâmpinat la poartă. Era îmbrăcată în cea mai dulce rochie de organdi roz, cu zeci de ciucuraşi, cu mâneci până la cot, şi arăta întocmai ca un serafim. Cred într-adevăr, Marilla, că mi-ar plăcea să fiu soţie de preot când voi fi mare. Unui preot n-o să-i pese de părul meu roşu, pentru că nu

e preocupat de asemenea lucruri lumeşti. Dar, bineînţeles, ar trebui să am o fire bună, iar eu n-o să am aşa ceva niciodată, deci nu cred că e cazul să mă mai gândesc la asta. Unii oameni sunt buni de la natură, alţii nu. Eu fac parte dintre *alţii*. Doamna Lynde spune că sunt plină de păcatul originar. Oricât de mult aş încerca să fiu bună, n-am să reuşesc nici pe departe ca oamenii buni de la natură. Pare a fi ca la geometrie. Dar nu crezi că încercarea însăşi înseamnă ceva? Doamna Allan e bună de la natură. O iubesc cu pasiune. Există unii oameni, ca Matthew şi ca doamna Allan, pe care îi iubeşti imediat, fără să eziţi. Şi sunt alţii, ca doamna Lynde, pe care nu-i poţi iubi decât dacă te străduieşti. Eşti conştient că trebuie să-i iubeşti pentru că ştiu atâtea şi sunt atât de activi la biserică, dar trebuie să-ţi aminteşti asta mereu, ca să nu uiţi. Mai era o fetiţă la casa parohială, de la Şcoala de Duminică din White Sands. O cheamă Lauretta Bradley şi e foarte simpatică. Nu pare chiar un spirit înrudit, dar e drăguţă. Ceaiul a fost foarte elegant şi cred că am respectat toate regulile de bună purtare. După ceai, doamna Allan ne-a cântat şi ne-a pus şi pe noi să cântăm. Doamna Allan spune că am voce bună şi că ar trebui să cânt şi eu în corul Şcolii de Duminică. Nu pot să-ţi descriu ce fericită am fost. Doresc să cânt în cor la fel de mult ca Diana, dar credeam că asta e o onoare la care nu am dreptul să aspir. Lauretta a trebuit să plece acasă devreme pentru că are loc un mare concert la hotelul din White Sands, la care sora ei recită o poezie. Lauretta spune că americanii de la hotel dau câte un concert din două în două săptămâni, în beneficiul spitalului din Charlottetown, şi invită o mulţime de oameni din White Sands să recite. Lauretta crede că va fi şi ea invitată în curând. Am împietrit de admiraţie. După ce a plecat, doamna Allan şi cu mine am avut o conversaţie ca de la om la om. I-am spus totul – despre doamna Thomas şi despre gemeni, despre Katie Maurice şi Violeta, despre sosirea mea la Green Gables şi despre necazurile pe care le am la geometrie. Şi n-o să-ţi vină să crezi, Marilla: doamna Allan mi-a destăinuit că nici ea nu e

bună la geometrie. Nu poţi să-ţi dai seama cât m-a încurajat. Doamna Lynde a venit la casa parohială tocmai când eram gata să plec, şi ce crezi, Marilla? Consilierii comunali au angajat un nou învăţător, o domnişoară, Muriel Stacy. Nu-i aşa că e un nume romantic? Doamna Lynde spune că n-am avut până acum o învăţătoare la Avonlea şi crede că e o noutate periculoasă. Eu însă cred că va fi splendid să avem o domnişoară învăţătoare şi nu ştiu cum am să supravieţuiesc în cele două săptămâni cât mai sunt până când începe şcoala, atât sunt de nerăbdătoare s-o cunosc."

CAPITOLUL 23

Anne suferă într-o chestiune de onoare

Se întâmplă însă că Anne fu nevoită să supravieţuiască mai mult de două săptămâni. Trecuse aproape o lună de la episodul tartei cu liniment şi era cazul să facă o nouă boroboaţă; micile greşeli – faptul de a vărsa din neatenţie oala cu lapte acrit în coşul cu lână din cămară, în loc s-o golească în găleata pentru porci, sau de a călca, învăluită în visare, de pe podul din buşteni direct în apa izvorului – nu merită să fie pomenite.

O săptămână după ceaiul de la casa parohială, Diana Barry se hotărî să-şi invite prietenele în vizită.

„Puţini şi aleşi“, o asigură Anne pe Marilla. „Numai fetele din clasa noastră.“

Se distrară bine şi nu se întâmplă nimic neplăcut până după ceai, când fetele se aflau în grădină, cam sătule de joacă şi pregătite să accepte orice formă ispititoare de amuzament ce li s-ar oferi. În cazul de faţă, această formă de amuzament fu pariul.

Pariul, un anumit fel de pariu, era foarte la modă tocmai atunci în Avonlea. Începuse printre băieţi, dar se răspândise

curând şi printre fete. Năzdrăvăniile făcute în vara aceea în Avonlea de către „parianţi“ ar umple o carte.

La început Carrie Sloane parie cu Ruby Gillis că se va căţăra, până la o anumită înălţime, în salcia bătrână din faţa casei. Şi, în ciuda ororii pe care i-o provocau omizile de care numitul copac era plin, Carrie se execută cu dibăcie, deşi se temea foarte tare de ce i-ar fi făcut mamă-sa dacă şi-ar fi agăţat rochia cea nouă de muselină.

Pe urmă, Josie Pye parie cu Jane Andrews că va sări într-un picior în jurul grădinii fără să atingă pământul cu celălalt şi fără să se oprească, ceea ce Jane Andrews încercă, mai mult în glumă, dar renunţă la al treilea colţ şi se dădu bătută.

Pentru că Josie primi mai multe aplauze decât s-ar fi cuvenit, Anne Shirley o provocă să meargă pe gardul de scânduri ce mărginea grădina spre răsărit. Mersul pe un gard de scânduri cere mai multă îndemânare şi iscusinţă decât ar crede cineva care n-a încercat niciodată. Dar Josie Pye, deşi îi lipseau unele calităţi, avea cel puţin un talent înnăscut, cultivat cu grijă, şi anume să meargă pe gardurile de scânduri. Josie merse pe gard cu un aer dispreţuitor care voia să spună că ceea ce făcea era un fleac şi că era atât de uşor încât nici nu merita să constituie obiectul unui pariu. Performanţa ei fu salutată de către fete cu multă admiraţie, deoarece aproape toate se răniseră încercând s-o imite. Josie coborî de pe gard victorioasă şi îi aruncă Annei o privire provocatoare.

Anne îşi scutură pletele roşii şi spuse:

„Nu mi se pare că a merge pe un gard scund şi prăpădit e mare lucru. Am cunoscut la Marysville o fată care umbla pe culmea acoperişului unei case.“

„Nu te cred“, replică Josie categoric. „Nu cred că cineva poate să umble pe acoperişul casei. Tu – în nici un caz.“

„Eu?“ ţipă Anne, mânioasă.

„Vrei să pariem?“ întrebă Josie provocator. „Urcă-te pe casă şi mergi pe culmea acoperişului bucătăriei.“

Anne păli, dar era clar că nu-i rămânea de făcut decât un singur lucru. Se apropie de casă, unde era rezemată o scară.

Toate fetele din clasa a cincea exclamară, mirate şi neîncrezătoare: „Oh!"

„Nu te urca, Anne", o imploră Diana. „Ai să cazi şi ai să mori. Dă-o naibii pe Josie Pye. Nu se cuvine să provoci pe cineva la o acţiune atât de periculoasă."

„Nu pot da înapoi. E în joc onoarea mea", spuse Anne solemn. „Am să merg pe culmea acoperişului, Diana, sau am să mor încercând. Dacă mor, şiragul meu de perle e al tău."

Anne se urcă pe scară într-o linişte de mormânt, ajunse pe culmea acoperişului, se îndreptă de mijloc şi porni pe dunga ce unea cei doi versanţi, conştientă că se afla la o înălţime periculoasă şi că a te plimba pe acoperişuri nu era o treabă la care să te poată ajuta imaginaţia. Reuşi totuşi să facă vreo câţiva paşi înainte de catastrofă. Se clătină, îşi pierdu echilibrul, se împiedică, şovăi şi căzu; alunecă pe acoperişul copt de soare şi prin împletitura de viţă sălbatică, înainte ca grupul de fete îngrozite să poată emite, la unison, un ţipăt teribil.

Dacă Anne ar fi căzut pe versantul pe care se urcase, Diana ar fi moştenit probabil şiragul ei de perle. Din fericire, căzuse în partea cealaltă, unde acoperişul cobora peste pridvor până aproape de sol, astfel încât căzătura fu mai puţin gravă. Cu toate acestea, când Diana şi celelalte fete alergară ca nebunele pe după casă – în afară de Ruby Gillis care rămase pe loc, ca înfiptă în pământ, lovită de un atac de isterie –, o găsiră pe Anne zăcând palidă şi nemişcată printre lujerii de viţă sălbatică, acum distrusă.

„Anne, eşti moartă?" strigă Diana, căzând în genunchi alături de trupul prietenei sale. „Oh, Anne, draga mea Anne, scoate măcar un cuvânt şi spune-mi dacă eşti moartă."

Spre bucuria nemărginită a fetelor – şi mai ales a Josiei Pye care, în pofida lipsei ei de imaginaţie, avu viziunea oribilă a viitorului, când va fi arătată cu degetul ca vinovată de tragica moarte pretimpurie a Annei Shirley – curajoasa Anne, ameţită, încercă să se ridice şi spuse şovăind:

„Nu, Diana, nu sunt moartă, dar cred că mi-am pierdut cunoştinţa."

„Unde?" suspină Carrie Sloane. „Oh, unde, Anne?"

Înainte ca Anne să poată răspunde, doamna Barry intră în scenă. Când o văzu, Anne încercă iar să se ridice, dar căzu pe spate şi scoase un mic ţipăt de durere.

„Ce s-a întâmplat? Unde te-ai lovit?" întrebă doamna Barry.

„La gleznă", murmură Anne. „Oh, Diana, caută-l pe tatăl tău şi roagă-l să mă ducă acasă. Sunt sigură că n-am să pot sări atât de departe într-un picior, din moment ce Jane n-a putut să sară nici măcar în jurul grădinii."

Marilla era în livadă culegând mere de vară într-un coş, când îl văzu pe domnul Barry venind peste pod şi urcând aleea, urmat de doamna Barry şi de întreaga procesiune de fete. O aducea în braţe pe Anne, al cărei cap atârna parcă fără viaţă pe umărul lui.

În clipa aceea, Marilla avu o revelaţie. Lovitura de pumnal care îi pătrunse până în adâncul inimii o făcu să înţeleagă ce însemna Anne pentru ea. Ar fi recunoscut că o îndrăgea pe fetiţă, ba chiar că ţinea cu adevărat la ea, dar acum, alergând ca o nebună pe alee în jos, înţelese că o iubea mai mult decât orice pe lume.

„Doamnă Barry, ce i s-a întâmplat?" întrebă, cu respiraţia tăiată, calma şi controlata Marilla, mai palidă şi mai îngrozită decât fusese în ani de zile.

Anne răspunse ridicându-şi capul:

„Nu te speria prea tare, Marilla. Am căzut de pe acoperiş. Cred că mi-am scrântit glezna, dar, Marilla, mi-aş fi putut rupe gâtul. Să privim partea bună a lucrurilor."

„Ar fi trebuit să ştiu că o să faci o năzbâtie, dacă te las să te duci la Diana", spuse Marilla, tăioasă şi subtilă, acum că se mai liniştise. „Adu-o în casă şi culc-o pe sofa. Vai de mine, a leşinat copila!"

Chiar aşa era. Copleşită de durere, Annei i se mai împlinise o dorinţă. Leşinase de-adevăratelea.

Matthew, chemat în grabă de la seceriş, fu expediat după doctor, care veni la timp ca să constate că glezna Annei era ruptă.

Seara, când Marilla urcă la mansarda unde zăcea o fetiţă palidă, auzi din pat vocea ei plângătoare.

„Nu-i aşa că ţi-e tare milă de mine, Marilla?"

„E vina ta", spuse femeia coborând transperantul şi aprinzând lampa.

„Tocmai de-aia ar trebui să-ţi fie milă de mine", suspină Anne. „Gândul că eu sunt de vină îmi face situaţia şi mai grea. Mi-ar fi mult mai uşor dacă aş putea da vina pe altcineva. Dar tu ce ai fi făcut, Marilla, dacă ai fi fost provocată să te sui pe acoperiş?"

„Aş fi rămas cu picioarele pe pământ şi i-aş fi lăsat să mă provoace. Ce prostie!"

Anne oftă.

„Da, dar tu ai un caracter ferm, Marilla. Eu n-am. Simţeam că nu mai pot răbda ca Josie Pye să râdă de mine. M-ar fi obsedat toată viaţa. Cred că am fost pedepsită destul de greu şi nu trebuie să mai fii foarte supărată pe mine. În definitiv, nu e plăcut deloc să leşini. Şi ce m-a mai chinuit doctorul când mi-a pus glezna la loc! N-am să pot umbla şase sau şapte săptămâni şi n-am s-o văd pe noua învăţătoare. Nici n-o să mai fie nouă când am să pot să mă duc la şcoală. Şi Gil... toţi or să mi-o ia înainte la lecţii. Sunt o suferindă muritoare. Dar am să-mi dau silinţa să suport totul, numai să ştiu că nu eşti supărată pe mine, Marilla."

„Bine, bine, nu sunt supărată", admise Marilla. „Eşti o copilă nenorocoasă, nu încape îndoială; dar, cum spui, ai suferit destul. Încearcă să mănânci ceva."

„Ce bine că am imaginaţie", se bucură Anne. „Mă va ajuta să trec prin asta cu uşurinţă. Ce crezi că fac oamenii fără imaginaţie când îşi rup oasele, Marilla?"

Anne avu bune motive să-şi binecuvânteze, adesea şi de multe ori, imaginaţia în timpul celor şapte săptămâni care urmară, deşi nu trebui să recurgă în permanenţă la ea. Avu mulţi vizitatori şi nu trecea o zi fără ca fetele de la şcoală să nu vină să-i aducă flori sau cărţi şi să-i povestească tot ce se întâmpla în lumea juvenilă din Avonlea.

„Toţi au fost atât de buni şi de drăguţi cu mine, Marilla", oftă Anne, fericită, în ziua în care putu să facă primii paşi prin casă. „Nu e nici o plăcere să zaci, dar are şi asta o parte bună, Marilla. Descoperi cât de mulţi prieteni ai. Până şi domnul Bell, superintendentul, a venit să mă vadă. Iar el e un domn foarte amabil. Nu are un spirit înrudit, fireşte, dar îmi place şi îmi pare foarte rău că i-am criticat rugăciunile din biserică. Acum sunt de părere că e sincer, numai că are obiceiul să le spună ca şi cum n-ar crede în ele. Ar putea să se corecteze dacă şi-ar da silinţa niţel. I-am dat un mic sfat în privinţa asta. I-am povestit cât de greu mi-a fost şi mie să-mi fac mai interesante rugăciunile de-acasă. El mi-a povestit cum şi-a rupt glezna când era copil. E atât de ciudat să te gândeşti că şi domnul Bell a fost copil! Până şi imaginaţia mea are limite, deoarece la aşa ceva nu mă pot gândi. Când încerc să mi-l imaginez copil, îl văd cu perciuni şi cu ochelari, numai că mai mic. Dar mi-e uşor să mi-o închipui pe doamna Allan ca fetiţă. Doamna Allan a venit să mă vadă de paisprezece ori. Am de ce să fiu mândră, nu-i aşa, Marilla? Mai ales când te gândeşti că soţia unui preot are atât de multe obligaţii. Şi e foarte veselă. Nu mi-a spus niciodată că a fost vina mea şi că speră că din pricina căzăturii am să fiu o fată mai bună. Doamna Lynde mi-a repetat asta de câte ori a fost aici; şi o spunea într-un fel din care se vedea că, deşi spera că am să fiu mai bună, de fapt nu credea. Până şi Josie Pye m-a vizitat. Am primit-o cu toată politeţea; sunt convinsă că îi pare rău că m-a provocat să mă plimb pe acoperiş. Dacă aş fi murit, ar fi purtat toată viaţa pe umeri povara unei negre remuşcări. Diana s-a purtat ca o adevărată prietenă. A venit să mă înveselească în fiecare zi. Dar, oh, am să fiu tare fericită când o să pot merge la şcoală, pentru că am auzit lucruri extraordinare despre noua învăţătoare. Toate fetele spun că e perfect de dulce. Diana spune că are părul blond ondulat, foarte frumos, şi ochii fascinanţi. Se îmbracă elegant, iar mânecile ei bufante sunt mai largi decât ale oricui din Avonlea. În fiecare a doua vineri după-amiază organizează recitări şi toţi pot să declame sau să ia parte la un dialog. E nemaipomenit să te

gândeşti la asta. Josie Pye zice că ei nu-i place, dar ea n-are pic de imaginaţie. Diana, Ruby Gillis şi Jane Andrews pregătesc pentru vinerea viitoare un dialog cu titlul: *O vizită matinală*. În vinerile când nu se ţin recitări, domnişoara Stacy le duce în pădure, la o lecţie în aer liber. Studiază ferigile, florile, păsărelele. Şi fac de două ori pe zi exerciţii de educaţie fizică. Doamna Lynde spune că n-a mai auzit aşa ceva şi că toate se explică prin faptul că avem o învăţătoare, şi nu un învăţător. Dar eu socot că e splendid şi cred că am să descopăr în domnişoara Stacy un suflet înrudit."

„Un singur lucru e limpede ca ziua, Anne", spuse Marilla. „Că limba ta n-a avut nimic de suferit în urma căzăturii de pe acoperiş."

CAPITOLUL 24

Domnişoara Stacy pregăteşte o serbare

Veni luna octombrie până când Anne putu să se ducă iar la şcoală, un octombrie măreţ, auriu şi roşu, cu dimineţi molcome; văile se umpleau de ceţuri delicate, ca şi cum spiritul toamnei le-ar fi întins la soare să le usuce – ametist, sidef, argint, fum roz şi albastru. Roua era atât de grea, încât câmpurile luceau ca nişte straie împărăteşti, iar prin pădurile dese căzuseră mormane de frunze uscate ce şopteau când le călcai în picioare. Aleea cu mesteceni părea o boltă galbenă iar ferigile de pe margini erau veştede. În aer plutea o mireasmă care inspira inimile fetelor de pe potecă şi le făcea să nu se târască precum melcii, ci să se grăbească sprintene spre şcoală; şi era o plăcere să te aşezi din nou în banca ta brună, alături de Diana, în timp ce Ruby Gillis îţi făcea semne din cap, Carrie Sloane îţi trimitea bileţele iar Julia Bell îţi oferea gumă de mestecat. Anne respiră adânc, fericită, îşi ascuţi creionul şi îşi aranjă cărţile în pupitru gândindu-se că viaţa era într-adevăr foarte interesantă.

Descoperi în noua învăţătoare o prietenă apropiată şi binevoitoare. Domnişoara Stacy era o femeie tânără, amabilă şi ve-

selă, care avea darul binecuvântat de a câştiga inimile şi de a păstra afecţiunea elevilor, stimulându-le totodată calităţile. Anne se deschise ca o floare sub această influenţă binefăcătoare. Acum venea acasă cu strălucite dări de seamă despre activitatea şcolii şi despre scopurile ei, pe care Matthew le privea cu admiraţie, iar Marilla cu spirit critic.

„O iubesc pe domnişoara Stacy din toată inima, Marilla. E o adevărată cucoană şi are o voce atât de dulce. Când îmi rosteşte numele, îmi dau seama *instinctiv* că pune un *e* mut la sfârşit. Am avut recitări azi după-amiază. Mi-ar fi plăcut să fi fost şi voi acolo, să mă auziţi cum am declamat *Mary, regina Scoţiei*. Mi-am pus tot sufletul. În drum spre casă, Ruby Gillis mi-a zis că felul în care am rostit versul: *Şi-acum, la braţul tatălui meu, inima mea de femeie se desparte de voi* i-a făcut pielea de găină."

„Păi atunci, ai putea să mi-o declami şi mie, în şură, zilele astea", propuse Matthew.

„Cu plăcere", acceptă Anne, gânditoare. „Dar nu pot s-o spun la fel de bine, ştiu asta. Nu e la fel de emoţionant ca atunci când te afli în faţa întregii şcoli şi când ţi se taie respiraţia la fiecare cuvânt. Ştiu că n-o să-ţi facă pielea de găină."

„Doamna Lynde zice că i s-a făcut ei pielea de găină uitându-se la băieţii care se căţăraseră în vârful copacilor după cuiburi de ciori, pe dealul lui Bell, vinerea trecută", spuse Marilla. „Mă mir că domnişoara Stacy îngăduie aşa ceva."

„Dar ne trebuia un cuib de cioară pentru lecţia de ştiinţe naturale", explică Anne. „Eram la o lecţie în aer liber. Lecţiile în aer liber sunt foarte frumoase, Marilla. Domnişoara Stacy ne explică foarte clar totul. Trebuia să scriem o compunere despre lecţiile în aer liber şi eu scriu cel mai bine."

„Nu fi atât de lăudăroasă. Las-o pe învăţătoare să te laude."

„Păi, m-a lăudat, Marilla. Şi să ştii că nu sunt lăudăroasă. Cum aş putea fi, când sunt atât de proastă la geometrie? Deşi am început să mai înţeleg câte ceva. Explicaţiile domnişoarei Stacy sunt foarte limpezi. Cu toate astea, n-am să fiu niciodată prea tare la geometrie, şi te asigur că gândul acesta e destul de

umilitor. În schimb, îmi place să scriu compuneri. De obicei domnişoara Stacy ne lasă să ne alegem subiectul; pentru săptămâna viitoare avem de scris o compunere despre un om mare. E greu să alegi, când sunt atâţia oameni mari. Cred că e splendid să fii o persoană atât de vestită încât să se scrie compuneri despre tine după ce ai murit. Oh, ce mult mi-ar plăcea să fiu vestită! Când am să fiu mare, o să mă fac sanitară şi o să mă duc cu Crucea Roşie pe câmpuri de bătaie ca mesager al milostivirii. Dacă nu cumva am să plec în ţări străine, ca misionară. Asta ar fi foarte romantic, dar ca să fii misionar trebuie să fii foarte bun, deci nu e cazul. Şi facem în fiecare zi exerciţii de educaţie fizică. Asta te face graţios şi ajută la digestie."

„Ajută, pe naiba!" spuse Marilla, care credea sincer că inovaţiile astea sunt prostii.

Dar toate lecţiile în aer liber, toate declamaţiile de vinerea şi contorsiunile educaţiei fizice păliră în faţa proiectului pe care domnişoara Stacy îl concepu în noiembrie: o serbare dată de elevi la primărie, în seara de Crăciun, cu lăudabilul scop de a contribui la cumpărarea unui drapel pentru şcoală. Cum toţi elevii, de la mic la mare, îmbrăţişară acest plan, pregătirile pentru program începură imediat. Şi, dintre toţi participanţii, nimeni nu fu mai entuziast decât Anne Shirley, care se aruncă în această acţiune cu trup şi suflet, deşi reţinută de dezaprobarea Marillei. Biata femeie susţinea că e o prostie.

„Vi se umple capul cu fleacuri şi vă pierdeţi timpul pe care ar trebui să-l folosiţi pentru lecţii", bombăni ea. „Nu sunt de acord ca elevii să organizeze serbări şi să alerge la repetiţii. Îi face vanitoşi şi făloşi şi îi obişnuieşte cu hoinăreala."

„Dar gândeşte-te la scopul foarte merituos", argumentă Anne. „Drapelul dezvoltă patriotismul, Marilla."

„Fleacuri! Nu e pic de patriotism în voi. Nu vă preocupă decât distracţia."

„Dar ce e aşa rău în a combina patriotismul cu distracţia? Fireşte, e plăcut să organizezi o serbare. O să avem şase coruri, iar Diana va cânta un solo. Eu apar în două dialoguri: *Societatea pentru suprimarea bârfelii* şi *Regina zânelor*. Băieţii pre-

zintă şi ei un dialog. O să am şi două recitări, Marilla. Sunt foarte emoţionată încă de pe acum, dar e o emoţie plăcută. Şi la sfârşit facem un tablou vivant, *Credinţa, Speranţa şi Caritatea*. Diana, Ruby şi eu, îmbrăcate în alb şi cu părul despletit. Eu sunt Speranţa, cu mâinile împreunate – aşa! – şi privind spre cer. Am să-mi repet poeziile la mansardă. Să nu te alarmezi dacă mă auzi gemând. Trebuie să gem din toată inima într-una dintre ele, şi să ştii că e greu să scoţi un bun geamăt artistic, Marilla. Josie Pye e supărată că nu i s-a dat rolul pe care şi-l dorea în dialog. Voia să fie regina zânelor. Caraghios, nu? Cine a auzit vreodată de o regină a zânelor aşa de grasă ca Josie? Zânele trebuie să fie zvelte. Jane Andrews o să fie regina, iar eu, una din doamnele ei de onoare. Josie spune că o doamnă de onoare cu părul roşu e la fel de caraghioasă ca o zână grasă, dar nu mă interesează ce crede Josie. Pe cap am să port o cunună de trandafiri albi, iar Ruby Gillis o să-mi împrumute pantofiorii ei albi, pentru că eu n-am. Zânele poartă pantofiori albi, se ştie. Nici nu-ţi poţi imagina o zână încălţată în cizme, şi mai ales cizme cu tocuri de metal. O să împodobim sala cu ramuri de pin şi cu panglici din hârtie roz, cu câte un moto pe ele. Şi o să apărem două câte două după ce publicul s-a aşezat pe scaune, în timp ce Emma White va cânta la orgă un marş. Oh, Marilla, ştiu că nu eşti la fel de entuziasmată ca mine, dar nu speri că micuţa ta Anne va avea ocazia să se distingă?"

„Tot ce sper e ca tu să te porţi cum trebuie. Am să fiu tare bucuroasă după ce se va termina toată vânzoleala asta şi te vei linişti. Acum nu te mai preocupă nimic altceva; capul ţi-e plin de dialoguri, de gemete şi tablouri vivante. Cât despre limbă, mă mir că nu ţi-ai tocit-o de tot."

Anne oftă şi se mută în curtea din spatele casei, deasupra căreia, printre plopii fără frunze, pe un cer verde ca merele, strălucea luna nouă, şi unde Matthew crăpa lemne. Se aşeză pe o stivă şi discută cu el pe îndelete despre serbare, sigură că are de data asta un ascultător plin de înţelegere.

„Ei bine, socot că o să fie o serbare destul de reuşită. Şi cred că o să-ţi joci rolul cum trebuie", spuse el zâmbind spre feţişoara ei vioaie. Anne îi zâmbi şi ea. Cei doi erau foarte buni prieteni, iar Matthew mulţumea adesea Cerului că nu îi revenea lui educaţia fetei; asta era exclusiv datoria Marillei. Dacă ar fi fost a lui, s-ar fi necăjit mereu din cauza conflictelor dintre înclinaţie şi trista datorie. Aşa cum stăteau lucrurile acum, se simţea liber s-o „răsfeţe" pe Anne – vorba Marillei – după bunul lui plac. O mică încurajare face uneori mai mult decât o educaţie conştiincioasă şi strictă.

CAPITOLUL 25

Matthew vrea mâneci bufante, dar nu pentru el

Matthew trăi zece minute grele. Într-o seară rece şi cenuşie de decembrie, pe la apusul soarelui, intrase în bucătărie şi se aşezase pe lada de lemne să-şi scoată cizmele, fără să-şi dea seama că un cârd de fete, printre care şi Anne, repetau în camera vecină *Regina zânelor*. Intrară deodată în bucătărie îngrămădindu-se şi sporovăind vesele. Nu-l văzură pe Matthew, care se piti după ladă, ascuns în umbră şi ţinându-şi cizmele în mâini. Se uită înfricoşat la copilele care îşi îmbrăcau căciuliţele şi paltoanele, pălăvrăgind despre dialog şi despre serbare. Anne stătea în mijlocul lor, cu ochii larg deschişi, la fel de agitată ca şi ele; dar Matthew băgă de seamă că ea se deosebea cumva de toate celelalte. Faptul care-l supăra însă pe Matthew era că deosebirea consta în ceva ce nu trebuia să existe. Anne avea figura mai luminoasă, ochii mai mari, mai strălucitori şi trăsături mai delicate decât celelalte fete. Oricât de timid şi de distrat era, Matthew începuse să observe aceste amănunte, însă deosebirea care îl preocupa acum nu se referea la trăsăturile feţei. Dar atunci, la ce?

Pe Matthew îl preocupă chestiunea mult timp după ce fetele plecară, braţ la braţ, pe poteca îngheţată, iar Anne se reîntoarse la cărţile ei. Nu voia să discute cu Marilla care, ştia el foarte bine, ar fi strâmbat din nas şi ar fi spus că singura deosebire dintre Anne şi alte fete era că ele tăceau din când în când, în vreme ce Anne nu tăcea niciodată. Matthew îşi dădea seama că observaţia asta nu i-ar fi fost de nici un folos.

Îşi aprinse pipa în seara aceea, spre disperarea Marillei, şi căzu pe gânduri. După două ore de fumat şi cugetare, Matthew descoperi cheia problemei: Anne nu era îmbrăcată ca toate celelalte fete.

Cu cât se gândea mai mult la acest subiect, cu atât i se întărea convingerea că Anne nu se îmbrăcase niciodată ca fetele celelalte – niciodată de când sosise la Green Gables. Marilla îi făcea rochiţe cenuşii, simple, croite toate la fel. Dacă Matthew ar fi ştiut că pentru îmbrăcăminte există modă, gândurile lui s-ar fi oprit aici, dar oricum era sigur că mânecile Annei nu arătau ca mânecile rochiţelor celorlaltor fete. Îşi aminti de cârdul de fete din jurul ei în acea seară, în bluze colorate vesel în roşu şi albastru, şi roz, şi alb, şi se întrebă de ce Marilla o îmbrăca pe Anne în rochii atât de banale şi de sumbre.

Fireşte, era normal să fie aşa. Marilla ştia ce face şi ea era cea care se ocupa de creşterea copilei. Probabil că respecta un anumit principiu înţelept şi greu de pătruns. Dar n-ar fi fost desigur rău ca Anne să fi avut şi ea o rochie frumoasă, ca acelea purtate întotdeauna de Diana Barry. Matthew se hotărî să-i dăruiască una; nu i se va putea obiecta că îşi bagă nasul unde nu-i fierbe oala. Până la Crăciun mai erau doar două săptămâni. O rochie nouă, elegantă, ar fi fost un cadou potrivit. Cu un oftat de mulţumire, Matthew îşi stinse pipa şi plecă la culcare, în timp ce Marilla deschise uşile şi aerisi toată casa.

A doua zi, spre seară, Matthew se duse la Carmody să cumpere o rochie, să scape de beleaua asta cât mai curând. Existau obiecte pe care se pricepea să le aleagă şi pentru care să se târguiască, dar dacă era vorba de cumpărat o rochie, ştia că va fi la cheremul negustorului.

După o îndelungată cugetare, Matthew decise să meargă la prăvălia lui Samuel Lawson, şi nu la cea a lui William Blair. Să ne înţelegem, familia Cuthbert îşi făcea întotdeauna cumpărăturile la William Blair. Era o chestiune de onoare, exact ca a frecventa biserica presbiteriană şi a vota cu conservatorii. Dar cele două fete ale lui William Blair serveau adesea în prăvălie iar lui Matthew îi era groază să dea ochii cu ele. Dacă ar fi ştiut exact ce dorea să cumpere, şi-ar fi luat inima în dinţi, dar într-o chestiune ca asta, în care era nevoie de explicaţii şi de sfaturi, Matthew s-ar fi simţit mai sigur pe el dacă în spatele tejghelei ar fi fost un bărbat. Se hotărî aşadar să se ducă la Lawson, ca să fie servit de Samuel sau de fiul lui.

Dar vai! Matthew nu ştia că Samuel, datorită recentei dezvoltări a afacerilor, angajase şi o femeie; era o nepoată a soţiei lui, şi pe deasupra tânără şi izbitor de frumoasă, cu părul bogat, cu ochii jucăuşi, mari şi căprui, cu un zâmbet larg înnebunitor. Era elegant îmbrăcată şi purta multe brăţări care străluceau şi zornăiau la fiecare mişcare a mâinilor. Matthew se zăpăci de-a binelea când o văzu acolo, iar zornăitul brăţărilor îl scoase din minţi.

„Cu ce vă pot fi de folos astă-seară, domnule Cuthbert?" întrebă domnişoara Lucilla Harris, vioaie şi îndatoritoare, proptindu-se cu ambele mâini în tejghea.

„Aveţi cumva o-o-o greblă de grădină?" se bâlbâi Matthew.

Domnişoara Harris păru oarecum surprinsă, şi pe bună dreptate, auzind că cineva vrea să cumpere greble la mijlocul lui decembrie.

„S-ar putea să ne fi rămas câteva", spuse ea. „Dar sunt în magazie. Mă duc să le caut."

În absenţa ei, Matthew îşi adună gândurile şi se pregăti pentru o nouă încercare.

Domnişoara Harris se reîntoarse cu grebla şi întrebă voioasă:

„Cu ce vă mai pot servi astă-seară, domnule Cuthbert?"

Matthew încercă să ia taurul de coarne şi răspunse:

„Ei bine, dacă tot aţi întrebat, aş putea să mai cumpăr şi o... adică să mă uit la... adică să iau nişte... sământă de fân."

Domnişoara Harris auzise despre Matthew Cuthbert că e cam ciudat; acum însă conchise că e de-a dreptul nebun.

„Nu vindem sământă de fân decât primăvara", explică ea cu superioritate. „La ora asta nu mai avem."

„Oh, desigur, desigur, exact aşa cum spuneţi", se bâlbâi sărmanul Matthew, înşfăcând grebla şi pornind spre uşă. Ajuns în prag, îşi aminti că nu plătise şi se reîntoarse, nenorocit. În timp ce domnişoara Harris număra banii, îşi luă inima în dinţi ca să mai facă o ultimă şi disperată încercare.

„Ei bine, dacă nu vă deranjez prea mult, aş putea să mai cumpăr şi... adică să văd dacă... aveţi şi... nişte zahăr."

„Alb sau brun?" întrebă domnişoara Harris cu răbdare.

„Păi, mai degrabă brun", spuse Matthew cu jumătate de gură.

„Uite colo o ladă", arătă domnişoara Harris scuturându-şi brăţările. „E tot ce mai avem."

„Să-mi daţi vreo zece kilograme", ceru Matthew. Pe frunte îi apăruseră mărgele de sudoare.

După ce făcu jumătate din drumul spre casă, Matthew îşi reveni, în sfârşit. Trecuse prin momente teribile, dar aşa-i trebuia, se gândi el, pentru că greşise ducându-se la prăvălia altcuiva. Ajuns acasă, ascunse grebla în magazia de unelte şi îi dădu zahărul Marillei.

„Zahăr brun!" exclamă ea. „Ce ţi-a venit să cumperi atât de mult? Ştii foarte bine că nu-l folosesc decât la terciul argaţilor şi la dulceaţa de fructe negre. Jerry a plecat, iar dulceaţa am făcut-o de mult. Şi nici nu e bun. Nu-i destul de mărunt şi e prea negru. William Blair nici nu ţine de obicei zahăr atât de prost."

„Am crezut că o să-ţi prindă bine cândva", bâigui Matthew şi o luă din loc.

După ce se tot gândi şi se răzgândi, Matthew ajunse la concluzia că numai o femeie era în stare să facă faţă situaţiei. De Marilla nu putea fi vorba – i-ar fi turnat o găleată cu apă rece în cap. Mai rămânea doar doamna Lynde, pentru că de la nici o altă femeie din Avonlea Matthew n-ar fi îndrăznit să ceară un

sfat. Se duse deci la doamna Lynde, iar buna femeie luă în mâinile ei problema sărmanului bărbat.

„Să-ţi aleg deci o rochie pe care să i-o faci cadou Annei? Desigur. Mă duc mâine la Carmody şi mă ocup eu. Vrei ceva anume? Nu? Bine, am să mă bazez pe gustul meu. Cred că un cafeniu bogat o să-i vină tocmai bine Annei, iar William Blair a adus o stofă care e chiar foarte frumoasă. Poate vrei să o cos eu, pentru că dacă ar coase-o Marilla, Anne ar prinde de veste şi ţi-ar strica surpriza. Bine, am s-o cos. E o nimica toată. Îmi place să cos. Am s-o fac pe măsura nepoatei mele, Jenny Gillis, fiindcă ea şi Anne sunt ca două boabe de mazăre în privinţa măsurii."

„Ei bine, îţi rămân îndatorat", spuse Matthew. „...Dar ştii, mi-ar plăcea... cred că azi se fac mânecile altfel decât pe vremuri. Dacă nu-ţi cer prea mult, mi-ar plăcea să le faci aşa..."

„Mâneci bufante? Dar bineînţeles. Nu-ţi face nici o grijă, Matthew, am s-o croiesc după ultima modă", îl linişti doamna Lynde.

După plecarea lui Matthew, se gândi:

„O să fie o adevărată plăcere s-o vezi pe biata copilă îmbrăcată mai ca lumea. Marilla o îmbracă într-un fel absolut ridicol, asta e, şi mi-a venit de multe ori pe limbă să-i spun, dar m-am abţinut, pentru că Marilla nu primeşte sfaturi şi îşi închipuie că se pricepe să crească copii mai bine decât mine, deşi e fată bătrână. Dar ce să-i faci? Aşa e lumea. Oamenii cu experienţă ştiu însă că nu există metodă sigură care să se potrivească oricărui copil. Ceilalţi cred că e la fel de simplu şi uşor ca regula de trei simplă, pui cele trei numere cum trebuie, şi gata, obţii rezultatul. Dar carnea şi sângele nu ţin de aritmetică, aici greşeşte Marilla Cuthbert. Bănuiesc că vrea să dezvolte în Anne umilinţa îmbrăcând-o aşa cum o face. Dar de fapt dezvoltă invidia şi nemulţumirea. Sunt sigură că fetiţa observă diferenţa dintre hainele ei şi cele ale colegelor. Dar să te gândeşti că Matthew a băgat şi el de seamă... Omul ăsta se trezeşte după ce a dormit şaizeci de ani."

În următoarele două săptămâni, Marilla bănui că Matthew cocea ceva, dar nu putu ghici despre ce era vorba decât în ajunul Crăciunului, când doamna Lynde aduse rochia cea nouă. În general, Marilla se comportă bine, cu toate că nu prea credea în explicaţia diplomatică a doamnei Lynde, şi anume că Anne ar fi descoperit prea devreme surpriza ce i se pregătea.

„Aşadar de aceea arată Matthew atât de misterios şi râde în barbă de două săptămâni încoace, nu-i aşa?" zise ea, cam ţeapănă, dar destul de înţelegătoare. „Bănuiam eu că pune la cale o neghiobie. Trebuie să vă spun că Anne nu are nevoie de alte haine. I-am făcut în toamna asta trei rochii bune, calde, utile, şi tot ce trece de atât e pură extravaganţă. În mânecile acelea e destul material ca să croieşti un pieptar, vă spun eu. Nu faci decât s-o răsfeţi, Matthew; e şi aşa făloasă ca un păun. Bine, sper că acum o să fie mulţumită; ştiu că jinduia după mânecile acelea de cum au apărut. Mânecile bufante s-au tot umflat şi au devenit din ce în ce mai ridicole, iar acum arată ca nişte baloane. La anul, cine le mai poartă n-o să poată intra pe uşă decât într-o parte."

Dimineaţa de Crăciun irupse peste o lume frumoasă şi albă. Fusese un decembrie blând şi oamenii se aşteptaseră la un Crăciun verde, dar peste noapte căzu exact atâta zăpadă cât să îmbrace Avonlea. Anne privi fermecată pe fereastra camerei de la mansardă. Brazii din Pădurea Vrăjită se acoperiseră de zăpadă şi arătau minunat; mestecenii şi cireşii sălbatici aveau contururi sidefii; pe câmpurile arate erau brazde de zăpadă, iar în aer plutea o adiere proaspătă de sărbătoare. Anne coborî scările cântând de răsuna întreaga casă.

„Sărbători fericite, Marilla! Sărbători fericite, Matthew! Ce Crăciun splendid! Îmi pare bine că a nins. Fără zăpadă nu e un adevărat Crăciun, nu-i aşa? Nu-mi plac Crăciunurile verzi. De fapt, nici nu sunt verzi, ci doar cenuşii şi murdare. De ce le zice lumea *verzi*? Oh, Matthew, ce ai acolo? E pentru mine? Oh, Matthew!"

Matthew despachetase rochia din hârtii şi o ţinea la vedere, în timp ce se uita cu o privire triumfătoare la Marilla,

care se prefăcea că umple ceainicul, dar urmărea scena cu coada ochiului.

Anne luă rochia şi o privi cu respect, fără o vorbă. Oh, ce frumoasă era, un cafeniu delicat, mătăsos; la poale avea tivuri cu panglici şi ciucuri, iar la gât, după ultima modă, o undă de dantelă fină. Dar mânecile, mânecile erau de-a dreptul glorioase. Manşete lungi, până la coate, iar deasupra lor două umflături despărţite cu panglici de mătase cafenie.

„Cadou de Crăciun, Anne", spuse Matthew, sfios. „Dar, vai, Anne, nu-ţi place? Ce e cu tine?"

Ochii fetiţei se umpluseră de lacrimi.

„Dacă-mi place? Oh, Matthew!"

Anne întinse rochia pe spătarul scaunului şi îşi încleştă mâinile.

„Matthew, e de-a dreptul minunată! Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc. Uitaţi-vă la mânecile astea. Mi se pare că trăiesc un vis de fericire..."

„Bine, bine, veniţi acum la masă", o întrerupse brusc Marilla. „Trebuie să-ţi spun, Anne, că după părerea mea nu aveai nevoie de rochia asta, dar din moment ce Matthew ţi-a cumpărat-o, vezi să ai grijă de ea. Doamna Lynde ţi-a dăruit o bentiţă de păr. Cafenie, să se asorteze cu rochia. Şi-acum, la masă."

„Mi-e teamă că n-am să pot mânca", spuse Anne cu înflăcărare. „Într-o clipă ca asta, micul dejun e ceva prea comun. Aş prefera să-mi încânt ochii privind rochia. Sunt tare bucuroasă că mânecile bufante sunt încă la modă. Am impresia că n-aş fi supravieţuit dacă n-aş fi avut o rochie cu mâneci bufante înainte de a ieşi din modă. N-aş mai fi fost fericită niciodată. E drăguţ din partea doamnei Lynde că mi-a dăruit bentiţa. Ar trebui să fiu o fată foarte cuminte. Uneori îmi pare rău că nu sunt o fată model şi îmi pun în gând să devin, dar nu ştiu cum, e tare greu să te ţii de hotărâri când îţi ies în cale ispite irezistibile. Totuşi, de data asta am să-mi dau toată silinţa."

După micul dejun „prea comun", Diana apăru pe podul de buşteni albi, o mică siluetă veselă într-un paltonaş purpuriu. Anne alergă pe potecă în întâmpinarea ei.

„Sărbători fericite, Diana! Şi... oh... ce Crăciun minunat! Trebuie să-ţi arăt ceva splendid. Matthew mi-a dăruit o rochie cum nu se poate mai frumoasă, cu mâneci uite-aşa!"

„Şi eu am ceva pentru tine", spuse Diana cu respiraţia întretăiată. „Uite, cutia asta. Tanti Josephine ne-a trimis o ladă plină cu lucruri. Asta e pentru tine. Ţi-aş fi adus-o aseară, dar n-a sosit decât după ce s-a întunecat şi nu-mi prea plăcea să vin pe întuneric prin Pădurea Vrăjită."

Anne deschise cutia şi privi înăuntru. Văzu întâi un cartonaş pe care era scris: *Pentru Anne, fetiţa, şi Sărbători fericite*. Apoi o pereche de pantofiori din piele de ied, cu mărgele pe vârfuri, cu şireturi de mătase şi catarame strălucitoare.

„Oh!" se minună Anne. „Diana, e prea mult. Cred că visez."

„Eu zic că Providenţa e la mijloc", spuse Diana. „Acum nu trebuie să mai împrumuţi pantofii de la Ruby, şi asta e o adevărată binecuvântare, pentru că oricum îţi erau cu două numere prea mari şi ar fi fost oribil să auzi o zână târşâindu-şi picioarele. Josie Pye o să moară de invidie. Şi, auzi, Rob Wright a condus-o pe Gertie Pye acasă, după repetiţia de alaltăseară. Ai mai auzit aşa ceva?"

Toţi şcolarii din Avonlea fură cuprinşi în acea zi de o agitaţie febrilă, pentru că trebuiau să împodobească sala şi să aibă repetiţia generală.

Serbarea avu loc spre seară şi fu un mare succes. Sala era arhiplină. Toţi „artiştii" se prezentară foarte bine, dar Anne fu steaua sclipitoare a acelui eveniment, aşa cum trebui să recunoască până şi invidioasa Josie Pye.

„Oh, a fost o seară strălucită, nu-i aşa?" oftă Anne după serbare, în timp ce se întorcea acasă împreună cu Diana, sub cerul înstelat.

„Totul a mers ca pe roate", spuse Diana, prozaică. „Cred că s-au încasat cel puţin zece dolari. Şi, auzi, domnul Allan o să trimită ziarelor din Charlottetown o dare de seamă."

„Oh, crezi într-adevăr că o să ne vedem numele tipărite în ziare? Mă trec fiori numai gândindu-mă. Soloul tău a fost perfect de elegant, Diana. M-am simţit chiar mai mândră decât

tine când ai fost bisată. Mi-am spus: e omagiată scumpa mea prietenă de cruce."

„Dar şi recitările tale au stârnit o furtună de aplauze, Anne. Cea tristă a fost de-a dreptul splendidă."

„Oh, eram atât de emoţionată, Diana. Când domnul Allan mi-a strigat numele, nici nu mai ştiu cum m-am urcat pe scenă. Mi se părea că un milion de ochi se uitau la mine şi prin mine. Timp de o teribilă clipă, am crezut că nu pot să încep. Dar m-am gândit la mânecile mele bufante şi am prins curaj. Nu le puteam face de râs, Diana. Aşa că am început. Mi se părea că vocea mea vine de undeva de departe. Mă simţeam ca un papagal. Ce noroc pe mine că am repetat recitările alea de sute de ori, sus, la mansardă. Crezi că am gemut bine?"

„Da, ai gemut foarte bine", o asigură Diana.

„La sfârşit, când m-am aşezat, am văzut-o pe bătrâna doamnă Sloane ştergându-şi ochii. Am fost fericită că am reuşit să impresionez pe cineva. E atât de romantic să iei parte la o serbare, nu-i aşa? Rămâne o seară de neuitat."

„Dar şi dialogul băieţilor a fost bun, nu crezi?" spuse Diana. „Gilbert Blythe a fost pur şi simplu splendid. Eu cred, Anne, că felul în care te porţi cu el e urât. Lasă-mă să termin. Când ai plecat de pe scenă, ţi-a căzut din păr un trandafir. L-am văzut pe Gil cum l-a ridicat şi l-a pus în buzunarul de la piept. Asta e. Cât eşti tu de romantică, ar trebui să fii încântată."

„Nu mă interesează absolut deloc ce face acea persoană", spuse Anne cu mândrie. „Nu-mi pierd timpul gândindu-mă la el, Diana."

În seara aceea, după ce Anne se duse la culcare, Marilla şi Matthew care, după douăzeci de ani, fuseseră şi ei la o serbare, se aşezară în bucătărie la gura sobei.

„Ei, cred că Anne a noastră a fost la înălţime", spuse, încântat, Matthew.

„Da, a fost", admise Marilla. „E o fată deşteaptă, Matthew. Şi arăta chiar foarte drăguţ. M-am cam opus eu la serbarea asta, dar cred, în cele din urmă, că nu face rău nimănui. Oricum, am fost foarte mândră de Anne; dar bineînţeles că n-am să i-o spun."

„Ei, am fost şi eu mândru de ea şi i-am spus-o, înainte de a se duce la culcare", mărturisi Matthew. „Zilele astea ar trebui să ne gândim ce facem cu ea, Marilla. Socot că ar avea nevoie de ceva mai bun decât şcoala din Avonlea."

„Avem destul timp să ne gândim la asta", spuse Marilla. „În martie împlineşte abia treisprezece ani, deşi m-a surprins astă-seară să văd cât a crescut. Doamna Lynde i-a croit rochia niţel prea lungă, ceea ce o face să pară mai înaltă. Învaţă bine şi cred că cel mai potrivit lucru ar fi s-o trimitem la Queen's College, când vine vremea. Dar nu e cazul să vorbim despre asta decât peste un an sau doi."

„Ei, nu strică să ne gândim din când în când", conchise Matthew. „Lucrurile astea ies cu atât mai bine cu cât te gândeşti la ele mai mult."

CAPITOLUL 26

Ia fiinţă un club literar

Tineretului din Avonlea îi veni greu să se întoarcă la monotonia existenţei de toate zilele. Annei, în mod special, viaţa i se părea înfricoşător de plată, alterată şi inutilă, după ce sorbise timp de săptămâni din cupa senzaţiilor tari. Cum putea ea să se reîntoarcă la micile plăceri ale acelor îndepărtate zile de dinainte de serbare? La început, după cum îi mărturisi Dianei, nu crezu că va reuşi.

„Sunt absolut sigură, Diana, că viaţa noastră nu va mai fi niciodată la fel ca odinioară", spuse ea cu jale, ca şi cum s-ar fi referit la o perioadă trecută de cel puţin cincizeci de ani. „Poate că o dată cu timpul am să mă obişnuiesc, dar mi-e teamă că serbările îţi strică viaţa de toate zilele. Cred că de aceea Marilla e împotriva lor. Marilla a fost dintotdeauna o femeie foarte raţională. Probabil că e mult mai bine să fii raţional, deşi nu cred că aş vrea să fiu o persoană raţională, pentru că a fi raţional e atât de neromantic... Doamna Lynde spune că pentru mine riscul acesta nu există, dar nu poţi şti niciodată. Acum simt că am să devin raţională după ce am să mai cresc. Poate

fiindcă sunt foarte obosită. Noaptea trecută n-am închis un ochi. Stăteam în pat şi mă gândeam tot mereu la serbare. Cred că asta rămâne partea bună a serbărilor: e plăcut să revii cu gândul asupra lor."

Până la urmă, şcoala din Avonlea alunecă înapoi pe făgaşul obişnuit şi îşi reluă vechile preocupări. Serbarea lăsase urme, totuşi. Ruby Gillis şi Emy White, care se certaseră pe tema întâietăţii la intrarea în scenă, nu mai stăteau în aceeaşi bancă şi astfel se frânse o promiţătoare prietenie de trei ani. Josie Pye şi Julia Bell nu-şi vorbiră timp de trei luni pentru că Josie Pye îi spusese lui Bessie Wright că plecăciunea Juliei Bell înainte de a-şi începe recitarea îi amintea de o găină care se apleca să înhaţe o boabă de porumb, iar Bessie îi spusese asta Juliei. Relaţiile dintre familia Sloane şi familia Bell se rupseseră întrucât membrii familiei Bell susţineau că membrii familiei Sloane avuseseră o prea mare felie din program, iar membrii familiei Sloane declaraseră că membrii familiei Bell nu fuseseră în stare să se achite onorabil nici măcar de puţinul ce le revenise. În fine, Charlie Sloane îl bătu pe Moody Spurgeon MacPherson, pentru că Moody Spurgeon spusese că Anne Shirley prea se lăuda cu recitările ei; atunci Moody Spurgeon o încasă. Ca urmare, sora lui Moody Spurgeon, Ella May, nu vorbi cu Anne Shirley până la sfârşitul iernii. Cu excepţia acestor mărunte fricţiuni, munca în micul regat al domnişoarei Stacy continuă neted şi cu regularitate.

Săptămânile de iarnă alunecau în trecut una după alta. Fusese o iarnă neobişnuit de blândă, cu atât de puţină zăpadă, încât Anne şi Diana se duceau la şcoală aproape în fiecare zi pe Poteca Mestecenilor. În ziua de naştere a Annei, se plimbau agale pe alee, cu ochii larg deschişi şi cu urechile ciulite, în ciuda pălăvrăgelii, pentru că domnişoara Stacy le spusese că vor avea de scris o compunere pe tema: „O plimbare de iarnă prin pădure", deci era cazul să fie atente.

„Gândeşte-te, Diana, împlinesc azi treisprezece ani", spuse Anne cu o voce speriată. „Nici nu-mi vine să cred. Când m-am trezit azi-dimineaţă, mă aşteptam ca totul să fie diferit. Tu ai

împlinit treisprezece ani acum o lună, aşa că ţie nu ţi se mai pare o noutate, ca mie. Viaţa pare mult mai interesantă. Peste doi ani am să fiu o adultă. E o mare mângâiere să ştiu că voi putea folosi vorbe mari fără să provoc râsul nimănui."

„Ruby Gillis mi-a şoptit că are de gând să-şi aleagă un drăguţ de cum împlineşte cincisprezece ani", spuse Diana.

„Ruby Gillis nu se gândeşte decât la băieţi", pufni Anne cu dispreţ. „În realitate, deşi se preface supărată, e foc de bucuroasă când i se dă atenţie. Dar mi-e teamă că bârfesc. Doamna Allan zice că nu trebuie să bârfim niciodată, dar îţi alunecă de pe limbă tot felul de vorbe înainte de a prinde de veste, nu-i aşa? Nu pot de pildă să vorbesc despre Josie Pye fără s-o bârfesc, aşa că n-o pomenesc niciodată. Cred că ai observat. Îmi dau toată silinţa să fiu ca doamna Allan, pentru că e perfectă, după opinia mea. Domnul Allan e de aceeaşi părere. Doamna Lynde spune că el adoră şi pământul pe care calcă ea şi că n-ar fi tocmai potrivit ca un preot să-şi verse toată dragostea asupra unei muritoare. Dar, Diana, chiar şi preoţii sunt oameni şi au şi ei păcate, ca toţi ceilalţi. Am avut duminica trecută o foarte interesantă conversaţie cu doamna Allan, despre păcate. Sunt puţine lucruri despre care se cuvine să vorbeşti duminica, iar păcatele fac parte dintre acestea. Păcatul meu cel mai mare este că am prea multă imaginaţie şi îmi neglijez îndatoririle. Mă străduiesc din toate puterile să mă corectez, şi acum, că am treisprezece ani, cred că am să reuşesc."

„Peste patru ani o să ne pieptănăm cu coc", spuse Diana. „Alice Bell are doar şaisprezece ani şi poartă coc, dar cred că e ridicol. În ce mă priveşte, am să aştept până o să fac şaptesprezece."

„Dacă aş avea nasul borcănat ca Alice Bell..." începu Anne cu hotărâre. „Atunci n-aş... Ia uite, n-am să spun mai departe pentru că aş bârfi-o foarte rău. Şi-apoi, să-mi compar nasul cu al ei e vanitate. Mi-e teamă că mă gândesc prea mult la nasul meu, de când mi s-a făcut un compliment, mai de mult. E o mare mângâiere. Oh, Diana, uite un iepure! Să nu uităm să-l punem în compunerea noastră despre pădure. Cred că pădurea arată la fel de frumos şi iarna, şi vara. Acum e atât de albă şi de liniştită, încât pare că doarme şi visează vise frumoase."

„N-o să-mi fie greu să fac o compunere despre pădure", zise Diana. „Dar cea pe care trebuie s-o predăm luni e teribilă. Ce mai idee a avut domnişoara Stacy să ne ceară să scriem o povestire din capul nostru!"

„Cum aşa? E simplu ca bună ziua", spuse Anne.

„E simplu pentru tine, că ai imaginaţie", replică Diana. „Dar ce te-ai fi făcut dacă te-ai fi născut fără? Probabil că ai şi scris-o, nu?"

Anne aprobă din cap, silindu-se să nu pară prea bucuroasă, dar nu reuşi.

„Am scris-o lunea trecută, seara. Se cheamă *Rivala geloasă* sau *Nici moartea nu ne desparte*. I-am citit-o Marillei şi a spus că e încâlcită şi proastă. Pe urmă i-am citit-o lui Matthew, care a spus că e excelentă. Acesta e criticul care îmi place. E o povestire dulce şi tristă. Am plâns ca un copil când am scris-o. E vorba de două fete frumoase, pe nume Cordelia Montmorency şi Geraldine Seymour, care locuiau în acelaşi sat, prietene devotate. Cordelia era o brunetă maiestuoasă, cu o coroană de păr negru ca miezul nopţii şi cu ochii de întuneric. Geraldine era blondă ca o regină, cu părul ca firul de aur tors, având ochii catifelaţi, purpurii."

„N-am văzut pe nimeni cu ochii purpurii", spuse Diana şovăind.

„Nici eu. I-am inventat. Îmi trebuia ceva ieşit din comun. Geraldine are frunte de alabastru. Am descoperit ce e o frunte de alabastru. Acesta e unul din avantajele vârstei de treisprezece ani: ştii mult mai multe decât la doisprezece ani."

„Bun. Şi ce s-a întâmplat cu Cordelia şi Geraldine?" întrebă Diana, care începea să fie interesată de soarta lor.

„Crescură frumoase, una lângă alta, până la vârsta de şaisprezece ani. Atunci sosi în satul lor Bertram De Vere şi se îndrăgosti de blonda Geraldine. I-a salvat viaţa când calul ei a luat-o razna, iar ea a leşinat în braţele lui. A dus-o acasă, pe

braţele lui, trei mile, pentru că – îţi dai seama – trăsurica ei se zdrobise. Mi-a fost cam greu cu cererea în căsătorie deoarece n-am avut nici o experienţă din care să mă inspir. Am întrebat-o pe Ruby Gillis dacă ştie cum se fac cererile în căsătorie, pentru că m-am gândit că ea, având atâtea surori măritate, e o autoritate în materie. Ruby mi-a povestit că se ascunsese în cămară când Malcolm Andrews o ceruse în căsătorie pe sora ei, Susan. Cică Malcolm i-a spus Susanei că bătrânul Andrews trecuse ferma pe numele lui şi-apoi a adăugat: «Ce-ar fi, fă fetiţo, să ne împreunăm în toamna asta?», iar Susan a răspuns: «Da, nu, lasă-mă să mă gândesc», şi gata, s-au logodit. Mi s-a părut însă că stilul acesta nu e tocmai romantic, aşa că până la urmă a trebuit să inventez altul, cum m-am priceput. Mai înflorit şi mai poetic. Bertram cade în genunchi, deşi Ruby Gillis a zis că acum nu se mai poartă. Geraldine acceptă şi ţine o cuvântare de o pagină. Pot să-ţi spun că această cuvântare a ei mi-a dat multă bătaie de cap. Am rescris-o de cinci ori, dar cred că e o capodoperă. Bertram i-a dăruit un inel cu diamant şi un colier de rubine şi a anunţat-o că vor pleca în călătorie de nuntă în Europa, pentru că avea o avere imensă. Dar, vai, umbrele căzură pe poteca lor. Cordelia era îndrăgostită în taină de Bertram, şi când Geraldine i-a spus că se logodiseră, s-a înfuriat foarte, mai ales când a văzut inelul şi colierul de rubine. Prietenia ei faţă de Geraldine s-a transformat într-o ură amară şi Cordelia a jurat că nu se va mărita niciodată cu Bertram, dar s-a prefăcut în continuare că rămâne prietenă cu Geraldine, ca şi până atunci. Într-o seară, stăteau pe pod, deasupra unui râu năvalnic. Cordelia, crezând că sunt singure, o îmbrânci pe Geraldine în apă, râzând batjocoritor – ha, ha, ha. Dar Bertram o văzu şi sări imediat în apă exclamând: «Am să te salvez, unica mea Geraldine.» Dar vai, uitase că nu ştie să înoate şi s-au înecat amândoi, îmbrăţişaţi. Trupurile lor au fost găsite mai târziu pe mal. Au fost îngropaţi în acelaşi cavou, iar înmormântarea lor a fost foarte măreaţă. O poveste care se termină cu o înmormântare e mult mai romantică decât dacă se termină cu o nuntă. Cât despre Cordelia, a înnebunit de remuşcări şi a fost

închisă într-un azil de nebuni. Socot că asta e o răsplată poetică pentru crima ei."

„Ce poveste minunată!" oftă Diana, care aparţinea aceleiaşi şcoli de critică literară ca şi Matthew. „Nu înţeleg cum poţi să scoţi din capul tău lucruri atât de senzaţionale, Anne. Aş vrea să am şi eu o imaginaţie ca a ta."

„Ai avea dacă ţi-ai cultiva-o", spuse Anne, veselă. „Am un plan, Diana. Ce-ar fi să formăm un club literar, noi două, şi să scriem povestiri, ca exerciţiu. Am să te ajut până ai să poţi să le scrii singură. Trebuie doar să-ţi dezvolţi imaginaţia. Aşa crede şi domnişoara Stacy. Numai să găsim calea cea bună. I-am pomenit de Pădurea Vrăjită, dar a zis că am pornit-o pe un drum greşit."

Aşa a luat fiinţă clubul literar. La început se limita la Diana şi la Anne, dar curând se lărgi şi-i cuprinse pe Jane Andrews, pe Ruby Gillis şi încă vreo două fete care doreau să-şi dezvolte imaginaţia. Băieţi nu erau admişi, deşi Ruby fu de părere că ar fi fost mai distractiv cu ei. Fiecare membru trebuia să scrie o povestire pe săptămână.

„E foarte interesant, Marilla", spuse Anne. „Fiecare fată îşi citeşte cu voce tare povestirea şi apoi discutăm. Le vom păstra cu sfinţenie şi le vom lăsa moştenitorilor noştri să le citească. Avem fiecare un pseudonim. Eu sunt Rosamund Montmorency. Toate fetele se descurcă destul de bine. Ruby Gillis e cam prea sentimentală. Pune prea multă dragoste în povestirile ei şi, după cum ştii, mai bine mai puţin decât prea mult. Jane nu pune deloc – zice că se simte caraghioasă când le citeşte cu voce tare. Povestirile ei sunt foarte cuminţi. Diana îşi încarcă povestirile cu crime. Spune că atunci când nu ştie ce să facă cu personajele, le omoară ca să scape de ele. De cele mai multe ori trebuie să le explic eu ce să scrie, dar mie nu-mi vine greu, pentru că am un milion de idei."

„După părerea mea, treaba asta cu scrisul de povestiri le întrece pe toate", izbucni Marilla, ţâfnoasă. „Vă umpleţi capul cu prostii, în loc să vă vedeţi de lecţii. A citi povestiri e destul de rău, dar a le scrie e şi mai rău."

„Dar avem grijă să punem în ele câte o morală, Marilla", explică Anne. „Insist asupra acestui punct. Toţi oamenii buni sunt răsplătiţi, iar cei răi sunt pedepsiţi după fapte. Sunt sigură că asta are un efect binefăcător. Morala e totul. Aşa susţine domnul Allan. Le-am citit, lui şi doamnei Allan, o povestire de-a mea şi amândoi au spus că morala era excelentă. Numai că au râs unde nu trebuia. Îmi place mai mult când ascultătorii plâng. Jane şi Ruby plâng aproape totdeauna când ajung la părţile mai patetice. Diana i-a scris mătuşii ei Josephine despre clubul nostru şi mătuşa ei Josephine i-a răspuns că i-ar plăcea să-i trimitem câteva din lucrările noastre. Am copiat patru dintre povestirile cele mai bune şi i le-am trimis. Domnişoara Josephine Barry ne-a scris că în viaţa ei n-a citit ceva mai amuzant. Ne-am cam mirat, pentru că povestirile erau toate foarte patetice şi mureau aproape toate personajele. Dar mă bucur că domnişoarei Barry i-au plăcut. Înseamnă că clubul nostru aduce un strop de bine în lumea asta. Acesta trebuie să fie scopul nostru în tot ce facem, zice doamna Allan. Mă străduiesc să urmăresc scopul acesta, zău, numai că uit de el câteodată. Sper să fiu măcar niţel ca doamna Allan când am să mai cresc. Crezi că am şanse, Marilla?"

„N-aş zice că ai prea multe", răspunse, ironică, Marilla. „Sunt sigură că doamna Allan n-a fost niciodată atât de uitucă şi de zăpăcită ca tine."

„Nu, dar nici nu a fost întotdeauna atât de bună ca acum", spuse Anne, foarte serioasă. „Mi-a mărturisit chiar ea că a fost o mare ştrengăriţă când era mică şi că dădea mereu de bucluc. M-am simţit foarte încurajată când am auzit asta. E urât din partea mea că mă simt încurajată când aud că şi alţii au fost răi? Doamna Lynde aşa zice. Doamna Lynde zice că se simte şocată ori de câte ori aude despre cineva că a făcut ceva rău, indiferent de vârstă. Doamna Lynde zice că l-a auzit odată pe un preot mărturisind că a furat, când era copil, o bucată de prăjitură cu zmeură din cămara mătuşii lui, şi că n-a mai avut după aceea pic de respect pentru acel preot. Eu n-aş fi făcut asta. M-aş fi gândit că a fost un gest nobil din partea lui că şi-a

recunoscut greşeala şi că putea servi ca exemplu pentru toţi băieţii răi care fac prostii şi pe urmă le pare rău, să ştie că poate, când vor fi mari, vor ajunge şi ei să fie preoţi, în ciuda greşelilor lor. Eu aşa cred, Marilla."

„Iar eu cred că ar fi timpul să termini de spălat vasele", i-o reteză Marilla. „Ţi-a luat o jumătate de oră în plus, din cauza pălăvrăgelii tale. Învaţă-te să lucrezi mai întâi şi pe urmă să vorbeşti."

CAPITOLUL 27

Vanitatea unui suflet rănit

Într-o seară, la sfârşitul lunii aprilie, pe când venea spre casă de la o şedinţă a Societăţii de Ajutorare, Marilla era cuprinsă de acea plăcută înfiorare pe care o aduce primăvara în sufletele tuturor, tineri şi bătrâni, veseli sau trişti. Marilla nu era obişnuită să-şi analizeze gândurile şi sentimentele. Îşi închipuia probabil că se gândeşte la cutia milei şi la covorul nou din sacristie, dar sub reflecţiile acestea se ascundea o armonioasă percepţie a câmpurilor roşii din care se ridicau ceţuri purpurii sub soarele în asfinţit. Umbrele lungi şi ascuţite ale brazilor cădeau peste poiana de dincolo de râu, iar arţarii cu muguri roşietici tremurau în oglinda heleşteului din marginea pădurii. Întreaga lume se trezea. În pământul cenuşiu palpitau porniri misterioase, iar primăvara se desfăşurase peste ţară. Pasul Marillei era mai uşor şi mai sprinten datorită acestei veselii primare.

Ochii ei poposiră cu duioşie pe Green Gables, care o privea prin reţeaua de copaci reflectând lumina soarelui în ferestrele ei strălucitoare. În timp ce călca pe poteca umedă, Marilla se gândea că era o mare fericire să se reîntoarcă acasă, la focul

vioi din sobă şi la masa frumos aranjată pentru ceai, nu ca mai de mult, înainte de sosirea Annei.

Ca urmare, când intră în bucătărie şi găsi soba rece şi nici urmă de Anne, se simţi dezamăgită şi se supără, pe bună dreptate. Îi spusese fetiţei să pregătească ceaiul pentru ora cinci, dar acum trebuia să se schimbe în grabă şi să prepare ea însăşi mâncarea, înainte ca Matthew să se întoarcă de la arat.

„Am să-i zic vreo câteva domnişoarei Anne când o să vină acasă", se gândi Marilla furioasă, tăind, cu mai multă energie decât ar fi fost nevoie, nişte vreascuri ca să aprindă focul. Matthew sosi şi se aşeză la locul lui, aşteptându-şi cu răbdare ceaiul. „Huzureşte pe undeva cu Diana, scriind poveşti sau repetând dialoguri, sau făcând cine ştie ce alte neghiobii, fără să se gândească la ceas şi la îndatoririle ei. Trebuie s-o lecuiesc odată pentru totdeauna. Puţin îmi pasă că doamna Allan spune că e cea mai deşteaptă şi cea mai dulce copilă din câte a văzut. Poate că e deşteaptă şi dulce, dar capul îi e plin de prostii şi nu poţi şti niciodată ce-o să i se năzare. Cum se vindecă de vreo ciudăţenie, cum pică într-alta. Uite, spun acum exact ceea ce a spus la şedinţă Rachel Lynde şi m-a supărat. Noroc că doamna Allan i-a luat Annei apărarea, pentru că dacă n-ar fi făcut-o, aş fi fost în stare să mă cert cu Rachel în public. Anne are multe defecte, Dumnezeu ştie, şi departe de mine gândul să le neg. Dar eu o cresc, şi nu Rachel Lynde, care i-ar găsi hibe şi arhanghelului Gabriel dacă ar trăi la Avonlea. Oricum, Anne nu trebuia să plece, când i-am dat casa în grijă. Trebuie să spun că, în ciuda defectelor ei, n-am socotit-o niciodată neascultătoare şi nedemnă de încredere. Îmi pare rău că descopăr asta acum."

„Ei bine, nu ştiu", spuse Matthew care, fiind răbdător şi înţelept, dar mai ales flămând, socoti că e preferabil s-o lase pe Marilla să-şi verse focul nestingherită, deoarece ştia din experienţă că îşi făcea lucrul mult mai repede dacă nu o întrerupea cu argumente inoportune. „Poate că te grăbeşti cu judecata, Marilla. Nu spune că e nedemnă de încredere până nu eşti sigură că nu te-a ascultat. Poate că există o explicaţie... Anne este foarte tare la explicaţii."

„Nu e aici, deşi am rugat-o să stea acasă", răspunse Marilla. „Nu cred că are o explicaţie mulţumitoare pentru asta. Fireşte că tu îi ţii partea, dar eu mă ocup de creşterea ei, nu tu."

Se întunecase, cina era pe masă, dar nici urmă de Anne, care nu apăru nici pe podeţul de buşteni, nici pe Aleea Îndrăgostiţilor, intrând precipitat şi căindu-se că îşi neglijase îndatoririle. Mai târziu, Marilla spălă şi uscă vasele, supărată. Având nevoie de lumină ca să coboare în pivniţă, urcă la mansardă să ia o lumânare din camera fetei. Aprinse chibritul şi o descoperi pe Anne, culcată cu faţa în jos pe pat, printre perne.

„Sfinte Dumnezeule!" exclamă, uimită, Marilla. „Dormeai?"

„Nu", răspunse Anne.

„Eşti bolnavă?" întrebă Marilla, îngrijorată, apropiindu-se de pat.

Anne se acoperi cu pernele ca şi cum ar fi dorit să se ascundă definitiv de ochii muritorilor.

„Nu sunt bolnavă, dar, te rog, Marilla, pleacă şi nu te mai uita la mine. Am ajuns pe culmile disperării şi nu-mi mai pasă cine o să fie în fruntea clasei, nici cine o să scrie cea mai bună compunere sau cine o să cânte duminica în corul şcolii. Lucruri mărunte ca acestea nu mai au acum importanţă pentru mine, deoarece nu cred că am să mai fiu vreodată în stare să ies din casă. Mi-am încheiat cariera. Te rog, Marilla, pleacă şi nu te uita la mine."

„N-am mai auzit una ca asta de când sunt", bâigui Marilla, complet derutată. „Anne Shirley, ce ţi s-a întâmplat? Ce-ai mai făcut? Ridică-te şi spune, chiar în clipa asta. M-ai auzit? Ei drăcie, ce mai e?"

În disperarea ei, Anne alunecă pe podea, supusă.

„Uită-te la părul meu", şopti ea.

Marilla ridică lumânarea şi privi atent părul Annei, o masă întunecată căzându-i greu pe umeri. Avea, fără îndoială, un aspect ciudat.

„Anne Shirley, ce-ai făcut cu părul? E verde!"

Dacă ar fi fost o culoare pământească, ai fi putut spune că e verde – un verde straniu, mohorât, ca al bronzului coclit, cu dungi roşii de păr nevopsit care îi accentuau aspectul sinistru.

Marilla nu văzuse în viaţa ei ceva mai grotesc decât părul Annei în clipele acelea.

„Da, e verde", gemu Anne. „Am crezut că nimic nu e mai urât decât părul meu roşu, dar acum ştiu că un păr verde e de zece ori mai oribil. Oh, Marilla, nu-ţi poţi închipui cât de nenorocită sunt."

„Nu-mi pot închipui într-adevăr cum ai ajuns în halul ăsta, dar am de gând să aflu", spuse Marilla. „Vino jos în bucătărie, e prea frig aici, şi povesteşte ce-ai făcut. De la o vreme mă aşteptam eu la vreo nouă boroboaţă, pentru că în ultimele două luni ai fost mult prea cuminte. Ei, ce-ai făcut cu părul?"

„L-am vopsit."

„L-ai vopsit! Ţi-ai vopsit părul! Anne Shirley, nu ştii că e imoral?"

„Ba da, ştiam că e cam imoral", admise Anne. „Dar m-am gândit că merită să faci ceva puţin imoral ca să scapi de părul roşu. Am chibzuit eu, dar aveam de gând să fiu pe viitor mult mai cuminte, ca să compensez."

„Bine, dar dacă ar merita să-mi vopsesc părul, mi l-aş vopsi într-o culoare decentă", spuse în ironie Marilla. „Nu mi l-aş fi făcut verde în nici un caz."

„Dar n-am vrut să iasă verde, Marilla", protestă Anne, nefericită. „Dacă faci o greşeală, s-o faci măcar cu un scop bun. Mi-a spus că o să am părul negru ca pana corbului, mi-a dat toate asigurările. Nu puteam să-i pun vorbele la îndoială pentru că ştiu cum te simţi când cineva se îndoieşte de spusele tale, Marilla. Şi doamna Allan zice că nu trebuie să bănuim pe nimeni că nu spune adevărul, dacă nu avem nici o dovadă că minte. Am acum o dovadă, părul meu verde e o dovadă acceptabilă pentru oricine, dar atunci n-o aveam şi am crezut fiecare cuvânt pe care l-a rostit, *în mod implicit*."

„Cine a spus? Despre cine vorbeşti?"

„Negustorul ambulant care a fost aici azi după-masă."

„Anne Shirley, de câte ori ţi-am atras atenţia să nu-i laşi pe italienii ăştia să intre în casă? Nu vreau să-i încurajez să vină pe-aici."

„Păi, nu l-am lăsat să intre în casă. Mi-am amintit ce mi-ai spus, aşa că am ieşit, am închis uşa cu cheia şi i-am privit marfa pe scări. Şi-apoi nici nu era italian, era evreu din Germania. Avea o ladă mare plină cu tot felul de lucruri minunate şi mi-a declarat că muncea din greu ca să-şi aducă nevasta şi copiii din Germania. Vorbea cu atâta duioşie despre ei, încât mi-a mişcat sufletul. Am vrut să cumpăr ceva de la el, ca să-l ajut într-o acţiune atât de nobilă. Şi-apoi, deodată, am văzut sticluţa cu vopsea de păr. Negustorul a garantat că vopseşte părul într-un negru frumos, ca pana corbului, care nu se şterge la spălat. M-am văzut deodată cu părul negru şi tentaţia a fost prea mare. Dar costa şaptezeci şi cinci de cenţi iar eu n-aveam decât cincizeci, rămaşi din economiile mele. Cred că negustorul avea o inimă foarte miloasă, pentru că mi-a spus că, de dragul meu, lasă din preţ, la cincizeci de cenţi, chiar dacă mi-o dădea în pierdere. Aşa că am cumpărat-o şi îndată ce a plecat am venit aici şi mi-am aplicat-o pe păr, cu peria cea veche, aşa cum scria în instrucţiuni. Am folosit toată sticluţa. Şi, oh, Marilla, când am văzut ce culoare căpătase părul meu, am avut deodată remuşcări pentru fapta mea imorală şi de-atunci am remuşcări încontinuu, pot să te asigur."

„Sper că remuşcările or să-ţi fie de folos", spuse cu asprime Marilla. „Ai văzut cu propriii tăi ochi unde conduce vanitatea, Anne. Idee n-am ce se poate face, dar să încercăm să-ţi spălăm părul bine şi să vedem ce-o să iasă."

În consecinţă, Anne îşi spălă părul, frecându-l zdravăn cu apă şi săpun, dar nu se văzu nici o deosebire. Negustorul nu minţise când afirmase că vopseaua nu se spală, deşi în alte privinţe veridicitatea declaraţiilor lui putea fi atacată.

„Oh, Marilla, ce mă fac?" întrebă Anne plângând. „N-am să supravieţuiesc. Lumea aproape că mi-a uitat celelalte greşeli, prăjitura cu liniment, beţia Dianei şi cearta mea cu doamna Lynde, dar pe asta n-o s-o uite niciodată. O să creadă că nu sunt o fată respectabilă. Oh, Marilla, *cum noi înşine cădem în plasă când vrem să înşelăm*. Asta e poezie, dar e adevărată. Şi cum o să mai râdă Josie Pye! Marilla, n-am să pot da ochii cu

Josie Pye. Sunt cea mai nefericită fiinţă din Prince Edward Island."

Nefericirea Annei continuă încă o săptămână. În tot acest timp nu ieşi din casă şi îşi spălă părul cu săpun în fiecare zi. Numai Diana cunoştea secretul fatal, dar promisese solemn că nu-l va divulga. Lucrurile ar fi rămas aşa, dacă la sfârşitul săptămânii Marilla nu ar fi luat o hotărâre.

„Nu se mai poate, Anne. Vopseaua asta e încăpăţânată. Trebuie să-ţi tai părul; altă soluţie nu există. Nu poţi să ieşi din casă în halul ăsta."

Annei îi tremurau buzele, dar recunoscu adevărul din spusele Marillei. Cu un oftat adânc se supuse.

„Te rog, Marilla, taie-mi părul imediat şi să terminăm odată! Simt cum mi se rupe inima. M-a cuprins o tristeţe neromantică. În cărţi, fetele îşi pierd părul după o boală sau şi-l vând ca să facă o faptă bună cu banii. Sunt sigură că nu mi-ar părea nici pe jumătate atât de rău dacă mi-aş pierde părul în acelaşi mod. Dar nu e nici o mângâiere să-ţi tai părul pentru că ţi l-ai vopsit în culori îngrozitoare, nu-i aşa? Am să plâng tot timpul cât mi-l tai, dacă nu te deranjează. E o tragedie!"

Anne plânse atunci, dar mai târziu, când urcă la mansardă şi se privi în oglindă, se calmă totuşi. Marilla o tunsese aproape până la piele. Rezultatul nu era deloc atrăgător, ca să vorbim cu cât mai multă bunăvoinţă posibilă. Anne întoarse imediat oglinda spre perete.

„N-am să mă privesc în oglindă până nu-mi creşte părul", exclamă ea cu pasiune.

Pe urmă însă îndreptă oglinda.

„Ba da, am să mă privesc, să-mi ispăşesc fapta mea imorală. Am să mă uit în oglindă de câte ori intru în odaie, să văd cât de urâtă sunt. Şi nici n-am să-mi imaginez că aş fi altfel. Nu m-am gândit niciodată că sunt mândră de părul meu, dar acum ştiu că eram. Deşi roşu, părul meu era lung, bogat şi ondulat. Acum mă aştept să mi se întâmple ceva şi cu nasul."

Lunea următoare Anne făcu senzaţie la şcoală cu noua tunsoare, dar spre liniştea ei, nimeni nu ghici adevărata cauză,

nici chiar Josie Pye, care totuşi nu se reţinu să-i spună că arăta ca o perfectă sperietoare de ciori.

„Nu i-am răspuns la provocarea asta“, se destăinui Anne în acea seară Marillei, care zăcea pe sofa după una din durerile ei de cap. „Mi-am zis că face parte din pedeapsa mea, pe care trebuie s-o rabd în tăcere. E foarte neplăcut să ţi se spună că arăţi ca o sperietoare de ciori şi aş fi vrut să-i răspund. Dar n-am făcut-o. I-am aruncat o privire mânioasă şi apoi am iertat-o. Te simţi plin de virtute când ierţi pe cineva, nu? Am de gând să-mi folosesc toată energia ca să fiu bună de-acum încolo şi n-am să mai încerc niciodată să fiu frumoasă. Fireşte, e mai bine să fii bună, dar uneori e foarte greu să crezi în ceva, chiar dacă ştii că aşa e. Doresc din inimă să fiu bună, Marilla, ca tine şi ca doamna Allan, şi ca domnişoara Stacy, şi să te mândreşti cu mine când am să fiu mare. Diana spune că, după ce-mi mai creşte părul, să-mi leg o bentiţă neagră în jurul capului, cu un nod măreţ într-o parte. Crede că o să-mi stea foarte bine. Dar iarăşi pălăvrăgesc prea mult, Marilla. Te mai doare capul?“

„Mi-a trecut. M-a durut foarte rău după-masă. Durerile astea de cap devin din ce în ce mai nesuferite. Va trebui să mă duc la doctor. Cât despre pălăvrăgeala ta, nu mă deranjează. Cred că m-am obişnuit cu ea.“

Ceea ce era felul Marillei de a spune că, de fapt, îi plăcea s-o asculte.

CAPITOLUL 28

Nefericita zână a crinilor

„Anne, bineînţeles că tu trebuie să fii Elaine“, spuse Diana. „N-aş avea curaj pentru nimic în lume să mă las dusă de apă.“

„Nici eu“, spuse Ruby Gillis, cuprinsă de fiori. „N-aş avea nimic împotrivă dacă am pluti în barcă două sau trei dintre noi şi am putea să stăm în picioare. Ar fi simpatic. Dar să zac pe fundul bărcii şi să mă prefac moartă, nu pot. Aş muri de frică.“

„Sigur că ar fi romantic“, acceptă Jane Andrews. „Însă mi-e teamă că n-aş reuşi să stau nemişcată. M-aş ridica din minut în minut, să văd cât de departe m-a dus apa. Şi, Anne, tu ştii că s-ar strica orice efect.“

„Dar e ridicol să avem o Elaine cu păr roşu“, se jelui Anne. „Nu mi-e frică să plutesc pe apă, chiar mi-ar plăcea să fiu Elaine, dar e ridicol. Ruby ar trebui să fie Elaine, pentru că ea e blondă şi are păr frumos, lung, auriu. Se zice că Elaine avea *părul de aur curgându-i pe umeri*, după cum ştiţi. Elaine era zâna crinilor. Ei, o fată roşcată nu poate fi zâna crinilor.“

„Eşti la fel de blondă ca Ruby“, spuse Diana serios. „Să ştii că părul tău şi-a schimbat culoarea de când ţi l-ai tăiat.“

„Oh, crezi într-adevăr?“ exclamă Anne, îmbujorându-se de plăcere. „Uneori îmi vine şi mie să cred, dar n-am întrebat pe nimeni, de teamă să nu mi se spună că mi se pare. Crezi că îl am acum castaniu-deschis, Diana?“

„Da, şi mai cred că e foarte frumos“, întări Diana, uitându-se cu admiraţie la părul scurt şi mătăsos al Annei, legat cu o elegantă panglică din catifea neagră.

Stăteau pe malul lacului, mai jos de livadă, unde o limbă de pământ pe care creşteau mesteceni avansa în apă. La capătul ei se găsea o mică platformă de lemn, pentru pescari şi pentru vânătorii de raţe. Ruby, Jane şi Diana îşi petreceau după-amiaza acolo, iar Anne venise să se joace cu ele.

În vara aceea, Anne şi Diana îşi petrecuseră majoritatea timpului pe lac sau în apropierea lui. Ostrovul Odihnei aparţinea acum trecutului, deoarece, cu o primăvară înainte, domnul Bell tăiase fără milă acel pâlc de copaci. Şezând printre cioturi, Anne plânsese, fără să ignore aspectul romantic al scenei, dar se consolase curând pentru că, în cele din urmă, aşa cum spuneau şi ea şi Diana, fetele de treisprezece spre paisprezece ani erau prea mari ca să se mai joace de-a casele din copaci, iar apoi, pe malul lacului îţi găseai şi alte îndeletniciri fascinante. Era o plăcere să pescuieşti păstrăvi de lac, şi cele două fetişcane învăţară să vâslească luntrea cu fund plat pe care domnul Barry o folosea când pleca la vânătoare de raţe.

Ideea de a dramatiza *Elaine* îi aparţinea Annei. Studiaseră la şcoală poemul lui Tennyson în iarna trecută pentru că superintendentul Educaţiei îl introdusese în programa şcolilor din Prince Edward Island. Îl tociseră, îl analizaseră şi-l sfâşiaseră în bucăţi până când îşi pierduse orice înţeles, dar zâna crinilor şi Lancelot şi Guinevere şi Regele Arthur deveniseră pentru elevi personaje foarte reale, iar pe Anne o rodea regretul că nu se născuse la Camelot. Zilele acelea, spunea ea, erau cu mult mai romantice decât prezentul.

Planul Annei a fost salutat cu entuziasm. Fetele descoperiseră că dacă o împingeau de pe doc, luntrea plutea dusă de curent pe sub pod, apoi acosta pe malul unei limbi de pământ

la o cotitură a lacului. Se folosiseră adesea de acest curent ca să ajungă acolo, iar acum credeau că nimic nu putea fi mai potrivit pentru reprezentarea piesei.

„Bine, am să fiu Elaine“, spuse Anne, cedând cam anevoie. Deşi ar fi fost fericită să joace rolul principal, simţul ei artistic îi impunea să aibă calităţile necesare pentru acel rol; asta, îşi dădea seama, i-o interziceau limitele ei fireşti. „Ruby, tu vei fi regele Arthur, Jane va fi Guinevere şi Diana va fi Lancelot. Dar mai întâi va trebui să fiţi fraţii şi tatăl. Nu putem să-l luăm şi pe servitorul bătrân şi prostănac pentru că, dacă stă cineva culcat pe fundul luntrei, nu mai rămâne loc. O să îmbrăcăm luntrea în mătase neagră. Cred că şalul vechi al maică-tii o să fie tocmai bun, Diana.“

După ce au făcut rost de şal, Anne îl întinse pe fundul bărcii şi se lungi pe el, cu ochii închişi şi cu mâinile încrucişate pe piept.

„Zău că arată ca o moartă“, şopti Ruby Gillis, înfricoşată, privind faţa mică, albă şi încremenită, sub umbrele clătinate ale mestecenilor. „Fetelor, mi-e frică. Credeţi că e bine să facem ce facem? Doamna Lynde spune că a juca teatru e un păcat de moarte.“

„Ruby, nu trebuie să vorbeşti despre doamna Lynde“, o dojeni Anne cu asprime. „Strici tot efectul, pentru că acţiunea s-a petrecut cu sute de ani înainte ca doamna Lynde să se fi născut. Jane, ocupă-te tu mai departe. E absurd ca Elaine să vorbească după ce a murit.“

Jane fu la înălţime. Cum nu aveau o manta de aur ca învelitoare, se mulţumiră cu o husă de pian din mătase japoneză galbenă. Un crin alb era de negăsit, dar cu un iris albastru plasat în mâinile Annei obţinură efectul dorit.

„Ei, acum e gata“, anunţă Jane. „Trebuie s-o sărutăm pe frunte, iar tu, Diana, ai să spui: *Surioară, adio pe totdeauna;* Ruby, tu spui: *Rămas bun, dulcea mea soră*, amândouă cu toată tristeţea de care sunteţi în stare. Anne, pentru Dumnezeu, zâmbeşte oleacă. Aminteşte-ţi: *Elaine părea că zâmbeşte*. Aşa. Acum să împingem luntrea.“

În consecinţă, barca fu împinsă în apă – peste o ţepuşă de fier care-i zgârie fundul. Diana, Jane şi Ruby aşteptară până când luntrea fu luată de curent. Se îndreptară apoi în mare grabă spre pod, prin pădure, traversară drumul şi coborâră, în fine, pe limba de pământ unde se pregătiră, ca Lancelot, Guinevere şi Regele, s-o primească pe zână.

Anne, plutind încet pe apă, gustă din plin, timp de câteva minute, romantismul situaţiei. Apoi se întâmplă ceva ce numai romantic nu era. Luntrea începu să ia apă. În câteva clipe Elaine fu nevoită să se ridice în picioare; înşfăcă imediat cuvertura aurie şi şalul negru de doliu şi văzu cum apa intra în barcă printr-o crăpătură de pe fund. Ţepuşa de fier peste care alunecase luntrea când fusese împinsă în apă smulsese din loc o scândură bătută în cuie. Anne nu ştia asta, dar nu-i trebui mult timp până să-şi dea seama că se afla într-o situaţie foarte primejdioasă. Luntrea se va umple cu apă şi se va scufunda, mult înainte de a ajunge la malul celălalt. Dar unde erau vâslele? Uitate pe doc!

Anne scoase un mic ţipăt pe care nu-l auzi nimeni; era albă la faţă, dar nu-şi pierdu cumpătul. Mai exista o şansă, una singură.

„Eram groaznic de speriată", îi povesti ea doamnei Allan a doua zi. „Şi mi se părea că trec zile, atât de încet mergea luntrea spre pod, iar nivelul apei se ridica în fiecare clipă. M-am rugat, doamnă Allan, din tot sufletul, dar nu mi-am închis ochii pentru că ştiam că Dumnezeu nu avea decât o singură soluţie ca să mă salveze, şi anume să lase luntrea să plutească aproape de unul din picioarele podului, pe care aş fi putut să mă caţăr. Picioarele podului nu sunt decât nişte trunchiuri de copaci bătrâni, cu noduri şi cioturi. Rugăciunea era bine venită, dar nu se cuvenea să stau cu mâinile-n sân, ci să-mi deschid bine ochii. Repetam tot timpul: *Dumnezeule mare, împinge luntrea aproape de piciorul podului, iar mai departe lasă-mă pe mine*. În asemenea împrejurări nu-ţi vine să compui o rugăciune mai acătării. Dar rugăciunea mea a fost ascultată, pentru că luntrea s-a lipit de piciorul podului timp de un minut. Mi-am

aruncat pe umăr şalul şi cuvertura şi m-am căţărat pe un ciot binecuvântat. Şi iată-mă, doamnă Allan, agăţată de stâlp, fără să pot să urc sau să cobor. Eram într-o poziţie lipsită de orice romantism, dar atunci nu mă gândeam la asta. Nu prea-ţi vine să fii romantic când abia ai scăpat de la înec. Am spus imediat o rugăciune de recunoştinţă şi pe urmă nu m-am mai gândit la nimic altceva decât cum să mă ţin mai bine ca să nu cad; ştiam că fără ajutor omenesc nu voi mai ajunge niciodată să-mi pun piciorul pe uscat..."

Luntrea, dusă de apă pe sub pod, se scufundă dintr-o dată. Ruby, Jane şi Diana, aşteptând pe ţărm, o văzură ducându-se la fund şi nu se îndoiră că Anne se scufundase şi ea. Rămaseră o clipă nemişcate, albe ca hârtia, împietrite de groază, apoi, ţipând din răsputeri, o porniră într-o goană nebună prin pădure, fără să se oprească şi fără să-şi arunce privirile spre pod. Anne, care se ţinea cu disperare de stâlp, le văzu alergând şi le auzi strigătele. O să vină curând cineva s-o salveze – dar deocamdată poziţia ei era foarte incomodă.

Timpul trecea, şi fiecare minut i se părea lung cât o oră nefericitei zâne a crinilor. De ce nu sosea nimeni? Unde dispăruseră fetele? „Gândeşte-te că ar fi leşinat toate, una după alta. Gândeşte-te că n-o să vină nimeni. Gândeşte-te că ai să oboseşti atât de rău încât o să faci crampe şi n-ai să te mai poţi ţine." Anne privi vârtejurile adânci de apă verzuie, cu umbre uleioase, şi se cutremură. Imaginaţia îi sugera tot felul de perspective, care mai de care mai groaznice.

Pe urmă, tocmai când se gândea că nu va mai putea suporta durerea din braţe şi din încheieturi, iată că Gilbert Blythe apăru sub pod, vâslind, în luntrea lui Harmon Andrews!

Gilbert privi în sus şi, spre mirarea lui, văzu o faţă străvezie care se uita mânioasă la el, cu nişte ochi mari cenuşii, mânioşi şi ei.

„Anne Shirley! Cum Dumnezeu ai ajuns acolo!?" exclamă el.

Fără să aştepte răspuns, trase luntrea aproape de stâlp şi îi întinse o mână. Anne nu avu încotro. Se sprijini de Gilbert şi sări în luntre. Se aşeză, nefericită şi furioasă, la proră, ţinând în

braţe şalul şi husa. În asemenea împrejurări era foarte greu să-ţi păstrezi demnitatea.

„Ce s-a întâmplat, Anne?“ întrebă Gilbert apucând vâslele.

„Ne jucam de-a Elaine“, explică Anne cu răceală, fără ca măcar să se uite la salvatorul ei. „Iar eu urma să plutesc în luntre până la Camelot. Luntrea s-a umplut cu apă şi m-am căţărat pe stâlp. Fetele au alergat după ajutor. Dacă eşti amabil, condu-mă, te rog, la ţărm.“

Gilbert, plin de solicitudine, vâsli spre mal, unde Anne, refuzând să fie ajutată, sări sprintenă din luntre.

„Îţi sunt foarte recunoscătoare“, spuse ea cu nasul în vânt, gata să plece, dar Gilbert sări şi el din barcă şi o prinse de mână.

„Anne, ascultă-mă“, rosti el cu grabă. „Nu vrei să fim prieteni? Îmi pare foarte rău că am râs atunci de tine. N-am vrut să te jignesc. Am glumit. Şi-apoi a trecut atâta timp de-atunci! Cred că ai un păr foarte frumos, pe cinstea mea. Hai să fim prieteni.“

Un scurt răstimp Anne ezită. Dincolo de demnitatea ei rănită, i se păru că expresia timidă şi rugătoare din ochii lui de culoarea alunei era foarte atrăgătoare. Inima ei tresări, dar amărăciunea suferinţei îndurate îi întări hotărârea. Amintirea scenei de acum doi ani era la fel de vie ca şi cum s-ar fi petrecut cu o zi înainte. Gilbert o numise „morcov“ şi o umilise în faţa întregii clase. Resentimentele ei, care pentru oamenii mari ar fi fost la fel de demne de râs ca şi cauza ce le provocase, părea că nu se îndulciseră cu nimic, deşi trecuse mult timp de atunci. Îl ura pe Gilbert Blythe! Nu-l va ierta niciodată!

„Nu“, spuse ea cu răceală. „N-am să fiu niciodată prietenă cu tine, Gilbert Blythe, şi nici nu regret.“

„Foarte bine!“ Gilbert, cu o expresie de mânie pe faţă, sări în barcă. „N-am să-ţi mai propun niciodată să fim prieteni, Anne Shirley, şi puţin îmi pasă.“

Băiatul se îndepărtă vâslind mânios iar Anne porni pe o potecă îngustă, printre ferigi şi pe sub arţari. Îşi ţinea capul sus, dar era conştientă că simţea un ciudat regret. Îi părea rău că nu-i răspunsese altfel lui Gilbert. Fireşte, o insultase, totuşi... Una peste alta, Anne se gândi că s-ar simţi mult mai bine dacă

s-ar aşeza şi ar plânge puţin. Era într-adevăr demontată, după spaima prin care trecuse.

La jumătatea drumului, le întâlni pe Jane şi pe Diana, care alergau înapoi spre lac într-o stare vecină cu nebunia. Nu găsiseră pe nimeni la Orchard Slope, atât domnul cât şi doamna Barry fiind plecaţi de-acasă. Ruby Gillis fusese cuprinsă de istericale. O lăsaseră acolo, să-şi revină cum va putea. Jane şi Diana alergaseră prin Pădurea Vrăjită şi peste pârâu, la Green Gables, dar nici acolo nu găsiseră pe nimeni, pentru că Marilla se dusese la Carmody iar Matthew întorcea fânul pe câmp.

„Oh, Anne!“, exclamă Diana, îmbrăţişând-o şi plângând de bucurie. „Oh, Anne... am crezut că... te-ai înecat... şi ne-am simţit ca nişte criminale... pentru că noi te-am convins... să faci pe Elaine. Ruby are un atac de isterie... Oh, Anne, cum ai scăpat?“

„M-am căţărat pe unul din picioarele podului“, explică Anne, sfârşită. „Gilbert Blythe a venit cu barca domnului Andrews şi m-a adus la mal.“

„Oh, Anne, ce frumos din partea lui! E atât de romantic!“ spuse Jane. „Se înţelege că de-aici încolo o să-i vorbeşti.“

„Se înţelege că nu“, replică Anne, căreia îi reveni pentru o clipă vechea supărare. „Şi nici nu mai vreau să aud vreodată cuvântul *romantic*, Jane Andrews. Îmi pare foarte rău, fetelor, că v-aţi speriat. E numai vina mea. Sunt sigură că m-am născut într-o zodie nenorocoasă. Orice fac îmi aduce, mie sau prietenelor mele dragi, numai ponoase. Luntrea tatălui tău, Diana, s-a dus, şi am o presimţire că n-o să ni se mai permită să vâslim pe lac.“

Presimţirea Annei se adeveri cu vârf şi îndesat. Nu mică fu consternarea familiilor Barry şi Cuthbert când aflară ce se întâmplase în acea după-amiază.

„N-o să-ţi vină niciodată mintea la cap, Anne?“ gemu Marilla.

„Ba da, o să-mi vină, Marilla“, răspunse Anne cu optimism. Un plâns zdravăn în singurătatea camerei ei îi liniştise nervii şi îi readusese veselia obişnuită. „Cred că acum perspectiva de a-mi veni mintea la cap e mai bună ca niciodată.“

„Nu prea văd cum", spuse Marilla.

„Păi uite cum", începu să explice Anne. „Azi am învăţat o lecţie nouă şi foarte preţioasă. De când am venit la Green Gables am făcut mereu greşeli şi fiecare greşeală m-a ajutat să-mi îndrept un mare defect. Povestea cu broşa de ametist m-a învăţat să nu pun mâna pe lucrurile altuia. Greşeala din Pădurea Vrăjită m-a învăţat să-mi controlez imaginaţia. Prăjitura cu liniment m-a vindecat de neglijenţă la gătit. Vopsitul părului mi-a vindecat vanitatea. Acum nu mă mai gândesc la părul şi la nasul meu, sau o fac foarte rar. Greşeala de azi mă va ajuta să nu mai fiu atât de romantică. Am ajuns la concluzia că nu e cazul să fii romantic în Avonlea. Poate că era destul de uşor să fii romantic acum câteva sute de ani, în castelul Camelot, dar romantismul nu mai e potrivit în zilele noastre. Sunt foarte sigură că veţi observa curând o mare îmbunătăţire în privinţa asta, Marilla."

„Sper să fie aşa", spuse femeia, neîncrezătoare.

Dar Matthew, care stătuse tăcut în colţul lui, puse o mână pe umărul Annei, după ce Marilla părăsi încăperea.

„Nu renunţa la tot romantismul tău, Anne", şopti el cu sfială. „O fărâmă de romantism nu strică; nu prea mult, dar păstrează măcar o fărâmă, Anne, măcar o fărâmă..."

CAPITOLUL 29

O nouă epocă în viaţa Annei

Anne aducea vacile de la păşune, pe Aleea Îndrăgostiţilor. În acea seară de septembrie, toate vâlcelele şi poienile din pădure erau inundate de lumina rubinie a asfinţitului, dar aleea era stropită cu licăriri doar ici-colo, iar pe sub arţari se făcuse deja întuneric. Printre brazi se strecurau umbre violete ca aburii vinului. Vântul clătina vârfurile brazilor, şi nu există pe lume muzică mai dulce decât cea îngânată seara de brazii bătuţi de vânt.

Vacile nepăsătoare păşeau pe alee cu mersul lor legănat iar Anne le urma visătoare şi repeta cu voce tare cântul bătăliei din *Marmion*[1] – parte a cursului de limba engleză – pe care în iarna trecută şcolarii îl învăţaseră pe de rost. Anne exulta recitând cursiv versurile şi ascultând zăngănitul armelor, iar când ajunse la pasajul:

Vajnicii lăncieri se adăpostiră
În nepătrunsa şi-ntunecata pădure,

[1] Poem romantic de Walter Scott.

se opri extaziată şi închise ochii, să se poată închipui mai bine ca făcând parte din acel grup de eroi. Când îi deschise o văzu pe Diana intrând pe poarta care dădea în câmpul lui Barry, arătând atât de importantă încât Anne ghici pe dată că aducea veşti. Dar nu voi să-şi trădeze curiozitatea.

„Nu ţi se pare că seara asta seamănă cu un vis purpuriu, Diana? Mă face să mă bucur că trăiesc. Dimineaţa mi se pare că dimineţile sunt cele mai frumoase, dar când vine seara cred că serile sunt şi mai frumoase."

„E o seară încântătoare", spuse Diana. „Oh, dar am nişte ştiri, Anne. Ghiceşte. Te las să ghiceşti de trei ori."

„Charlotte Gillis îşi face nunta în biserică, iar doamna Allan vrea să împodobim interiorul", încercă Anne.

„Nu, logodnicul Charlottei nu e de acord. Zice că nimeni nu face nuntă în biserică; el crede că ar părea mai degrabă o înmormântare. Păcat, ne-am fi amuzat foarte bine."

„Mama lui Jane îi dă voie să facă o serată de ziua ei de naştere."

Diana clătină din cap, cu o strălucire veselă în ochii negri.

„Nu-mi pot închipui ce ar putea fi", spuse Anne, disperată. „Sau poate că junele MacPherson te-a condus acasă aseară, după vecernie. E adevărat?"

„Trebuie să-ţi spun că nu", răspunse, indignată, Diana. „Nu cred că aş avea cu ce să mă laud dacă ar fi adevărat. Oribilă creatură! Am ştiut că n-ai să ghiceşti. Ei bine, mama a primit azi o scrisoare de la tanti Josephine şi tanti Josephine vrea ca tu şi cu mine să mergem marţea viitoare la ea, în oraş, ca să ne ducă la expoziţie. Na!"

„Oh, Diana", murmură Anne, găsind că era cazul să se rezeme de trunchiul unui arţar. „Vorbeşti serios? Dar mi-e teamă că Marilla n-o să-mi dea voie. O să spună iarăşi că nu vrea să încurajeze hoinăreala, cum a spus săptămâna trecută când Jane m-a invitat să merg cu ei, cu docarul, la concertul dat de americani la hotelul din White Sands. Doream să merg, dar Marilla a decis că ar fi mai bine să stau acasă şi să-mi fac lecţiile, iar Jane la fel. Am fost amarnic dezamăgită, Diana. Aveam

inima atât de zdrobită, încât la culcare nici nu mi-am spus rugăciunea, dar mi-a părut rău, şi pe la miezul nopţii m-am sculat şi am spus-o."

„Ştiu ce-o să facem: o rugăm pe mama să vorbească cu Marilla. Aşa sunt mai multe şanse să te lase, iar dacă te lasă, ne-a pus Dumnezeu mâna-n cap, Anne. N-am fost de când sunt la o expoziţie şi e tare neplăcut să le auzi pe fetele celelalte vorbind despre călătoriile lor. Jane şi Ruby au fost deja de două ori şi se duc din nou şi anul acesta."

„N-am să mă gândesc la asta până nu voi fi sigură că am voie să merg", spuse Anne cu hotărâre. „Dacă aş face-o, şi pe urmă nu mi s-ar da voie, aş fi mai nefericită decât aş putea suporta. Dar în caz că mă lasă, sunt foarte bucuroasă că jacheta mea cea nouă va fi gata până atunci. Marilla nu era de părere că am nevoie de o jachetă nouă. Rochia e foarte nostimă, Diana, albastru-închis ca marea, croită după modă. Marilla îmi face acum rochii moderne, pentru că nu vrea ca Matthew s-o mai roage pe doamna Lynde să mi le facă ea. Sunt atât de fericită. E mult mai uşor să fii cuminte dacă ai haine la modă. Sau, cel puţin, mi-e mie mai uşor. Bănuiesc că pentru oamenii buni de la natură nu e nici o deosebire. Dar Matthew a spus că trebuie să am şi o jachetă nouă, aşa că Marilla a cumpărat gabardină albastră şi a dat-o unui croitor adevărat din Carmody. O să fie gata sâmbătă seară, şi încerc să nu mă gândesc cum am să intru duminică în biserică în haine noi şi cu bonetă nouă, pentru că mi se pare că nu e bine să-ţi închipui asemenea lucruri. Dar mi-a venit în minte, fără să vreau. Şi boneţica e frumoasă. Mi-a cumpărat-o Matthew când am fost la Carmody. E din catifea albastră, foarte la modă, cu fir de aur şi cu ciucuri. Pălăria ta cea nouă, Diana, e foarte elegantă şi îţi stă bine. Când te-am văzut duminica trecută intrând în biserică, mi s-a umplut inima de mândrie gândindu-mă că eşti cea mai bună prietenă a mea. Crezi că e un păcat să ne gândim atât de mult la rochii? Marilla spune că e păcat mare. Dar e un subiect extrem de interesant, nu-i aşa?"

Marilla îi dădu voie Annei să meargă la oraş şi se stabili că domnul Barry le va duce marţea următoare. Cum până la Charlottetown erau treizeci de mile iar domnul Barry dorea să se reîntoarcă în aceeaşi zi, trebuiau să plece foarte devreme. Dar pentru Anne toate erau bucurii, aşa că se sculă marţi dimineaţă înainte de răsăritul soarelui. O scurtă privire pe fereastră o asigură că vremea va fi frumoasă, pentru că spre răsărit, dincolo de brazii din Pădurea Vrăjită, cerul era argintiu şi fără nori. Printre ramurile copacilor văzu o fereastră luminată la etajul casei Orchard Slope şi înţelese că şi Diana se sculase.

Era deja îmbrăcată când Matthew aprinse focul iar micul dejun fu gata când Marilla coborî în bucătărie, dar Anne era prea emoţionată ca să poată mânca. După masă, îşi puse boneţica cea nouă şi jacheta şi se grăbi să treacă peste pârâu, apoi să urce printre brazi până la Orchard Slope. Domnul Barry şi Diana o aşteptau. Plecară fără întârziere.

Aveau mult de mers, dar Anne şi Diana se bucurau de fiecare clipă. Era o plăcere să parcurgi drumurile umede în lumina roşie, matinală, a soarelui care se târa deasupra câmpurilor secerate. Aerul era proaspăt şi aspru, fâşii de ceaţă albăstruie se încolăceau în văi sau alunecau de pe dealuri. Uneori drumul trecea prin pădure, unde arţarii arborau drapele roşii; alteori traversau poduri peste râuri; pe Anne o cuprindea o frică aproape plăcută pentru că îi era familiară. Uneori drumul şerpuia pe malul golfului, trecea pe lângă pâlcuri de colibe de pescari, cenuşii, sau urca pe dealuri de unde se vedeau în depărtare coaste înverzite ori fâşii de cer albastru. Dar pe oriunde ar fi trecut, descopereau numai lucruri interesante.

Aproape de amiază ajunseră în oraş şi căutară „Beechwood". Era o casă veche, boierească, retrasă departe de stradă, într-un pâlc de ulmi verzi şi de mesteceni. Domnişoara Barry le deschise uşa. Un surâs licărea în ochii ei mari şi negri.

„În cele din urmă ai venit să mă vezi, fetiţo", spuse ea. „Vai, dar cum ai crescut. Eşti mai înaltă decât mine; şi eşti mult mai frumoasă decât înainte. Dar sunt sigură că ştii asta fără să ţi-o spun eu."

„De fapt, nu ştiu", răspunse Anne strălucind de plăcere. „Recunosc că nu mai am atât de mulţi pistrui şi sunt foarte mulţumită, dar în alte privinţe nu speram să arăt mai bine. Sunt foarte bucuroasă că sunteţi de altă părere, domnişoară Barry."

Casa Josephinei Barry era mobilată cu „mare splendoare", cum avea să-i povestească Anne Marillei mai târziu. Cele două fetişcane de la ţară fură de-a dreptul năucite de luxul salonului în care fuseseră introduse, când domnişoara Barry plecase să pregătească cina.

„Parcă am fi într-un palat", spuse Diana în şoaptă. „N-am mai fost în casa mătuşii Josephine niciodată şi habar n-aveam că e atât de măreaţă. Aş vrea ca Julia Bell să fie aici, să vadă. Nu s-ar mai grozăvi atât cu salonul maică-sii."

„Covor de catifea", exclamă Anne cu voluptate. „Şi perdele de mătase! Am visat despre lucruri ca acestea, Diana, dar ştii, nu cred că m-aş simţi aici în largul meu. Sunt atât de multe obiecte luxoase în camera asta, încât nu mai e loc pentru imaginaţie. Când eşti sărac, ai măcar o consolare: poţi să-ţi imaginezi mult mai multe lucruri."

Călătoria aceasta la oraş a însemnat pentru Anne şi Diana o zi marcată cu roşu în calendar, pentru ani de zile. De la început şi până la sfârşit, timpul le-a fost plin de plăceri.

Miercuri, domnişoara Barry le duse la expoziţie, unde rămaseră toată ziua.

„A fost splendid", avea să relateze Anne ulterior. „Nu mi-am putut închipui că există ceva atât de interesant. În realitate, nici nu ştiu care sector a fost mai interesant. Cred că mi-au plăcut cel mai mult caii şi florile şi lucrul de mână. Josie Pye a luat premiul întâi pentru dantelă. Mi-a părut bine. Şi mi-a părut bine că mi-a părut bine, pentru că înseamnă că mă fac mai bună, nu crezi, Marilla, din moment ce mă pot bucura de succesul ei? Domnul Harmon Andrews a luat premiul doi pentru merele Gravenstein, iar domnul Bell a obţinut premiul întâi pentru porci. Diana a spus că e ridicol ca superintendentul Şcolii de Duminică să ia un premiu pentru porci, dar nu văd de ce. Tu ce

crezi? Zicea că totdeauna se va gândi la asta când îl va vedea rugându-se cu atâta solemnitate. Clara Louise MacPherson a luat un premiu pentru pictură iar doamna Lynde, premiul întâi pentru unt şi brânză de casă. După cum vezi, Avonlea a fost bine reprezentată, nu-i aşa? Doamna Lynde era acolo şi nu mi-am dat seama ce mult ţin la ea până nu i-am văzut faţa bine cunoscută printre atâţia străini. Erau mii de oameni acolo, Marilla, ceea ce mă făcea să mă simt teribil de insignifiantă. Domnişoara Barry ne-a dus pe urmă la cursele de cai. Doamna Lynde n-a vrut să meargă; a zis că sunt abominabile, iar ea, ca membră a bisericii, crede că e de datoria ei să dea un exemplu neparticipând. Dar era atâta lume acolo încât nu cred că absenţa doamnei Lynde a fost observată. Totuşi, parcă nu e cazul să mă duc prea des la curse de cai, tocmai fiindcă sunt foarte fascinante. Diana era atât de entuziasmată, încât a pariat zece cenţi cu mine că un cal roşu va câştiga cursa. Eu n-am crezut, dar am refuzat să pariez pentru că doream să-i povestesc totul doamnei Allan şi ştiam că m-ar fi condamnat. Nu e bine să faci nimic ce nu poţi povesti soţiei pastorului. Prietenia cu soţia unui pastor e ca un fel de a doua conştiinţă. Şi mi-a părut bine că n-am pariat deoarece calul roşu a câştigat cursa şi aş fi pierdut zece cenţi. Vezi cum sunt răsplătite faptele bune? Am văzut un om zburând cu balonul. Mi-ar plăcea să mă urc într-un balon, Marilla. Ar fi ceva nemaipomenit; şi am văzut altul care îţi ghicea viitorul. După ce plăteai zece cenţi, o păsărică scotea cu ciocul plicul tău. Domnişoara Barry ne-a dat fiecăreia câte zece cenţi să ne aflăm soarta. Mi-era scris că mă voi mărita cu un om negricios, foarte bogat, şi că voi trăi peste ocean. După aceea m-am uitat atent la toţi bărbaţii negricioşi, dar nici unul nu mi-a plăcut. Oricum, cred că e prea devreme să încep să-l caut. Oh, a fost o zi de neuitat, Marilla. Eram atât de obosită, încât nici n-am putut să dorm. Domnişoara Barry, aşa cum ne promisese, ne-a culcat în camera de oaspeţi. Era foarte elegantă, Marilla, dar nu ştiu cum, să dormi într-o cameră de oaspeţi e cu totul altfel decât mi-am imaginat. Asta-i partea proastă când creşti mare; acum încep să înţeleg. Lucrurile pe

care ţi le-ai dorit foarte mult când erai copil nu sunt nici pe jumătate atât de minunate după ce le-ai obţinut."

Joi dimineaţă, fetele s-au plimbat prin parc, iar seara, domnişoara Barry le-a dus la Academia de Muzică, la un concert dat de o cunoscută primadonă.

„Oh, Marilla, a fost de nedescris. Eram atât de emoţionată încât nu puteam scoate un cuvânt, aşa că poţi să-ţi închipui. Eram extaziată. Madame Selitsky era perfect de frumoasă şi purta satin şi diamante, dar după ce a început să cânte, nu m-am mai gândit la nimic. Oh, nu pot să-ţi spun ce am simţit, dar mi se părea că nu-mi va mai fi greu să fiu bună. Mă simţeam ca atunci când mă uit la stele. Mi-au dat lacrimile, însă erau lacrimi de fericire şi mi-a părut rău când s-a terminat; i-am declarat domnişoarei Barry că nu văd cum m-aş putea reîntoarce la viaţa obişnuită. A spus că, după părerea ei, dacă ne ducem la restaurantul de peste drum şi mâncăm o îngheţată, o să-mi fie mai uşor. Suna atât de prozaic dar, spre surpriza mea, aşa a fost. Îngheţata era delicioasă, Marilla, şi era plăcut să stai acolo nepăsător şi să mănânci îngheţată la ora unsprezece noaptea. Diana era convinsă că se născuse ca să trăiască la oraş. Domnişoara Barry m-a întrebat ce părere am, dar i-am spus că trebuie să mă gândesc foarte serios înainte de a-i da un răspuns. Aşa că noaptea, după ce m-am culcat, m-am gândit. Noaptea e cel mai potrivit timp pentru chibzuit, şi am ajuns la concluzia că nu sunt făcută pentru viaţa de oraş, Marilla, şi că eram bucuroasă de asta. E plăcut să mănânci din când în când îngheţată într-un restaurant luxos, la unsprezece noaptea, dar ca viaţă obişnuită prefer să fiu la unsprezece în cămăruţa mea, dormind zdravăn şi ştiind cumva chiar în somn că stelele lucesc pe cer şi că vântul clatină ramurile brazilor peste pârâu. A doua zi dimineaţă, la micul dejun, i-am dat răspunsul şi ea a râs. În general, domnişoara Barry râdea la orice îi spuneam, chiar şi când vorbeam despre cele mai serioase probleme. Nu prea îmi plăcea, pentru că nu încercam s-o amuz, dar altfel e o cucoană foarte ospitalieră şi ne-a tratat regeşte."

Vineri era ziua de plecare şi domnul Barry veni să le ia acasă pe fete.

„Ei, sper că v-aţi distrat bine“, le spuse domnişoara Barry luându-şi rămas bun.

„Într-adevăr, foarte bine“, o asigură Diana.

„Dar tu, Anne, fetiţo?“

„Eu m-am bucurat enorm de fiecare clipă“, spuse Anne îmbrăţişând-o pe după gât pe domnişoara Barry şi sărutându-i obrajii zbârciţi. Diana n-ar fi îndrăznit să facă una ca asta nici în ruptul capului şi rămase cu gura căscată.

Dar domnişoara Barry fu bucuroasă. Rămase în verandă şi petrecu docarul cu ochii, până-l pierdu din vedere. Pe urmă intră oftând în casa ei uriaşă, care părea pustie acum, după plecarea celor două tinere vieţi. Dacă e să spunem adevărul, domnişoara Barry era o bătrână egoistă, care nu se preocupase de nimeni în afară de ea însăşi. Preţuia oamenii numai dacă avea nevoie de ei sau dacă o înveseleau. Anne o amuzase, şi în consecinţă intrase în graţiile bătrânei doamne. Dar Josephine Barry descoperi deodată că se gândea mai puţin la farmecul vorbelor Annei decât la entuziasmul ei tineresc, la emoţiile ei făţişe, la drăgălăşenia firii ei, la bunătatea din priviri şi din zâmbet.

„Am crezut că Marilla Cuthbert a fost o proastă când a adoptat o fetiţă orfană de la azil“, îşi spuse ea. „Dar cred că n-a greşit deloc. Dacă aş avea în casă un copil ca Anne, aş fi o femeie mai bună şi mai fericită.“

Anne şi Diana găsiră drumul de întoarcere la fel de plăcut ca şi cel de ducere, de fapt chiar mai plăcut, întrucât la capătul lui ştiau că sunt aşteptate, că sosesc acasă. Apunea soarele când trecură prin White Sands şi o cotiră pe drumul de pe ţărm. Dincolo, dealurile din Avonlea se profilau pe cerul de şofran, iar în spatele lor luna răsărea din marea care începea să strălucească, transfigurată, la lumina ei. Fiecare golfuleţ era o minune de unde jucăuşe. Valurile se spărgeau de stânci cu un şuier uşor, iar în aerul proaspăt se simţea aroma mării.

„Oh, ce bine e să trăieşti şi să te întorci acasă“, exclamă Anne. Când trecu peste podul de bârne, lumina din bucătăria

de la Green Gables licărea prietenoasă a bun-venit, iar prin uşa deschisă focul din cuptor trimitea lumina lui roşietică şi caldă în noaptea răcoroasă de toamnă. Anne alergă fericită pe colină în sus şi intră în bucătărie, unde o aştepta pe masă o cină caldă.

„Te-ai întors?“ întrebă Marilla împăturindu-şi lucrul de mână.

„Da, m-am întors, şi, oh, ce bine e să fii acasă“, strigă Anne, veselă. „Aş putea să sărut toţi pereţii! Marilla, pui fript? N-o să spui că l-ai pregătit special pentru mine.“

„Ba da“, confirmă aceasta. „Mi-am închipuit că o să-ţi fie foame după o călătorie atât de lungă şi o să-ţi prindă bine ceva într-adevăr gustos. Grăbeşte-te, schimbă-te şi o să ne aşezăm la masă de îndată ce vine Matthew. Pot să-ţi spun că mă bucur că ai venit. Mi-a fost tare urât fără tine şi n-au trecut niciodată patru zile atât de greu ca astea.“

După cină, Anne se aşeză în faţa focului, între Matthew şi Marilla, şi le dădu un raport complet despre vizita ei. „M-am distrat grozav“, încheie Anne. „Şi cred că zilele acestea marchează o epocă fericită în viaţa mea, dar cea mai frumoasă parte a fost reîntoarcerea acasă.“

CAPITOLUL 30

Pregătiri pentru colegiu

Marilla îşi lăsă lucrul de mână în poală şi se rezemă de speteaza scaunului. O dureau ochii şi se gândi că ar trebui să-şi schimbe ochelarii când se va duce la oraş, pentru că în ultima vreme îi cam slăbise vederea.

Era aproape întuneric. Crepusculul mohorât de noiembrie învăluise deja Green Gables şi singura lumină în bucătărie venea de la flăcările jucăuşe din sobă.

Anne şedea turceşte pe covorul de lângă cuptor, privind cercul de lumină în care strălucirea solară a sutelor de veri se întrupa din butucii de arţar. Citea, dar cartea îi alunecă pe podea şi începu să viseze, zâmbind cu buzele întredeschise. Din ceţurile şi curcubeiele imaginaţiei ei vii se ridicau castele în Spania; aventuri minunate şi ispititoare i se pregăteau în acea lume de nori, care aveau toate un final triumfător şi nu o oglindeau în cioburi, ca în viaţa de toate zilele.

Marilla se uită la ea cu o tandreţe care nu s-ar fi lăsat pentru nimic în lume privită în mai multă lumină decât oferea semiobscuritatea din odaie. Marilla nu deprinsese lecţia iubirii

dezvăluite lesne prin cuvinte sau gesturi, dar se învăţase s-o iubească pe fata asta subţirică şi cu ochii cenuşii, animată de o dragoste cu atât mai adâncă şi mai puternică cu cât era mai ascunsă. Dragostea aceasta o făcea să-i fie frică să nu devină într-adevăr prea indulgentă. Avea o supărătoare senzaţie că păcătuia umplându-şi inima de iubire faţă de o fiinţă ca Anne, şi poate că se pedepsea purtându-se cu mai multă stricteţe şi spirit critic decât dacă fata i-ar fi fost mai puţin dragă. Fără îndoială, copila nu avea habar cât de mult o iubea. Uneori se gândea cu părere de rău că Marillei nu-i putea face pe plac şi că era lipsită de duioşie, de înţelegere. Dar îşi alunga acest gând vinovat amintindu-şi cât de mult îi datora bunei femei.

„Anne", spuse Marilla deodată. „Domnişoara Stacy a trecut după-masă pe aici, când tu plecaseşi cu Diana."

„Da? Oh, îmi pare rău că n-am fost acasă. De ce nu m-ai chemat, Marilla? Eram nu departe, cu Diana, în Pădurea Vrăjită. Acum e tare frumos – toate plantele pădurii, ferigile, creţişoarele, frunzele de mătase au adormit ca şi cum cineva le-ar fi învelit până la primăvară sub un strat protector. Cred că noaptea trecută, la lumina lunii, a venit tiptil o zână mică şi le-a acoperit cu şalul ei de curcubeu. Dar Diana n-a scos o vorbă. N-a uitat cum a certat-o maică-sa când cu stafiile din Pădurea Vrăjită. A avut un prost efect asupra imaginaţiei Dianei: i-a oropsit dezvoltarea. Doamna Lynde spune că Myrtle Bell e o fiinţă oropsită. Am întrebat-o pe Ruby Gillis de ce era Myrtle oropsită şi Ruby mi-a spus că din cauză că a părăsit-o drăguţul. Ruby Gillis nu se gândeşte decât la băieţi, şi cu cât creşte, cu atât e mai rău. Băieţii sunt foarte bine acolo unde sunt, dar asta nu înseamnă să-i tragi după tine. Diana şi cu mine ne gândim foarte serios să le spunem fiecăruia că n-o să ne măritām niciodată, ci o să rămânem domnişoare şi o să locuim totdeauna împreună. Totuşi Diana nu e chiar atât de hotărâtă. Se gândeşte că ar fi mai nobil să se mărite cu un tânăr deşănţat, detracat şi necioplit şi să-l aducă pe calea cea bună. Ştii, eu şi Diana discutăm acum subiecte serioase. Ne dăm seama că suntem mult mai mari decât eram înainte şi nu se face să vorbim despre

subiecte copilăreşti. E un lucru solemn să ai aproape paisprezece ani, Marilla. Miercurea trecută domnişoara Stacy ne-a luat cu ea la pârâu, pe noi, fetele de vârsta asta, şi ne-a vorbit. Ne-a sfătuit să avem mare grijă ce fel de obişnuinţe ne creăm şi ce fel de idealuri ne făurim, pentru că la douăzeci de ani caracterul nostru va fi format şi, o dată cu el, şi fundamentul vieţii noastre viitoare. Şi a adăugat că dacă fundamentul se clatină, nu o să putem clădi pe el nimic bun. În drum spre casă am discutat cu Diana tema asta, foarte serios, Marilla. Am hotărât să fim cu mare grijă, să ne formăm obiceiuri respectabile şi să învăţăm cum să fim cât se poate de înţelepte, în aşa fel încât la douăzeci de ani să avem caracterele dezvoltate cum scrie la carte. E îngrozitor să te gândeşti că ai douăzeci de ani, Marilla. Sună teribil de adult. Dar de ce a fost pe aici domnişoara Stacy?"

„Tocmai asta voiam să-ţi spun, Anne, dacă îmi dai voie să strecor şi eu un cuvânt. Mi-a vorbit de tine."

„De mine?" Anne arăta cam speriată. Pe urmă se înroşi la faţă şi începu să turuie: „Oh, ştiu ce ţi-a spus, am avut de gând să-ţi spun chiar eu, dar am uitat, zău. Domnişoara Stacy m-a prins ieri după-masă citind *Ben Hur*, când ar fi trebuit să învăţ istoria Canadei. Jane Andrews mi-a împrumutat-o. Am început să citesc în pauza de prânz şi tocmai ajunsesem la cursa carelor de luptă când s-a terminat pauza. Mueam să aflu cum s-a încheiat, deşi eram sigură că Ben Hur trebuia să câştige, pentru că altfel n-ar fi fost just din punct de vedere poetic. Mi-am pus cartea de istorie deschisă pe bancă, iar pe *Ben Hur* pe genunchi. Mă prefăceam că învăţ la istorie, în timp ce mă delectam cu *Ben Hur*. Mă interesa atât de mult încât n-am observat-o pe domnişoara Stacy apropiindu-se, până când mi-am ridicat ochii şi ea era lângă mine, privindu-mă cu reproş. Nu pot să-ţi explic, Marilla, ce ruşine mi-a fost, mai ales când am auzit-o pe Josie Pye chicotind. Domnişoara Stacy mi l-a luat pe *Ben Hur*, dar n-a scos o vorbă. În pauză m-a tras deoparte şi mi-a spus că am făcut două greşeli. Prima, îmi pierdeam timpul pe care ar fi trebuit să-l folosesc ca să învăţ. A doua, o înşelam pe ea încercând să par că citesc din cartea de istorie, când de

fapt citeam un roman. Nu mi-am dat seama până în clipa aceea, Marilla, că ceea ce făceam era o înşelătorie. Am fost şocată. Am plâns amar şi m-am oferit, în semn de pocăinţă, să nu mă uit la *Ben Hur* timp de o săptămână, nici măcar ca să aflu rezultatul cursei carelor de luptă. Dar domnişoara Stacy a spus că nu-mi cere asta şi că mă iartă de tot. Deci nu cred că e frumos din partea ei să vină la tine să mă pârască."

„Domnişoara Stacy nici n-a pomenit de istoria asta, Anne, şi ceea ce te face să crezi altfel este conştiinţa vinovăţiei tale. Nu ai voie să duci la şcoală cărţi de povestiri. Citeşti prea multe romane, în orice caz. Când eram fată, n-aveam voie nici măcar să mă uit la un roman."

„Oh, cum poţi să spui că *Ben Hur* e un roman, când în realitate e o carte religioasă?" protestă Anne. „Sunt de acord că e poate un pic prea senzaţională ca s-o citeşti duminica şi am s-o citesc numai în zilele de lucru. Şi de-aici încolo nu am să mai citesc nici o carte decât dacă domnişoara Stacy sau doamna Allan e de părere că ar fi potrivită pentru o fată de treisprezece ani şi trei sferturi. Domnişoara Stacy mi-a cerut să-i promit asta. M-a găsit într-o zi citind o carte cu titlul: *Macabrele mistere ale casei cu stafii*. Mi-o împrumutase Ruby Gillis şi, oh, Marilla, era atât de fascinantă şi de groaznică, încât mi-a îngheţat sângele în vine. Dar domnişoara Stacy a spus că e o prostie, o carte vătămătoare, să n-o citesc mai departe şi să nu citesc nici altele de acest soi. Nu mi-a fost prea greu să promit că nu voi mai citi asemenea cărţi, dar mi-a venit să mor când am dat cartea înapoi fără să aflu cum se termină. Însă dragostea mea pentru domnişoara Stacy a învins. E într-adevăr extraordinar, Marilla, câte poţi face când vrei neapărat să placi cuiva."

„Bine, mă duc să aprind lampa şi să m-apuc de lucru", bombăni Marilla. „Văd că nu te interesează ce mi-a spus domnişoara Stacy. Mai mult decât orice te interesează să te auzi vorbind."

„Oh, Marilla, mă interesează, crede-mă", rosti Anne cu o voce care implora iertare. „N-am să mai scot o vorbă, nici măcar una. Ştiu că vorbesc prea mult, dar zău că încerc să mă

abţin şi, dacă ai şti câte am de spus şi mă abţin, m-ai aprecia mai mult. Te rog, Marilla, spune-mi."

„Ei, domnişoara Stacy vrea să organizeze o clasă cu cei mai avansaţi elevi, aceia care intenţionează să dea examen de admitere la colegiu. Are de gând să le predea lecţii suplimentare, câte o oră în fiecare zi, după cursurile obişnuite. Şi a venit să ne întrebe, pe Matthew şi pe mine, dacă suntem de acord să participi şi tu. Ce părere ai? Vrei să te duci la colegiu şi să te faci profesoară?"

„Oh, Marilla!" Anne căzu în genunchi şi îşi împreună mâinile. „E visul vieţii mele, adică al ultimelor şase luni, de când Ruby şi Jane au început să vorbească despre pregătirea pentru admitere. Dar n-am zis nimic pentru că am crezut că e perfect inutil. Aş vrea să mă fac profesoară, desigur, dar n-o să coste o groază de bani? Domnul Andrews spune că-l costă o sută cincizeci de dolari ca s-o ţină pe Prissy la colegiu, şi Prissy nu a fost slabă la geometrie."

„Aspectul ăsta nu trebuie să te îngrijoreze. Când Matthew şi cu mine ne-am învoit să te luăm, am decis să facem pentru tine tot ce se poate şi să-ţi oferim o bună educaţie. Cred că o fată trebuie să fie în stare să-şi câştige singură existenţa, are sau n-are nevoie. Green Gables va fi totdeauna casa ta, atât timp cât Matthew şi cu mine vom fi în viaţă, dar nimeni nu ştie ce se poate întâmpla în lumea asta nesigură. E mai bine să fii pregătită. Aşa că, dacă vrei, poţi să iei parte la lecţii, Anne."

„Oh, Marilla, îţi mulţumesc." Anne înconjură cu braţele mijlocul Marillei şi se uită drept în ochii ei. „Vă sunt foarte recunoscătoare, ţie şi lui Matthew, şi am să învăţ cât am să pot mai bine ca să fiţi mândri de fetiţa voastră. Vă previn să nu aşteptaţi prea mult de la mine la geometrie, dar cred că am să fac faţă la toate celelalte materii, dacă am să mă străduiesc."

„Cred că ai să faci faţă foarte bine. Domnişoara Stacy spune că eşti deşteaptă şi silitoare." Marilla nu i-ar fi repetat Annei pentru nimic în lume vorbele domnişoarei Stacy; ar fi însemnat să-i flateze vanitatea. „Nu e nevoie să te arunci acum cu burta pe carte. Nu e nici o grabă. Până la examen mai e un an şi

jumătate, dar e bine să începi din timp, ca să fii pregătită temeinic."

„Am să învăţ cu mai mult interes decât oricând înainte", declară Anne, fericită. „Acum am un scop în viaţă. Domnul Allan spune că toţi trebuie să avem un scop în viaţă şi să-l urmărim cu credinţă. Numai că trebuie mai întâi să fii sigur că e un scop nobil. Să fii învăţătoare ca domnişoara Stacy mi se pare un scop foarte nobil, Marilla, nu crezi? Este meseria ideală, sunt convinsă."

Clasa a fost organizată la timpul potrivit. Din ea făceau parte Gilbert Blythe, Anne Shirley, Ruby Gillis, Jane Andrews, Josie Pye, Charlie Sloane şi Moody Spurgeon MacPherson. Diana Barry nu participa deoarece părinţii ei nu aveau de gând s-o trimită la colegiu, ceea ce pentru Anne însemna aproape o calamitate. Din noaptea când Minnie May avusese difterie nu se despărţiseră niciodată. În seara în care clasa preparatoare rămase în şcoală pentru prima lecţie şi o văzu pe Diana plecând încet spre casă, împreună cu ceilalţi, pe aleea cu mesteceni şi prin Valea Violetă, Anne se strădui din răsputeri să rămână locului şi să nu alerge după prietena ei. În gât i se pusese o găluşcă, şi se retrase grăbită după *Gramatica latină* ca să-şi ascundă lacrimile. Pentru nimic în lume nu i-ar fi lăsat pe Gilbert Blythe şi pe Josie Pye s-o vadă plângând.

„Zău, Marilla, când am văzut-o pe Diana plecând fără mine, mi-am dat seama că am gustat din amărăciunea morţii, cum a spus domnul Allan în predica lui de duminica trecută. Ce splendid ar fi fost dacă şi Diana s-ar fi pregătit pentru admitere! Dar, cum zice doamna Lynde, nu există lucruri perfecte în lumea asta imperfectă. Doamna Lynde n-o fi ea o persoană tare prietenoasă, dar spune multe lucruri foarte adevărate. Şi cred că, până la urmă, clasa preparatoare o să fie foarte interesantă. Jane şi Ruby vor să ajungă învăţătoare, asta e ambiţia lor cea mai înaltă. Ruby va preda doar doi ani îndată după absolvire, iar pe urmă are de gând să se mărite. Jane spune că îşi va dedica învăţământului toată viaţa şi nu se va mărita absolut niciodată, deoarece ca învăţător primeşti salariu, pe

când un soţ nu-ţi dă un chior şi începe să urle dacă îi ceri partea ta de pâine cu unt. Cred că Jane vorbeşte dintr-o jalnică experienţă, pentru că doamna Lynde spune că tatăl ei e un maniac bătrân şi meschin. Josie Pye susţine că se duce la colegiu numai de dragul educaţiei, că ea n-are nevoie să-şi câştige existenţa; crede că e diferită situaţia orfanilor care trăiesc din mila altora – ei n-au încotro. Moody Spurgeon se face pastor. Sper că nu e prea urât din partea mea să-mi vină să râd la gândul că Moody Spurgeon va fi preot. E atât de caraghios, cu faţa lui lată, cu ochii albaştri, mici, şi cu urechile clăpăuge! Dar poate va arăta mai intelectual când va creşte. Charlie Sloane spune că o să intre în politică şi o să fie senator în Parlament, dar doamna Lynde e de părere că n-o să reuşească deoarece în familia lui sunt numai oameni cinstiţi, iar în politică intră numai ticăloşii."

„Dar ce are de gând Gilbert Blythe?" întrebă Marilla văzând că Anne îşi deschide cartea de latină.

„Întâmplător, nu ştiu care sunt ambiţiile lui Gilbert Blythe, dacă are vreuna", spuse Anne, dispreţuitoare.

Între Gilbert şi Anne exista acum o rivalitate de netăgăduit. Mai înainte era aproape unilaterală, dar acum nu mai rămăsese nici o îndoială că Gilbert era la fel de hotărât să fie primul în clasă ca şi Anne. Era un adversar demn de voinţa ei de oţel. Ceilalţi membri ai clasei recunoşteau tacit superioritatea lor şi nici măcar nu visau să încerce să-i concureze.

Din ziua în care îşi ceruse iertare pe malul lacului şi ea îl refuzase, în afară de pomenita hotărâtă rivalitate, Gilbert nu dăduse nici un semn că ar sesiza existenţa Annei. Vorbea şi glumea cu alte fete, îşi împrumutau cărţi şi jocuri, discuta cu ele despre lecţii şi planuri de viitor, uneori o însoţea până acasă pe una sau pe alta după rugăciunea de seară sau după şedinţele Clubului de Dezbateri. Dar pe Anne Shirley o ignora, iar Anne descoperi că nu era plăcut să fii ignorat. Degeaba îşi spunea, dând din cap, că nu-i pasă. În adâncul micului ei suflet feminin ştia că îi pasă şi că dacă ar fi avut încă o dată şansa de pe malul Lacului Apelor Strălucitoare, ar fi răspuns altfel. Brusc,

descoperi speriată, după cum i se păru, că duşmănia pe care o întreţinuse împotriva lui dispăruse, tocmai când avea mai multă nevoie de forţa ei de susţinere. Degeaba se silea să-şi retrăiască mânia, amintindu-şi toate amănuntele şi emoţiile acelei ocazii memorabile. Izbucnirea de pe malul lacului fusese ultima pâlpâire de mânie. Anne realiză că uitase şi iertase fără să-şi dea seama. Dar acum era prea târziu.

Dar nici Gilbert şi nici altcineva, nici chiar Diana, nu trebuiau să bănuiască vreo secundă cât de rău îi părea şi cât de mult dorea să nu fi fost atât de mândră şi de antipatică. Hotărî să-şi „învăluie sentimentele în cea mai adâncă uitare", şi se poate susţine acum şi aici că reuşise atât de bine, încât Gilbert, care nu era chiar atât de indiferent cum voia să pară, nu se putea consola cu gândul că Anne îl respingea. Singura lui mângâiere era că fata îl repezea pe Charlie Sloane mereu, fără cruţare şi pe nemeritate.

Altfel, cu îndatoriri şi cu studii plăcute, iarna trecu. Pentru Anne, zilele alunecau ca mărgelele de aur în şiragul anului. Era fericită, activă, interesată. Avea lecţii de învăţat şi premii de câştigat, cărţi minunate de citit, piese muzicale de repetat pentru corul Şcolii de Duminică, plăcute după-amieze de sâmbătă la casa parohială cu doamna Allan, şi apoi, înainte ca Anne să-şi dea seama, primăvara sosi din nou la Green Gables şi lumea se umplu încă o dată de flori.

Silinţa la învăţătură avu niţel de suferit. Elevii din clasa preparatoare, trebuind să rămână în şcoală după ce toţi ceilalţi se risipeau pe potecile verzi, prin poieni şi prin lunci, priveau trişti pe fereastră şi descopereau că verbele latineşti şi exerciţiile de limba franceză îşi pierduseră din aroma şi parfumul pe care le avuseseră în lunile de iarnă. Până şi Anne şi Gilbert îşi încetiniră niţel ritmul. Învăţător şi învăţăcei fură la fel de bucuroşi când se termină şcoala şi când zilele de vacanţă se întinseră trandafirii în faţa lor.

„Aţi lucrat foarte bine anul acesta", le spuse domnişoara Stacy în ultima seară. „Meritaţi o vacanţă bună şi veselă. Vă urez tuturor să vă distraţi cât mai mult pe-afară şi să acumulaţi

un sac de sănătate, de vitalitate şi de ambiţie care să vă ajungă în anul viitor. O să fie o luptă crâncenă, ultimul an înainte de admitere."

„Veţi fi aici anul viitor, domnişoară Stacy?" întrebă Josie Pye.

Josie Pye nu ezita să pună întrebări. De data asta ceilalţi îi fură recunoscători: nimeni n-ar fi îndrăznit s-o întrebe pe domnişoara Stacy aşa ceva, deşi toţi doreau să ştie. Câtva timp circulaseră zvonuri prin clasă cum că domnişoara Stacy n-o să revină la anul, pentru că i se oferise un post la şcoala din districtul natal şi avea de gând să-l accepte. Clasa preparatoare aşteptă cu respiraţia tăiată răspunsul ei.

„Da, cred că am să revin. Mă gândeam să mă transfer la o altă şcoală, dar m-am hotărât să mai stau în Avonlea. Ca să vă spun adevărul, am început să devin atât de interesată de elevii mei de aici, încât nu-i pot părăsi. Aşa că am să rămân aici, să vă ajut până la capăt."

„Hurrah!" strigă Moody Spurgeon, încântat. Moody Spurgeon nu avusese niciodată o asemenea izbucnire de entuziasm şi, timp de o săptămână după aceea, se înroşea la faţă ori de câte ori îşi amintea.

„Oh, sunt foarte fericită", spuse Anne, cu ochii strălucitori. „Dragă domnişoară Stacy, ar fi fost perfect de îngrozitor dacă n-aţi fi fost aici la anul. Nu cred că aş fi avut tăria să-mi continuu studiile cu un alt învăţător."

Când Anne se întoarse acasă în acea seară, îşi îngrămădi toate cărţile într-un dulap din pod, îl încuie şi aruncă cheia în cufărul de pături.

„În vacanţa asta n-am de gând nici măcar să mă uit la vreo carte de şcoală", îi spuse ea Marillei. „Am tras din greu în trimestrul acesta şi-am tocit toată geometria până am învăţat pe dinafară fiecare propoziţie din cartea întâi, chiar atunci când se schimbă literele. Mă simt obosită de toate cuminţeniile şi am să-mi las imaginaţia să zboare în vara asta. Oh, nu te nelinişti, Marilla. Am s-o las să zboare în limite raţionale. Dar îmi doresc o vacanţă într-adevăr veselă, pentru că e poate ultima vară când am să mai fiu o fetiţă. Doamna Lynde spune că, dacă am

să continuu să cresc în halul ăsta, va trebui să mă îmbrac în fuste lungi. Spune că sunt numai picioare şi ochi. Şi când te îmbraci cu fuste lungi trebuie să te porţi în consecinţă şi să fii foarte demnă. Mi-e teamă că nici n-am să mai cred în zâne, aşa că în vara asta am să cred în ele din toată inima. Sunt sigură că o să avem o vacanţă foarte frumoasă. Ruby Gillis o să ne invite curând la ziua ei de naştere. Luna viitoare o să avem o chermesă a Şcolii de Duminică şi concertul misionarilor. Iar domnul Barry are de gând să ne invite pe Diana şi pe mine la un dineu, la hotelul din White Sands. Se ţin dineuri acolo, în fiecare seară, ştii doar. Jane Andrews a fost o dată acolo, vara trecută, şi spune că era o privelişte ameţitoare, toate acele lumini electrice, şi flori, şi doamne îmbrăcate în rochii frumoase. Jane zice că ăsta a fost primul ei contact cu lumea bună şi că n-o să-l uite până la moarte."

A doua zi după-masă, doamna Lynde veni să întrebe de ce Marilla lipsise de la reuniunea de joi a Societăţii de Ajutorare. Când Marilla lipsea de la reuniune, toată lumea ştia că s-a întâmplat ceva la Green Gables.

„Matthew a avut o criză de inimă", explică Marilla. „Nu mi-a venit să-l las singur. Oh, da, acum e bine, dar are crize din ce în ce mai des şi sunt îngrijorată din cauza lui. Doctorul îi recomandă să evite emoţiile puternice. Asta e destul de uşor, pentru că Matthew nu aleargă şi n-a alergat niciodată după emoţii, însă nu are voie să facă munci grele, şi lui Matthew poţi să-i spui mai degrabă să nu respire decât să nu muncească. Fă-te comodă, Rachel. Vrei să rămâi la ceai?"

„Ei bine, din moment ce te văd atât de îngrijorată, poate am să rămân", acceptă doamna Lynde, care nu avea nici cea mai mică intenţie să plece.

Rachel şi Marilla se aşezară confortabil, în timp ce Anne le oferi ceai şi biscuiţi calzi, atât de fragezi şi de albi încât ar fi rezistat chiar celor mai aspre critici ale musafirei.

„Trebuie să recunosc că Anne a devenit o fată foarte isteaţă", admise doamna Rachel, în timp ce Marilla o conducea seara pe alee. „Cred că ţi-e de mare ajutor."

„Îmi e“, spuse Marilla. „A devenit foarte statornică şi demnă de încredere. Mă temeam că n-o să se vindece niciodată de apucăturile ei uşuratice, dar s-a vindecat, iar acum n-aş ezita să-i încredinţez orice.“

„În urmă cu trei ani, când am văzut-o prima dată, nu credeam că lucrurile or să iasă atât de bine“, recunoscu Rachel. „Doamne iartă-mă, n-am să uit în veci ce scandal a făcut. Când m-am dus acasă în seara aceea, i-am spus lui Thomas: «Ţine minte vorbele mele, Thomas: Marilla Cuthbert o să regrete toată viaţa pasul pe care l-a făcut.» Dar am greşit şi îmi pare bine, pentru că eu, Marilla, nu sunt din alea pe care nu le poţi face nici în ruptul capului să-şi recunoască greşeala. Har Domnului, n-am fost niciodată aşa. Am greşit judecând-o pe Anne, dar nici nu-i de mirare, pentru că încă n-a existat în lumea asta un copil mai ciudat şi mai năzdrăvan decât ea. Nu i se potrivesc regulile care se aplică altor copii. E o minune cum a progresat în aceşti trei ani, mai ales ca înfăţişare. E o fată drăguţă, aşa cum sunt toate fetele, deşi nu pot spune că mă dau în vânt după mutrele palide şi după ochii mari. Prefer mai multă vioiciune şi mai multă culoare, ca la Diana Barry sau la Ruby Gillis. Ce-i drept, Ruby Gillis e o mândreţe de fată. Dar nu ştiu cum, atunci când Anne stă lângă ele, deşi nu e nici pe jumătate la fel de frumoasă, le face să pară comune şi stridente, ca un crin de iunie pe lângă nişte peonii mari şi roşii, asta e.“

CAPITOLUL 31

Unde se întâlnesc râul şi pârâul

Anne avu o vară „bună“, de care se bucură din toată inima. Împreună cu Diana, îşi petrecea timpul mai mult pe-afară, gustând toate voluptăţile pe care le ofereau Aleea Îndrăgostiţilor şi Izvorul Driadei şi Poiana Sălciilor şi Insula Victoria. Marilla nu se opuse acestor hoinăreli. Medicul din Spencervale, care venise în noaptea când Minnie May era să moară de difterie, o întâlni pe Anne într-o după-amiază, la începutul vacanţei, în casa unui pacient; o măsură din ochi de sus până jos, făcu gura pungă, dădu din cap şi-i trimise Marillei Cuthbert următorul mesaj:

„Ţine fata aia cu părul roşu în aer liber toată vara şi n-o lăsa să deschidă vreo carte până nu capătă un mers mai sprinten.“

Cuvintele acestea o băgară pe Marilla în sperieţi. I se părea că citeşte printre rândurile medicului condamnarea Annei la moarte, de oftică, dacă sfatul nu va fi respectat întocmai. Ca urmare, Anne avu cea mai frumoasă vacanţă din viaţa ei, cel puţin în privinţa libertăţii de mişcare. Se plimbă, vâsli, culese fructe de pădure şi visă după placul inimii; în septembrie arăta

bine şi avea un mers sprinten, care l-ar fi mulţumit pe doctorul din Spencervale. Sufletul îi era din nou plin de ambiţii şi poftă de lucru.

„Sunt gata să mă apuc de toceală, scumpele mele prietene“, spuse ea în timp ce-şi cobora din pod cărţile de şcoală. „Mă bucur să revăd feţele voastre sincere, chiar şi pe a ta, geometrie. Am avut o vară perfect de frumoasă, Marilla, iar acum mă bucur ca un atlet înainte de cursă, cum a spus domnul Allan duminica trecută. Nu-i aşa că domnul Allan ţine predici grozave? Doamna Lynde crede că progresează pe zi ce trece şi să nu ne mirăm dacă într-o bună zi vreo biserică din oraş o să ni-l răpească; atunci o să trebuiască să rodăm un alt preot începător. Dar eu nu cred că e bine să anticipăm necazurile, nu-i aşa, Marilla? E mai bine să ne bucurăm de domnul Allan cât e cu noi. Dacă aş fi băiat, m-aş face preot. Preoţii au o mare influenţă pozitivă, dacă au o teologie sănătoasă. Sunt convinsă că e foarte plăcut să ţii predici splendide şi să mişti inimile ascultătorilor. De ce femeile nu pot fi preoţi, Marilla? Am întrebat-o pe doamna Lynde, care a fost şocată când m-a auzit – i se pare un adevărat scandal. A spus că n-ar fi exclus totuşi ca în Statele Unite să fie preoţi femei, într-adevăr, dar – slavă Domnului – noi în Canada n-am ajuns până acolo şi să sperăm că nici nu vom ajunge. Dar nu văd de ce. După părerea mea, femeile ar fi preoţi foarte buni. Când ar fi vorba de organizat o întrunire, un ceai sau o colectă pentru ceva, femeile s-ar descurca de minune. Cred că doamna Lynde poate să se roage la fel de bine ca superintendentul Bell şi nu mă îndoiesc că ar şti să ţină şi predici dacă ar repeta puţin.“

„Oh, da, cred că ar şti“, răspunse Marilla sec. „Predică destul şi aşa, neoficial. Nimeni din Avonlea nu are nici măcar o şansă să greşească atâta timp cât e sub supravegherea ei.“

„Marilla!“ spuse Anne într-o izbucnire de sinceritate. „Vreau să-ţi mărturisesc ceva şi să te întreb ce părere ai. Sunt foarte tulburată – duminicile după-amiaza – când mă gândesc mai mult la lucrurile acestea. Vreau din tot sufletul să fiu bună, şi când sunt cu tine sau cu doamna Allan sau cu domnişoara

Stacy, dorinţa asta e şi mai fierbinte. Aş vrea să fac numai ceea ce ţi-ar fi pe plac, ce ştiu că ai aproba. Dar când sunt cu doamna Lynde mă simt disperat de rea şi îmi vine să fac exact ceea ce îmi spune ea să *nu* fac. E ca o ispită irezistibilă. Ei, ce crezi, cum să-mi explic? Crezi că sunt într-adevăr foarte rea şi incurabilă?“

Marilla stătu puţin pe gânduri, apoi începu să râdă.

„Dacă tu eşti incurabil de rea, cred că şi eu sunt, Anne, pentru că Rachel are acelaşi efect şi asupra mea. Uneori mă gândesc că ar avea o mult mai bună influenţă dacă nu i-ar cicăli pe oameni să facă bine. Printre cele zece porunci ar trebui să fie şi una împotriva cicălelii. Dar, vai, n-ar trebui să vorbesc aşa despre Rachel. E o foarte bună creştină şi are intenţii lăudabile. Nimeni din Avonlea nu are un suflet mai generos, şi nu ezită niciodată să-şi facă datoria.“

„Îmi pare foarte bine că suntem de aceeaşi părere“, spuse Anne cu hotărâre. „Mă încurajează. De-acum n-o să-mi mai bat capul cu asta. Dar ar mai fi şi alte lucruri care mă preocupă. Şi continuă să apară tot timpul probleme care te năucesc. Abia ai rezolvat una, că vine alta să-i ia locul. Când începi să creşti, sunt atât de multe lucruri la care trebuie să te gândeşti şi să iei hotărâri! Sunt încontinuu preocupată cântărindu-le şi stabilind ce e bine să fac. Nu e puţin lucru să creşti mare, nu-i aşa, Marilla? Dar când am prieteni ca tine şi ca Matthew, ca doamna Allan şi ca domnişoara Stacy, ar trebui să reuşesc, şi sunt sigură că ar fi numai vina mea dacă n-aş reuşi. Îmi dau seama că e o mare răspundere pentru că nu am decât o şansă. Dacă nu reuşesc, nu mă pot reîntoarce să încep din nou. Am crescut doi inci în vara asta, Marilla. M-a măsurat domnul Gillis, la serata lui Ruby. Îmi pare teribil de bine că mi-ai făcut rochiile noi ceva mai lungi. Cea verde-închis e atât de drăguţă şi a fost frumos din partea ta că i-ai pus volănaşe. Ştiu, nu erau absolut necesare, dar volănaşele sunt foarte la modă în toamna asta, iar Josie Pye are volănaşe la toate rochiile. Sunt sigură că rochia asta mă va face să învăţ mai bine. Volănaşele or să-mi producă în adâncul sufletului o senzaţie foarte plăcută.“

„Atunci merită să le ai", admise Marilla.

Domnişoara Stacy reveni la Avonlea şi îşi găsi elevii nerăbdători şi plini de zel. Clasa pregătitoare pentru colegiu îşi strânse brăcinarul şi se pregăti de luptă, deoarece la sfârşitul anului următor, întunecându-le calea de pe acum, se întrezărea ameninţător acel fatal examen de admitere, la gândul căruia tuturor le cădea inima în stomac. Să presupunem că n-ar fi trecut! Ipoteza aceasta avea s-o obsedeze pe Anne în orele de nesomn din acea iarnă, inclusiv în după-amiezele de duminică, în dauna problemelor morale şi teologice. Când visa urât, se vedea examinând lista celor promovaţi, în fruntea cărei strălucea numele lui Gilbert Blythe, pe când al ei nu figura nicăieri.

Dar a fost o iarnă veselă, plină şi scurtă. Învăţătura la şcoală era la fel de interesantă, iar rivalitatea din clasă, la fel de acerbă ca înainte. În faţa ochilor curioşi ai Annei se deschideau noi lumi de gânduri, de sentimente şi ambiţii, noi câmpuri de cunoştinţe neexplorate.

Coline se zăreau peste coline iar Alpii pe Alpi se înălţau.

Mare parte din toate acestea se datora vederilor largi ale domnişoarei Stacy, care ştia să-şi ghideze elevii cu tact şi cu grijă. Îi îndemna să gândească, să exploreze, să facă ei înşişi descoperiri şi încuraja abaterea de la potecile prea bătătorite într-o măsură care îi şoca pe doamna Lynde şi pe epitropii şcolii, căci ei nu vedeau cu ochi buni inovaţiile.

În afară de studii, Anne activa şi pe plan social, pentru că Marilla, amintindu-şi sfatul medicului din Spencervale, nu se mai opunea ieşirilor ocazionale. Clubul de Dezbateri înflorea, dând tot mai multe concerte; au mai fost şi una sau două serate, aproape la nivelul oamenilor maturi; apoi plimbări cu sania şi patinaj din belşug.

În acest timp Anne crescu atât de mult, încât într-o zi, stând alături, Marilla descoperi că fata era mai înaltă decât ea.

„Vai, Anne, cum ai crescut!" spuse ea. „Nici nu-mi vine să cred."

Cuvintele acestea fură însoţite de un oftat. Marilla regreta că Anne crescuse. Copila pe care o iubea dispăruse cumva şi în locul ei se găsea acum această fată de cincisprezece ani, cu priviri serioase, cu fruntea îngândurată şi cu înfăţişarea demnă. Marilla o iubea pe adolescentă la fel de mult ca pe copilă, dar era totuşi conştientă că pierduse ceva. Iar când Anne plecă spre seară cu Diana la vecernie, Marilla, singură în lumina rece a apusului, îşi îngădui slăbiciunea de a izbucni în plâns. Matthew, intrând cu un felinar în mână, o prinse asupra faptului şi se uită la ea atât de consternat, încât Marilla începu să râdă printre lacrimi.

„Mă gândeam la Anne", explică ea. „A crescut, e mare, şi iarna viitoare n-o să mai fie cu noi. Îmi va fi tare dor de ea."

„Poate să vină acasă destul de des", încercă s-o consoleze Matthew, pentru care Anne era, şi avea să rămână pentru totdeauna, fetiţa isteaţă pe care în urmă cu patru ani o adusese acasă de la Bright River, într-o seară de iunie. „Până atunci calea ferată spre Carmody o să fie gata."

„Nu-i acelaşi lucru. N-o să stea aici tot timpul", oftă Marilla, cu faţa întunecată, hotărâtă să-şi consume tristeţea fără să se lase mângâiată. „Dar voi, bărbaţii, nu înţelegeţi lucrurile astea!"

Anne trecu şi prin alte schimbări, nu mai puţin reale decât cele fizice. În primul rând, deveni mult mai tăcută. Poate că visa şi gândea la fel de mult ca înainte, dar fără îndoială vorbea mai puţin. Marilla, care observase asta, îi spuse:

„Nu vorbeşti nici pe jumătate cât înainte, Anne, şi nici nu mai foloseşti cuvinte mari. Ce ţi s-a întâmplat?"

Anne se înroşi, apoi râse scurt, lăsând să-i cadă cartea din mâini şi privind visătoare, pe fereastră, mugurii roşii, bogaţi, care răspundeau la chemarea razelor soarelui de primăvară.

„Nu ştiu, nu mai îmi vine să vorbesc mult", spuse ea, proptindu-şi bărbia cu arătătorul. „E mai plăcut să te gândeşti la lucruri mărunte, dragi, pe care să le păstrezi în inimă ca pe nişte comori. Nu mi-ar plăcea să se râdă de ele sau să stârnească nedumerire. Şi nu ştiu cum, nu-mi vine nici să folosesc cuvinte mari; e de mirare, tocmai acum când am crescut şi aş putea să

le folosesc dacă aş vrea. E amuzant să fii aproape un adult, în unele privinţe, dar nu e felul de amuzament la care mă aşteptam, Marilla. Ai atâtea de învăţat, de făcut şi de înţeles, încât nu mai rămâne loc de cuvinte mari. Pe urmă, domnişoara Stacy spune că cele scurte sunt mai puternice, mai convingătoare. Ne cere să ne scriem eseurile cât mai simplu cu putinţă. La început mi-a fost greu, pentru că eram obişnuită să îngrămădesc în ele toate cuvintele pompoase care îmi treceau prin cap. Dar acum m-am dezobişnuit şi cred că e mai bine aşa."

„Ce a devenit clubul literar? Nu te-am mai auzit de mult pomenindu-l."

„Clubul literar nu mai există. Nu mai avem timp şi, pe de altă parte, cred că ne-am cam plictisit. Era o prostie să scriem despre dragoste, despre crime, despre răpiri şi mistere. Uneori domnişoara Stacy ne pune să scriem povestiri ca exerciţiu de literatură, dar nu ne lasă să scriem decât despre ceea ce s-ar putea întâmpla în Avonlea, în viaţa noastră, şi apoi ne critică foarte aspru; ne cere să ne analizăm propriile noastre compuneri. Nu-mi venea să cred că povestirile mele aveau atâtea greşeli până nu am început să le caut eu însămi. Mi-a fost atât de ruşine, încât am vrut să renunţ definitiv, dar domnişoara Stacy mi-a spus că aş putea învăţa să scriu bine dacă m-aş obişnui să-mi fiu cel mai aspru critic. Aşa că încerc."

„Mai ai numai două luni până la admitere", aminti Marilla. „Crezi că ai să treci?"

Anne se înfioră.

„Nu ştiu. Uneori cred că da, pe urmă mi se face frică. Am învăţat din greu iar domnişoara Stacy ne-a pregătit foarte serios, dar cu toate acestea ar fi posibil să nu reuşim. Fiecare are câte un punct slab. Al meu e geometria, fireşte. Ruby şi Jane se tem de latină, Charlie de algebră, iar Josie de aritmetică. Moody Spurgeon spune că simte până în măduva oaselor că o să cadă la istoria Angliei. În iunie, domnişoara Stacy o să ne supună unui test la fel de greu ca examenul de admitere şi o să ne dea note cu aceeaşi stricteţe, ca să ne facem o idee. Aş vrea să se termine, Marilla. Mă obsedează. Câteodată mă trezesc noaptea şi mă întreb ce am să mă fac dacă nu iau examenul."

„Cum, ce? Te mai duci un an la şcoală şi încerci din nou", spuse Marilla încurajator.

„Oh, nu, nu cred că o să mai îndrăznesc. Va fi o catastrofă dacă nu trec, mai ales dacă Gil... dacă ceilalţi trec. Mă emoţionez atât de rău la examene încât nu-i exclus să-l ratez pe ăsta. Mi-ar plăcea să am nervii tari, ca Jane Andrews. Nimic n-o impresionează."

Anne oftă, îşi întoarse ochii de la tentaţiile primăverii, de la ziua zefirului albastru şi a mugurilor verzi care răsăreau în grădină, şi se cufundă cu hotărâre în paginile cărţii. Or să mai fie multe primăveri, dar dacă nu va reuşi la examen, Anne era convinsă că nu se va mai putea bucura de ele.

CAPITOLUL 32

Se afişează lista promovaţilor

O dată cu sfârşitul lunii iunie, trimestrul se încheie şi domnişoara Stacy se despărţi de elevii şcolii din Avonlea.

În acea seară, Anne şi Diana plecară spre casă foarte triste. Pleoapele roşii şi batistele ude erau o mărturie convingătoare că vorbele de rămas bun ale domnişoarei Stacy fuseseră la fel de mişcătoare ca ale domnului Phillips în împrejurări asemănătoare, cu trei ani înainte. De la poalele colinei cu brazi, Diana privi înapoi spre clădirea şcolii şi oftă adânc.

„E ca şi cum totul s-ar fi terminat, nu-i aşa?" spuse ea cu jale.

„Tu n-ar trebui să fii chiar atât de amărâtă ca mine", replică Anne, căutând degeaba un loc uscat în batistă. „La toamnă ai să revii, pe când eu bănuiesc că voi părăsi şcoala mea scumpă pentru totdeauna, dacă am noroc."

„N-o să fie nici pe departe la fel. Domnişoara Stacy n-o să mai fie aici, nici tu, nici Jane, probabil nici Ruby. Am să stau singură în bancă pentru că n-am să suport, după tine, nici o altă colegă. Oh, ce timpuri frumoase am trăit, Anne, nu-i aşa? E groaznic să te gândeşti că s-au dus pe veci."

Două lacrimi mari se prelinseră pe nasul Dianei.

„Dacă te opreşti din plâns, am să mă opresc şi eu", spuse Anne cu o voce rugătoare. „Cum îmi pun batista în buzunar, te văd izbucnind în plâns şi iar mă apucă. Vorba doamnei Lynde: dacă nu poţi fi vesel, fii vesel cât poţi. La urma urmei, cred că la anul am să fiu şi eu pe-aici. Acum sunt sigură că n-am să trec. Am din ce în ce mai des asemenea presimţiri."

„Cum aşa? Ai trecut cu brio testul domnişoarei Stacy."

„Da, dar atunci n-am fost emoţionată. Când mă gândesc însă la examenul adevărat, nu-ţi poţi închipui ce fiori reci îmi cuprind inima. Şi-apoi, numărul meu e treisprezece, iar Josie Pye zice că e un număr foarte nenorocos. Nu sunt superstiţioasă şi ştiu că nu contează, dar parcă aş fi vrut să nu fie treisprezece."

„Mi-ar fi plăcut să merg cu tine", suspină Diana. „Ne-am fi distrat perfect de elegant, nu? Dar cred că seara o să ai de tocit."

„Domnişoara Stacy ne-a cerut să-i promitem că nu ne atingem de cărţi. Spunea că o să ne obosim şi o să ne zăpăcim şi mai rău. Ne-a sfătuit să ne plimbăm, să nu ne gândim la examene şi să ne culcăm devreme. E un sfat bun, dar cred că e greu de urmat; sfaturile bune aşa sunt, să ştii. Prissy Andrews mi-a spus că în ultima săptămână n-a dormit decât pe apucate şi că a tocit ca o nebună; m-am decis să fac la fel. Ce frumos din partea mătuşii tale Josephine că m-a poftit să stau la Beechwood în perioada examenelor!"

„Ai să-mi scrii cât vei fi plecată, nu?"

„Am să-ţi scriu marţi seară ca să-ţi spun cum a fost în prima zi", promise Anne.

„Miercuri am să asediez poşta", se angajă Diana.

Anne plecă la oraş lunea următoare, iar miercuri Diana dădu fuga la poştă, aşa cum promisese, şi primi scrisoarea.

„Scumpă Diana", scria Anne. *„A sosit seara de marţi şi îţi scriu din biblioteca de la Beechwood. Noaptea trecută m-am simţit foarte singură în camera mea şi mi-ar fi plăcut să fii cu mine. Nu puteam să învăţ pentru că i-am promis domnişoarei Stacy că n-am să pun mâna pe carte, dar mi-a venit foarte greu*

să nu deschid cartea de istorie, aşa cum îmi era greu cândva să nu citesc o povestire înainte de a-mi face lecţiile.

Azi-dimineaţă domnişoara Stacy a venit după mine şi ne-am dus la Academie, culegându-le în drum pe Jane, pe Ruby şi pe Josie. Ruby mi-a întins mâinile, să i le ating. Erau reci ca gheaţa. Josie mi-a spus că arătam de parcă n-aş fi închis ochii toată noaptea şi că nu sunt destul de tare ca să înfrunt rigoarea cursurilor, chiar dacă trec la examen. Sunt momente când îmi dau seama că n-am reuşit să fac progrese pe calea simpatiei faţă de Josie Pye.

Când am ajuns la Academie, se adunaseră acolo zeci de candidaţi din toată insula. Primul pe care l-am văzut a fost Moody Spurgeon, care şedea pe trepte şi bolborosea ceva de unul singur. Jane l-a întrebat ce naiba făcea acolo, iar el a spus că repeta întruna tabla înmulţirii ca să-şi liniştească nervii şi că, pentru Dumnezeu, să nu-l întrerupem, căci dacă se opreşte se sperie şi uită tot ce ştie, şi că doar tabla înmulţirii îi reţine ştiinţa în loc. După ce am fost repartizaţi pe săli, domnişoara Stacy a trebuit să plece. Jane şi cu mine ne-am aşezat în aceeaşi bancă. Jane era atât de calmă încât am invidiat-o. Ea, bună, cuminte şi stăpână pe sine, n-avea nevoie de tabla înmulţirii. Mă întrebam dacă arătam aşa cum mă simţeam şi dacă nu se auzeau până la capătul sălii bubuiturile inimii mele. Pe urmă a venit un domn şi a început să ne distribuie colile pentru examenul de engleză. Mi-au îngheţat mâinile şi aproape că am ameţit când mi-am primit hârtiile. Un singur groaznic moment, Diana, m-am simţit exact ca atunci când, acum patru ani, am întrebat-o pe Marilla dacă pot să rămân la Green Gables, şi pe urmă totul mi s-a limpezit în cap şi inima a reînceput să bată, pentru că, am uitat să-ţi spun, se oprise complet. Acum ştiam că am să pot scrie ceva pe hârtiile acelea.

La prânz am plecat să mâncăm şi apoi, după-amiază, ne-am dus la examenul de istorie. Subiectul a fost destul de greu şi m-am încurcat teribil în date. Totuşi, cred că azi am scos-o la capăt. Dar, oh, Diana, mâine dăm examen la geometrie şi am nevoie de fiecare bucăţică de voinţă ca să nu deschid cartea lui Euclid. Dacă aş şti că tabla înmulţirii mi-ar fi de folos, aş repeta-o până mâine dimineaţă.

Spre seară m-am dus să le văd pe celelalte fete. L-am întâlnit în drum pe Moody Spurgeon care rătăcea distrat de colo-colo. Mi-a spus că precis a căzut la istorie, că se născuse doar ca să fie o decepţie pentru părinţii lui, că pleacă acasă cu trenul de dimineaţă şi că, în orice caz, e mai uşor să fii tâmplar decât ministru. Am încercat să-l înveselesc şi l-am convins să rămână pentru că ar fi dezamăgit-o pe domnişoara Stacy. Uneori îmi dorisem să fiu băiat, dar când îl văd pe Moody Spurgeon mă bucur enorm că sunt fată şi că nu sunt sora lui.

Când am ajuns la cămin, Ruby se dădea cu capul de toţi pereţii deoarece descoperise că făcuse o teribilă greşeală la engleză. După ce şi-a mai revenit, ne-am dus în oraş şi am luat o îngheţată. Diana, ce mult doream amândouă să fi fost cu noi!

Oh, Diana, să mă văd scăpată de examenul de geometrie! Dar iarăşi, cum spunea doamna Lynde, soarele va continua să răsară şi să apună chiar dacă trec sau nu la examen. E adevărat, dar nu deosebit de încurajator. Aş prefera să nu mai răsară dacă nu reuşesc. A ta devotată, Anne."

Examenul de geometrie, ca şi celelalte, veni şi trecu la timpul potrivit, iar Anne sosi acasă într-o vineri seară, obosită dar cu un aer de triumf pe chip. Diana era la Green Gables când sosi Anne şi o întâmpină de parcă nu s-ar fi văzut de ani de zile.

„Vechea şi scumpa mea prietenă, e perfect de splendid să te revăd. S-a scurs o veşnicie de când ai plecat la oraş, şi oh, Anne, cum a fost?"

„Destul de bine, cred, la toate, în afară de geometrie. Nu ştiu dacă am trecut, şi am un fel de presimţire urâcioasă că voi pica. Oh, ce bine e să fii iar acasă! Green Gables este cel mai frumos loc din lume."

„Şi cum le-a mers celorlalţi?"

„Fetele spun că probabil n-au trecut, dar eu cred că au reuşit destul de bine. Josie zice că problema la geometrie a fost

atât de uşoară, încât până şi un copil de zece ani ar fi putut s-o rezolve. Moody Spurgeon e convins că a picat la istorie, iar Charlie e de părere că a căzut la algebră. Dar în realitate nu ştim nimic şi n-o să ştim până nu apare lista de promovaţi. Închipuie-ţi, să trăieşti două săptămâni în tensiune! Mi-ar plăcea să mă culc şi să dorm până atunci."

Diana realiză că ar fi fost zadarnic să întrebe cum îi mersese lui Gilbert Blythe, aşa că se mulţumi să adauge:

„Oh, ai să treci, sunt sigură. Nu-ţi fă griji."

„Mai bine să nu trec decât să fiu pe undeva pe la coada listei", spuse Anne, înţelegând prin asta - iar Diana ştia prea bine - că succesul ei ar fi incomplet şi amar dacă n-ar fi luat o notă mai mare decât Gilbert Blythe.

În acest scop Anne se străduise din răsputeri în timpul examenelor, şi la fel făcuse şi Gilbert. Se întâlniseră pe stradă de câteva ori, dar trecuseră unul pe lângă altul fără să se salute. De fiecare dată Anne îşi ridicase bărbia ceva mai sus decât de obicei, regretând însă din ce în ce mai mult că nu acceptase prietenia lui Gilbert atunci când acesta i-o oferise. Se angajase faţă de sine însăşi să-l întreacă la examene. Ştia că toată şcolărimea din Avonlea se întreba care din ei va fi primul; mai ştia că Jimmy Glover pariase cu Ned Wright pe tema asta şi că Josie Pye spunea că nu încape nici o îndoială că Gilbert va fi în frunte. Presimţea că n-o să poată suporta umilinţa de a nu ieşi pe primul loc.

Dar avea şi un motiv mai nobil. Dorea să treacă examenul cu note mari pentru Marilla şi Matthew, în special pentru Matthew. Acesta declarase că, după convingerea lui, „Anne o să bată toată insula". Desigur, era o nebunie să speri aşa ceva chiar în cele mai îndrăzneţe vise. Totuşi Anne spera din tot sufletul să se afle cel puţin printre primii zece, ca Matthew să fie mândru de ea.

După ce trecură cele două săptămâni, Anne începu să se ducă la poştă în fiecare zi, împreună cu Jane, Ruby şi Josie; frunzăreau ziarele din Charlottetown cu mâini tremurătoare şi cu senzaţii la fel de fioroase ca în timpul săptămânii de exame-

ne. Charlie şi Gilbert nu erau nici ei mai presus de preocuparea aceasta, dar Moody Spurgeon se ţinea hotărât deoparte.

„Nu am tăria să mă duc acolo şi să mă uit în ziare cu sânge rece", îi mărturisi el Annei. „Am să aştept până o să vină cineva să-mi spună dacă am intrat sau nu."

Când, după trei săptămâni, lista tot nu apăru, Anne nu mai putu rezista tensiunii. Îşi pierdu pofta de mâncare şi interesul pentru tot ce se întâmpla în Avonlea. Doamna Lynde dorea să ştie la ce altceva te-ai fi putut aştepta de la un superintendent al Educaţiei conservator, iar Matthew, observând cât era Anne de palidă şi cât de tristă venea de la poştă, începu să se gândească dacă n-ar fi mai bine ca la viitoarele alegeri să voteze cu liberalii.

Dar într-o seară vestea sosi. Anne stătea în faţa ferestrei deschise, uitând pentru moment de calamităţile examenelor şi ale lumii, sorbind frumuseţea serii de vară, parfumată de respiraţia florilor din grădină. Frunzele plopilor susurau şi foşneau, iar peste vârfurile brazilor, spre răsărit, cerul era roz datorită luminii reflectate a apusului. Anne se întreba dacă zeul culorilor arăta la fel, când o văzu pe Diana zburând printre trunchiurile brazilor, trecând podul în fugă, urcând spre Green Gables şi fluturând în mână un ziar.

Anne sări în picioare pentru că ştia ce conţine ziarul. Apăruse lista! Simţi cum o cuprinde ameţeala, iar inima îşi înteţi bătăile. Nu fu în stare să facă un pas. I se păru că trece o oră până când Diana pătrunse în hol şi năvăli în cameră atât de surescitată încât uită să bată la uşă.

„Anne, ai intrat prima, eşti cap de listă, tu şi Gilbert, la paritate, dar numele tău e primul! Oh, sunt foarte mândră de tine!"

Diana aruncă ziarul pe masă şi se trânti pe pat; nu mai putea nici sufla, nici vorbi. Anne aprinse lampa, dar mâinile îi tremurau atât de tare, încât strică o duzină de chibrituri până reuşi. Pe urmă înşfăcă ziarul. Da, trecuse, numele ei era acolo, în capul listei ce cuprindea două sute de nume. Merita să trăieşti pentru o clipă ca asta.

„Ai reuşit splendid, Anne", izbuti să spună Diana, revenindu-şi şi ridicându-se. Anne, cu privirea ţintă, pierdută, nu scotea o vorbă. „Tata a adus ziarul de la Bright River acum zece minute, a venit cu trenul de după-masă, aşa că n-o să ajungă la poştă decât mâine. Când am văzut lista am alergat până aici ca o disperată. Toţi aţi trecut, până la unul, Moody Spurgeon şi toţi ceilalţi, deşi el a căzut la istorie. Jane şi Ruby au luat note destul de bune, cam pe la mijloc, la fel şi Charlie. Josie a trecut cu doar trei puncte peste limită, dar îşi dă aere de parcă ar fi fost prima. Ce bucuroasă o să fie domnişoara Stacy! Oh, Anne, ce simţi când îţi vezi numele în fruntea listei? Dacă aş fi în locul tău, aş înnebuni de bucurie. Am cam înnebunit şi aşa, iar tu eşti calmă şi senină ca o seară de primăvară."

„Sunt ameţită pe dinăuntru", murmură Anne. „Aş vrea să spun o mie de lucruri, dar nu găsesc cuvinte. N-am visat una ca asta, adică ba da, dar numai o dată. Mi-am permis să visez o singură dată: ce-ar fi dacă aş trece prima? Dar tremuram de frică. Păream atât de vanitoasă şi de îngâmfată gândind că aş putea fi cea mai bună din insulă. Scuză-mă o clipă, Diana, trebuie să dau o fugă pe câmp, să-i spun lui Matthew. Pe urmă o să mergem pe drum în sus, să le ducem vestea asta bună şi celorlalţi."

O luară la fugă spre mirişte, dincolo de şură, unde Matthew întorcea fânul. Acolo, din fericire, se afla şi doamna Lynde vorbind cu Marilla lângă gard.

„Oh, Matthew!", exclamă Anne. „Am intrat prima, adică una dintre primii! Nu sunt vanitoasă, ci recunoscătoare."

„Ei bine, am spus asta întotdeauna", răspunse Matthew examinând cu încântare lista. „Am ştiut că n-o să-ţi fie greu să-i baţi pe toţi."

„Pot spune că ai făcut o treabă destul de bună, Anne", admise Marilla, încercând să-şi ascundă mândria de ochiul critic al doamnei Lynde, care însă zise cu multă bunătate:

„Cred că e grozav, şi departe de mine gândul de a ezita s-o spun. Anne, eşti o mândrie pentru prietenele tale şi pentru noi toţi."

În noaptea aceea, după o foarte plăcută convorbire la casa parohială cu doamna Allan, Anne îngenunche cu modestie lângă fereastra deschisă prin care se revărsa bogat lumina lunii şi murmură o rugăciune plină de recunoştinţă şi de aspiraţii înalte ce veneau direct din inimă. Erau în rugăciunea ei şi mulţumiri pentru trecut, şi umile cereri pentru viitor; iar când adormi pe perna albă, visele ei fură atât de luminoase, de strălucitoare şi de frumoase cum orice adolescentă şi-ar putea dori.

CAPITOLUL 33

Serbarea

„Pune-ţi rochia albă de organdi, în orice caz, Anne", spuse cu convingere Diana.

Se găseau în camera de la mansardă. Afară se lăsa seara, o lumină de amurg galben-verzuie, cu un cer albastru fără nori. O lună mare, rotundă, închizându-şi culoarea de la luciul ei palid la un argintiu afumat, atârna deasupra Pădurii Vrăjite; aerul era plin de dulci zgomote estivale: ciripit moale de păsări pe jumătate adormite, susurul zefirului vagabond, voci şi râsete îndepărtate. Dar în camera Annei perdeaua era trasă şi lampa aprinsă, pentru că aici se făceau pregătiri importante.

Mansarda arăta acum cu totul altfel decât înainte cu patru ani, când, în prima noapte, pe Anne o înspăimântaseră până în adâncul sufletului austeritatea şi răceala încăperii. Schimbările apăruseră încetul cu încetul iar Marilla le acceptase resemnată, până când camera devenise un cuib dulce şi delicios, pe placul oricărei fete.

Viziunile Annei – covorul de catifea cu trandafiri roz şi perdelele roz de mătase – nu se materializaseră, desigur, dar visele

ei ţinuseră pasul cu trecerea timpului şi e puţin probabil că Anne le regreta. Podeaua era acoperită cu un covor drăguţ, iar perdelele ce ascundeau fereastra înaltă, pe care le clătina acum briza, erau din muselină verde-deschis. Pereţii nu fuseseră decoraţi cu tapiserii din brocard de aur sau argint, ci cu hârtie de culoarea florilor de măr, împodobită cu nişte fotografii frumoase dăruite Annei de doamna Allan. Portretul domnişoarei Stacy ocupa locul de onoare, iar Anne, sentimentală, se ambiţiona să pună flori proaspete pe stativul de dedesubt. În seara asta, o boare de crini albi parfuma încăperea, ca o adiere de vis. Nu exista mobilă de mahon, dar nu lipseau o etajeră albă plină de cărţi, un balansoar din răchită, o măsuţă de toaletă acoperită cu muselină albă, o oglindă de modă veche adusă din camera de oaspeţi, având ramă aurită, pictată cu doi cupidoni roz, dolofani, şi ciorchini purpurii, iar alături un pat alb, scund.

Anne se pregătea să meargă la serbarea de la White Sands Hotel. Serbarea se dădea în beneficiul spitalului din Charlottetown şi organizatorii pescuiseră de prin districtele învecinate talentele care urmau să se producă. Bertha Sampson şi Pearl Clay din corul baptist din White Sands fuseseră rugate să cânte un duet; Milton Clark din Newbridge urma să susţină la vioară un solo. Winnie Adella Blair din Carmody avea să cânte o baladă scoţiană, iar Laura Spencer din Spencervale şi Anne Shirley din Avonlea primiseră invitaţia de a recita poezii.

După cum Anne va spune mai târziu, „a fost un moment epocal în viaţa mea". O cuprinsese o emoţie plăcută, iar pe Matthew mândria pentru onoarea ce i se făcuse Annei lui îl ridicase într-al nouălea cer. Marilla nu era nici ea mai prejos, cu toate că ar fi preferat să moară decât s-o recunoască, şi spunea că nu se cuvine să laşi o grămadă de tineri să hoinărească pe la hoteluri fără supravegherea unei persoane responsabile.

Anne şi Diana stabiliseră să călătorească în trăsură, cu Jane Andrews şi fratele ei Billy; mulţi alţi băieţi şi fete din Avonlea aveau să asiste la serbare. Se aşteptau numeroşi participanţi din împrejurimile oraşului; „artiştilor" urma să li se ofere un banchet după reprezentaţie.

„Crezi într-adevăr că rochia de organdi e cea mai potrivită?" întrebă Anne, îngrijorată. „Cea din muselină cu flori albastre mi se pare mai frumoasă, chiar dacă nu e tocmai la modă."

„Dar îţi vine mult mai bine", spuse Diana. „E mai moale, mai ornamentală şi mai sculpturală, pe când muselina e ţeapănă şi te face să arăţi prea împodobită. Organdiul parcă a crescut pe tine."

Oftând, Anne cedă. Diana începuse să capete o reputaţie de persoană cu gust în materie de îmbrăcăminte şi părerea ei asupra acestui aspect era foarte solicitată. Arăta foarte drăguţ în seara aceea, într-o rochie de culoarea trandafirului sălbatic ce nu i s-ar fi potrivit niciodată Annei. Dar cum nu participa la serbare decât ca spectator, înfăţişarea ei nu avea prea mare importanţă. Toate străduinţele îi erau concentrate asupra Annei, care, după cum mărturisea ea însăşi, reprezenta Avonlea, aşadar trebuia să fie îmbrăcată şi pieptănată ca o regină.

„Trage mai mult ciucurele acela, aşa, iată, lasă-mă să-ţi înnod cordonul; acum pantofii. Am să-ţi împletesc părul în două cozi groase şi am să le leg cu o panglică albă. Stai, nu scoate bucla aia pe frunte! Nu există să-ţi piepteni părul mai bine decât aşa, Anne, iar doamna Allan spune că arăţi ca o Madonă cu părul dat pe o parte. Trandafirul ăsta de casă am să ţi-l pun după ureche. Era unul singur la noi în grădină şi l-am păstrat pentru tine."

„Crezi că e cazul să-mi pun perlele?" întrebă Anne. „Matthew mi le-a cumpărat săptămâna trecută şi ştiu că i-ar face plăcere să le port."

Diana îşi ţuguie buzele, îşi înclină capul, privi chipul prietenei ei cu un ochi critic şi în cele din urmă se declară pentru perle, care, în consecinţă, fură prinse la gâtul alb ca laptele al Annei.

„Ai un aer foarte graţios, Anne", spuse Diana cu admiraţie, dar fără invidie. „Îţi înclini capul cu atâta eleganţă! Aşa eşti tu, pe când eu arăt ca o găluşcă. Mereu mi-a fost frică de asta, dar acum ştiu că aşa e. Ce să fac? Trebuie să mă resemnez."

„Dar tu ai gropiţe în obraji", o consolă Anne, zâmbind cu dragoste spre faţa vioaie a Dianei. „Dulci ca două mici gropiţe

în frişcă. Mi-am pierdut orice speranţă să am şi eu gropiţe în obraji. Visul acesta nu mi se va împlini niciodată, dar multe altele s-au împlinit şi nu trebuie să mă plâng. Sunt gata?"

„Eşti gata", o asigură Diana, în clipa în care Marilla apăru în uşă, uscăţivă, cu părul mai cărunt decât odinioară, cu aceeaşi faţă colţuroasă, dar acum mult mai blândă. „Vino s-o vezi pe reprezentanta noastră, Marilla. Nu-i aşa că arată foarte bine?"

Marilla emise un sunet confuz, ceva între un oftat şi un mormăit.

„Arată curăţel şi cuviincios. Îmi place cum i-ai aranjat părul, dar mi-e teamă că o să-şi prăpădească rochia mergând prin praf până acolo. Şi e prea subţire pentru nopţile astea umede. Organdiul e cea mai netrebnică ţesătură din câte există şi i-am spus lui Matthew când i-a adus-o, dar nu e chip să vorbeşti cu Matthew zilele astea. Pe vremuri mai ţinea seamă de sfaturile mele, dar acum cumpără pentru Anne tot felul de lucruri, fără pricepere, iar vânzătorii de la Carmody ştiu că-i pot băga pe gât orice. E destul să-i spună că ceva e la modă, şi gata, Matthew aruncă banii pe tejghea. Ai grijă, Anne, să-ţi ţii poalele rochiei departe de roată şi să îmbraci jacheta cea groasă."

Apoi Marilla coborî scările, gândindu-se cu mândrie ce frumoasă era Anne, *o rază de lună din creştet până-n tălpi*, şi regretând că nu se putea duce şi ea la serbare s-o audă pe fata ei recitând.

„Nu crezi că e prea umed pentru rochia mea?" întrebă Anne, îngrijorată.

„Nici vorbă", spuse Diana, dând perdeaua deoparte. „E o seară perfectă şi n-o să fie rouă. Uită-te la lună."

„Sunt tare bucuroasă că fereastra mea dă spre răsărit", exclamă Anne, apropiindu-se de Diana. „E atât de splendid să vezi cum vine dimineaţa pe deasupra colinelor acelora lungi, strălucind printre vârfurile brazilor. În fiecare zi e altfel. Mă simt ca şi cum mi-aş scălda sufletul în baia de lumină a zorilor. Oh, Diana, camera asta mi-e tare dragă. Nu ştiu ce am să mă fac când mă voi muta la oraş, luna viitoare."

„Măcar în seara asta să nu-mi vorbeşti despre plecare", o imploră Diana. „Nici nu vreau să mă gândesc, mă face să mă simt mizerabil şi aş vrea să mă simt bine astă-seară. Ce-o să reciţi, Anne? Ai emoţii?"

„Deloc. Am declamat de atâtea ori în public, încât acum nu îmi mai pasă. Mi-am ales *Jurământul Fecioarei*. E foarte patetic. Laura Spencer şi-a ales ceva comic, dar eu prefer să-i fac pe oameni să plângă."

„Şi ce ai să reciţi dacă te bisează?"

„Nici n-o să le treacă prin cap să mă biseze", pufni Anne, care totuşi spera în secret că va fi bisată. Se şi vedea povestindu-i lui Matthew, a doua zi la dejun, cum a fost. „Sosesc Billy şi Jane, aud zgomotul roţilor... Să ieşim."

Billy Andrews insistă ca Anne să stea în faţă, lângă el, aşa că Anne se urcă de voie, de nevoie pe capră. Ar fi preferat desigur să stea în spate, cu fetele, ca să poată pălăvrăgi şi râde după pofta inimii. Cu Billy nu prea avea nici de ce să râdă, nici despre ce să vorbească. Era un flăcău mare şi gras, de vreo douăzeci de ani, cu o faţă rotundă, inexpresivă, şi cu o dureroasă lipsă a darului vorbirii. Însă o admira pe Anne peste măsură şi se umfla în pene de mândrie că avea ocazia să o ducă la White Sands.

Anne, deşi făcea eforturi ca să vorbească peste umăr cu fetele şi să-i acorde, din politeţe şi ocazional, un cuvânt lui Billy, care rânjea şi chicotea fără să se gândească decât prea târziu la răspuns, se hotărî totuşi să se bucure de călătorie. Era o seară dedicată veseliei. Drumul se umpluse de trăsuri, îndreptându-se toate spre hotel; se auzeau râsete clare, argintii, ce răsunau de pretutindeni. Când ajunseră, hotelul era scăldat într-o mare de lumini. Fură întâmpinate de câteva doamne din comitetul de organizare. Una din ele o conduse pe Anne la sala de repetiţii, unde se aflau membrii orchestrei simfonice din Charlottetown. Anne se simţi dintr-o dată intimidată, înfricoşată şi umilită. Rochia ei, care în camera de la mansardă părea distinsă şi elegantă, apărea acum simplă şi ordinară, prea simplă şi prea ordinară, se gândi ea, alături de mătăsurile şi dantelele care foşneau în jur. Ce însemnau perlele ei comparativ cu diamantele doamnei corpolente şi frumoase de alături? Şi cum arăta trandafirul ei alb şi modest pe lângă florile de seră, bogate, pe care le purtau celelalte? Anne îşi scoase pălărioara şi jacheta şi se piti, nenorocită, într-un colţ. Ar fi vrut să fie acasă, în cămăruţa ei albă de la Green Gables.

Fu însă şi mai rău când ajunse pe scena sălii hotelului. Lumina electrică o orbea, iar parfumurile şi zumzetul o zăpăceau. Ar fi vrut să se afle în fundul sălii, alături de Diana şi de Jane, care păreau să se amuze de minune. Se pomeni înghesuită între o doamnă voinică, în rochie de mătase roz, şi o fată înaltă, cu o mutră batjocoritoare, îmbrăcată în dantelă albă. Doamna cea voinică îşi întorcea din când în când capul spre ea şi o scruta prin ochelari de sus până jos, până când Anne, iritată de examinarea asta, simţi că-i vine să urle; fata în rochie de dantelă albă vorbea cu vecina ei, destul de tare, despre „nespălatele de la ţară" şi despre „frumoasele satului" care formau publicul, anticipând distracţia pe care le-o va procura etalarea talentelor locale din program. Anne îşi dădu seama că o va urî pe fata în dantelă albă până la sfârşitul vieţii.

Din nefericire pentru Anne, o actriţă profesionistă care trăsese la hotel consimţise să recite ceva. Era o doamnă graţioasă, cu ochii negri, îmbrăcată într-o admirabilă rochie strălucitoare ţesută parcă din raze de lună, cu bijuterii la gât şi în părul negru. Avea o voce minunată, flexibilă, şi o mare forţă de expresie. Publicul o sorbea din ochi. Anne, uitând de sine, o asculta cu nesaţ, dar când recitarea se termină, îşi acoperi brusc faţa cu mâinile. Ştia că niciodată nu va fi în stare să se ridice şi să declame după ea – niciodată! A crezut vreodată că ştie să declame? Oh, dacă ar fi din nou acasă, la Green Gables!

Numele ei fu strigat tocmai în acel moment nepotrivit. Anne nu observă că fata în dantelă albă tresări surprinsă, şi chiar dacă ar fi observat, n-ar fi înţeles ce compliment subtil i se aducea. Se ridică ameţită şi se duse în faţă. Era atât de palidă, încât Diana şi Jane, în fundul sălii, se strânseră de mână, nervoase.

Anne era victima unui trac copleşitor. Chiar dacă recitase de multe ori în public, nu avusese niciodată o asemenea asistenţă. Priveliştea o paraliza complet. Totul i se părea străin, ciudat şi înfricoşător, rândurile de doamne în rochii de seară, figurile cu o expresie critică, întreaga atmosferă de bogăţie şi elevaţie din jurul ei. Exista o mare deosebire între ce era aici şi băncile grosolane de la Clubul de Dezbateri, cu public înţelegător, format din prieteni şi vecini, cu feţe prietenoase şi binevoitoare. Oamenii aceştia, se gândi ea, o vor critica la sânge. Poate, întocmai ca fata în straie de dantelă, se aşteptau să se amuze de eforturile ei „rurale". Era disperată, ruşinată şi jalnică. Îi tremurau genunchii, avea palpitaţii şi simţea că leşină. Nu va fi în stare să scoată nici măcar un cuvânt! În clipa următoare se gândi să fugă de pe scenă, în pofida umilinţei de care ar fi avut parte tot restul vieţii.

Deodată însă, cum se uita la public cu ochii dilataţi de spaimă, îl văzu în sală pe Gilbert Blythe, care, aplecat în faţă, zâmbea – un zâmbet care Annei i se păru triumfător şi ironic. În realitate nu era deloc aşa: Gilbert zâmbea de plăcerea pe care i-o provoca întreaga atmosferă, în general, şi apariţia albă şi delicată a Annei, cu figura spiritualizată, profilată pe un fond întunecat. Josie Pye, cu care venise, stătea lângă el, iar faţa ei exprima desigur o bucurie răutăcioasă. Dar Anne n-o văzu pe Josie şi, chiar dacă ar fi văzut-o, puţin i-ar fi păsat. Inspiră adânc şi îşi dădu capul pe spate, mândră. Curajul şi hotărârea îi revenira ca după un şoc electric. N-o să se dea bătută în faţa lui Gilbert Blythe, n-o să-i dea ocazia să râdă de ea niciodată! Teama şi emoţia dispărură şi îşi începu recitarea. Vocea ei clară şi dulce pătrunse până în cel mai îndepărtat ungher al sălii, fără tremur şi fără ezitare. Stăpână pe sine, ca o reacţie la teroarea prin care trecuse, declamă mai bine ca niciodată. Când termină, izbucni o furtună de aplauze sincere. Anne se reîntoarse la locul ei, roşie la faţă, intimidată. Doamna cea voinică în rochie de mătase roz îi scutură zdravăn mâna.

„Draga mea, ai fost splendidă", exclamă ea. „Am plâns ca un copil, zău aşa. Auzi? Te bisează. Vor să te mai audă o dată."

„Oh, nu pot", se văietă Anne. „Şi totuşi trebuie, Matthew ar fi tare dezamăgit. Era convins că o să fiu bisată."

„Atunci nu-l dezamăgi pe Matthew", spuse glumind doamna în roz.

Zâmbitoare, roşie în obraji, cu priviri limpezi, Anne reveni în faţa publicului şi interpretă un monolog vesel care-i captivă pe spectatori şi mai mult. Restul serii fu pentru Anne un adevărat triumf.

Când serbarea se sfârşi, doamna cea voinică în roz – soţia unui milionar american – o luă sub aripa ei ocrotitoare şi o prezentă celor din jur, şi toată lumea îi arătă simpatie. Actriţa, doamna Evans, se întreţinu cu ea, asigurând-o că are o voce fermecătoare şi că-şi „interpretase" bucăţile foarte bine. Chiar şi fata înaltă, în rochie de dantelă, îi făcu un mic compliment. Li se oferi apoi un banchet în holul mare, frumos decorat al hotelului; Diana şi Jane luară şi ele parte ca invitate ale Annei, dar Billy nu putu fi găsit, pentru că se ascunsese, înfricoşat de moarte la gândul unei asemenea invitaţii. Le aşteptă însă lângă trăsură, iar când totul se termină, cele trei fete ieşiră vesele în lumina albă şi pură a lunii. Anne inspiră adânc şi privi cerul, deasupra ramurilor întunecate ale brazilor.

Oh, era plăcut să fii din nou afară, în puritatea şi calmul nopţii! Totul i se părea măreţ, liniştit, încântător, cu murmurul mării ca un acompaniament duios, cu stâncile întunecate pe maluri ca nişte giganţi fioroşi păzind ţărmurile fermecate.

„Nu-i aşa că a fost o seară splendidă?" oftă Jane, când porniră spre casă. „Mi-ar plăcea să fiu o americancă bogată şi să-mi petrec verile la un hotel, să port bijuterii şi rochii decoltate, să mănânc în fiecare zi binecuvântată îngheţată şi salată de pui. Cred că e mult mai plăcut decât să fii institutoare. Anne, recitările tale au fost pur şi simplu măreţe, deşi am crezut mai întâi că n-ai să fii în stare să începi. Cred că ai fost mai bine decât doamna Evans."

„Oh, nu, să nu spui asta, Jane", zise Anne repede. „E stupid. Nu puteam s-o întrec pe doamna Evans pentru că ea e actriţă, iar eu nu sunt decât o elevă cu oarecare pricepere la declamat. Am fost mulţumită că publicului i-a plăcut."

„Trebuie să-ţi transmit un compliment, Anne", îşi aminti Diana. „Cel puţin cred eu că a fost un compliment pentru tonul cu care a fost rostit. Sau măcar o parte, în orice caz. În spatele nostru şedea un american cu o înfăţişare foarte romantică, cu părul negru şi cu ochii de cărbune. Josie Pye spunea că e un mare artist şi că verişoara maică-sii, de la Boston, e măritată cu un domn care a fost la aceeaşi şcoală cu el. L-am auzit spunând – nu-i aşa, Jane? – «Cine e fata de pe scenă, cu acel splendid păr de Tiţian? Mi-ar plăcea s-o pictez». Ei, ce părere ai, Anne? Dar ce înseamnă *păr de Tiţian*?"

„În cuvinte simple, cred că înseamnă păr roşu", râse Anne. „Tiţian a fost un mare pictor căruia îi plăcea să picteze femei cu părul roşu."

„Aţi văzut diamantele pe care le purtau doamnele acelea?" suspină Jane. „Erau de-a dreptul ameţitoare. Nu v-ar plăcea să fiţi bogate, fetelor?"

„Dar *suntem* bogate", spuse Anne cu tărie. „Avem şaisprezece ani, şi suntem fericite ca nişte regine, şi avem imaginaţie, toate, mai mult sau mai puţin. Ia uitaţi-vă la mare, fetelor, numai argint şi umbre şi lucruri nevăzute. Nu ne-am putea bucura mai mult de frumuseţea asta chiar dacă am avea milioane de dolari şi kilograme de diamante. Sunt sigură că nu v-aţi schimba soarta cu a doamnelor acelora, chiar dacă aţi putea. V-ar plăcea să fiţi domnişoara aceea înaltă, cu rochie de dantelă şi cu mutră acră de parcă ar fi mâncat mere pădureţe de la naştere? Sau doamna în roz, chiar aşa amabilă cum era, grasă şi scurtă, fără gât? Sau chiar doamna Evans, cu o privire atât de tristă? Trebuie să fie teribil de nefericită, din moment ce are o asemenea privire. Ştii foarte bine, Jane Andrews, că n-ai vrea să fii în locul ei."

„Nu sunt chiar sigură", spuse Jane, neconvinsă. „Cred că diamantele compensează toate astea în mare măsură."

„Ei bine, eu n-aş vrea să fiu decât eu însămi, chiar dacă nu voi avea diamante niciodată", declară Anne. „Sunt foarte mulţumită că sunt Anne de la Green Gables, cu micul meu şirag de perle. Ştiu că Matthew mi l-a dăruit cu mai multă dragoste decât i-au fost dăruite doamnei în roz toate bijuteriile."

CAPITOLUL 34

Studentă la colegiu

În următoarele trei săptămâni, la Green Gables se lucră de zor pentru că Anne se pregătea de plecare la studii şi era mult de cusut, multe de discutat şi de aranjat. „Zestrea" Annei era bogată şi arătoasă, prin grija lui Matthew, iar Marilla, acum cel puţin, nu mai ridica obiecţii la orice ar fi cumpărat sau propus. Mai mult decât atât, într-o seară urcă la mansarda Annei cu braţele încărcate.

„Anne, uite aici un material verde-pal, pentru o rochie. Cred că de fapt nu-ţi trebuie, doar ai rochii destule şi fuste şi bluze, dar m-am gândit că ţi-ar plăcea să ai ceva într-adevăr elegant pentru când vei fi invitată în oraş, la o serată sau aşa ceva. Am auzit că Jane, Ruby şi Josie au «rochii de seară», cum spun ele, şi n-aş vrea ca tu să fii mai prejos. Am rugat-o săptămâna trecută pe doamna Allan să-mi ajute să alegem materialul şi am vorbit cu Emily Gillis să ţi-o coasă. Emily are gust – ce iese din mâinile ei n-are pereche."

„Oh, Marilla, e foarte drăguţ", spuse Anne. „Îţi mulţumesc mult de tot. Cred că n-ar trebui să fii atât de bună cu mine, pentru că din zi în zi îmi faci plecarea mai grea."

Emily cusu rochia cu atâtea pliuri, volănaşe şi panglici câte îi dictă gustul. Într-o seară, Anne o îmbrăcă şi declamă *Jurământul Fecioarei* în bucătărie, pentru Marilla şi pentru Matthew. În timp ce Marilla privea faţa ei vioaie şi luminoasă, gândurile i se întoarseră la seara când Anne sosise la Green Gables. Revăzu în amintire o copilă speriată, cu lacrimi în ochi, cu inima îndurerată, îmbrăcată într-o rochie urâtă, din postav ordinar. Imaginea aceasta îi umplu ochii de lacrimi.

„Văd că recitarea mea te face să plângi, Marilla", remarcă Anne, aplecându-se şi depunând pe obrazul ei un sărut uşor ca un fluture. „Pot să spun că am un mare succes."

„Oh nu, nu plâng din cauza asta", tăgădui Marilla, care s-ar fi dispreţuit dacă şi-ar fi trădat slăbiciunea faţă de poezie. „Dar nu mă pot împiedica să mă gândesc la fetiţa care erai cândva, Anne. Aş fi preferat să fi rămas o fetiţă, cu toate ciudăţeniile tale. Ai crescut, eşti mare, şi acum pleci de aici. Şi arăţi atât de înaltă şi de elegantă, cu totul diferită în rochia asta, ca şi cum nu ai fi din Avonlea... Şi mi s-a strâns inima gândindu-mă la toate astea."

„Marilla!" Anne se aşeză în poala ei, îi luă faţa zbârcită în palme şi o privi serioasă în ochi, cu dragoste. „În realitate nu m-am schimbat deloc, ci doar m-am dezvoltat, mi-am înălţat creştetul şi mi-am lungit ramurile. Eu cea adevărată, înăuntru, sunt aceeaşi. Nu are importanţă cum mă schimb pe din afară sau unde mă duc; în suflet voi fi întotdeauna mica ta Anne, care te iubeşte pe tine, şi pe Matthew, şi scumpul meu cămin, Green Gables, din ce în ce mai mult, în toate zilele vieţii mele."

Anne îşi lipi obrazul ei tânăr de obrazul veşted al Marillei; totodată întinse o mână şi strânse umărul lui Matthew.

Marilla ar fi dat mult să aibă iscusinţa Annei de a pune în cuvinte ceea ce simţea, dar firea ei şi obişnuinţa o făcuseră altfel, aşa că o strânse pe Anne la piept, dorind fierbinte să nu fi fost nevoită s-o lase să plece.

Matthew, cu ochii umezi, se sculă şi ieşi. Se plimbă agitat prin curte, sub stelele nopţii de vară, ducându-se la poartă pe lângă plopi.

„Ei, nu se poate spune că am răsfăţat-o", bombăni el cu mândrie. „Am impresia că amestecul meu ocazional nu i-a făcut nici un rău. E frumoasă şi deşteaptă, şi mai e şi iubitoare, ceea ce valorează mai mult decât orice. A fost pentru noi o binecuvântare şi nu există o greşeală mai norocoasă decât cea făcută de doamna Spencer, dacă e vorba de noroc. Dar eu nu cred că a fost noroc, ci mâna Providenţei, pentru că Dumnezeu a văzut că aveam nevoie de ea, după cum socot eu."

Sosi şi ziua când trebui să plece la oraş. Matthew şi Anne porniră la drum într-o frumoasă dimineaţă de septembrie, după o înlăcrimată despărţire de Diana şi o despărţire practică, fără lacrimi, de Marilla, cel puţin din partea femeii. Dar după plecarea Annei, Diana îşi şterse lacrimile şi se duse la un picnic pe plajă cu verii ei din Carmody, unde se sili să se simtă cât mai bine. Marilla se cufundă mânioasă într-o activitate inutilă şi o continuă toată ziua cu cea mai amară durere în inimă, durerea care arde şi roade, aceea pe care nu poţi s-o speli cu lacrimi. Iar când veni noaptea şi se duse la culcare, conştientă că mica încăpere de sus, de la capătul holului, nu mai era locuită de nimeni, îşi îngropă faţa în pernă şi plânse după fetiţa ei, cu o năvală de suspine care o îngrozi mai apoi, când redeveni destul de calmă încât să se poată gândi cât de păgână era dragostea ei faţă de o creatură omenească.

Anne şi ceilalţi foşti şcolari din Avonlea sosiră în oraş tocmai la timp. Ajunseră în grabă la Academie. Acea primă zi trecu destul de plăcut, într-un vârtej de senzaţii – întâlnirea cu ceilalţi studenţi, cunoştinţa cu profesorii şi organizarea claselor. Anne, sfătuită de domnişoara Stacy, se înscrise în anul doi, iar Gilbert Blythe făcu la fel. Asta însemna că, dacă vor reuşi, îşi vor obţine diploma de institutor într-un singur an, dar presupunea totodată mult mai multă muncă. Şi mai grea. Jane, Ruby, Josie, Charlie şi Moody Spurgeon, pe care nu-i tulbura nici o ambiţie, se înscriseră în anul întâi. Anne se simţi singură când se trezi într-o sală cu cincizeci de studenţi din care nu cunoştea pe nimeni, în afară de tânărul înalt, cu părul castaniu, din partea cealaltă a sălii, dar relaţiile cu acesta nu erau de natură s-o înveselească,

aşa cum recunoscu ea însăşi într-un acces de pesimism. Dar era fără îndoială bucuroasă că nimeriseră în aceeaşi clasă; vechea rivalitate putea astfel continua, iar Anne n-ar fi ştiut ce să se facă dacă i-ar fi lipsit.

„Nu m-aş simţi chiar în largul meu", se gândi ea. „Gilbert arată teribil de hotărât. Bănuiesc că de pe-acum se gândeşte cum să câştige medalia de aur. Dar ce bărbie frumoasă are. Cum de n-am observat până azi? Mi-ar fi plăcut ca Jane şi Ruby să se fi înscris în anul doi. Altfel, sper să nu mă simt chiar ca o mâţă pe acoperiş după ce o să ne cunoaştem unii pe alţii. Mă întreb care din fetele astea or să-mi fie prietene. Iată o interesantă speculaţie. I-am promis Dianei că nici o fată de aici, de la Academie, n-o să-mi fie mai dragă decât ea, dar am oricum destule rezerve pentru prieteni de gradul doi. Îmi place cum arată fata aceea cu ochii căprui şi cu bluză purpurie. Pare vioaie şi plină de viaţă; mai e şi fata palidă, blondă, care priveşte pe fereastră. Are păr frumos şi cred că se pricepe la vise. Mi-ar plăcea să le cunosc pe amândouă, să le cunosc bine, să ne plimbăm la braţ şi să le spun pe numele mic. Dar deocamdată nu le cunosc, nici ele nu mă ştiu şi probabil că nici nu au de gând să se împrietenească tocmai cu mine. Oh, ce dezolant!"

Anne se simţi şi mai tristă când se pomeni în acea seară singură în camera ei. Nu avusese cum să aranjeze să stea cu fetele celelalte, care locuiau toate la rude, în oraş. Domnişoara Josephine Barry ar fi fost bucuroasă s-o găzduiască, însă Beechwood era atât de departe de Academie încât nici nu se punea problema. De aceea domnişoara Barry căutase o pensiune pentru Anne şi îi asigurase pe Marilla şi pe Matthew că aflase cea mai bună soluţie.

„Doamna care ţine pensiunea este de familie bună", explică domnişoara Barry. „E văduva unui ofiţer în armata britanică şi îşi alege cu grijă chiriaşii. Sub acoperişul ei, Anne nu riscă să întâlnească nici o persoană dubioasă. Masa este îmbelşugată, iar casa e aproape de Academie, într-un cartier liniştit."

Toate acestea puteau să fie adevărate, şi chiar se dovediră astfel, dar asta nu o ajută cu nimic pe Anne când o cuprinse

dorul de casă. Privi în jurul ei cu tristeţe: camera era mică, cenuşie, cu pereţii goi, cu un pat de fier şi o etajeră fără cărţi; un val de plâns i se opri în gât, când se gândi la camera ei albă de la Green Gables, unde se simţea înconjurată de verdeaţă, la grădina în care creştea mazăre dulce, la razele lunii căzând pieziş în livadă, la pârâul din vale şi la ramurile brazilor legănate de vânt, la cerul vast plin de stele şi la lumina de la fereastra Dianei lucind printre copaci. Aici nu se găsea nimic din toate astea. Anne ştia că dincolo de fereastra ei era o stradă rece, o reţea de cabluri telefonice care închideau cerul, tropăitul unor paşi străini şi mii de lumini dezvăluind feţe necunoscute. Ştia că va începe să plângă, dar încercă să se stăpânească.

„N-am să plâng. E o prostie, o slăbiciune... Uite, a treia lacrimă îmi curge pe nas şi or să vină mai multe. Trebuie să mă gândesc la ceva vesel ca să le opresc. Dar nimic nu e vesel, în afară de ceea ce e legat de Avonlea, şi asta ar face situaţia şi mai rea, patru, cinci... Mă duc acasă vinerea viitoare, dar până atunci mai sunt o sută de ani. Matthew e acum aproape de fermă, iar Marilla stă la poartă şi se uită de-a lungul drumului, şase, şapte, opt, n-are rost să le mai număr. Vin puhoi. Nu mă pot înveseli şi nici nu vreau. E mai plăcut să te simţi mizerabil."

Valul de lacrimi ar fi năpădit-o fără îndoială, dacă în clipa aceea n-ar fi apărut Josie Pye. Încântată că vede o faţă cunoscută, Anne uită că între ele nu existase niciodată prea multă simpatie. Ca parte din Avonlea, chiar şi Josie era bine venită.

„Mă bucur mult că te văd", spuse Anne cu sinceritate.

„Plângeai", observă Josie, mimând o milă adâncă. „Bănuiesc că ţi-e dor de casă – în privinţa asta unii au prea puţină stăpânire de sine. N-am de gând să mă las cuprinsă de dorul de casă. Oraşul e plin de veselie, după plictiseala din Avonlea. Mă mir cum de am rezistat acolo atâta timp. Nu trebuie să plângi, Anne, îţi strică tenul şi-ţi face ochii roşii, şi atunci ai să fii roşie toată. M-am distrat de minune azi la Academie. Profesorul nostru de franceză e o bomboană. Mustăcioara lui îţi merge drept la inimă. N-ai ceva de mâncare? Mor de foame. Mi-am închipuit că Marilla te-a încărcat cu prăjituri. De aceea am venit. Altfel m-aş fi dus cu Frank Stockley să ascultăm fanfara din parc. Locuim în aceeaşi pensiune. E un băiat bine. Te-a remarcat azi în clasă şi m-a întrebat cine e fata aceea cu părul roşu. I-am spus că eşti o orfană pe care a adoptat-o familia Cuthbert şi că nimeni nu ştie cine erai înainte de asta."

Anne tocmai se întreba dacă singurătatea şi lacrimile nu erau de preferat companiei Josiei Pye, când apărură Jane şi Ruby, purtând cu mândrie panglica în culorile Academiei, roşu şi violet, prinsă pe piept cu ace.

„Mă simt ca şi cum aş fi trăit multe săptămâni de azi-dimineaţă", spuse Jane cu un oftat. „Ar trebui să fiu acasă şi să-l studiez pe Virgiliu; oribilul nostru bătrân profesor ne-a dat, pentru început, douăzeci de rânduri până mâine. Dar pur şi simplu nu mă pot apuca de învăţat în seara asta. Anne, mi se pare că văd urme de lacrimi pe obrajii tăi. Dacă ai plâns, cinste ţie. Îmi refaci respectul faţă de mine însămi, pentru că am vărsat şiroaie de lacrimi înainte de a trece Ruby pe la mine. Nu-mi pasă prea mult dacă mă port ca o gâsculiţă, atâta timp cât mai sunt şi alte gâsculiţe în jurul meu. Prăjituri? Dă-mi şi mie o firimitură, te rog. Are un adevărat gust de Avonlea."

Observând pe masă calendarul Academiei, Ruby dori să ştie dacă Anne vrea să concureze pentru medalia de aur.

Anne se îmbujoră şi admise că se gândise la asta.

„Oh, bine că mi-am amintit", interveni Josie. „Academia noastră o să primească o bursă Avery, în cele din urmă. Azi s-a aflat. Mi-a spus Frank Stockley, unchiul lui e în comitetul de rectori, ştiţi. Se va anunţa la Academie abia mâine."

O bursă Avery! Anne simţi cum i se înteţesc bătăile inimii iar orizontul ambiţiilor ei se schimbă, lărgindu-se ca prin minune. Înainte de a auzi vestea adusă de Josie, culmea aspiraţiilor Annei era să obţină la sfârşitul anului un certificat de institutor clasa întâi şi poate medalia. Dar acum, într-o clipită, se văzu câştigând bursa Avery, urmând cursurile Colegiului Redmond şi absolvind cu robă şi capă academică, şi toate astea înainte ca ecoul cuvintelor Josiei să se fi stins. Pentru că bursa Avery era pentru literatură engleză, iar aici Anne se ştia pe teren solid.

Un industriaş bogat din New Brunswick lăsase prin testament o parte din averea lui unui fond de burse care să fie distribuite de către diferite licee şi academii din Provinciile Maritime, potrivit profilului fiecăreia. Existau mari îndoieli că o asemenea bursă va fi atribuită Academiei din Charlottetown, dar până la urmă, iată, lucrurile se aranjaseră. La finele anului şcolar, absolventul cu cea mai mare notă la limba şi literatura engleză urma să obţină bursa, o sută cincizeci de dolari pe an, timp de patru ani de studii la Colegiul Redmond. Nu e de mirare că în seara aceea Anne se băgă în pat cu fruntea plină de gânduri.

„Am să câştig bursa, dacă se obţine prin muncă", hotărî ea. „Ce mândru o să fie Matthew dacă absolv universitatea! Oh, e plăcut să ai ambiţii. Sunt foarte bucuroasă de soarta mea. Şi partea bună e că nu se termină niciodată – cum îţi satisfaci o ambiţie, cum apare alta şi mai înaltă. De aceea e viaţa atât de interesantă."

CAPITOLUL 35

Iarna la Academie

Annei îi trecu dorul de casă datorită, în bună parte, vizitelor pe care le făcea la fiecare sfârşit de săptămână. Înainte de a se strica vremea, studenţii ce se întorceau în Avonlea mergeau cu trenul, pe linia cea nouă, până la Carmody, în fiecare vineri seara. Diana şi alţi tineri şi tinere din Avonlea erau de obicei acolo, să-i primească şi să-i conducă spre casă. Formau un grup vesel. Pentru Anne, acele seri de vineri, când rătăceau pe dealurile toamnei, în aerul răcoros şi auriu, cu luminile din sat clipind în vale, erau cele mai bune şi mai dragi momente din întreaga săptămână.

Gilbert Blythe o însoţea aproape întotdeauna pe Ruby Gillis şi îi ducea geanta. Ruby devenise o foarte frumoasă domnişoară, care se credea exact atât de mare precum era; purta rochii atât de lungi cât îi permitea maică-sa, iar în oraş îşi coafa părul în sus, deşi când mergea acasă trebuia să-l despletească. Avea ochii mari, albaştri, un ten strălucitor şi o figură plină, atrăgătoare. Râdea mult, era veselă dar moderată şi se bucura sincer de tot ce era plăcut în viaţă.

„Totuşi nu cred că e fata de care Gilbert s-ar putea îndrăgosti", îi şopti Jane Annei, care era de aceeaşi părere dar n-ar fi mărturisit-o nici pentru bursa Avery. Nu se putea împiedica să se gândească adesea cât de plăcut ar fi fost să aibă un prieten ca Gilbert, cu care să glumească, să pălăvrăgească şi să schimbe idei despre cărţi, despre studii, despre năzuinţele comune. Gilbert avea ambiţiile lui, dar Ruby Gillis nu era fata cu care asemenea ambiţii să poată fi discutate cu prea mult folos.

Anne nu avea faţă de Gilbert sentimente deosebite. Pentru ea, băieţii, dacă se gândea bine, nu erau altceva decât, eventual, buni camarazi. Dacă ar fi fost prietenă cu Gilbert, puţin i-ar fi păsat câţi alţi prieteni sau prietene ar fi avut acesta şi cu cine s-ar fi plimbat. Anne fusese înzestrată cu darul prieteniei; avea destule prietene, dar simţea că prietenia cu băieţii i-ar fi permis să-şi completeze concepţiile despre camaraderie şi i-ar fi procurat unghiuri de judecată şi de comparaţie mai ample. Anne n-ar fi fost în stare să-şi descrie părerea printr-o definiţie atât de clară, dar se gândea că dacă ar fi venit de la gară cu Gilbert peste câmpurile înrourate, pe cărările mărginite de ferigi, ar fi purtat cu el multe, vesele şi interesante discuţii despre lumea nouă care li se deschidea în faţă, despre speranţele şi ambiţiile lor. Gilbert era un băiat inteligent, cu idei personale despre lucruri, hotărât să culeagă din viaţă tot ce era mai bun, dar şi să ofere tot ce avea mai bun în el. Ruby Gillis îi mărturisi lui Jane Andrews că nu înţelegea nici jumătate din ce-i spunea Gilbert Blythe; cică perora întocmai ca Anne când avea chef de vorbă, dar în ceea ce o privea pe ea, nu găsea că era o mare distracţie să vorbeşti despre cărţi dacă nu eşti obligat s-o faci. Frank Stockley era mai simpatic, dar nu arăta nici pe departe atât de bine ca Gilbert, aşa că, în cele din urmă, nu putea spune la care ţinea mai mult.

La Academie, Anne îşi formă treptat un mic cerc de prietene, studente inteligente, cu imaginaţie şi ambiţioase ca ea însăşi. Se împrieteni curând cu Stella Maynard, fata trandafirie, şi cu Priscille Grant, fata visătoare, palidă, cu un aer spiritual, plină vârf de glume, năzbâtii şi farse; Stella, vioaie, cu

ochii negri, mari, purta în suflet fantezii la fel de vaporoase ca ale Annei.

După vacanţa de Crăciun, studenţii din Avonlea renunţară să mai meargă vinerea acasă şi se apucară serios de lucru. Între timp, cursanţii Academiei se stabiliseră pe locurile lor şi clasele îşi căpătaseră profilul lor distinctiv. Anumite fapte fuseseră acceptate de toată lumea. Se admitea că numărul concurenţilor pentru medalie se redusese practic la trei: Gilbert Blythe, Anne Shirley şi Lewis Wilson. Asupra bursei existau dubii; oricare dintre cei şase candidaţi ar fi fost un posibil câştigător. Medalia de bronz, pentru matematică, se considera ca şi obţinută de către un băiat micuţ, de la ţară, grăsuliu şi năstruşnic, cu fruntea bombată şi cu vestonul peticit.

Ruby Gillis fu declarată cea mai frumoasă fată din Academie, iar din anul doi, Stella Maynard câştigă premiul de frumuseţe, cu o mică dar agitată minoritate în favoarea Annei Shirley. Ethel Marr fu socotită, de către judecători competenţi, fata cu cea mai elegantă coafură, iar Jane Andrews – simpla, greoaia şi conştiincioasa Jane – primi onorurile cursului de ştiinţe casnice. Până şi Josie Pye dobândi o anumită distincţie: fata cu limba cea mai ascuţită dintre toţi cei care frecventau cursurile Academiei. Astfel, se putea spune, pe bună dreptate, că foştii elevi ai domnişoarei Stacy se distingeau cumva în cercul larg al studenţimii de la colegiu.

Anne lucra mult şi sistematic. Rivalitatea ei cu Gilbert era la fel de intensă ca la şcoala din Avonlea, deşi majoritatea studenţilor nu erau la curent, dar înverşunarea acestei rivalităţi dispăruse. Anne nu mai dorea să câştige de dragul victoriei asupra lui Gilbert, ci mai degrabă dintr-un fel de mândrie, conştientă că luptă cu un adversar demn de ea. S-ar fi bucurat să câştige, însă nu se mai gândea că viaţa îi va fi insuportabilă dacă nu va învinge.

În ciuda lecţiilor, studenţii găseau destule ocazii de amuzament. Anne se ducea în timpul liber la Beechwood şi în fiecare duminică lua masa acolo. Mergea la biserică împreună cu domnişoara Barry, care, după cum recunoştea ea însăşi,

îmbătrânea, deşi ochii ei negri aveau aceeaşi strălucire şi nici vigoarea limbajului nu avusese de suferit. Dar n-o mai ironiza pe Anne, care continua să rămână favorita numărul unu a bătrânei şi severei doamne.

„Anne progresează din zi în zi", se gândi ea. „Celelalte fete mă plictisesc, sunt toate la fel, tot timpul. Anne are infinite nuanţe, ca un curcubeu, şi fiecare nuanţă este cea mai atrăgătoare atâta timp cât durează. Nu sunt sigură dacă e şi acum la fel de amuzantă ca atunci când era o copilă, dar mă face s-o iubesc; îmi plac oamenii care mă fac să-i iubesc. Mă scutesc de efortul de a mă sili să-i iubesc."

Apoi, pe nesimţite, sosi primăvara; la Avonlea anemonele începură să apară pe câmpurile deschise, pe unde mai zăboveau coroane de zăpadă, iar „ceaţa verde" năpădi pădurile şi văile. Dar la Charlottetown studenţii, extenuaţi, vorbeau numai despre examene.

„Nu-mi vine să cred că s-a terminat semestrul", spuse Anne. „Cum să-mi explic? Astă-toamnă părea atât de lung, când îl aveam în faţă – o iarnă întreagă de studii şi de cursuri – iar acum, iată, examenele încep săptămâna viitoare. Fetelor, mă gândesc câteodată că examenele înseamnă totul pentru noi, dar când mă uit la mugurii mari şi umflaţi din castani şi la voalul de aer albastru de la capătul străzii, nu mi se mai par chiar atât de importante."

Jane, Ruby şi Josie, care tocmai sosiseră, erau de altă părere. Pentru ele, examenele ce se apropiau erau foarte importante, într-adevăr, mult mai importante decât mugurii din castani sau culoarea cerului. Anne îşi putea permite să le minimalizeze pentru că era sigură că le va trece, dar când tot viitorul tău depindea de ele, aşa cum credeau fetele, nu-ţi mai dădea mâna să filozofezi pe tema asta.

„Am slăbit trei kilograme în ultimele două săptămâni", oftă Jane. „E inutil să-ţi spui: nu-ţi face griji. Îmi fac griji. Ai impresia că întreprinzi ceva când îţi faci griji. O să fie un dezastru dacă nu-mi iau licenţa, după ce toată iarna am asistat la cursuri şi am cheltuit atâţia bani."

„Mie puţin îmi pasă", replică Josie Pye. „Dacă nu trec anul acesta, am să vin din nou anul viitor. Tata îşi poate permite să mă ţină. Anne, Frank Stockley spune că profesorul Tremaine e sigur că Gilbert Blythe o să ia medalia şi că Emily Clay va câştiga bursa Avery."

„Asta ar putea să mă preocupe mâine, Josie", răspunse Anne râzând. „Acum însă mă gândesc că, după câte ştiu, violetele au răsărit în vâlceaua de lângă Green Gables şi ferigile îşi înalţă capul pe Aleea Îndrăgostiţilor chiar dacă nu obţin bursa Avery. Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă, iar acum încep să înţeleg ce înseamnă bucuria luptei. Imediat după *a încerca şi a câştiga* vine *a încerca şi a pierde*. Fetelor, să nu mai vorbim despre examene! Uitaţi-vă la fâşia aceea de cer verde-pal, deasupra caselor, şi închipuiţi-vă cum ar arăta deasupra pădurii purpurii de mesteceni de la noi de-acasă, din Avonlea."

„Cum ai să te îmbraci la serbarea de sfârşit de an, Jane?" întrebă Ruby, practică.

Jane şi Josie răspunseră amândouă deodată, iar dezbaterea alunecă spre modă. Anne, cu coatele rezemate de pervazul ferestrei, cu obrazul catifelat culcat pe mâinile împreunate şi ochii plini de viziuni, privea peste acoperişurile oraşului şi peste turle la cupola maiestuoasă a cerului în amurg, ţesându-şi visele de viitor din firele propriului său optimism tineresc. Tot ce era dincolo era al ei; posibilităţi ale anilor viitori se iveau luminoase şi fiecare an devenea o promisiune, o mărgea în şiragul nemuritor al speranţei.

CAPITOLUL 36

Glorie și vise

În dimineaţa în care rezultatele examenelor urmau să fie afişate la Academie, Anne şi Jane coborau împreună în stradă. Jane zâmbea fericită: examenele trecuseră şi se simţea liniştită, ştiind că cel puţin le luase; alte considerente n-o tulburau deloc. Nu avea ambiţii înalte şi, ca atare, nu o afectau nelinişti de nici un fel. Pentru că plătim un preţ pentru orice primim sau luăm şi, deşi merită să ai ambiţii, nu le realizăm uşor, ci plătim o taxă în muncă şi sacrificiu, în griji şi descurajări. Anne era palidă şi tăcută. Peste zece minute va şti cine a câştigat medalia de aur şi cine a luat bursa Avery. Dincolo de aceste zece minute părea că nu mai există nimic ce ar merita să fie numit timp.

„Bineînţeles că ai să obţii sau una, sau alta, în orice caz", spuse Jane, care credea că profesorii nu pot să fie atât de nedrepţi încât să decidă altfel.

„Mi-am luat gândul de la bursă", mărturisi Anne. „Toată lumea susţine că o va lua Emily Clay. Şi n-am să mă duc la avizier să mă uit, în faţa tuturor. Îmi lipseşte curajul. Am să mă

duc direct la vestiarul fetelor. Te rog să citeşti anunţurile şi să vii să-mi spui, Jane. Şi te implor, în numele prieteniei noastre străvechi, nu întârzia. Dacă am căzut, să mi-o spui direct, fără să încerci să amortizezi lovitura. Şi orice ar fi, să nu cauţi să-mi arăţi că ţi-e milă de mine. Promite-mi, Jane."

Jane promise în mod solemn, dar se întâmplă că nu fu nevoie să-şi ţină promisiunea. Când urcară scările Academiei, găsiră holul plin de băieţi care îl purtau pe umeri pe Gilbert Blythe şi strigau: „Ura, Blythe, medalia de aur!"

Pentru o clipă, Anne se simţi învinsă şi dezamăgită. Deci ea pierduse şi Gilbert câştigase. Matthew o să fie tare necăjit – fusese atât de sigur că Anne va câştiga…

Dar în clipa următoare cineva strigă:

„De trei ori ura pentru domnişoara Shirley, câştigătoarea bursei Avery!"

„Oh, Anne", izbucni suspinând Jane, în timp ce alergau spre vestiarul fetelor, urmărite de urale entuziaste. „Oh, Anne, sunt foarte mândră de tine! Splendid!"

Pe urmă un grup vesel de admiratori şi admiratoare se strânse în jurul lor, iar Anne deveni centrul atenţiei generale. O bătură pe umăr, îi strânseră mâna, o împinseră, o traseră, o îmbrăţişară, dar în mijlocul vacarmului reuşi să-i şoptească lui Jane:

„Ce plăcere o să le facă lui Matthew şi Marillei! Trebuie să le dau de veste imediat."

Serbarea de sfârşit de an reprezentă al doilea eveniment important. Se ţinu în sala mare de şedinţe a Academiei. Se rostiră cuvântări, se citiră eseuri, se cântară cântece, se împărţiră premii, diplome şi medalii.

Matthew şi Marilla erau de faţă, atenţi la o singură studentă de pe scenă, o fată înaltă, îmbrăcată într-o rochie verde-pal, cu obrajii roşii şi cu ochii strălucitori, care citi cel mai bun eseu şi pe care lumea o arăta cu degetul spunând că e câştigătoarea bursei Avery.

După ce Anne îşi termină eseul, Matthew se întoarse spre sora lui.

„Socot că te bucuri că am înfiat-o, Marilla", şopti el.

„Nu e prima dată când mă bucur", răspunse Marilla. „Dar ştiu că-ţi place să fii ironic."

Domnişoara Barry, care şedea în spatele lor, se aplecă înainte şi o atinse pe Marilla cu vârful umbrelei.

„Nu sunteţi mândri de Anne, fetiţa voastră? Eu sunt!" exultă ea.

Anne se reîntoarse la Avonlea cu Matthew şi cu Marilla. Nu fusese acasă din luna lui april şi simţea că nu mai putea amâna nici măcar cu o zi. Merii erau înfloriţi iar natura era proaspătă şi tânără. Diana o aştepta la Green Gables, în camera ei albă, unde Marilla pusese pe pervazul ferestrei o glastră cu trandafiri; Anne privi împrejur şi scoase un oftat de fericire.

„Oh, Diana, mă bucur atât de mult că sunt din nou acasă. E atât de plăcut să vezi vârfurile brazilor profilate pe cerul roşietic şi livada albă, şi bătrânul Rege al Zăpezilor. Ce delicios e mirosul de mentă. Şi trandafirul e o melodie, o speranţă şi o rugăciune în acelaşi timp. Şi mă bucur că te revăd, Diana!"

„Am crezut că o preferi pe acea Stella Maynard", îi reproşă Diana. „Josie Pye mi-a spus asta. Josie spune că erai moartă după ea."

Anne râse şi o lovi în glumă cu crinii din buchetul pe care îl adusese cu ea.

„Stella Maynard este cea mai scumpă fată din lume, cu o singură excepţie, şi această excepţie eşti tu, Diana. Ţin la tine mai mult decât oricând şi am atâtea să-ţi povestesc... Acum însă aş vrea să stau şi să mă uit la tine; sunt obosită, cred, obosită de studii şi de ambiţii. Am de gând să-mi petrec mâine cel puţin două ore culcată în livadă fără să mă gândesc la nimic."

„Ai reuşit admirabil, Anne. Bănuiesc că nu ai să începi să predai, acum că ai câştigat bursa Avery."

„Nu. Am să plec la Redmond în septembrie. Nu e extraordinar? O să am până atunci un stoc de ambiţii nou-nouţ, după trei luni aurite de vacanţă. Jane şi Ruby vor intra în învăţământ. Nu e extraordinar să te gândeşti că toţi am reuşit, chiar şi Moody Spurgeon şi Josie Pye?"

„Epitropii din Newbridge i-au oferit deja lui Jane o şcoală", anunţă Diana. „Gilbert Blythe va începe şi el să predea. N-are încotro. Tatăl lui nu-şi poate permite să-l ţină la colegiu anul viitor, aşa că va trebui să se ajute singur. Cred că i se va oferi şcoala de aici, dacă domnişoara Ames se decide să plece."

Anne simţi o ciudată senzaţie de îngrijorare. Nu ştiuse asta. Se aştepta ca Gilbert să meargă şi el la Redmond. Ce-o să facă ea fără această rivalitate inspiratoare? N-o să i se pară plicticoase cursurile la acel colegiu care oferă diplome universitare fără prietenul ei, rivalul dintotdeauna?

A doua zi la micul dejun, Anne constată că Matthew nu arăta prea bine. Faţa lui părea mult mai cenuşie decât cu un an înainte.

„Marilla..." spuse ea ezitând. „Ce-i cu Matthew?" adăugă, după ce bărbatul ieşi.

„Nu-i e bine", răspunse Marilla pe un ton alarmat. „A avut câteva crize de inimă în primăvara asta şi nu se cruţă deloc. Sunt foarte îngrijorată, dar se pare că merge spre bine; am angajat un om priceput şi cred că Matthew o să se mai odihnească acum, că ai venit şi tu. Ai ştiut întotdeauna cum să-l înveseleşti."

Anne se aplecă peste masă şi-i cuprinse faţa cu palmele.

„Nici tu nu arăţi prea bine, Marilla. Pari obosită. Mi-e teamă că lucrezi prea mult. Acum, că sunt acasă, va trebui să te odihneşti. Azi am să-mi vizitez toate locurile dragi şi am să-mi caut visele de odinioară, dar de mâine ai să te odihneşti iar eu am să lucrez în locul tău."

Marilla se uită cu drag la fata ei.

„Nu lucrul e de vină, ci capul. Mă doare mereu capul, chiar aici, în spatele ochilor. Doctorul Spencer îmi tot prescrie ochelari, care însă nu mă ajută cu nimic. Un oculist faimos vine pe insulă la sfârşitul lui iunie; se pare că trebuie să mă duc să mă vadă. Nu pot nici să cos, nici să citesc, decât cu mare efort. Ei, Anne, ai reuşit foarte bine la Academie, trebuie să recunosc. Să-ţi iei licenţa clasa întâi, într-un singur an, şi să câştigi şi bursa Avery... Doamna Lynde spune că mândria premerge căderea şi

nu crede în învăţătura înaltă pentru femei. Zice că le face pe femei nepotrivite cu sfera lor adevărată. Nu cred o iotă din toate astea. Dar, vorbind despre Rachel, ai auzit recent ceva despre Banca Abbey, Anne?"

„Am auzit că se cam clatină", răspunse fata. „De ce?"

„Aşa susţine şi Rachel. A fost pe aici într-o zi, săptămâna trecută, şi mi-a spus că aşa se zvoneşte. Matthew s-a îngrijorat foarte tare. Toate economiile noastre sunt la banca aceea, până la ultimul bănuţ. Am fost de părere de la început ca Matthew să depună banii la Banca de Economii, dar bătrânul domn Abbey a fost bun prieten cu tata, care lucra numai cu el. Matthew zicea că orice afacere de-a lui e profitabilă pentru toată lumea."

„Cred că nu el conduce banca, şi asta de ani de zile", spuse Anne. „E un domn foarte bătrân. Banca e de fapt în mâinile nepoţilor lui."

„Ei bine, după ce am aflat de la Rachel, am vrut ca Matthew să retragă imediat toţi banii, şi el mi-a promis că o să se gândească. Dar ieri domnul Russell l-a asigurat că banca e în ordine."

Anne se delectă o zi întreagă în compania lumii de-afară. Nu va uita acea zi niciodată – o zi strălucitoare, de aur, fără umbre şi cu belşug de flori. Petrecu câteva din orele ei cele mai bogate în livadă; se duse la Izvorul Driadei, la Heleşteul Sălciilor, la Valea Violetă şi făcu o vizită la casa parohială unde stătu de vorbă cu doamna Allan. Spre seară plecă împreună cu Matthew să aducă vacile pe Aleea Îndrăgostiţilor, la păşunea din spatele casei. Pădurea era plină de lumina amurgului care curgea pe culmile dealurilor de la apus. Matthew mergea încet, ţinându-şi capul plecat. Anne, înaltă şi dreaptă, îşi potrivi paşii săltăreţi cu ai lui.

„Ai lucrat prea mult azi, Matthew", îi reproşă ea. „De ce nu o laşi mai moale?"

„Ei, nu prea se poate", răspunse Matthew, în timp ce deschidea poarta ţarcului, ca să lase vacile să treacă. „Îmbătrânesc, Anne, şi uit. Da, da, totdeauna am lucrat cam mult şi prefer să cad lucrând."

„Dacă aş fi fost băiatul pe care aţi vrut să-l înfiaţi..." spuse Anne pe gânduri. „...Aş fi putut acum să te ajut şi să te înlocuiesc în multe treburi. Îmi pare chiar rău că nu sunt băiat."

„Ei, nu te-aş da pe zece băieţi, Anne", spuse Matthew bătând-o pe umăr. „Ascultă-mă, nici pe zece băieţi. Şi ce, un băiat a luat bursa Avery? Nu, o fată, fata mea, de care sunt mândru."

Afişă zâmbetul lui sfios şi intră în ogradă. Anne duse cu sine imaginea lui, când se retrase la mansardă în seara aceea şi şezu îndelung la fereastra deschisă, gândindu-se la trecut şi visând viitorul. Afară, Regele Zăpezilor părea de ceaţă în lumina lunii. Broaştele cântau în mlaştina din vale. Anne îşi va aminti întotdeauna frumuseţea paşnică, de argint, şi liniştea parfumată a acelei nopţi. Ultima noapte înainte ca viaţa ei să fie atinsă de tristeţe; şi nici o viaţă nu rămâne cum a fost, o dată ce mâna ei rece şi purificatoare i se aşează pe umăr.

CAPITOLUL 37

Secerătorul al cărui nume e Moartea

„Matthew, Matthew, ce ţi s-a întâmplat? Matthew, ţi-e rău?" Vorbea Marilla, cu spaimă în fiecare cuvânt. Anne venea prin hol cu braţele încărcate de narcise – trecuse multă vreme până când Annei începu să-i placă iarăşi culoarea şi parfumul narciselor – tocmai la timp ca s-o audă pe Marilla şi să-l vadă pe Matthew în uşa verandei, ţinând în mână o hârtie împăturită, cu faţa contorsionată şi cenuşie. Anne scăpă din mâini florile şi se repezi prin bucătărie spre el, o dată cu Marilla. Ajunseră amândouă prea târziu. Înainte ca ele să-l poată sprijini, Matthew căzu peste prag.

„A leşinat", spuse cu un suspin Marilla. „Anne, strigă-l pe Martin, repede, repede! E în şură."

Martin, lucrătorul de curând angajat, care tocmai sosise cu căruţa de la poştă, porni în goana cailor după doctor, anunţându-i în trecere pe domnul şi doamna Barry. Doamna Lynde, care se găsea la ei cu treburi, sosi de îndată. Le găsi pe Marilla şi pe Anne silindu-se, neputincioase, să-l readucă pe Matthew la viaţă.

Doamna Lynde le dădu cu blândeţe deoparte, căută pulsul celui căzut, apoi îşi culcă urechea pe inima lui. Se uită la feţele lor disperate şi, cu lacrimi în ochi, spuse grav:

„Oh, Marilla, nu cred că se mai poate face ceva."

„Doamnă Lynde, vreţi să spuneţi... doar nu credeţi că Matthew a... a..." Anne nu putu să rostească îngrozitorul cuvânt. Se întoarse, palidă şi ameţită.

„Fetiţo, mi-e teamă că da. Priveşte-i faţa. Dacă ai fi văzut culoarea asta la fel de des ca mine, ai fi ştiut ce înseamnă."

Anne se uită la chipul liniştit al lui Matthew şi văzu pecetea Marii Prezenţe.

Doctorul confirmă că moartea fusese instantanee şi probabil fără dureri, provocată – după toate aparenţele – de un şoc neaşteptat. Motivul şocului fu descoperit în hârtia pe care Matthew o ţinuse în mână şi pe care Martin o adusese în acea dimineaţă de la poştă. Conţinea o dare de seamă despre falimentul Băncii Abbey.

Ştirea se răspândi repede prin Avonlea şi, toată ziua, prieteni şi vecini se înghesuiră la Green Gables venind şi plecând, oferindu-şi serviciile cu multă dragoste, atât pentru cel mort cât şi pentru cei vii. Acum, pentru prima dată, liniştitul şi sfiosul Matthew Cuthbert deveni personajul cel mai important; maiestatea albă a morţii îl învăluise şi-l separase de ceilalţi, încoronându-l.

Când noaptea calmă coborî peste Green Gables, casa veche era tăcută şi liniştită. Sicriul lui Matthew Cuthbert fusese expus în camera mare. Părul cărunt şi lung îi încadra faţa paşnică pe care plutea un mic zâmbet amabil, ca şi cum ar fi dormit şi ar fi visat frumos. Erau multe flori lângă el, flori dulci şi demodate pe care mama lui le plantase în tinereţe în grădina din spatele casei, flori pe care Matthew le iubea cu o dragoste tainică, nemărturisită. Anne, palidă, cu ochii îngroziţi arzând fără lacrimi, le culesese şi i le adusese. Era ultimul lucru pe care-l mai putea face pentru el.

Familia Barry şi doamna Lynde rămaseră peste noapte la Green Gables. Diana, urcând la mansardă, unde Anne stătea la fereastră, spuse cu blândeţe:

„Draga mea Anne, vrei să rămân să dorm cu tine la noapte?"

„Mulţumesc, Diana", şopti Anne, uitându-se serioasă în ochii ei. „Sper că n-ai să mă înţelegi greşit dacă-ţi spun că aş vrea să fiu singură. N-am fost singură nici măcar un minut de când s-a întâmplat şi aş vrea să rămân singură. Aş vrea să fie linişte completă şi repaos, să încerc să realizez ce s-a petrecut. Nu înţeleg. Aproape mereu mi se pare că Matthew nu poate să fie mort. Pe urmă mi se năzăreşte că a murit de foarte multă vreme şi că am purtat cu mine durerea asta teribilă tot timpul."

Diana nu prea înţelese. Suferinţa, în năvala ei furtunoasă, rupând toate zăgazurile rezervei naturale a Marillei precum şi obişnuinţa de o viaţă întreagă, o făcu pe aceasta să înţeleagă mult mai bine durerea fără lacrimi a Annei. Se îndepărtă de ea cu blândeţe, lăsând-o să privegheze prima dată în viaţă, singură cu durerea ei. Anne spera că în singurătate va reuşi să plângă. I se părea îngrozitor că nu putea vărsa o lacrimă pentru Matthew, pe care îl iubise atât de mult şi care fusese atât de bun cu ea, Matthew cu care se plimbase ieri în amurg şi care acum zăcea în camera întunecoasă, cu acea teribilă pace pe chip. Dar la început lacrimile nu veneau. Nici chiar atunci când îngenunche la fereastră, rugându-se în întuneric şi privind stelele de deasupra dealurilor, lacrimile nu veniră, ci doar aceeaşi suferinţă surdă şi dureroasă continuă să o chinuie până adormi, epuizată de nenorocirile zilei.

Se trezi în timpul nopţii, înconjurată de linişte şi întuneric, iar amintirea celor întâmplate o năpădi ca un val de tristeţe. Revăzu faţa zâmbitoare a lui Matthew când se despărţiseră la poartă cu o seară înainte şi îi auzi vocea spunându-i: „Fata mea, fata mea de care sunt mândru." Abia atunci începu să plângă, frângându-şi inima. Marilla o auzi şi veni s-o mângâie.

„Haide, haide, nu plânge, draga mea. Nu ajută la nimic. Nu e drept să plângi aşa. A fost un frate atât de bun, dar Dumnezeu ştie mai bine ce face."

„Oh, Marilla, lasă-mă să plâng", spuse Anne suspinând. „Lacrimile mă dor mai puţin decât suferinţa. Stai cu mine şi pune-ţi braţul pe umerii mei, aşa... Diana ar fi vrut să stea cu mine, e o

fată foarte bună, drăguţă şi cuminte, dar nu e suferinţa ei, ea e în afară şi nu poate să se apropie de inima mea destul de mult ca să mă ajute. E durerea noastră, a ta şi a mea. Oh, Marilla, ce-o să ne facem fără el?"

„Ne avem una pe alta, Anne. Nu ştiu cum aş fi putut trăi dacă n-ai fi venit la noi. Oh, Anne, ştiu că am fost adesea aspră şi neînduplecată cu tine, dar cu toate acestea să nu crezi că nu te-am iubit la fel ca Matthew. Vreau să-ţi spun asta acum, cât pot. Nu mi-a fost niciodată la îndemână să vorbesc despre lucrurile care vin din inimă, dar în clipe ca acestea e mai uşor. Te iubesc de parcă ai fi copila mea, carne din carnea mea, şi ai fost bucuria şi mângâierea vieţii mele de cum ai apărut la Green Gables."

Două zile mai târziu, Matthew trecu pragul casei cu picioarele înainte şi fu dus departe de câmpurile pe care le arase, de livezile pe care le iubise, de copacii pe care îi sădise; pe urmă Avonlea se reîntoarse la placiditatea obişnuită şi chiar la Green Gables activitatea recăzu în tiparele vechi, munca fu reluată şi îndatoririle îndeplinite cu regularitate, întocmai ca înainte, deşi cu sentimentul dureros al unei pierderi ireparabile.

Anne, neavând experienţa suferinţei, găsea că e trist că puteau continua să trăiască în acelaşi mod fără Matthew. Simţi un fel de ruşine şi de remuşcare când descoperi că răsăritul soarelui dincolo de brazi şi bobocii roz care se deschideau în grădină îi aduceau aceeaşi bucurie când îi privea, că îi plăceau vizitele Dianei şi că adesea râdea la glumele ei, că, pe scurt, lumea încântătoare a florilor, dragostea şi prietenia Dianei nu-şi pierduseră însuşirea de a-i mişca inima, că viaţa o chema insistent, cu toate vocile ei.

„Mi se pare lipsit de loialitate faţă de Matthew să pot gusta bucuriile acestea acum, când el nu mai e printre noi", îi spuse ea, gânditoare, doamnei Allan, într-o seară pe când se plimbau prin grădina casei parohiale. „Îi simt lipsa foarte mult, tot timpul, şi cu toate acestea, doamnă Allan, lumea şi viaţa mi se par foarte atrăgătoare şi interesante... Astăzi Diana a spus ceva comic şi m-am surprins râzând. Când a murit Matthew, am

crezut că n-am să mai pot râde niciodată. Şi mi se pare, cumva, că nici nu ar trebui."

„Când Matthew trăia, îi plăcea să te audă râzând şi se bucura când vedea că te bucuri de lucrurile frumoase din jurul tău", spuse doamna Allan cu blândeţe. „Acum e doar plecat dintre noi şi desigur i-ar plăcea să ştie că nu te-ai schimbat. Sunt convinsă că nu trebuie să ne ferim de influenţele tămăduitoare pe care ni le oferă natura. Dar te înţeleg. Cred că toţi trecem prin asemenea experienţe. Nu ne place gândul că ne putem bucura de ceva când un om pe care-l iubim nu mai e cu noi, să participe la bucuriile noastre. Ne face impresia că ne trădăm suferinţa când descoperim că ne revine dragostea de viaţă."

„Am fost azi la cimitir şi am plantat lângă mormântul lui Matthew un trandafir sălbatic", spuse Anne, visătoare. „Am luat o rădăcină din trandafirul sălbatic alb pe care l-a adus odinioară, din Scoţia, mama lui. Căci lui Matthew îi plăceau trandafirii aceştia mai mult decât alţii; erau atât de mici şi de parfumaţi pe ramurile spinoase. M-am bucurat că am reuşit să-l plantez lângă mormânt, ca şi cum aş fi făcut ceva ce ştiam că-i va face plăcere. Sper că în rai există soiul acesta de trandafiri. Poate că sufletele acestor trandafiri mititei şi albi, la care ţinea atât de mult în timpul vieţii, îi vor fi ieşit în întâmpinare... Acum trebuie să plec. Marilla e singură şi îi e urât când se înserează."

„Mi-e teamă că o să-i fie şi mai urât după ce o să pleci la colegiu", spuse doamna Allan.

Anne nu răspunse; salută şi plecă încet spre Green Gables. Marilla şedea pe treptele de la intrare; Anne se aşeză lângă ea. În spate, uşa era deschisă, proptită cu o scoică mare, roz, care sugera apusuri de soare marine în volutele ei interioare.

Anne culese câteva fire de caprifoi galben-pal şi şi le puse în păr. Îi plăceau adierile parfumate pe care le simţea la fiecare mişcare a capului, ca un fel de binecuvântare aeriană.

„Doctorul Spencer a fost pe aici când erai plecată", spuse Marilla. „Zice că specialistul va fi mâine în oraş şi insistă să mă duc să mă examineze. Cred că e bine s-o fac. I-aş fi mai mult decât recunoscătoare dacă oculistul o să-mi poată da ochelari care să mi se potrivească. Nu te superi că te las singură? Martin mă va duce cu trăsura. E mult de lucru în casă, rufele trebuie călcate, pâinea trebuie coaptă..."

„Fii fără grijă. Diana o să vină să-mi ţină de urât. Am să calc rufele şi am să coc pâinea foarte bine. Să nu crezi că am să scrobesc batistele sau că am să pun liniment în aluat."

Marilla râse.

„Ce talent aveai pe vremuri la boacăne, Anne. Mereu dădeai de bucluc. Îmi venea să cred că aşa îţi fusese ursita. Îţi aminteşti când ţi-ai vopsit părul?"

„Cum de nu. N-am să uit niciodată", spuse Anne zâmbind, mângâindu-şi coada de păr bogat, strânsă în vârful capului. „Acum îmi vine să râd când mă gândesc câte necazuri am avut din cauza părului, dar nu râd prea mult pentru că eram într-adevăr foarte necăjită. Am suferit enorm din pricina părului şi a pistruilor. Iată că pistruii au dispărut, iar lumea zice, din amabilitate, că părul mi s-a făcut aproape castaniu – în afară de Josie Pye. Mi-a spus ieri că, de fapt, părul meu e mai roşu decât înainte, sau că, în orice caz, rochia mea neagră face ca părul să pară şi mai roşu. M-a întrebat dacă oamenii cu părul roşcat se obişnuiesc cu el. Marilla, aproape că am renunţat să mai încerc să mă apropii de Josie. Am făcut mai demult ceea ce aş numi un efort eroic ca să-mi placă, dar Josie Pye nu poate fi plăcută."

„Josie e din familia Pye", spuse Marilla cu hotărâre. „Aşa că nu poate înceta să fie antipatică. Bănuiesc că oamenii de felul acesta îndeplinesc un scop util în societate, dar trebuie să spun că nu-l văd, aşa cum nu văd utilitatea mărăcinilor. Josie o să intre în învăţământ?"

„Nu, la anul o să meargă iar la Academie, împreună cu Moody Spurgeon şi cu Charlie Sloane. Jane şi Ruby vor începe să predea. Au şi fost numite. Jane la Newbridge, iar Ruby, undeva în Vest."

„Gilbert Blythe o să primească şi el un post?"

„Da", răspunse scurt Anne.

„Ce băiat frumos s-a făcut", spuse Marilla, gânditoare. „L-am văzut duminica trecută la biserică, înalt şi voinic. Aşa arăta şi

tatăl lui la vârsta asta. John Blythe era un băiat tare frumos. Eram prieteni foarte buni. Lumea zicea că e logodnicul meu."

Anne îşi ridică privirile cu un interes subit.

„Oh, Marilla, şi ce s-a întâmplat? De ce nu v-aţi..."

„Ne-am certat. Când m-a rugat să-l iert, am refuzat. Aş fi vrut să-l iert, mai târziu, dar eram prea mândră şi supărată. Am vrut să-l pedepsesc. N-a revenit niciodată. Cei din familia Blythe sunt foarte orgolioşi. Dar întotdeauna mi-a părut rău. Totdeauna mi-a părut cumva rău că nu l-am iertat când s-a ivit ocazia."

„Deci ai avut şi tu mica ta idilă", spuse încet Anne.

„Da, cred că-i poţi zice astfel. Când te uiţi la mine nu-ţi vine să crezi, nu-i aşa? Dar nu-i poţi judeca pe oameni după cum arată. Lumea a uitat totul despre John şi despre mine. Şi eu am uitat, dar mi-am amintit când l-am văzut pe Gilbert la biserică, duminica trecută."

CAPITOLUL 38

Marea cotitură

A doua zi, Marilla plecă la oraş şi se întoarse spre seară. Anne se duse la Diana şi, când veni acasă, o găsi pe Marilla în bucătărie, la masă, cu capul rezemat în palme. Atitudinea ei nefericită îi dădu Annei un fior rece în inimă. N-o văzuse niciodată zăcând inertă pe scaun.

„Eşti foarte obosită, Marilla, nu-i aşa?"

„Da... nu... nu ştiu", spuse Marilla, sfârşită, privind spre ea. „Cred că sunt obosită, dar nu mă gândeam la asta. Altceva mă preocupă."

„Ai fost la oculist? Ce ţi-a spus?" întrebă Anne, îngrijorată.

„Da, am fost. Mi-a examinat ochii. Zice că dacă renunţ la citit şi la cusut, şi la orice activitate care mi-ar obosi ochii, şi dacă am grijă să nu plâng, şi dacă port ochelarii pe care mi i-a dat, crede că n-o să-mi pierd vederea şi că o să-mi treacă durerile de cap. Dar dacă nu, peste şase luni am să orbesc complet. Oarbă! Gândeşte-te, Anne!"

Timp de un minut, după o scurtă exclamaţie de disperare, Anne tăcu. I se părea că-şi pierduse graiul. Pe urmă spuse cu hotărâre, dar cu un tremur în voce:

„Marilla, nu te gândi la asta. Ţi-a dat speranţe şi, dacă eşti cu grijă, n-ai să-ţi pierzi vederea iar dacă ochelarii îţi vindecă durerile de cap e foarte bine."

„N-aş zice că mi-a dat mari speranţe", spuse Marilla cu un zâmbet amar. „Pentru ce am să trăiesc dacă n-am să pot citi sau lucra? Mai bine să mor. Cât despre plâns, nu mă pot stăpâni când mă loveşte singurătatea. Dar mai bine să nu mai vorbim... Dă-mi o ceaşcă de ceai, te rog. Sunt sfârşită. Nu vorbi cu nimeni despre asta, cel puţin un timp. Nu pot suporta să vină lumea să-mi pună întrebări şi să mă compătimească."

După ce Marilla mâncă, Anne o sfătui să se ducă la culcare. Pe urmă se retrase în camera ei şi se aşeză la fereastră, în întuneric, singură cu lacrimile ei şi cu o mare povară pe inimă. Cât de groaznic se schimbaseră lucrurile de când stătuse tot aici în seara când revenise acasă! Atunci era plină de speranţe şi de bucurie iar viitorul se întrevedea promiţător. I se părea că trecuseră ani de atunci! Dar înainte de a se culca, pe buze îi apăru un zâmbet şi se simţi cu inima uşoară. Înţelese care îi era datoria şi privi viitorul cu mai mult curaj.

Într-o după-amiază, câteva zile mai târziu, Marilla intră în casă cu paşi înceţi, după ce stătuse de vorbă în ogradă cu un om pe care Anne îl cunoştea din vedere: John Sadler, din Carmody. Se întrebă despre ce vorbiseră, încât să imprime pe faţa Marillei o expresie atât de tristă.

„Ce-a vrut domnul Sadler, Marilla?"

Femeia se aşeză lângă fereastră şi se uită la Anne. Avea lacrimi în ochi, în ciuda interdicţiei oculistului, iar vocea i se frânse când spuse:

„A auzit că am de gând să vând Green Gables şi ar vrea să cumpere."

„Să cumpere? Să cumpere Green Gables?" strigă Anne, întrebându-se dacă auzise bine. „Oh, Marilla, doar nu vrei să vinzi Green Gables?!"

„Anne, nu ştiu ce altceva aş putea face. M-am gândit şi m-am răzgândit. Dacă n-aş avea necazuri cu ochii, aş putea rămâne aici şi aş scoate-o la capăt cu ajutorul unui angajat

priceput. Dar aşa cum stau lucrurile, nu pot. Mi-aş pierde vederea cu totul şi n-aş mai fi în stare să fac nimic. Oh, n-am crezut că am să apuc ziua în care să fiu nevoită să-mi vând casa. Dar situaţia se înrăutăţeşte din zi în zi, până n-o să se mai găsească nici un cumpărător. Fiecare bănuţ economisit a fost depus la banca aceea, şi mai sunt şi nişte cecuri pe care Matthew trebuia să le plătească încă din toamna trecută. Doamna Lynde m-a sfătuit să vând ferma şi să stau undeva în sat, poate chiar la ea. N-o să fie o sumă mare, ferma e modestă şi clădirile sunt vechi, dar cred că mi-ar aduce atât cât să pot trăi. Dar ce bine că ai obţinut bursa aceea, Anne! Îmi pare rău că nu o să mai ai un cămin unde să vii în vacanţe, însă cred că ai să te descurci tu cumva."

Marilla izbucni în plâns, copleşită de durere.

„Nu trebuie să vinzi Green Gables", spuse Anne cu hotărâre.

„Oh, Anne, crezi că n-aş vrea? Dar sunt convinsă că îţi dai seama şi tu. Nu pot rămâne singură aici. Aş înnebuni de griji şi de singurătate. Şi o să-mi pierd vederea, ştiu asta."

„Nu vei sta singură aici, Marilla. Am să rămân cu tine. Nu plec la Redmond."

„Nu pleci la Redmond?" Marilla îşi ridică faţa zbârcită şi se uită la Anne. „De ce? Cum vine asta?"

„Chiar aşa cum spun. N-am să accept bursa. M-am decis în seara când ai venit de la oculist. Doar n-o să-ţi închipui că am să te las singură cu necazurile tale, după toate câte ai făcut pentru mine. M-am gândit şi am chibzuit; te rog, lasă-mă să-ţi spun care sunt planurile mele. Domnul Barry o să ia ferma în arendă, aşa că tu n-o să ai nici o grijă, iar eu o să încep să predau. Am cerut şcoala de-aici, dar după câte am înţeles, epitropii i-au promis-o lui Gilbert Blythe. Pot să iau în schimb şcoala din Carmody. Aşa mi-a spus domnul Blair seara trecută, la prăvălie. Bineînţeles, n-o să fie la fel de comod şi de convenabil, dar am să fac naveta, cât e timp frumos, şi iarna am să vin în fiecare vineri seara. O să păstrăm un cal pentru asta. Oh, Marilla, m-am gândit la toate. Am să-ţi citesc şi am să te înveselesc, n-ai să te plictiseşti şi n-ai să fii singură. O să ne simţim bine şi o să fim fericite împreună, aici, tu şi cu mine."

Marilla asculta ca în vis.

„Oh, Anne, ştiu că m-aş face bine cu tine aici, dar nu pot accepta sacrificiul tău. Ar fi teribil."

„Nici vorbă!" râse Anne. „Nu e nici un sacrificiu. Nimic n-ar fi mai grav decât să vinzi Green Gables, nimic nu m-ar face să sufăr mai mult. Trebuie să păstrăm căminul nostru cu orice preţ. Sunt foarte hotărâtă. Nu plec la Redmond, rămân aici şi am să predau. Nu-ţi face griji din pricina mea."

„Bine, dar ambiţiile tale, şi..."

„Sunt la fel de ambiţioasă ca oricând, numai că mi-am schimbat obiectul ambiţiilor. Am să fiu o învăţătoare bună, am să-ţi cruţ vederea, şi apoi, am de gând să studiez în particular, să-mi iau cursuri la un colegiu. Oh, Marilla, am zeci de planuri! M-am gândit la ele toată săptămâna. Am să dăruiesc vieţii tot ce am mai bun, iar viaţa o să-mi dăruiască în schimb tot ce are ea mai bun. Când am plecat de la Academie, mi se părea că viitorul se întindea în faţa mea ca un drum drept. Credeam că văd în lungul lui până departe. Acum însă a apărut o cotitură şi nu ştiu ce mă aşteaptă după colţ, dar am să continuu să cred că e ceva foarte bun. Cotitura asta mă fascinează, Marilla; mă întreb cum arată drumul meu dincolo de ea, ce frumuseţe şi ce lumină blândă, ce umbre şi ce peisaj nou, ce coline şi ce văi mă aşteaptă mai departe."

„Nu cred că ar trebui să te las să renunţi", spuse Marilla referindu-se la bursă.

„Dar nu mă poţi împiedica. Am şaisprezece ani şi jumătate şi sunt încăpăţânată ca un catâr, cum a spus odată doamna Lynde", replică Anne râzând. „Oh, Marilla, nu începe să mă compătimeşti. Nu-mi place şi nici nu e cazul. Mă bucur din toată inima la gândul că voi rămâne la Green Gables. Nimeni nu iubeşte ferma asta mai mult decât noi două, aşa că trebuie s-o păstrăm."

„O, copil binecuvântat!" spuse Marilla cedând. „Mă simt ca şi cum mi-ai fi redat viaţa. Cred că ar trebui să insist să mergi la colegiu, însă nu pot. Dar am să te răsplătesc, Anne."

Când se auzi în Avonlea că Anne Shirley a renunţat la colegiu şi că are de gând să stea acasă şi să predea la şcoală, se purtară nenumărate discuţii pe tema asta. Mulţi din lumea bună, care nu ştiau despre boala de ochi a Marillei, o socoteau nechibzuită. Dar nu şi doamna Allan. Îi spuse Annei părerea ei în cuvinte aprobatoare, care stoarseră lacrimi de fericire din ochii fetei. Şi nici doamna Lynde, care veni într-o seară şi le găsi pe Anne şi pe Marilla şezând în faţa uşii, în amurgul de vară cald şi parfumat. Le plăcea să şadă acolo când apunea soarele, când fluturi albi zburau prin grădină, iar mirosul de mentă umplea aerul înrourat.

Cu un lung oftat de oboseală şi de mulţumire, doamna Rachel îşi plasă propria-i persoană durdulie pe banca din piatră de lângă uşă, în spatele căreia creştea un rând de nalbe roz şi galbene.

„Vă declar că sunt bucuroasă că pot să mă aşez. Am alergat toată ziua, iar pentru două picioare e cam greu să mute de colo-colo o sută de kilograme. E o binecuvântare să nu fii grasă, Marilla. Sper că apreciezi asta. Ei, Anne, am aflat că ai renunţat la ideea de a merge la colegiu. M-am bucurat când am auzit. Ai acum destulă şcoală, atâta cât îi stă bine unei femei. Nu sunt de acord ca fetele să meargă la colegiu ca băieţii şi să-şi umple capul cu latină şi greacă sau alte prostii asemănătoare."

„Dar am să studiez latină şi greacă chiar dacă nu merg la colegiu, doamnă Lynde", spuse Anne râzând. „Am să studiez chiar aici, la Green Gables, cursurile de litere, întocmai ca la colegiu."

Rachel Lynde îşi ridică braţele cu o sfântă indignare.

„Anne Shirley, ai să te sinucizi!"

„Nicidecum. Îmi face plăcere. Sigur că n-am să exagerez. Am să fiu înfrânată, cum spunea nevasta lui Josiah Allen. Dar o să am mult timp liber, mai ales în nopţile lungi de iarnă. Nu-mi place să pierd timpul. Cred că ştiţi că am să predau la Carmody."

„Nu ştiu deloc. Adică ştiu, ştiu sigur că ai să predai aici, la Avonlea. Epitropii au decis să-ţi dea ţie şcoala."

„Doamnă Lynde!" exclamă Anne, sărind în picioare de uimire. „Cum aşa? Am crezut că i-o promiseseră lui Gilbert Blythe."

„Da, e adevărat. Dar de îndată ce Gilbert a auzit că te interesează, s-a dus la ei – tocmai aveau o şedinţă la şcoală aseară. Le-a spus că îşi retrage cererea şi le sugerează să-ţi dea şcoala ţie. A hotărât că se va duce să predea la White Sands. Fireşte că a renunţat la şcoala de aici de dragul tău, pentru că ştia cât de mult doreai să stai cu Marilla, şi trebuie să spun că a fost un gest foarte drăguţ şi bun din partea lui, asta e. Pentru el e un adevărat sacrificiu, deoarece la White Sands va trebui să se întreţină, şi toată lumea ştie că va avea nevoie de bani pentru colegiu. Aşa că epitropii te-au luat pe tine. De bucurie, era să mă prăpădesc de râs aseară, când Thomas a venit acasă şi mi-a povestit."

„Nu cred că pot să accept", murmură Anne. „Vreau să spun că nu pot accepta ca Gilbert să se sacrifice pentru mine."

„Dar cred că acum nu-l mai poţi împiedica. A semnat un contract cu epitropii din White Sands, aşa că n-o să-i fie de nici un folos dacă refuzi. Fireşte că vei prelua şcoala din Avonlea. Şi o să-ţi meargă bine, acum că n-o să mai fie de vârstă şcolară nici un membru al familiei Pye. Josie a fost ultima dintre ei şi chiar că nu şi-a trădat reputaţia. Un Pye sau altul a frecventat şcoala din Avonlea în ultimii douăzeci de ani, şi cred că misiunea lor în lume a fost să le reamintească învăţătorilor că pământul acesta nu e patria lor. Sfântă cruce! Ce înseamnă toate gesturile astea dinspre mansarda casei lui Barry?"

„Diana îmi face semne să mă duc până la ea", spuse Anne râzând. „Ne păstrăm vechile obiceiuri. Scuzaţi-mă, dau o fugă până acolo să văd de ce mă cheamă."

Anne alergă ca o căprioară peste câmpul de trifoi şi dispăru în umbra brazilor din Pădurea Vrăjită. Doamna Lynde se uită după ea cu înţelegere.

„În unele privinţe a rămas încă o copilă."

„Dar în altele e o adevărată femeie", răspunse categoric Marilla, revenind pentru moment la vechea ei asprime.

Dar asprimea nu mai era caracteristica distinctivă a Marillei. Cum avea să-i spună doamna Lynde lui Thomas al ei în seara aceea: „Marilla s-a înmuiat, asta e."

În ziua următoare, Anne se duse la micul cimitir din Avonlea să pună flori proaspete pe mormântul lui Matthew şi să ude tufa de trandafir scoţian. Zăbovi acolo până când începu să se întunece. Îi plăcea pacea şi liniştea locului, cu plopii al căror foşnet era parcă o conversaţie prietenească şi cu şoaptele ierbii care creştea în voie printre morminte. Când, în cele din urmă, se hotărî să plece şi porni pe povârnişul colinei ce se termina la marginea Lacului Apelor Strălucitoare, soarele asfinţise şi Avonlea zăcea în faţa ei într-o lumină de vis, „iluzia unei păci străvechi". În aer se simţea o prospeţime adusă de vântul ce trecuse peste florile de trifoi cu miros dulce de miere. Lumini clipeau ici şi colo printre arborii de prin ogrăzi. În zare, ca o ceaţă purpurie, se întindea marea, cu murmurul ei obsedant şi continuu. Apusul era o splendoare de culori moi amestecate, iar lacul le reflecta pe toate în nuanţe şi mai pale. Frumuseţea peisajului o mişcă pe Anne, care îşi deschise cu recunoştinţă porţile sufletului ca s-o primească.

„Draga mea lume veche..." murmură ea. „Eşti tare frumoasă şi sunt fericită că trăiesc în tine."

La jumătatea drumului, un flăcău înalt ieşi fluierând pe poarta gospodăriei familiei Blythe. Era Gilbert. Când o recunoscu pe Anne, fluieratul îi muri pe buze. Îşi scoase şapca din politeţe, dar ar fi trecut mai departe fără o vorbă, dacă Anne nu s-ar fi oprit cu mâna întinsă.

„Gilbert!" spuse ea cu obrajii în flăcări. „Vreau să-ţi mulţumesc pentru că ai renunţat la şcoala din Avonlea în favoarea mea. A fost un gest foarte frumos şi vreau să ştii că-l apreciez."

Gilbert se repezi să ia mâna ce i se oferea.

„N-a fost nimic deosebit în asta, Anne, mi-a făcut plăcere să pot să-ţi fac un mic serviciu. O să fim prieteni de azi încolo? M-ai iertat, într-adevăr?“

Anne râse şi încercă, fără succes, să-şi retragă mâna.

„Te-am iertat încă de atunci, pe doc, deşi nu mi-am dat seama. Am fost o gâscă încăpăţânată. Dar, ca să fac o mărturisire completă, mi-a părut rău tot timpul.“

„O să fim cei mai buni prieteni“, spuse Gilbert cu bucurie. „Ne-am născut să fim buni prieteni, Anne. Te-ai opus destinului destul. Îmi dau seama că ne putem ajuta unul pe altul în multe privinţe. Ai să-ţi continui studiile, nu? Şi eu la fel. Vino, am să te conduc până acasă.“

Când Anne intră în bucătărie, Marilla se uită curioasă la ea.

„Cine a venit cu tine pe alee, Anne?“

„Gilbert Blythe“, răspunse Anne, jenată că i se aprindeau obrajii. „L-am întâlnit pe drum.“

„N-am ştiut că sunteţi atât de buni prieteni, încât să staţi de vorbă la poartă o jumătate de oră“, spuse Marilla cu un zâmbet sec.

„Păi suntem… adică am fost foarte buni duşmani, dar am decis că ar fi mult mai înţelept ca pe viitor să fim foarte buni prieteni. Am stat chiar o jumătate de oră? Mi s-au părut doar câteva minute. Dar vezi, Marilla, avem de recuperat cinci ani de conversaţii pierdute.“

Anne rămase mult timp la fereastră în noaptea aceea, mulţumită şi bucuroasă. Vântul torcea molcom în ramurile de cireş, iar mirosul de mentă ajungea până la ea. Stelele clipeau deasupra vârfurilor ascuţite ale brazilor din vale, iar lumina de la fereastra Dianei pâlpâia în întuneric.

Perspectivele Annei se schimbaseră de când stătuse la aceeaşi fereastră după întoarcerea de la Academie, dar dacă poteca ce-i era întinsă la picioare se îngustase, ştia că de-a lungul ei vor îmboboci florile unei fericiri calme. Bucuriile unei munci oneste, ale aspiraţiilor demne, ale unei prietenii sincere

vor fi ale ei; nimeni nu-i va răpi dreptul moştenit prin naştere de a avea imaginaţie şi dreptul de a visa la o lume perfectă. Şi apoi, în drum mai era şi o cotitură.

„Dumnezeu e în cer, iar lumea e în ordine“, şopti Anne, împăcată.

Lucy Maud Montgomery (1874–1942) s-a născut în localitatea Clifton, Insula Prince Edward din Canada. Rămasă orfană de mamă, a copilărit în casa de la țară a bunicii sale. A scris poezii și povestiri încă din copilărie – debutul va avea loc în 1908 cu *Anne de la Green Gables*, roman cu vădită tentă autobiografică.

Matthew și Marilla Cuthbert se hotărăsc să adopte un copil. Ei doresc un băiețel drăguț, care să-l ajute pe Matthew la treburile din gospodărie. Orfelinatul le trimite însă o fetiță roșcovană, neastâmpărată și vorbăreață cu care frații cred că nu se vor putea acomoda vreodată. Din momentul în care Anne sosește la *Green Gables* ea dorește să rămână aici pentru totdeauna, iar celor din jur, o dată cu trecerea timpului le va fi tot mai greu să-și imagineze *Green Gables* fără Anne.

Anne Shirley este cel mai emoționant personaj din toată literatura și regret că nu am fost eu însumi autorul acestei cărți, spunea Mark Twain într-o scrisoare adresată autoarei.

Anne de la Green Gables stă la baza serialului în 91 de episoade *Road to Avonlea*, film care a fost difuzat în 140 de țări.

ISBN 973-9477-24-0
9789739477246

BIBLIOTECA